CONECTAREA INTERPERSONALĂ

Vindecare pentru noi înşine
şi pentru relaţiile noastre

O viziune absolut nouă

LARRY CRABB

IMAGO DEI
ORADEA, 2007

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

CRABB, LARRY
Conectarea interpersonală : vindecare pentru noi şi relaţiile noastre / Larry Crabb ; trad.: Marcel Budea ; ed.: Anca Curpaş. - Oradea : Imago Dei, 2007
ISBN 978-973-88237-1-6

I. Budea, Marcel (trad.)
II. Curpaş, Anca (ed.)

261.6

Editura Imago Dei
str. Pascal, nr. 18, X 84, ap. 7
410444 Oradea, Bihor, România
Tel.: 0359-422337
E-mail: office@imagodei.ro
Pagina web: WWW.IMAGODEI.RO

Traducerea: Marcel Eugen Budea
Editarea: Anca Curpaş
Coperta şi tehnoredactarea: Marcel Eugen Budea

ISBN 978-973-88237-1-6

Printed by Tipografia RomFlair Tel. 0259 43 77 93

Clasei de Şcoală Duminicală Symphony
de la Foothills Bible Church
– o comunitate în care există
conectare interpersonală

CUPRINS

MULŢUMIRI

M-am plimbat prin vânturi puternice şi ploaie de multe ori, dar această carte a fost scrisă în timpul unui uragan. Fără sprijinul multora, ea nu ar fi fost finalizată niciodată.

- Echipa noastră de prieteni dedicată rugăciunii pentru Rachael şi pentru mine în tot timpul acestui proiect editorial: Hank şi Lil Bradicich, Chuck şi Judy Yeager, Phoebe Crabb, Kent şi Karla Deblinger, Bill şi Sandy Welbon, Dave şi Jeanni Shepherd, Frank şi Chris Wilson, Linda Williams, Christine Campbell, Carole Novak, Anthony şi Diane Vartuli, Ken şi Carolyn Crabb, Deb Synnott, Trip şi Judy Moore, Bob şi Claudia Ingram, Bonnie Schry, Jim şi Suzi Kallam, Richard şi Lindsay Brown, Randy şi Marcia Hinds, Kep şi Kim Crabb.
- Prietenii care şi-au sacrificat mai multe seri pentru a-şi exprima reacţiile faţă de conţinutul manuscrisului: Bruce Marler, Duncan Sprague, Gary Hein, Doug Barker, Al Stirling, Milt Bryan, Scott Sawyer, Ferdinand Feliciano, Helene Ashker, Evan Morgan, Tom Board.
- Echipa de la Word, cei care au crezut în această carte şi în mine: Kip Jordon, Joey Paul, Laura Kendall şi mulţi alţii.

Cu toţii mi-au fost ancoră în timpul acestei furtuni.

Încă două persoane merită mulţumiri speciale:

Sealy: Un bărbat care se roagă pentru mine cum puţini alţii o fac.

Claudia: Spiritul tău slujitor te împiedică să ştii tot ce însemni pentru Rachael şi pentru mine. Mulţumesc pentru tot!

Rachael: Niciodată aurul caracterului tău nu a strălucit mai puternic decât în timpul acelor zile dificile. Eşti cea mai remarcabilă femeie pe care mi-a fost dat să o cunosc.

INTRODUCERE:

O schimbare în gândirea mea

Scrierea acestei cărţi a fost mai mult o aventură surprinzătoare decât o „următoare încercare" predictibilă în cariera mea literară. Nu este o carte pe care intenţionam s-o scriu cu cinci ani în urmă.

Dar ceea ce scriu acum reflectă o gândire oarecum neclară care s-a agăţat prin ungherele minţii mele de mult timp, gândire care a urcat recent pe podiumul central şi mi-a captivat atenţia în mod irezistibil şi fără echivoc. După ce vreme de un sfert de secol problemele oamenilor nu au contenit să îmi producă nedumerire şi m-am întrebat cum poate un psiholog să ofere ajutor, am devenit fascinat de o idee care mă scoate din terenul familiar spre câmpuri largi de teritoriu neexplorat.

Ideea este următoarea: Când doi oameni fuzionează într-o relaţie, când fiinţele lor se intersectează la fel de intim ca două trupuri în timpul actului sexual, ceva se revarsă din unul în celălalt, ceva ce are puterea să vindece sufletul de rănile lui cele mai profunde şi să îi redea sănătatea. Cel care primeşte experimentează bucuria de a fi vindecat. Cel care dăruie cunoaşte bucuria mai mare de a fi fost folosit pentru a aduce vindecarea. În inima fiecărui copil al lui Dumnezeu există ceva bun care e mai puternic decât tot ce este rău. E acolo, aşteptând să fie eliberat, să îşi exercite puterea magică. Dar această eliberare se produce rar.

La prima vedere pare un lucru iraţional ca un chirurg să renunţe la specializarea sa pentru a studia ştiinţa nutriţiei. De ce să nu continue munca legitimă de chirurg, o specializare care a dovedit că face mult bine, practicată doar de un grup select de profesionişti foarte bine instruiţi?

Schimbarea ar avea puţină logică, doar *dacă nu cumva* doctorul a avut raţiuni foarte puternice să suspecteze că diete mai bune ar putea

într-adevăr să se opună bolii cu mai multă forţă şi rapiditate decât intervenţia chirurgicală. Apoi, studiind ştiinţa nutriţiei, chirurgul va fi dorit să ajungă ziua în care operaţiile iminente, greu de planificat nu vor mai fi necesare, când legumele, nu bisturiul vor face toată treaba.

În ultimii ani am operat o schimbare de direcţie. Acum ţintesc spre ziua în care comunităţile de oameni ai lui Dumnezeu, creştini obişnuiţi ale căror vieţi se intersectează regulat, vor săvârşi cea mai mare parte din binele pe care îl înfăptuiesc acum profesioniştii din domeniul sănătăţii mentale. Ei vor face aceasta angajându-se în relaţii unul cu celălalt în modalităţi pe care doar Evanghelia le poate face posibile.

Imaginează-ţi ce s-ar putea întâmpla dacă Dumnezeu ar plasa în oamenii Lui substanţe nutritive nevăzute care ar putea preveni şi ar putea lupta împotriva bolii sufletului şi, apoi, ne-ar spune să împărţim între noi acele substanţe într-un mod special de relaţionare intimă numită conectare interpersonală. Imaginează-ţi ce s-ar putea întâmpla dacă faptul acesta ar deveni o realitate, dacă l-am crede şi dacă ne-am angaja să înţelegem care sunt acele substanţe şi cum am putea să le dăm mai departe.

Sper să izbutesc să demonstrez că Dumnezeu a făcut exact acest lucru. El a pus în interiorul nostru o energie care poate vindeca boala sufletului, o putere care este eliberată pentru a-şi face lucrarea miraculoasă în timp ce ne relaţionăm unii la ceilalţi într-un mod anume. Problema noastră este că nu credem acest lucru şi de aceea nu ne-am gândit mult la el. Dar asta s-ar putea schimba.

Am viziunea unei comunităţi de oameni care interacţionează voit în contexte în care aceste substanţe nutritive sunt transmise dintr-o direcţie în cealaltă, în care eu torn în tine resursele tămăduitoare din mine şi tu torni în mine ceea ce Dumnezeu a pus în tine. Asemenea darurilor spirituale, aceste substanţe nutritive hrănesc sufletul nostru în timp ce le dăm mai departe altora întru binecuvântarea lor.

Dar ce sunt aceste substanţe? Ce am eu în mine care ar putea avea un impact profund asupra vieţii tale? Cum pot să ţi le ofer? Ce ar trebui să fac pentru a le primi de la tine, şi ce ar trebui să faci ca să mi le dai? Ce înseamnă că te conectezi cu alţi oameni într-un mod care duce la naşterea de comunităţi vindecătoare?

În ultimii douăzeci şi cinci de ani am practicat o formă de chirurgie. Ca terapeut profesionist am scos pacienţii din cadrul lor natural; m-am prezentat ca un specialist acreditat să facă ceea ce presupunem cu toţii că neprofesioniştii nu pot face şi, prin urmare, nu ar trebui să încerce. Şi am păşit astfel în domeniile intime, esenţiale din viaţa

pacientului care sunt rareori văzute, necum tratate corespunzător în afara biroului unui terapeut. În ultimii paisprezece ani din aceşti douăzeci şi cinci i-am instruit pe alţii să asigure servicii similare.

Privesc înapoi la tot acest timp cu multă satisfacţie. După toate standardele, m-am bucurat de succes în cariera mea profesională şi i-am ajutat pe unii în tot acest parcurs. Ar fi foarte înţelept să urmez aceeaşi direcţie şi în următorii douăzeci şi cinci de ani.

Dar nu o voi face. Am motive puternice să bănuiesc că acelor creştini care stau şi ascultă cuminţi în adunările bisericeşti, pentru care „mersul la biserică" înseamnă a executa o varietate de activităţi spirituale, le-au fost date resurse care, dacă ar fi eliberate, ar putea vindeca inimile zdrobite, ar recupera într-un spirit victorios vătămările induse de contexte abuzive, i-ar încuraja pe cei depresivi să meargă înainte cu îndrăzneală, i-ar îndemna pe cei singuri să fie mai sociabili, i-ar revitaliza pe adolescenţii şi pe copiii descurajaţi cu o energie nouă şi sfântă şi ar aduce speranţă în vieţile a nenumăraţi oameni care se simt respinşi, singuri şi nefolositori. Poate că „mersul la biserică", mai mult decât orice altceva, înseamnă să te relaţionezi diferit în viaţă faţă de o mână de oameni. Poate că esenţa comunităţii creştine este conectarea interpersonală cu alţi câţiva.

Vreau să văd oameni care se interconectează cu alţi câţiva la fel de intim precum diferitele părţi ale trupului meu lucrează împreună, la fel de cooperanţi precum degetele mele lucrează împreună pentru a scrie aceste cuvinte. Acest proces este realizat cu ajutorul sângelui care curge de la inimă prin fiecare deget şi a instrucţiunilor primite de la minte care controlează mişcarea lor. Dacă mi s-ar tăia un deget, trupul meu ar trimite rapid resurse dătătoare de viaţă înspre locul rănit pentru a preveni apariţia infecţiilor şi pentru a ajuta la refacerea degetului în vederea utilizării lui depline.

O autoritate demnă de încredere susţinea că Biserica este „...strâns legat[ă], prin ceea ce dă fiecare încheietură." Să însemne aceasta că comunitatea Bisericii poate să mă ţină împreună atunci când viaţa mea se destramă? Biserica trebuie şi „îşi primeşte creşterea, potrivit cu lucrarea fiecărei părţi în măsura ei, şi se zideşte în dragoste" (Efeseni 4:15-16).

Dar ce înseamnă aceasta? Cum arată o comunitate formată din câteva persoane interconectate? Oare creşterea se va produce prin activităţile bune care definesc, pentru cei mai mulţi oameni, viaţa Bisericii? Putem să continuăm să ne relaţionăm la familiile şi la prietenii noştri aşa cum am făcut-o până acum şi să ne aşteptăm ca aceasta să aibă loc? Sau mai este nevoie de ceva?

Sugerez că este timpul să privim serios la ceea ce se întâmplă în relaţiile noastre şi să ne întrebăm ce anume se reţine, ceva care, dacă ar fi dăruit, ar putea să ne schimbe vieţile. Este momentul să avem în vedere o înţelegere radicală a „mersului la biserică" care se centrează în eliberarea puterii de a schimba vieţile pe care Dumnezeu a pus-o în fiecare membru al comunităţii creştine, o comunitate pe care Cristos o numeşte Trupul Lui, o comunitate formată din oameni care se interconectează cu alţi câţiva.

Ce ar însemna să intri în luptă pentru sufletul altcuiva, conectându-te cu el? Oare îngrijirea sufletului are de-a face cu problemele de bază care stau în spatele unui trecut marcat de experienţa unui abuz sexual? Tratează oare conectarea interpersonală ceea ce se petrece în spatele atacurilor de panică, a furtului din magazine şi a tulburărilor de alimentaţie? Există o putere reală în relaţiile obişnuite de a face ceea ce trebuie făcut?

Când Pavel L-a propovăduit pe Cristos „ca să înfăţiş[eze] pe orice om desăvârşit", se lupta el cu ceea ce noi, oamenii moderni, numim probleme emoţionale? Când a afirmat că puterea lui Cristos lucra cu putere prin el în timp ce se relaţiona la alţii, era aceasta o energie ce ar putea ajuta un părinte îngrijorat de fiul rebel care abuzează de droguri sau o fiică suferind de tulburări de alimentaţie? Când Pavel afirma că simte durerile naşterii până când Cristos avea să ia chip în vieţile oamenilor pe care îi iubea, era ceva care ieşea din el şi care ar putea-o ajuta într-un mod real pe femeia care se luptă cu personalităţi multiple sau pe un bărbat care nu s-a simţit niciodată aproape de cineva?

Mă fascinează ideea că Dumnezeu a pus în noi resurse extraordinare care au puterea de a ne vindeca pe noi înşine şi relaţiile noastre. Dacă ar fi eliberate, ele ar putea face mult din binele despre care credem acum că doar specialiştii instruiţi îl pot înfăptui. Cred că, sub călăuzirea Duhului Sfânt, aceste resurse pot face tot ce trebuie făcut pentru a-i conduce pe oameni spre maturitate. Eu deţin ceea ce este necesar, nu ca psiholog, ci ca soţ creştin, pentru a-mi ajuta soţia să devină un întreg pe deplin armonios. Pot să-mi influenţez copiii, să-mi ajut prietenii şi să fiu un instrument al vindecării sufletelor în viaţa altora. Cerinţa de bază este să fiu evlavios. Ar fi mai uşor să devin educat.

Îmi imaginez Biserica ca pe nişte oameni care se conectează în mici comunităţi vindecătoare, interconectaţi prin ceea ce dăruieşte fiecare celuilalt. Poate că se întâlnesc cu alte mici comunităţi în grupuri mai mari pentru a celebra viaţa pe care o împărtăşesc şi pentru a învăţa despre această viaţă, apoi pleacă pentru a se angaja

în relaţii la un nivel mai profund şi îi invită şi pe alţii să se bucure de aceeaşi legătură strânsă.

Povara inimii mele este îndoită:

1. Să înţeleg viaţa creştină (şi pe aceia care doresc să o trăiască) într-un mod care ne permite să eliberăm binele pe care Dumnezeu l-a pus în noi. Doresc să scap de presiunea de a trăi conform unui set de standarde prescrise şi nu vreau să tot încerc să repar fiecare pagubă pe care contextele în care ne trăim viaţa va fi produs-o.

2. Să înţeleg ce ar putea fi comunitatea într-un mod care ne încântă cu potenţialul ei de a ne elibera, întări şi încuraja, şi de a atinge cele mai profunde, cele mai inerte şi mai înspăimântătoare părţi ale sufletelor celor din comunitate cu puterea învierii.

Dincolo de aceste două poveri, rămâne o dorinţă de a înţelege Evanghelia lui Isus Cristos într-un mod care ne umple de încrederea pasionată că ea poate face ceea ce nici o altă forţă din Univers nu poate face. Ipoteza de lucru pe tot parcursul cărţii rămâne că Evanghelia este vestea bună că credinţa în adevărul că Isus este Cristosul garantează viaţa veşnică celui ce crede (Ioan 20:31). Credinţa în adevărul despre Cristos, şi anume că El este Dumnezeu în trup, că a murit ca să plătească preţul pentru păcatele noastre, că El iartă cu generozitate pe oricine crede că El este cine afirmă că este şi că face ceea ce promite că face, este credinţa mântuitoare.

Împreună cu credinţa mântuitoare vine şi darul vieţii. Aşa cum voi explica mai târziu, acest dar înseamnă mai mult decât iertare şi un viitor sigur. Înseamnă că acum am viaţa lui Cristos, aceeaşi energie care a fost eliberată în tot ce a făcut El, manifestată cel mai vizibil în modul în care El S-a relaţionat. Când înţeleg că Evanghelia m-a echipat să fiu în legătură cu această energie, devin captivat de ceea ce ar putea să facă Cristos prin mine pe măsură ce mă implic în vieţile oamenilor.

Înaintând în înţelegerea acestor lucruri, rugăciunea mea este ca „mersul la biserică" să devină cea mai importantă activitate din viaţa noastră, activitatea de a forma comunităţi vindecătoare alcătuite din câteva persoane interconectate unele cu altele.

CRIZA MEA DE VÂRSTĂ MIJLOCIE

În urmă cu câţiva ani am împlinit vârsta de cincizeci de ani. Starea de

reflecţie care se impune oamenilor ce au atins această piatră de hotar m-a făcut să înţeleg că îmi lipsea ceva. Am priceput că supravieţuisem cumva unei jumătăţi de secol fără a trece printr-o criză de vârstă mijlocie pe deplin dezvoltată care îţi spulberă visele şi am considerat acest fapt ca fiind ceva negativ, sau cel puţin demodat.

Aşa că m-am rugat pentru aceasta. Şi Dumnezeu a fost credincios. Mi-a răspuns cu prisosinţă.

După mai mult de douăzeci şi cinci de ani în care am muncit ca psiholog, răstimp în care am desfăşurat în aceeaşi măsură activitatea unui practician şi am predat la catedră, am ajuns la câteva concluzii care m-au determinat să modific punctul de interes al muncii mele. Concluziile nu sunt pe dea-ntregul noi, dar fac referire la aspecte esenţializate ale problemelor.

- *Îndărătul a ceea ce cultura noastră numeşte tulburări psihologice se află un suflet care are mare nevoie de ceea ce doar o comunitate îi poate oferi.* Nu există o „tulburare" care necesită tratament. Şi, contrar moralismului dogmatic, în luptele noastre există ceva mai mult decât o voinţă încăpăţânată care are nevoie de o mustrare aspră. Îndărătul tuturor problemelor noastre se află suflete disperate, rănite, care trebuie să găsească hrana pe care doar comunitatea o poate asigura – sau vor muri.

- *Trebuie să facem altceva decât fac experţii profesionişti instruiţi pentru a vindeca sufletele rănite. Nu sufletele rănite sunt problema. Problema din spatele luptelor noastre este un suflet deconectat de al altor persoane.* Şi trebuie să facem ceva mai mult decât să îndemnăm oamenii să facă ceea ce este corect şi apoi să le cerem socoteală. Grupurile tind să accentueze darea de socoteală atunci când nu ştiu cum să se relaţioneze. Îndemnarea la un comportament mai bun nu reprezintă o soluţie, deşi uneori aceasta este parte din ea. Mai degrabă decât a drege partea psihică a omului sau a-i mustra pe păcătoşi, trebuie să asigurăm hrana pentru sufletul deconectat, pe care doar o comunitate de oameni conectaţi interpersonal o poate oferi.

Criza purtării de grijă în cultura modernă, în special în Biserica occidentală nu va fi rezolvată prin educarea mai multor terapeuţi. Nu avem nevoie de un centru de consiliere la fiecare colţ de stradă. Situaţia va fi înrăutăţită de moraliştii care nu coboară niciodată în profunzime în inimile oamenilor, ci fac doar eforturi de a-şi impune standardele de comportament altora, chiar dacă aceste standarde sunt biblice.*

- *Cea mai mare nevoie a civilizaţiei moderne este dezvoltarea de comunităţi – adevărate comunităţi în care inima lui Dumnezeu este prezentă, în care cel simplu şi cel înţelept învaţă să îi păstorească pe aceia care sunt în urma lor pe cale, în care cei care se confruntă cu probleme îşi strâng braţele unii cu alţii şi merg înainte împreună.*

Deoarece am împărtăşit aceste concluzii la conferinţe şi în câteva publicaţii, am pierdut studenţi, am deranjat prieteni şi i-am făcut pe mulţi să ridice din sprâncene a neîncredere. De asemenea, mi-e teamă că mi-am făcut câţiva prieteni pe care nu îi voi păstra multă vreme.

Dar am fost mai surprins (şi mulţumit) de numărul de oameni care mi-au spus: „Eşti pe drumul cel bun. Mergi înainte." Un psihiatru mi-a scris că ceea ce făceam eu era sinucidere intelectuală. Şi apoi a adăugat: „Era timpul!"

Şi eu cred asta. E timpul să mergem dincolo de moralismul care presupune că slujba Bisericii este îndeplinită când îi învăţăm pe oameni principiile biblice şi apoi îi îndemnăm să acţioneze corect. E timpul să găsim un mod mai bun de a ne ajuta unii pe alţii atunci când ne confruntăm cu probleme decât modul terapeutic al culturii noastre care caută să găsească o tulburare psihologică ce trebuie tratată pentru fiecare emoţie neplăcută sau model de comportament deranjant.

E timpul să ne eliberăm de presiunea creată de moralism şi să diminuăm fascinaţia noastră absorbantă pentru funcţionarea universului nostru interior, fie că este vorba de dinamica psihologică, fie de subtilitatea idolatriei, o fascinaţie pe care terapia o încurajează adesea.

---

* Unii cititori ar putea fi interesaţi de implicaţiile gândirii mele pentru consilierea profesionistă, în special pentru consilierea creştină. În Anexa A mă voi referi la cercetările recente în psihoterapie pentru a argumenta că o parte însemnată din binele înfăptuit de consilierii instruiţi poate fi săvârşit, în multe cazuri, la fel de bine, sau mai bine, de persoane mature, fără calificare profesională, dar care se ştiu relaţiona corect. Pentru a-mi susţine ideea voi realiza o succintă trecere în revistă a dezvoltării „conversaţiei vindecătoare".

Apoi, în Anexa B, schiţez înţelegerea mea referitoare la situaţiile în care este recomandat ajutorul de specialitate şi sugerez tipul de resurse pe care o comunitate le poate dezvolta pentru a trata marea majoritate a problemelor de natură personală. Dacă aceste teme vă interesează, vă sugerez să citiţi ambele anexe înainte de a trece la capitolul întâi.

Vreau să ne gândim la tipul de conectare interpersonală care este necesar pentru ca un grup mic de oameni, poate o familie sau câţiva prieteni, să devină o comunitate vindecătoare. Vreau să înţeleg modul în care un tată se poate raporta la un fiu închis în sine şi tulburat cu o putere care îi poate schimba direcţia. Vreau să pot îndruma soţia unui bărbat mânios într-o direcţie care să le restaureze relaţia.

Vreau să fim oneşti cu privire la nesiguranţa din noi, la temerile noastre şi la sentimentele de inadecvare care se ascund în inimile noastre, la dedesubtul aparenţelor cu care ne prezentăm în faţa altora. Vreau să putem vorbi despre nopţile întunecate ale sufletului nostru fără ruşine sau mândrie. Vreau să fim în stare să ne spunem istoria abuzului la care am fost supuşi, a respingerii sau a eşecului nostru câtorva oameni speciali, care ne vor asculta ştiind însă că nu pot îndepărta durerea, care nu vor crede că ceva e în neregulă, dar că se poate trata de un terapeut, şi care nu ne vor spune că trebuie să facem eforturi ca să ţinem lucrurile sub control.

Însă nu vreau să ne concentrăm asupra lucrurilor chinuitoare, urâte, îngrozitoare. Nu vreau să le ascundem sub o spoială înşelătoare – nu trebuie să pretindem niciodată că lucrurile sunt mai bune decât sunt ele în realitate –, însă vreau să trecem dincolo de tot ce este dificil şi să vedem minunea pe care Dumnezeu a făcut-o în inimile noastre.

Vreau să vedem că El a pus dorinţe puternice de a face binele în cele mai adânci străfunduri ale inimilor noastre regenerate. Aceasta este esenţa Noului Legământ. Există în noi ceva minunat, frumos şi viguros pe care nici un abuz, eşec sau respingere nu-l vor putea distruge vreodată. Asupra acestui lucru vreau să ne concentrăm!

Un prieten de-al meu a petrecut un sfârşit de săptămână cu o organizaţie creştină care se ocupa de tineri cu diverse probleme. În timpul sesiunii de dimineaţă la care erau prezenţi şi părinţii participanţilor, o tânără s-a ridicat pentru a se adresa grupului.

Cu buzele tremurânde şi cu lacrimi de ruşine ce îi curgeau pe faţă, a spus:

— În ultimii trei ani am fost prostituată. Îmi apare atât de rău.

În timp ce stătea acolo paralizată datorită vulnerabilităţii ei, tatăl ei şi-a părăsit locul, a păşit în faţă, şi-a îmbrăţişat fata care tremura, după care i-a spus:

— Când te privesc, nu văd în tine o prostituată. Ai fost curăţită. O văd pe fiica mea cea frumoasă.

Ea a răspuns:

— Am şi uitat cum e să simt bucuria de a fi fetiţa ta.

Dorinţa mea e să ne relaţionăm unul la celălalt nu ca de la moralist la păcătos, sau ca de la terapeut la pacientul său, ci ca de la un sfânt la un alt sfânt, ca de la tată la copil, de la prieten la prieten, ca persoane care într-adevăr se iubesc, cu încrederea că ne putem ajuta unul pe altul să credem că, prin harul lui Dumnezeu, există ceva bun dincolo de dezordinea aparentă. Chiar când tot ceea ce vedem este doar dezordine vreau să credem că putem hrăni binele şi putem încuraja eliberarea şi exprimarea lui.

Această carte este o chemare la relaţii vindecătoare, o chemare diferită de cea a moralistului care crede că legea este încă în afara noastră şi că trebuie să fim constrânşi s-o ascultăm, o chemare diferită de ipoteza că instruirea profesionistă îi echipează pe oameni mai bine decât evlavia pentru a avea un impact puternic în viaţa oamenilor. Este o invocare a zilei când rănile şi luptele noastre cele mai profunde vor fi tratate în mod real şi corect în cadrul relaţiilor obişnuite pe care le întreţinem zi de zi.

Dumnezeu ne-a dat puterea de a fi instrumentul Lui în vindecarea sufletelor. Această putere aşteaptă să fie declanşată şi exprimată.

Le scriu oamenilor obişnuiţi, mamelor şi taţilor, soţilor şi soţiilor, prietenilor şi colegilor, mă adresez oricui înţelege că nu putem să ne descurcăm singuri, că nu putem deveni tot ce am putea fi vreodată fără dragostea, înţelepciunea, şi aprecierile evaluative ale celorlalţi. Scriu oricăruia care tânjeşte să scape de nefericirea singurătăţii şi a unei existenţe fără sens printr-o conectare cu alţi câţiva oameni, dar care probabil nu este sigur cum ar trebui să procedeze.

Le scriu celor care doresc în mod sincer să aibă un impact în viaţa oamenilor pe care îi iubesc, dar se simt inadecvaţi pentru aceasta. Mai exact, cum trebuie să te relaţionezi la un partener mânios ori depresiv, sau la o fetiţă timidă care se ascunde în camera ei în timp ce copiii din vecini se joacă împreună? Cum să te apropii de alţii când te simţi nesigur şi ţi-e teamă că nu vei fi dorit? Cum vii în ajutorul unui prieten care se îngrijorează prea mult, sau al unei fiice necomunicative?

Scriu cuplului de vârstă mijlocie care vede un cuplu mai tânăr confruntându-se cu probleme şi doreşte să-i ajute, dar nu este sigur cum s-o facă; scriu tatălui unui fiu adult înstrăinat a cărui fiecare încercare de reconciliere este respinsă; scriu prietenului unei persoane ocupate care nu se simte aproape de nimeni, dar care joacă rolul unei femei integrate şi echilibrate.

Când vei termina de citit această carte cred că vei avea o nouă înţelegere cu privire la ceea ce poţi dărui altora şi a modului în care poţi avea un impact semnificativ în vieţile lor şi în viaţa ta.

Discuţia mea începe cu povestea fiului meu mai mare care a fost eliberat din strânsoarea unei lupte încrâncenate prin puterea conectării interpersonale. Voi continua cu explicarea celor trei ingrediente ale unei comunităţi vindecătoare şi, apoi, cu ilustrarea puterii lor în viaţa unui lider spiritual bine cunoscut (pe parcursul primelor trei capitole).

Apoi explic de ce conectarea interpersonală are un impact atât de semnificativ şi de ce metodele alternative nu dau rezultate atât de bune. Suntem cu toţii oameni neconectaţi interpersonal şi realitatea insuportabilă a separării ne provoacă atât de multe probleme. Ideea centrală pe care o supun analizei în capitolele trei până la şapte este că Evanghelia lui Cristos ne conectează cu Dumnezeu, cu noi înşine şi cu alţii; ea pune în inimile noastre iertate ceva viu şi minunat care traversează prăpastia separării şi ne aduce împreună într-o unitate dătătoare de viaţă. Acum avem de oferit ceva ce are puterea de a schimba întregul curs al existenţei unei alte persoane.

Capitolele opt până la paisprezece pun câteva întrebări importante: De ce conectarea interpersonală autentică are loc atât de rar? Ce obstacole îi blochează drumul? De ce acceptăm o interconectare falsă în vederea unei false intimităţi care nu schimbă pe nimeni? Şi ce putem face în acest sens? Ce trebuie să facem ca să înlăturăm obstacolele ce ne împiedică să obţinem ceea ce dorim?

În capitolele cincisprezece până la optsprezece sugerez un plan pentru o relaţionare cu impact faţă de alţii, pentru a visa vise bune cu privire la ceea ce am putea deveni şi pentru a ne ajuta unul pe altul să ajungem acolo.

CAPITOLUL 1

Povestea lui Kep

Ceasul de pe peretele din spate al sălii din hotelul unde avea loc conferinţa bătu ora nouă seara, ora fixă. Am încheiat sesiunea cu rugăciune şi am coborât de pe platformă.

Era marţi seara. Seminarul de o săptămână din care mai rămăsese o zi şi jumătate se desfăşura bine.

Îmi amintesc că în timp ce părăseam auditoriul mă simţeam puternic. Eram mulţumit de modul în care predasem. Audienţa era atentă. Mai multe persoane au mărturisit despre modul în care Dumnezeu lucra în inima lor prin învăţătura primită. Mă simţeam bine.

Obiceiul nostru era să luăm o mică gustare la restaurantul hotelului înainte de a merge la culcare. În timp ce eu şi colegul meu am ajuns la lift, Dan a apăsat butonul care urma să ne ducă la parter. Mi-a spus:

— Nu mergem la restaurant.

— De ce? am obiectat eu. Mi-e foame. Vreau să mănânc ceva.

— Îţi voi spune când ajungem acolo, dar trebuie să mergem în cameră.

Nu trebuia să fii o persoană cu mult discernământ pentru a-ţi da seama că ceva se întâmplase.

— Aşează-te, m-a sfătuit el câteva minute mai târziu.

Apoi a inspirat profund şi a spus cât se poate de delicat:

— Rachel a telefonat în timp ce vorbeai în această seară. Kep a fost dat afară de la Taylor. Dorea să o suni.

Trei propoziţii scurte. Am simţit cum un cuţit îmi străpungea inima.

Kep, fiul nostru cel mare, în vârstă de douăzeci de ani, era aproape de sfârşitul primului semestru din ultimul an de studiu la Universitatea Taylor. Ken, în vârstă de şaptesprezece ani, era în acelaşi campus, în primul an.

Când s-a născut Kep, l-am dăruit Domnului şi am promis să-mi fac partea în a-l călăuzi în direcţia bună, să-i umplu mintea cu adevărul lui Dumnezeu. M-am rugat aceeaşi rugăciune vreme de doi ani şi jumătate, până când a venit Ken pe lume. Niciun părinte nu a muncit mai din greu pentru a proceda corect: rugăciuni în fiecare seară; istorioare cu mesaj creştin înainte de a merge la culcare; sâmbete consacrate competiţiilor de înot; după-amiezi dedicate jocurilor de baschet şi lecţiilor de karate; mese anuale între tată şi fiu, ocazionate de aniversarea zilelor lor de naştere (la restaurantul pe care el îl alegea) când îi puneam fiecărui băiat aceleaşi doisprezece întrebări, le înregistram răspunsurile şi le discutam la masa prilejuită de următoarea aniversare ca o modalitate de observare continuă a dezvoltării care avusese loc; o excursie specială cu fiecare băiat la împlinirea vârstei de treisprezece ani ca o iniţiere în perioada adolescenţei, eveniment care se încheia cu prelegeri ilustrate despre păsări şi albine; iar mai apoi organizam excursii de reîntoarcere în acelaşi loc la aniversarea a douăzeci şi unu de ani pentru a-i lansa în perioada maturităţii.

Când băieţii noştri au împlinit şase, respectiv opt ani, am cumpărat un retroproiector pentru timpul de devoţiune al familiei. (Câţi taţi au făcut *aşa ceva*?) Am făcut studii ale Vechiului Testament, ale Noului Testament, studii de teologie elementară, studii pe cărţi. Disciplina era aplicată cu consecvenţă şi includea lovituri de palmă urmate de îmbrăţişări şi rugăciuni. *Unde am greşit? Ce am omis să fac?*

Nu au lipsit nici momentele amuzante. Odată am construit pentru Ken un stand la care urma să vândă hot-dog şi limonadă la preţul de cincizeci de cenţi. A făcut douăzeci şi unu de dolari. Eu am cheltuit treizeci şi şapte.

Când Kep a dat primele semne de rebeliune evidentă, îmi amintesc cum am strigat la Dumnezeu:

— Ce altceva mai vrei să fac? Am făcut tot ce am ştiut!

Am ţipat şi la soţia mea. Ieşeam cu maşina din parcarea de la Warsaw Health Food Store situată pe Central Street, când Rachael mi-a spus:

— Kep dă mâine testul de capacitate. Ce crezi că face chiar acum în parcare altceva decât să joace baschet?

Am lovit cu pumnul în bordul maşinii şi am strigat:

— De ce nu eşti mai îngăduitoare cu el?

Mai târziu mi-a spus că s-a simţit vinovată pentru toate problemele. Cuvintele ei au fost următoarele:

— M-ai făcut să simt că toată vina era a mea fiindcă l-am născut.

Mi-am rănit atunci soţia. Am rănit-o tare. Acest fel de durere nu dispare uşor. Ce cuvinte aş putea spune, ce fapte aş putea face ca să alin durerea, să ating cele mai profunde unghere ale sufletului ei cu dragostea vindecătoare? Cum se relaţionează un soţ la soţia pe care a rănit-o?

În timpul celor mai dificili ani ai lui Kep, de la paisprezece la douăzeci de ani, l-am sprijinit, m-am rugat pentru el, m-am rugat cu el, am făcut plimbări îndelungi cu el, i-am cumpărat o maşină pe care mai târziu am vândut-o ca să-l pedepsesc. Îmi amintesc cum foloseam dojana mult uzată a părinţilor frustraţi:

— Nu voi tolera acest fel de comportament câtă vreme locuieşti sub acoperişul meu!

Când a avut optsprezece ani i-am spus că, dacă nu promite să trăiască după standardele mele (pe care le-am prezentat ca fiind standardele lui Dumnezeu), îi voi da o sută de dolari şi îi voi cere să plece din casă.

I-am spus că îl iubesc, l-am ascultat când a dorit să vorbească, am luat decizii ferme după ce am luat în considerare şi perspectiva lui, încercând să-i acord libertate de gândire ori de câte ori puteam. Am făcut tot ce ştiam că e bine să fac. Nimic nu a avut efect.

Nu cunosc o experienţă mai agonizantă decât să priveşti cum cineva pe care îl iubeşti înaintează într-o direcţie greşită şi te simţi total neajutorat în a interveni ca să îndrepţi situaţia.

Ce altceva aş fi putut face? *Ce altceva aş fi putut face?*

Când a început anul al treilea la Taylor, i-am cumpărat lui Kep o căsuţă la marginea campusului ca să se mute acolo cu câţiva prieteni. Rachael şi cu mine le-am dat o mână de ajutor la curăţatul podelelor murdare şi a şifonierelor, am tăiat buruienile aşa ca să semene cu o pajişte şi ne-am dus pe la depozite ca să cumpărăm canapele, paturi şi birouri recondiţionate.

Aveam vise atât de bune. Fiul meu va activa ca lider spiritual în campus, casa va fi un punct de întâlnire pentru studii biblice, Kep va

întâlni o fată creştină minunată, o va duce la gelateria Ivanhoe după focurile în aer liber care celebrează jocurile importante şi va gradua având un viitor strălucit şi o logodnică frumoasă.

Poate că visam vise greşite.

Dar păreau atât de corecte. Ştiam exact ce ar trebui să devină fiul meu. Nu mă gândeam să-i *dau libertate*, doream să-l *controlez*, să-l reduc la o persoană previzibilă. Aveam visele mele. Nu voi uita niciodată când s-a îndreptat spre mine în ultimul an de liceu şi a spus cu mânie:

— Nu poţi suporta ideea că fiul tău nu va merge la colegiu.

În perioada în care a locuit în casa aceea de lângă campus, Kep a început să aibă probleme serioase. Şi acum fusese exmatriculat.

Am sunat-o pe Rachael. L-am sunat pe Kep. Am sunat la compania aeriană. Primul zbor disponibil era în după-amiaza următoare. M-am întins pe pat, am decis să merg înainte şi să prezint prelegerea de vineri dimineaţa – era despre creşterea copiilor – şi apoi am reflectat la problema cu care mă confruntam.

Prima din cele două experienţe ciudate a avut loc în acea marţi seara. În timp ce stăteam în pat am fost copleşit de expresia: „Aceasta este o oportunitate." Dan m-a întrebat cum mă simţeam. I-am răspuns:

— Liniştit. Se petrece ceva ce mă depăşeşte, dar sunt parte a acestui plan.

Nu am plâns. Am dormit bine.

În dimineaţa următoare, după ce mi-am ţinut prelegerea (care a fost dificilă), am zburat spre casă. Împreună cu Rachael ne-am ţinut în braţe şi am plâns. Dar nu erau lacrimi de disperare. Simţeam că aceasta era o oportunitate de care Dumnezeu dorea să profităm.

Apropierea pe care am simţit-o a acoperit prăpastia emoţională dintre noi. Dar nu în întregime. Mai era încă mult de lucru. Vindecarea cere timp. Şi pentru că nu ştiam cum să eliberez ceea ce era în mine şi cum aceasta ar fi putut vindeca sufletul soţiei mele, vindecarea a luat prea mult timp. Continuă şi acum, şi va continua să se întâmple în fiecare dintre noi până vom ajunge acasă.

Am condus o oră şi jumătate până la Taylor prin câmpurile deschise ale fermelor din Indiana, pe drumurile liniştite de ţară. Dumnezeu era aproape. Am vorbit cu El de parcă stătea pe scaunul de lângă mine.

— Doamne, am făcut tot ce am ştiut că trebuie să fac. Nu am reuşit

să schimb inima fiului meu. Şi acum nu-l mai pot influenţa. Nu ştiu cum să o fac. Dar nu-Ţi cer sfaturi. Te rog să-l laşi să-L vadă pe Cristos în mine. Nimic nu-l va schimba decât experimentarea a ceea ce inima lui doreşte cel mai mult. Principiile, cunoştinţele, certurile nu vor da rezultat. El are nevoie să Te întâlnească. Dăruieşte-i-Te lui prin mine!

Când l-am salutat pe Kep, a avut loc a doua experienţă ciudată. Nu eram mânios. Realmente nu eram mânios. Nu trebuia să-mi controlez mânia sau să fiu atent la cuvinte. Ceva din interiorul meu se revărsa înspre fiul meu prin cuvinte obişnuite. Am spus simplu:

— Cum pot să te ajut?

Am discutat recent cu fiul meu mai tânăr despre ceea ce s-a întâmplat atunci. Ken îmi spunea:

— Îmi amintesc cât de supărat ai fost când Kep a avut probleme în liceu. Nu ai vorbit cu nimeni săptămâni la rând. Acesta a fost lucrul cel mai chinuitor pentru mine. Dar am observat modul în care l-ai abordat pe Kep când a fost dat afară de la Taylor. A fost diferit. Iar eu nu m-am simţit respins.

În următoarele zile fiul risipitor a venit acasă. Şi vreau să spun prin asta mult mai mult decât faptul că Kep s-a întors în casa noastră. Iată cum a exprimat recent Kep ce s-a întâmplat atunci de fapt:

— Am revenit la Domnul în acele zile, dar mai întâi am revenit la tine.

Tatăl, care de atât de multe ori înainte *pretindea* pocăinţă supărat, manipulativ, dependent de sine, acum *invita* la pocăinţă. Inima lui Kep s-a întors de la plăcerile care l-au lăsat gol şi s-a îndreptat spre ceva mai bun, ceva ce nu doar amorţea durerea din sufletul lui, ci îl atingea cu adevărat. A simţit speranţa că ar putea cunoaşte bucuria de a fi dorit, acceptat, iubit, de a avea pe cineva care crede că el are ceva de oferit prin care va putea influenţa cu un farmec ziditor viaţa altora.

Acela a fost un punct de cotitură în viaţa lui Kep. De ce? Ce s-a întâmplat? Ceva a ieşit din Isus şi a vindecat femeia cu hemoragie. Ceva a ieşit din mine care a zdrobit duritatea lui Kep şi a atins părţile sensibile ale sufletului său cu putere vindecătoare. Chiar putea fi adevărat? Dacă da, ce era de fapt?

Doi ani de zile fusesem atât de neputincios. De ce? Fusese planul lui Dumnezeu de a-l atinge pe fiul meu în această perioadă? Cu siguranţă că da. Dacă aş fi învăţat mai devreme secretul declanşării şi eliberării unei puteri vindecătoare, ar fi fost scutită familia noastră de durerea răzvrătirii? Nu ştiu.

Dar un lucru știu sigur: *O putere a fost eliberată prin mine, o putere care înainte nu mai fusese niciodată eliberată.*

S-ar putea întâmpla asta și în relațiile tale? De ce anume e nevoie pentru ca să eliberezi spre o altă persoană din viața ta puterea pe care Dumnezeu a plasat-o în inima ta? Poate spre o soție distantă, rece, la inima căreia n-ai putut ajunge până acum? Poate fi un soț neglijent care crede că te iubește, însă nu are nici o idee că inima ta tânjește după ceva mai mult, după ceva diferit. Ar putea fi un fiu sau o fiică care întâmpină dificultăți în a-și face prieteni, un adolescent care nu comunică, un copil adult care și-a închis inima așa încât nu o poți atinge. Sau ar putea fi un prieten, o persoană despre care știi că are probleme.

Eliberarea puterii lui Dumnezeu prin viețile noastre în inimile și sufletele altora necesită atât *înțelegerea, cât și implicarea* într-un tip de relaționare pe care doar Evanghelia îl poate face posibil, un tip de relaționare pe care eu îl numesc *conectare interpersonală*. Acest tip de relaționare depinde în întregime de părtășia intimă cu Cristos și apoi se răspândește spre alți oameni cu puterea de a le schimba viețile, nu întotdeauna după orarul nostru sau în felul în care ne așteptăm noi, ci după cum se mișcă Duhul suveran.

Povestirea pe care v-am spus-o despre Kep s-a întâmplat în anul 1988. Lucrarea pe care a început-o Dumnezeu în inima lui în acele zile dificile a continuat. Kep este căsătorit cu femeia pentru care ne-am rugat din ziua în care s-a născut, o tânără minunată care este tot ce am sperat și chiar mai mult decât am sperat. Muncește din greu; dorește voia lui Dumnezeu în viața lui; este implicat într-o biserică minunată. Minunea Noului Legământ a avut loc: inima lui s-a aplecat înspre Dumnezeu.

Există doar două lucruri care au schimbat vreodată sufletul omului: *căderea* și *harul*, puterea lui Satan și puterea lui Dumnezeu. Dar Dumnezeu este infinit mai puternic. Nimic nu este mai puternic ca harul. Satan nu are nimic de-a face cu harul. Dumnezeu este definit de har.

Viața lui Kep a fost schimbată. Și a lui Ken. Și a mea. Și a lui Rachael. Dar mai este nevoie de atât de multă schimbare.

Există o putere în viața fiecărui creștin care așteaptă să fie eliberată, o putere care ar putea duce la o schimbare mai mare și mai profundă, o putere în interiorul tău care ar putea ajuta pe cineva să se conecteze mai intim la inima lui Cristos.

Încă nu am visat vise destul de mărețe cu privire la ce am putea însemna unul pentru altul. Poate a venit timpul să visăm.

CAPITOLUL 2

Trei ingrediente ale unei comunități vindecătoare

Vreme de mai mult de douăzeci și cinci de ani povara mea a fost să-i ajut pe oameni să se schimbe. În acest timp mi-am câștigat o reputație de consilier eficient. Sunt profund mulțumitor pentru faptul că mulți oameni au declarat că am avut o contribuție semnificativă la înaintarea lor spre o mai mare bucurie și libertate.

Am simțit însă cu mult timp în urmă că ceva lipsește, atât în înțelegerea mea cu privire la modul în care pot să-i ajut pe alții, cât și în eforturile mele de a aplica această înțelegere în propria mea viață. Bineînțeles, mă aștept să pășesc în mormânt spunând același lucru – până când vom ajunge acasă *totdeauna* va lipsi ceva din înțelegerea noastră cu privire la adevăr – dar conștiența insistentă a lacunelor care ne înghiontesc să mergem înainte în călătoria noastră nu ar trebui ignorată.

Un fost student spunea recent:

— Îl observ pe vecinul meu cum aleargă în fiecare zi, merge cu bicicleta, înalță un zmeu cu copiii lui și își spală mașina sâmbăta dimineața – și mă minunez de propria mea viață. Iată-mă, destul de luminat la minte ca să meditez la lucruri atât de profund încât explorez stările de tensiune cu soția mea în timp ce Jim și soția lui aleargă îndreptându-se spre parc. Jim este persoana obișnuită care merge regulat la biserică. Citesc Psalmul 73 pentru a mă convinge că eu urmăresc ceva, iar el nu. Dar câteodată mă minunez.

Cu limba care îmi apăsa doar parțial obrazul, am reacționat:

— Poate că Jim procedează mai bine decât o facem noi.

Sincer, sunt cam sătul de concentrarea asupra luptei. Oare noi, creştinii din Occident, atât de răsfăţaţi de confortul civilizaţiei moderne, nu glorificăm uneori lupta şi privim încercările mai degrabă ca insigne de merit în loc să urmărim plini de bucurie lucrurile bune ale lui Dumnezeu şi să ne bucurăm că „am fost învredniciţi să fim batjocoriţi, pentru Numele Lui"? (Fapte 5:41). Să fie faptul că vorbim atât de mult despre problemele noastre o încercare de a recâştiga puţină pasiune în vieţile noastre?

Poate că există vreun motiv de bucurie în a fi creştin, ceva ce te determină să fii adânc pasionat, ceva atât de bun încât putem într-adevăr considera luptele noastre ca nevrednice în comparaţie nu numai cu ceea ce ne stă înainte, dar şi cu gloria călătoriei în acea direcţie. Poate că secretul are mult de-a face cu tovărăşia de care ne bucurăm în călătorie, cu un anumit tip de comunitate care se închează în vederea escaladării împreună a piscurilor colţuroase.

Fiecare slujbă îşi are riscurile ei. Eu sunt psiholog clinic, terapeut profesionist autorizat. Riscul slujbei mele implică aşteptările oamenilor că, dacă sunt într-adevăr competent în a-i ajuta pe alţii să se schimbe în bine, viaţa mea va reflecta cu siguranţă rezultatele acestei calificări. E greu să iei în serios un obez care laudă eficienţa celei mai noi metode care îţi garantează că vei pierde în greutate.

Întrebările următoare se adresează insistent conştiinţei mele: Cunosc binele atât de intim încât pot îndura cu bucurie orice greutate mi se abate în calea ce duce înspre mai mult din acest bine? Ştiu cum să împărtăşesc acest bine cu alţii?

Ca rezultat al reflecţiilor mele ocazionate de împlinirea vârstei de cincizeci de ani, trebuie să recunosc că încă mă mai lupt cu o mulţime de probleme asemănătoare cu cele ale oamenilor care mă plătesc pentru a-i ajuta să le rezolve. Acesta nu este un gând nou, dar mă izbeşte cu mai multă forţă astăzi decât a făcut-o cu zece sau douăzeci de ani în urmă. Credeam că voi fi mult mai avansat pe calea spre maturizare decât constat astăzi că sunt.

Şi, ca să mai adaug încă o încreţitură la un puzzle deja bine şifonat, am observat că un oarecare nivel de maturitate pe care îl pot invoca pare să fi venit prin influenţa unor factori pe care nu i-am plasat întotdeauna în centrul eforturilor mele de a-i ajuta pe alţii.

În cea mai mare parte a practicii mele am fost un consilier de tipul „descifrează-lucrurile-scoate-la-iveală-ce-e-rău-apoi-fă-corecţiile-necesare". Dă-mi o problemă şi eu pornesc la lucru. Ai atacuri de

panică? Te voi ajuta să identifici frica mai profundă pe care nu ai confruntat-o niciodată şi vom lucra la ea. Ai probleme cu dependenţele? S-ar putea să dureze puţin, dar îţi voi extirpa insistenţele idolatre după plăceri de durată şi duşmănia ta faţă de un Dumnezeu dificil, apoi te voi îndruma într-o călătorie de la teribila autodependenţă la o încredere puternică.

La timpul potrivit îţi voi da o doză sănătoasă de instrucţiuni, câteva linguriţe de sfaturi şi îndemnuri generale, apoi voi fierbe tot amestecul la foc mic pentru o vreme sub ochiul meu atent al pretenţiei de a-mi da socoteală. Ca şi cei mai mulţi consilieri, cele mai multe biserici şi familii, eu mizez pe abordările de genul „testează-şi-vezi-dacă-merge" pentru „a-repara-ce-este-stricat" şi „a-face-ce-este-bine" pentru a promova schimbarea în alţii.

Dar rezultatul nu a fost întotdeauna cel pe care l-am dorit, nici în cazul meu, nici în cazul altora. Prea multe victime ale terapiei centrate pe ego şi ale moralismului constrângător stau în camera lor de zi agitându-se cu privire la lucrurile profunde sau rele din vieţile lor, în timp ce Jim şi soţia lui se îndreaptă spre parc, într-o formă fizică destul de bună pentru a discuta veseli în timp ce aleargă.

Fără îndoială că unii ca Jim îşi pierd vremea ca Nero în timp ce casa le arde până la temelii, dar câţiva se avântă spre cer ca vulturii, zboară cu puterile înnoite, aleargă prin văi adânci fără să obosească (Isaia 40:31).

Doresc acest lucru soţiei mele, celor doi fii ai mei, celor două nurori, prietenilor mei, clienţilor mei şi mie însumi. Sunt convins că nu voi fi nimănui de nici un folos ca să ajungă în acea stare de bine, nici ţie, nici mie, căutând doar să înţeleg problemele („îmi sună ca o reacţie pasiv-agresivă") sau îndemnând la schimbarea adecvată („trebuie să-ţi asumi responsabilitatea pentru propria-ţi persoană").

Dar, în esenţă, pe aceasta m-am bazat eu pentru a promova schimbarea. Desigur că am accentuat nevoia de a ne încrede în Dumnezeu, de a-L cunoaşte, de a ne supune Lui, de a renunţa la încercarea să Îl explicăm, de a ne cufunda în Cuvântul Lui, dar, la fel ca cei mai mulţi creştini, am pus un accent mare pe conştienţa de sine şi pe autodisciplină. Încearcă să te cunoşti şi fă alegeri înţelepte. Şi acesta e un sfat destul de bun.

Am înţeles totuşi că Dumnezeu abordează lucrurile puţin diferit. Bineînţeles, El ceartă şi îndeamnă, şi Duhul Lui ne cercetează inimile pentru a descoperi lucrurile ascunse care interferează cu încrederea

noastră. *Dar punctul central incontestabil a ceea ce face El pentru a ne ajuta să ne schimbăm este să ni Se descopere, să ne dea un gust a ceea ce este El cu adevărat și să-Și toarne viața Lui în viața noastră.* Iar un element crucial în procesul de descoperire este plasarea noastră într-o comunitate de oameni care să Îi semene suficient de mult pentru ca gustul să fie direct de la sursa originală. Dacă acest lucru este adevărat, dacă prin alții se declanșează o experiență plină de putere a lui Dumnezeu, atunci conectarea interpersonală cu semenii joacă un rol vital, indispensabil și plin de forță în abordarea eficientă a aspectelor de fond ale sufletului, chestiuni care stau la baza tuturor problemelor noastre personale, emoționale și psihologice.

Dumnezeu nu mai stă în fața noastră în maniera de lucru a sergentului de instrucție care strigă ordine pe un ton lătrător. Acum El e în interiorul nostru, șoptind cu o autoritate îmbietoare că este timpul să ne sculăm și să facem cincizeci de flotări. Și acum noi vrem să le facem, nu pentru că activitatea în sine este amuzantă, ci fiindcă ea se potrivește naturii noastre (suntem soldați) și ne place să-I fim plăcuți comandantului nostru (Îl iubim).

Dar nici Dumnezeu nu cârpește vechea noastră natură, acel sistem încurcat din interiorul nostru format din îndoieli la adresa lui Dumnezeu, autoprotecție, patimi care neagă durerea pe care Biblia îl numește firea noastră pământească. În loc să intre în locurile întunecate ale sufletelor noastre cu o lumină puternică și un bisturiu ca să repare ce este stricat, El intră cu o lumină puternică și cu un zâmbet, dornic să ne lase să vedem ce simte El cu privire la noi chiar atunci când suntem expuși prezenței Lui revelatoare.

Metoda lui Dumnezeu nu constă doar în emiterea de ordine din cortul generalului (să faci ce este corect), nici în îmbunătățirea funcționării organelor bolnave (să repari ceea ce e rău). În schimb, El devine o parte atât de intimă din noi încât dorim să ne opunem oricărui lucru care nu este pe placul Lui și să dăm curs doar lucrurilor bune pe care EL le-a stârnit în interiorul nostru.

Cel mai important lucru pe care îl putem face pentru a ajuta pe cineva să se schimbe este să-i oferim un gust al bunătății incredibile a lui Dumnezeu așa cum este exprimată ea în Noul Legământ. El privește la noi cu ochii plini de încântare și vede o bunătate plasată dincolo de haosul vizibil; inima Lui bate puternic emoționată știind ceea ce suntem noi și ce vom deveni. Iar câteodată El demască lucruri despre care credem că Îl vor face să Se îndepărteze de noi cu dezgust

pentru a ne uimi astfel cu harul Lui. Aceasta este adevărata conectare interpersonală. Când ne angajăm într-o astfel de relaționare, putem aduce schimbare în viețile oamenilor.

Dumnezeu nu ne repară asemenea unui tehnician și nici nu ne constrânge. El face tot ce trebuie pentru a ni Se descoperi. Aceasta poate include sondarea profundă în inimile noastre murdare sau insistența de a face ceva ce nu vrem nicidecum să facem. Dar scopul principal este întotdeauna același, nu de a ne repara sau de a impune îndemnuri și povețe, ci de a ne atrage în starea de o mai deplină apreciere a frumuseții Lui, de a ne uimi cu răsăritul de soare al naturii Lui, de a ne impresiona cu Marele Canion al caracterului Său, de a ne ademeni cu câmpurile nesfârșite de flori parfumate care înfloresc în inima Lui.

Dați-mi voie să trec de la exprimarea poetică la o schiță, pe care am să o completez cu scurte explicații. Dumnezeu ne ajută să devenim mai mult ca Cristos atunci când facem trei lucruri:

În primul rând, El ne face să înțelegem puțin din modul în care Cristos Își găsește plăcerea în noi – *esența conectării interpersonale:*

- Acceptând ceea ce suntem;
- Imaginându-ne ceea ce am putea fi.

În al doilea rând, El caută stăruitor în noi binele pe care l-a pus acolo – *o dezvăluire încurajatoare* care ne confirmă că trebuie:

- Să rămânem liniștiți atunci când răul este vizibil;
- Să ne păstrăm încrederea că dincolo de suprafață se află binele.

În al treilea rând, El dezvăluie cu amabilitate ceea ce este rău și dureros – *o dezvăluire șocantă:*

- El folosește oportunitățile speciale pentru a descoperi harul pe care îl asigură conținutului dificil al inimilor noastre.

În consilierea pe care o acordam, mă ocupam prea mult timp de tratarea firii pământești. Studiam prea mult îndoiala, negarea, dinamica psihologică a autoconservării și strategiile egoiste de a ne relaționa la oameni. Aceste subiecte merită o investigare temeinică,

dar este uşor (şi tentant pentru fire) să devenim mai fascinaţi de aceste probleme decât ar trebui să fim şi, în acest proces, să ajungem să apreciem mai puţin puterea pe care ne-o pune la îndemână realitatea experimentării lui Cristos.

Privind în urmă, cred că nu am reuşit să accentuez îndeajuns ideea că îndărătul răutăţii se află bunătatea, că o studiere atentă a inimii răscumpărate nu ne face să ne afundăm într-un canal de scurgere, ci este mai asemănătoare căutării după aur într-o peşteră murdară. M-am bazat pe „înţelepciunea interpretativă", pe abilitatea mea de a vedea şi scoate la suprafaţă scopurile ascunse, credinţele, imaginile, dorinţele şi emoţiile din inimile oamenilor mai degrabă decât pe caracterul spiritual al inimii mele. Nu am apreciat felul plin de putere în care energia care mi-a dus cuvintele la ceilalţi oameni a confirmat *fie* suspiciunea că Dumnezeu este mai mult un jucător de şah decât poet, mai mult sergent decât iubit, *fie* că El este tot ce ne putem imagina – şi chiar mai mult de atât.

De asemenea, era (şi încă este) ceva în mine care *se bucura* să-i şocheze pe oameni cu dezvăluirea răutăţii sau a durerii lor. Cred că era mai puţin sadic decât poate părea şi se baza mai mult pe ideea că atunci când oamenii erau „tulburaţi" făceam progrese. Este mai uşor să-i tulburi profund pe oameni cu durerea şi luptele lor decât cu lucrurile bune din ei. Era ca şi cum ai fi operat în timp ce alţi oameni, în numele bunătăţii, aplicau doar pansamente de prim ajutor.

Dar scopul devastării oamenilor cu dezvăluirea răutăţii este de a descoperi mai deplin harul lui Dumnezeu şi de a produce o apreciere mai deplină pentru ceea ce a făcut harul. Întotdeauna când căutăm răul trebuie să căutăm mai atenţi binele care este ascuns.

Devastarea prin expunerea întunericului interior îşi are locul ei. Este greşit să negi acest întuneric, dar este şi mai greşit să devii fascinat de el şi să rămâi acolo. „Întâlnirea cu întunericul din vieţile noastre nu ar trebui să ne îndepărteze de rugăciune, ci să ne conducă la rugăciune." Ne ajutăm unul pe altul să înfruntăm aspectele dificile din vieţile noastre pentru ca să înţelegem că există o putere mai mare. „Încrederea noastră în Dumnezeu" în mijlocul confruntării cu întunericul „constă în înţelegerea faptului că El lucrează deja pentru, în şi prin noi, chemându-ne la o viaţă nouă, deplină, dincolo de vieţile noastre zdrobite."[1]

Ceea ce cred acum că lipsea procedurii mele de odinioară în a-i ajuta pe oameni era o apreciere a puterii pe care o are conectarea

veritabilă a sufletelor. În restul acestui capitol vreau să tratez pe scurt cele trei elemente care pot face ca relaţiile noastre cu cei pe care îi iubim să devină puternice. Vreau să înţelegem că creştinii obişnuiţi, părinţii, partenerii de viaţă, prietenii au o putere care aşteaptă să fie eliberată şi care ar putea avea efecte importante în inimile oamenilor. Iar aceasta va necesita un oarecare efort din partea noastră.

Ne simţim tipic neputincioşi:

- „Cum mi-aş putea ajuta soţia în starea de depresie în care se află? Ea are nevoie de mai mult decât îi pot eu oferi."
- „Copilul meu este un dezastru. Nu ştiu ce să fac. Am nevoie de cineva înţelept care să ne spună cum să procedăm."
- „Voi lua masa mâine cu un prieten. Soţia lui tocmai l-a părăsit pentru că a descoperit că el are o dependenţă sexuală. Pot să-l ascult şi îmi pasă de el. Dar, exceptând probleme minore pe care le pot rezolva, aceasta este doar o faşă de prim ajutor. Eu nu operez."
- „Nu am nici o idee ce ar trebui să facă prietenul meu. Îşi urăşte slujba, are datorii mari şi este cu adevărat descurajat. *Nu-l pot ajuta!*"

Însă poate că vei reuşi să le dai o mână de ajutor. În funcţie de măsura în care vei oferi oamenilor aceste trei ingrediente, influenţa ta asupra vieţilor lor va fi una puternică şi transformatoare.

INGREDIENTUL NR. 1. O ÎNŢELEGERE A MODULUI ÎN CARE CRISTOS ÎŞI GĂSEŞTE PLĂCEREA ÎN NOI

De ce momentele în care ne bucurăm unul de altul survin atât de rar? Oamenii care nu ne cunosc bine sunt adesea aceia care găsesc cele mai multe lucruri de apreciat în noi. Şi acest fapt ne face să ne îngrijorăm, şi anume că, dacă ne-ar cunoaşte, *nu* ar mai socoti că au motive să ne găsească atât de plăcuţi. Deoarece tânjim ca alţii să ne găsească persoane plăcute, ne ţinem prietenii la o distanţă de la care nu pot vedea răul din noi.

Problema este, consider eu, că nu credem cu adevărat că în noi ar exista ceva minunat care să stârnească încântarea cuiva. Sau, dacă acel ceva există, credem că lucrurile *mai adânci*, care sunt mai

adevărate cu privire la noi, sunt rele. Bunătatea este doar la suprafaţă. Răutatea pătrunde adânc. Ne este greu să credem învăţătura centrală a Noului Legământ, aceea că *oamenii iertaţi L-au zărit pe Cristos şi că Duhul Sfânt a folosit acea privire pentru a produce în noi bunătate*, o bunătate care ne defineşte identitatea într-o măsură mai mare decât răutatea din noi.

Una din strategiile favorite ale lui Satan este de a contraface un adevăr important printr-o denaturare subtilă şi de a permite comunităţii creştine să identifice greşeala. În felul acesta creştinii vor căuta să se păzească de ea cu atâta dedicare încât vor pierde adevărul pe care erezia l-a deformat.

Umanismul este un exemplu bun. Filozofia umanistă ne învaţă că suntem în esenţă buni, că bunătatea este mai adânc înrădăcinată în fiinţele noastre decât răutatea şi că răutatea reflectă puterea de corupere pe care o pot exercita asupra noastră influenţele dintr-un mediu negativ. Creştinii răspund în mod corect insistând că în sinele nostru natural nu locuieşte nimic bun, că, fără Cristos, faptele noastre cele mai bune nu sunt mai plăcute decât nişte rufe murdare. Înaintea lui Cristos, bunătatea este un artificiu de cosmetică, pe când răutatea rămâne definitorie.

Trebuie să luăm poziţie împotriva erorii filozofiei umaniste. Dar nu trebuie să mergem atât de departe încât să nu apreciem adevărul evangheliei pe care umanismul îl falsifică. În firea noastră pământească nu locuieşte nimic bun, dar creştinii sunt mai mult decât fire pământească. Noi suntem acum oameni supranaturali, iertaţi pe deplin, îmbrăcaţi în veşmintele imaculate ale lui Cristos şi avem o inimă nouă plină cu dorinţe nemaipomenite de a face binele.

Aminteşte-ţi o frază anterioară: Esenţa modului în care Dumnezeu ne ajută să ne schimbăm este prin descoperirea de Sine. Dumnezeu Îşi găseşte plăcerea în a Se bucura de fiii oamenilor. Dar El nu ar putea găsi nici o încântare în noi dacă toate înclinaţiile inimilor noastre ar fi permanent rele, de aceea El ne-a făcut fiinţe adorabile. El ne-a dat un set nou de înclinaţii ale inimii. Când experimentăm încântarea Lui, nu ne umflăm în pene, fluturând o versiune arogantă a imaginii de sine („Nu-i aşa că suntem cineva?"), nici nu reacţionăm printr-un dispreţ de sine („Nu se poate să-I placă de mine – sunt îngrozitor."). Suntem mulţumitori pentru identitatea pe care ne-a dat-o, având în vedere cine am fost şi ce meritam („Nu e extraordinar? El e într-adevăr *atât de* bun!")

În momentul în care primim iertarea *sunt create* în noi înclinaţii bune. Dorinţele bune vor *domni* pe deplin în noi atunci când Îl vom vedea pe El, iar acum în noi *sunt eliberate* înclinaţii bune, pe măsură ce Îl cunoaştem tot mai mult pe El.

Până când nu înţelegem că nu există dorinţe legitime în sufletele noastre dincolo de puterea şi intenţia Lui de a le satisface, orice schimbare este doar un artificiu de cosmetizare. Dar pe măsură ce înţelegem cu câtă delicateţe este El dedicat bunăstării noastre, ne vom simţi tot mai doritori să ne supunem în ascultare. Înclinaţiile bune devin mai puternice.

Şi Dumnezeu Îşi găseşte plăcerea în tot ce se întâmplă în acest proces. El Îşi găseşte plăcerea în statutul nostru de copii iertaţi şi invitaţi la masa de cină şi Se bucură de ceea ce vom deveni pe măsură ce ne înfruptăm din bunătăţile de care ne face parte.

Un prieten de-al meu a crescut într-o familie dominată de mânie. Mesele erau fie tăcute, fie gălăgioase şi sarcastice. Pe aceeaşi stradă se mai afla o casă demodată cu un pridvor mare unde locuia o familie fericită. Prietenul meu mi-a spus că pe la vârsta de zece ani a început să se scuze de la masă de îndată ce putea face acest lucru fără ca să se ţipe la el şi mergea la casa demodată de pe stradă.

Dacă ajungea în timpul mesei, se furişa sub verandă şi stătea acolo, ascultând râsetele care răzbăteau din casă. Când mi-a spus această poveste, i-am cerut să-şi imagineze ce s-ar fi întâmplat dacă stăpânul casei ar fi ştiut că el stătea pitit sub verandă şi l-ar fi trimis pe fiul lui să-l invite înăuntru. I-am cerut să-şi imagineze ce ar fi însemnat pentru el să accepte invitaţia, să stea la masă, să răstoarne din greşeală paharul cu apă şi să audă strigătul de încântare al tatălui: „Umpleţi-i paharul de apă! Daţi-i şi un tricou curat. Vreau ca el să se bucure de masă!"

Avem nevoie să-L auzim pe Tatăl râzând. Schimbarea aceasta depinde de experimentarea caracterului lui Dumnezeu.

Până nu experimentăm emoţia îmbrăţişării Tatălui imediat după ce am admis că ne-am compromis, până nu Îl privim cum sare de bucurie de fiecare dată când ne vede, până nu Îl auzim întrebându-ne: „Cum aş putea să te ajut?", atunci când ne-am aştepta să ne spună: „M-am săturat să te mai suport!", nu ne vom schimba cu adevărat, nu o vom face într-un duh statornic, nici din adâncul fiinţei noastre.

Vedem noi binele în oameni, inima bună îngropată sub toată

meschinăria, resentimentele şi ambiţiile de a-şi construi imperii care ne deranjează atât de mult? Îi acceptăm pe fraţii noştri aşa cum ne acceptă Cristos, iertându-ne unii pe alţii pentru greşelile pe care le facem şi crezând că în ei există ceva mai bun decât ceea ce se vede?

Sărim de fericire gândindu-ne la ce ar putea deveni cineva? Cât de mult timp petrecem imaginându-ne ce ar putea deveni? Putem descrie cum ar putea arăta fiul nostru rebel, partenerul nostru de viaţă înstrăinat sau prietenul critic peste douăzeci de ani dacă Duhul lui Dumnezeu Îşi va face lucrarea cu el?

Fără acest element fundamental de a oferi altora o pregustare a încântării pe care o are Cristos atunci când priveşte la ei, toate alesele noastre competenţe, sfatul înţelept, interpretările perspicace, nici chiar încurajarea plină de căldură nu vor avea nici un rezultat. Dacă nu există dragoste, dacă nu există acea încântare supranaturală în cine suntem şi ce vom fi într-o zi, orice efort de a-i ajuta pe oameni să se schimbe îşi va pierde potenţialul.

INGREDIENTUL NR. 2. O CĂUTARE ASIDUĂ A BINELUI

Cineva a definit îndrumarea spirituală ca pe o recunoaştere a ceea ce face Dumnezeu în viaţa unei persoane şi implicarea Lui în întregul proces. Dar aceasta nu descrie ceea ce facem noi de obicei când ne luptăm cu o problemă, fie în cazul nostru, fie al altora.

Să luăm ca ilustraţie lamentarea noastră de toate zilele căreia îi dăm glas când suntem obosiţi. Un prieten ne face cunoscut cât se simte de obosit. Toate testele au primit un diagnostic negativ. Vecinul, adept al vindecării prin fitoterapie, i-a prescris douăzeci sau treizeci de tablete pe zi. Poate că îi vor folosi într-o oarecare măsură.

Observaţi cum lucrează minţile noastre în această situaţie. „Mă mir ce nu-i în regulă cu acest tip. Şi eu mă simt obosit. M-am îngrijorat că am sindromul oboselii cronice. Poate că ar trebui să consulte un specialist, poate un consilier. S-ar putea să aibă o depresie."

Oricare ar fi cuvintele pe care le-am rosti, de obicei ne adresăm punând o serie de întrebări („Ai dormit bine?" „Cum stai cu dieta?"), dând câteva sugestii („De câteva luni ne facem suc de fructe acasă. Credem că ne dă mai multă energie.") şi exprimând o doză de simpatie anticipată („Sună bine. Ţine-o tot aşa. Sper să te simţi mai bine.").

Consilierii urmează adesea o versiune mai sofisticată a aceleiaşi proceduri. Ei se interesează dacă există stres, mânie sau vină care merită luate în considerare; sugerează un regim de discuţii prelungite sau de schimbări de rutină care ar putea stimula interesul şi oferă sprijin în timp ce clienţii îşi continuă viaţa.

Din nu ştiu ce pricină, găsim că nu este natural să căutăm binele pe care probabil că Dumnezeu îl generează prin această încercare. Dacă o problemă medicală este responsabilă pentru oboseală, trebuie descoperită. Dacă tratamentul cu plante medicinale ajută, trebuie urmat. Eu nu sunt deloc împotriva rezolvării problemelor atunci când sunt disponibile soluţii.

Dar un ingredient important al impactului plin de putere transformatoare pe care îl putem avea asupra celorlalţi este prea uşor trecut cu vederea în căutarea noastră după soluţii sau în încercarea de a oferi sprijin. Şi acest ingredient este o expunere care susţine orice dovadă în favoarea faptului că Duhul lui Dumnezeu poate fi găsit în mijlocul problemelor.

Cu toate că ni se oferă ocazii în care îl ajutăm pe semenul nostru să înţeleagă ce anume îl învaţă Dumnezeu prin încercare, nu la aceasta mă refer acum. În schimbul sugestiei: „Poate Dumnezeu te învaţă răbdarea prin lupta cu oboseala", aş dori să aud pe cineva spunând: „Mă surprinde faptul că doreşti atât de mult ca soţia ta să fie încurajată când tu te simţi atât de rău. Acest lucru mă binecuvântează cu adevărat."

Într-o sesiune de consiliere recentă, Debbie a răspuns urât soţului ei: „Îmi spui că te simţi judecat de mine. Ei bine, lasă-mă să-ţi spun că eu mă simt aşa tot timpul. Eşti cel mai critic bărbat pe care îl cunosc. Nu te opreşti din critică niciodată şi m-am săturat de asta!"

Imaginează-ţi că eşti consilierul ei, poate prietena ei sau păstorul ei. Soţul ei, Brad, o fixează cu privirea, plin de dezgust. Debdie tremură de furie. Ce îi spui?

Subliniezi mânia ei evidentă: „Te simţi foarte singură şi nepreţuită."

Sondezi rădăcinile psihologice ale emoţiilor ei puternice: „Cu ce altă ocazie te-ai mai simţit atât de profund rănită emoţional?"

Îi arăţi standardele biblice şi o îndemni la ascultare: „Debbie, Biblia îţi spune să renunţi la mânie. Evident este un lucru greu de făcut, dar e posibil - şi trebuie - să o faci."

Îi oferi suport empatic: „Ştiu că te simţi foarte rănită de Brad chiar

acum. Sper că ştii cât de mult îmi pasă de tine şi cât de mult cred în tine."

Dacă înclinaţia ta este să-ţi găseşti încântarea în persoana lui Debbie cu pasiunea lui Cristos şi să fii mişcat la întrezărirea perspectivei a ceea ce va deveni ea într-o zi, atunci, acordând importanţa cuvenită puterii pe care o are conectarea interpersonală, vei dori să evidenţiezi cu un duh încurajator *integritatea* de provenienţă divină al cărei purtător este ea şi dorinţele bune care stau în spatele mâniei ei. Probabil că aceste dorinţe nu sunt percepute de ea (şi sunt poate firave şi lipsite de formă ca un embrion în prima săptămână de existenţă).

Cu o inimă care să îi întindă o pregustare a bunătăţii lui Dumnezeu, chiar în momentul mâniei ei, poţi începe prin afirmarea conştienţei pe care o are ea cu privire la cele mai profunde dorinţe şi percepţia clară a binelui şi a răului, ambele fiind dovezi ale Duhului lui Dumnezeu care este la lucru. „Tu nu doreşti doar ca cineva să-şi găsească încântarea deplină în tine, dar de asemenea îţi place să dăruieşti cele mai tandre sentimente şi bunătatea ta altei persoane pentru bucuria acesteia. Şi ştii că ceea ce faci criticându-l pe Brad exprimă ceva din ceea ce reprezinţi tu, dar nu cea mai profundă parte din tine."[2]

Apoi poate urma o prezentare pozitivă a dinamicii spirituale care se manifestă în sufletul ei, a realităţilor puse în inima ei de Duhul lui Dumnezeu. „Când Brad te necăjeşte, tu eşti vag conştientă că există ceva în tine pe care el nu îl poate distruge, o rezistenţă, o integritate care te face să stai calmă în faţa atacurilor lui, rănită, dar nu devastată, dezamăgită, chiar furioasă, dar nu distrusă. Putem să urmărim toată cruzimea şi abuzul cu care te-ai confruntat şi să găsim o identitate care a supravieţuit; intactă, poate rănită, dar încă vie."

În cele din urmă pot fi expuse dorinţele bune faţă de Brad. „Evanghelia te eliberează să faci tot ce îţi doreşti cel mai mult pentru a te bucura de îmbrăţişarea Tatălui. Împărtăşeşte cu Brad dorinţele tale în timp ce rămâi liniştită în braţele lui Dumnezeu."

Ultimul gând necesită explicaţii suplimentare. Impulsul ei cel mai profund care vine din călăuzirea Duhului ar putea fi să-l certe aspru pe Brad, să se elibereze din lanţul abuzului lui, dacă acest abuz este aspru. Dar trăirile care se vor revărsa din inima ei nouă vor fi tandre, răscumpărătoare, nu se vor simţi ameninţate, vor fi ferme, dar binevoitoare.

Parte din puterea de a căuta binele dincolo de răutate vine din modalitatea de a reacţiona adesea atunci când permitem altora să ne vadă urâţenia. Ar putea fi un test: „Nu vrei să vezi altceva decât urâţenia mea? Dacă aşa stau lucrurile, atunci voi fi justificat să mă preocupe doar persoana mea, indiferent ce hidoşenie ar putea implica acest lucru."

Ne împietrim atunci când oamenii reacţionează la urâţenia noastră cu o curiozitate indiscretă sau cu mustrare. Dar atunci când un prieten priveşte la josnicia noastră cu bunătate, din noi se revarsă ceva mai bun.

Sau, putem să forţăm testul. „*Trebuie* să ştiu că crezi în mine. Îţi voi arăta mai departe atât de mult din răutatea mea, încât dacă şi atunci vei continua neperturbat să cauţi binele din mine, poate că voi crede şi eu că în mine s-ar afla totuşi ceva bun."

Al doilea ingredient este o căutare asiduă după ceea ce e bun în celălalt.

INGREDIENTUL NR. 3. O DEZVĂLUIRE PLINĂ DE EMPATIE A CEEA CE A RĂU SAU DUREROS

Să observăm că acest element vine ultimul. Prea adesea noi îl punem primul. Sunt convins că, dacă le-am arăta celorlalţi modul în care Cristos Îşi găseşte plăcerea în ei şi am căuta cu un interes perseverent binele din inimile lor, acest ingredient final va fi necesar în mult mai puţine cazuri.

Totuşi sunt situaţii când bunătatea se manifestă cel mai deplin numai când există mai întâi o împotrivire a răutăţii. Această împotrivire poate necesita încurajarea deosebită de a vedea harul la lucru atunci când judecata este cel mai mult meritată. Conectarea interpesonală ajută nu doar la animarea binelui, dar şi la distrugerea răului, şi aceasta are loc prin surprinderea noastră cu dragostea iertătoare.

Prin păcatele noastre noi am ajuns în această condiţie de deconectare de Dumnezeu, de noi înşine şi de alţii.

În marea Lui dragoste, Dumnezeu Şi-a asumat sarcina de a reînnoda legătura, mai întâi cu El Însuşi, descoperindu-ne că El este *atât* de bun; apoi cu noi înşine şi cu alţii, turnând bunătatea Lui în inimile noastre, o bunătate care ne face capabili să trăim cu integritate, motivaţi de dinamica spirituală şi conştienţi de tânjirea din noi de a-i binecuvânta pe alţii.

Uneori El duce mai departe procesul de reconectare interpersonală dezvăluindu-ne tendinţele noastre rele de a ne descurca prin propriile noastre resurse, de a nega dorinţele pe care le nutrim, de a ne proteja în faţa pericolului şi de a ne folosi de alţii pentru avantajul nostru. Când Dumnezeu scoate la iveală răutatea, durerea şi tensiunea din interiorul nostru, suntem profund descumpăniţi. Se produce un dezechilibru al personalităţii noastre, uneori destul de grav.

O carte pe care am scris-o cu ceva timp înainte, *Inside Out* [Schimbare lăuntrică, lucrare publicată în limba română la Editura Logos, în anul 2002], oferea o survolare disciplinată a lumii noastre interioare. Acest demers revelator arăta că noi tânjim aproape dureros să ne încadrăm într-un perimetru al păcătuirii confortabile în timp ce facem eforturi de a ne păstra viaţa. Mulţi mi-au spus că nu au putut citi cartea fără să o azvârle de mai multe ori prin cameră. Dezvăluirea durerii şi a păcatului este dificilă.

Dar mesajul lui Dumnezeu în tot acest proces nu este: „Eşti *atât* de rău şi nu trebuie să uiţi asta!" sau „Durerea ta este atât de mare că trebuie să te încrezi în Mine ori vei fi nimicit!", ci mai degrabă „Eu sunt *atât* de bun. Încă îmi eşti drag. Sunt de partea ta. Vreau să ştii asta. Şi ceea ce îţi stă în faţă este atât de minunat că nu se poate pune în cuvinte."

Când răutatea este expusă pentru a descoperi mai deplin adâncimile bunătăţii lui Dumnezeu şi promisiunea Lui de bucurie eternă, atunci zdrobirea este rodnică. Un exemplu simplu ne va sluji de explicaţie. Când sunt furioşi, părinţii le trag prea adesea copiilor câte o palmă la fund. Aceasta nu ajută niciodată. Efortul de a controla un fiu sau o fiică pe care îl facem în momentele în care suntem stăpâniţi de mânie nu va elibera niciodată partea aceea bună din personalitatea copilului. Dar când un părinte îşi disciplinează copilul animat de speranţa iubitoare a ceea ce ar putea deveni acesta, când intenţia este de a reface şi dezvolta, nu de a pedepsi şi controla, atunci zdrobirea pe care o aduce disciplinarea poate genera rezultate pozitive.

Este necesară mai puţină instruire formală şi mai multă înţelegere de sine pentru a şti ce să dezvălui, pentru a recunoaşte ce este rău înăuntrul nostru şi al altora. O privire sinceră în noi înşine ne va revela bănuiala noastră că Dumnezeu nu este suficient de bun (altfel *aceasta* nu s-ar fi întâmplat); refuzul nostru de a accepta cât de

dezamăgiţi şi de singuri ne simţim uneori; obiceiul nostru de a scădea standardele morale la cote care ne ajută să ne simţim bine cu privire la noi; miile de modalităţi prin care simţim impactul dur al lumii asupra noastră şi reacţia rapidă pe care o avem pentru a ne apăra sentimentul de vrednicie (o alegere despre care Isus ne-a spus că ne va distruge sentimentul identităţii personale); şi manevrele noastre egoiste în relaţii pe care le acceptăm ca nobile, sau cel puţin justificate.

Dacă ne vom scruta pe noi înşine cu un ochi sănătos, vom izbuti să citim şi în inima încurcată a altuia (Matei 7:3-5). Dar când facem acest lucru, trebuie să ne fixăm ca scop reconectarea oamenilor de inima lui Dumnezeu prin dezvăluirea întunericului din ei.

Dumnezeu face chiar acest lucru. El dezvăluie răul pentru a descoperi binele.[3] Şi noi trebuie, deci, să facem acelaşi lucru.

Ascultaţi ce L-am putea auzi pe Domnul spunând unui soţ care şi-a înjosit soţia.

> Da, tocmai ţi-ai rănit soţia. A fost un act nejustificat, crud şi dureros. Dar nu trebuie să te concentrezi asupra motivelor pentru care l-ai făcut. Tu deja ştii că în firea ta eşti egoist, nesigur, insistent şi meschin.
>
> Totuşi vreau să observi că ai fost deranjat de acest act. Eşti înclinat să înăbuşi glasul conştiinţei şi să-ţi justifici josnicia, să pretinzi că nu-ţi pasă că tu şi soţia ta sunteţi la mii de kilometri depărtare din punct de vedere emoţional.
>
> Dar, de asemenea, eşti predispus să simţi tristeţea şi să-ţi recunoşti greşeala. Este începutul zdrobirii.
>
> Şi doreşti ca data viitoare să te comporţi mai bine. E un pic de pocăinţă. O anumită nelinişte din tine doreşte să aducă îmbunătăţiri, să o ierte pentru falimentele ei şi să-i cerşească iertarea. Bine! Aceasta este înclinaţia inimii tale noi.
>
> Dă-mi voie să întăresc acest îndemn. El va creşte şi se va exprima pe măsură ce vei experimenta ce simt cu privire la tine chiar acum, în timp ce stai demascat ca un bărbat josnic şi arogant. Eşti iertat, viţelul îngrăşat este pregătit şi aşteaptă să fie pus în frigare, corul de îngeri face repetiţii. Pot vedea gloria în tine chiar acum. Ai vrea să îi arăţi iubirea multă ce i-o porţi. Sar în sus plin de încântare. Vrei să iubeşti ca mine. Dorinţa există.
>
> Şi, când vei experimenta cum te privesc în timp ce stai gol şi ruşinat, te vei îndrepta spre soţia ta altfel. Sunt prea bun ca să mă împotrivesc. Gustă şi convinge-te!

Relaţiile se vindecă atunci când reflectă puterea lui Cristos. Putem avea impact asupra altora dacă:

- le facem cunoscut oamenilor că ne găsim încântarea în ei aşa cum o face Cristos Însuşi;
- vom căuta asiduu binele din inima cuiva şi vom identifica pasiunile care duc la alegeri pline de dragoste;
- expunem întunericul din inima cuiva, păcatul şi durerea lui pentru a-l face să apeleze cu mai multă convingere la bunătatea Mântuitorului; bunătatea lui Dumnezeu conduce la pocăinţă.

Aceste trei ingrediente ale relaţiilor vindecătoare sunt disponibile fiecărui creştin, dar sunt practicate atât de puţin. Totuşi, când prind viaţă în practica noastră, chiar dacă doar primul ingredient este prezent, poate rezulta foarte mult bine. Citeşte acum mai departe.

CAPITOLUL 3

Restauraţi prin reconectare interpersonală

Când lucrurile se schimbă în bine de obicei ne simţim mai bine. Cu toate acestea, când scriitorul Henri Nouwen s-a angajat într-o nouă lucrare care i-a asigurat o comunitate mai bogată, el a experimentat cea mai neagră noapte a sufletului.

Iată cum descria el acele momente:

> După mulţi ani petrecuţi în universităţi unde nu m-am simţit niciodată acasă, am devenit membru al comunităţii L'Arche formată din bărbaţi şi femei cu handicapuri. Am fost primit cu braţele deschise, mi s-a acordat toată atenţia şi afecţiunea la care aş fi putut spera, mi s-a dăruit un loc plin de dragoste ce oferea siguranţă pentru creşterea spirituală şi emoţională. Totul părea ideal. Dar chiar în acea perioadă m-am prăbuşit – de parcă aş fi avut nevoie de un loc sigur pentru a atinge solul.[1]

De îndată ce am citit aceste cuvinte, mintea mea de psiholog a început să lucreze. De ce un cadru nou care oferea siguranţă a declanşat căderea bruscă în disperare a lui Nouwen? Existau oare dorinţe îngropate care nu au ieşit niciodată la suprafaţă până atunci, dorinţe intense care fuseseră ignorate în urma dificultăţilor nerezolvate din anii precedenţi? Multă vreme Nouwen s-a bucurat de suficiente propte care să-i susţină imaginea de sine: succesul vieţii academice la o universitate prestigioasă, cărţi bine primite de public, o largă recunoaştere ca un gânditor de o aleasă putere de reflecţie.

Când a renunţat la ele pentru a trăi cu oameni care nu erau impresionaţi de astfel de lucruri, poate că dorinţa lui reprimată de a

fi iubit, nu doar admirat, l-a copleşit. Poate că gustul dragostei pe care i l-a oferit această comunitate i-a trezit dorinţe mai profunde decât ar fi crezut el că există, dorinţe cu privire la care era temător că nu i se vor împlini niciodată.

Şi apoi, în mijlocul fanteziei mele analitice, m-am gândit cât de neputincios m-aş simţi să împărtăşesc toate acestea cu Nouwen. Sunt sigur că el ar asculta atent, dar mi-e teamă că analiza mea nu l-ar ajuta. Am înţeles că, *în calitate de psiholog*, m-am simţit extrem de nepotrivit pentru a oferi ajutor.

Am încercat să mă imaginez ca fiind terapeutul lui Nouwen, tratând tulburările psihologice pe care cei mai mulţi profesionişti în domeniul sănătăţii mentale le-ar presupune că stau în spatele simptomelor lui deranjante. Şi m-am simţit nu doar neputincios, dar şi stupid. Luptele acestui om profund nu se regăsesc în seriile de explicaţii uzuale. Eforturile mele imaginare de a „trata" o tulburare psihologică păreau să trivializeze conflictul misterios care se ducea adânc în sufletul lui. A reduce această luptă la lista mea simplistă de tulburări părea ceva greşit.

Am fost izbit de cât de înclinat sunt să înghesui vieţile oamenilor în cutii sortate pe care să le pot înţelege şi, în felul acesta, să am o părere mai bună despre mine. Cineva a spus că, dacă singura unealtă pe care o ai este un ciocan, vei trata tot ce îţi apare în cale drept cuie. Dacă încercările mele cele mai bune de a ajuta se circumscriu tehnicilor terapeutice, atunci voi dori să văd problema pe care încerc să o rezolv ca pe un simptom al unei patologii psihologice.

Cred uneori că cei cinci ani de studii postuniversitare m-au învăţat să reduc întrebările pe care le pun oamenii la doar câteva cu care mă descurc. Dar Nouwen îmi răstoarnă această paradigmă de lucru. El descrie lupta sa în cuvinte care nu pot fi simplificate cu uşurinţă. Să-l ascultăm din nou.

> A fost o vreme de nelinişte extremă, timp în care m-am întrebat dacă voi putea să mai fac faţă vieţii. Totul părea că se prăbuşeşte – imaginea mea de sine, forţa mea de a iubi şi de a munci, sentimentul meu de a fi iubit, speranţa mea pentru vindecare, încrederea mea în Dumnezeu... totul. Eram eu, cel care îmi dedicasem scriitura problemelor vieţii spirituale, despre care lumea ştia că Îi iubeşte pe Dumnezeu şi dă speranţă oamenilor, căzut acum la pământ şi în beznă totală.
>
> M-am simţit o persoană fără valoare, neiubită şi josnică. Chiar în momentele în care oamenii mă îmbrăţişau, vedeam adâncimile nesfârşite ale nefericirii mele şi simţeam că nu mai există nimic pentru care merită să trăiesc. Totul devenise întuneric. În interiorul meu se auzea doar un vaiet prelung, venind dintr-un loc despre care nu ştiam că există, un loc plin de demoni.[2]

Ce facem cu un astfel de om? Ne simţim imediat fără putere, la fel cum ne simţim atunci când *cineva* ne permite să intrăm în camera cea mai întunecată – sau doar în foaierul – din interiorul fiinţei noastre. Nu mulţi ar putea descrie fenomenul cu atâta elocvenţă ca Nouwen, dar cei mai mulţi dintre noi ştiu cum e să te uiţi în oglindă şi să vezi pe cineva vrednic de dispreţ, să fii atent la locurile profunde din fiinţa ta despre care pretindeai că nu există şi să auzi un geamăt prelung de disperare.

De curând am luat masa cu un prieten. Conversaţia a devenit serioasă. Am ales să-i împărtăşesc că trăiam într-un tunel al descurajării atât de întunecat că nu mai aveam energie pentru a înainta. Am putut simţi pe loc jena lui. Nu mai ştia ce să spună.

Nu îl învinovăţesc. Nu sunt sigur ce doream să-mi spună. Trebuia să mă chestioneze? Trebuia să iniţieze o scoatere la lumină a unor lucruri concrete din viaţa mea pe care le găsesc supărătoare? Sau era mai bine să asculte tăcut ceea ce doream să-i împărtăşesc? Sau să se roage? Trebuia să-mi sugereze o întâlnire cu pastorul meu sau cu un consilier?

Când oamenii îşi fac cunoscute luptele, cei care ascultă se simt de obicei stânjeniţi şi nu ştiu cum să procedeze. Cei mai mulţi dintre noi dăm sfaturi sau asigurări care generează o soluţie plictisitor de curtenitoare. Rar vedem astfel de momente ca oportunităţi pentru o conectare interpersonală plină de forţă, sau, dacă sesizăm oportunitatea, nu ştim cum să profităm de ea.

Cei dintre noi care au un spirit moralist s-ar putea să nu se simtă atât de inadecvaţi. Asemenea unui fermier nerăbdător care porunceşte unui măr să rodească iarna, un moralist poate aduce înaintea cuiva ca Nouwen o listă de lucruri bune pe care acesta din urmă să le îndeplinească, lucruri de la care oamenii aflaţi în depresie adesea se eschivează – sculatul dis-de-dimineaţă pentru timpul de devoţiune, încurajarea altora, spălatul rufelor, alimentaţia corectă.

Modelul obişnuit pentru cei mai mulţi dintre noi când avem de-a face cu un prieten rănit este *retragerea, mustrarea sau imputarea.* La fel cum israeliţii se fereau de un lepros, cei mai mulţi dintre noi doresc să păstreze o distanţă de siguranţă între ei şi cei cu probleme

emoţionale. Adesea procedăm aşa citând expresii creştine care nu trezesc în noi nici o pasiune, dar despre care pretindem că ar trebui să aibă un impact puternic în vieţile lor: „Dumnezeu lucrează chiar în perioadele cele mai întunecate", sau „În ce domeniu ţi-a vorbit recent Cuvântul Domnului?", sau „Într-adevăr nu ai nici un motiv să fii aşa de descurajat. Eşti prea aspru cu tine însuţi. Sunt atâtea altele în viaţa ta care îţi merg bine." Rezultatul este eliberarea noastră de asemenea conversaţii confuze cu „oameni bolnavi", pentru a putea ajunge în compania oamenilor mai fericiţi.

Sau încercăm să-i mustrăm pe oameni ca să trăiască o viaţă mai sfântă. Admonestarea pe care o aplicăm altora ne asigură o modalitate uşoară de a-L reprezenta pe Dumnezeu fără munca anevoioasă a implicării. Invocăm astfel Sinai-ul fără Betleem; Legea fără Întrupare; doar pe Moise, niciodată pe Cristos.

Poate că reacţia cea mai populară atunci când întâlnim o persoană care se confruntă cu lupte interioare este să o îndrumăm spre altcineva: „Mă întreb dacă nu ar trebui să discuţi cu cineva despre aceasta. Te-ai gândit să apelezi la consiliere?"

Să presupunem că un prieten l-ar fi îndrumat pe Nouwen la un terapeut. Cei mai mulţi terapeuţi, cel puţin din raţiuni legate de siguranţă, consultă *Manualul de diagnostic şi statistică al tulburărilor mentale* [Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders]. În Ediţia a IV-a a acestei publicaţii, la pagina 320, în secţiunea intitulată „Tulburări de dispoziţie", citim: „Caracteristica esenţială a unui episod depresiv major este o perioadă de cel puţin două săptămâni în care persistă o dispoziţie depresivă sau lipsa interesului ori a plăcerii în aproape toate activităţile."

Bineînţeles că presupunerea este că anumite simptome, aşa cum se întâmplă în medicină, indică spre o tulburare fundamentală, o boală *mentală* sau *emoţională* care necesită tratament profesional.

Nouwen consemna: „...nu mă mai preocupau deloc problemele altor oameni. Mi-am pierdut pofta de mâncare şi nu mai puteam aprecia frumuseţea muzicii, a artei, nici chiar a naturii."[3] Proasta lui dispoziţie şi incapacitatea de a simţi plăcere a persistat mai multe luni. Combinate cu o varietate de alte simptome, aceste probleme ar justifica probabil un diagnostic de Tulburare Depresivă Majoră, episod unic, fără manifestări psihotice: cod 296, 23. Chiar obiceiul de a începe cu majuscule cuvintele care formează diagnosticul încurajează ideea că avem de-a face cu o tulburare care necesită tratament.

Mesajul este clar: *Puterea de a ajuta un pacient diagnosticat depinde de pregătirea potrivită.* Doar un psihoterapeut profesionist este pregătit pentru a trata probleme de genul celor consemnate de Nouwen.

Dar să presupunem că greşim. Să admitem că multe din luptele pe care noi le presupunem a fi simptome ale unei tulburări psihologice sunt în realitate evidenţe ale unor suflete deconectate relaţional. Dacă problema de esenţă din spatele „depresiei" lui Nouwen, sau a obsesiei fanatice a fiicei tale de a slăbi, sau dependenţa de muncă a soţului tău, sau dependenţa de pornografie a prietenului tău, sau incapacitatea ta de a te apropia de cineva este un suflet gol, un suflet înfometat de viaţă, atunci este necesară conectarea la o sursă vitală, şi nu tratamentul profesionist. Dar nu suntem siguri de ce anume înseamnă să fii conectat cu cineva atât de strâns încât viaţa să se reverse dintr-unul în celălalt.

Cu o altă ocazie, Nouwen ne povesteşte ce a făcut în perioada lui de nelinişte. Cu profundă apreciere, el vorbeşte despre un prieten în vârstă, un preot, căruia i-a cerut ajutor.

> În timpul celei mai dificile perioade din viaţa mea, când am experimentat o nelinişte şi o disperare uriaşe, el a fost alături de mine. De multe ori îmi strângea capul la pieptul lui şi se ruga pentru mine fără cuvinte, dar într-o linişte plină de Duhul care risipea demonii disperării şi mă făcea să mă desprind din îmbrăţişarea lui cu o nouă vitalitate.[4]

„Îmi strângea capul la pieptul lui", iar urmarea acestui gest era că Nouwen se ridica „cu o nouă vitalitate". Să fi făcut eu acelaşi lucru când fiul meu, Kep, a avut probleme? Pot eu să fac acest lucru cu alţii? Aceasta ar trebui să facă terapeuţii şi pastorii buni? Aş putea face acest lucru ca un stil permanent de viaţă? Poate oricine realiza acest tip de conectare interpersonală cu alţi câţiva?

Două seturi de întrebări mă asaltează în timp ce citesc această consemnare neobişnuită de vindecare. *În primul rând, doresc ca cineva să-mi strângă capul la pieptul lui?* Pare un act atât de neputincios, atât de slab, aproape patetic. Un ţânc se loveşte într-o masă şi plânge. Mamele experimentate ştiu că lacrimile exprimă dorinţa de a fi ţinut în braţe; ele sunt mai mult decât o cerere de alinare a durerii prezente. Sărutul care îl face să se simtă mai bine nu are nici o calitate anestezică. Durerea rămâne, dar sufletul copilului este alinat prin conectarea cu mama. Când mama îi strânge capul la pieptul ei, ceva are loc, ceva care face ca durerea să pară mai puţin importantă.

Dar eu sunt un adult, nu un copil. A fi pacientul unui terapeut pare o postură mai demnă decât a fi un miel înspăimântat în braţele puternice ale păstorului. Ca să las pe cineva să mă ţină trebuie să recunosc cât de mult doresc acest lucru, cât de mult doresc să stabilesc o conectare sufletească veritabilă cu cineva puternic şi bun. Această recunoaştere îmi răneşte mândria.

Şi, de asemenea, mă lasă în confuzie. Vreau să fiu ţinut în braţe? Conectarea interpersonală va vindeca ea orice ar sta la baza tulburării psihologice? Pot cuvintele să îmbrăţişeze sufletul aşa cum braţele îmbrăţişează trupul?

Mă întreb dacă ne *place* să ne gândim la problemele noastre ca dovezi ale tulburărilor psihologice deoarece ne lipseşte curajul de a fi zdrobiţi de singurătatea şi nevoile noastre. Poate că aceeaşi lipsă de curaj alimentează hotărârea moralistului de a plasa fiecare problemă în cutia trăirii indisciplinate şi a păcatului nemărturisit.

În timp ce citesc despre acel bătrân care a strâns creştetul lui Nouwen la pieptul lui, nu pot să neg cât de mult doresc ca cineva să facă acelaşi lucru cu mine. Dar, de îndată ce dorinţa este stârnită, simt frica: teama că sunt un copil nesigur, nevrotic deoarece doresc acest lucru; teama că nimeni nu mă va lăsa să fiu atât de slab fără a mă dispreţui; teama că, dacă sunt îmbrăţişat, nu mă voi putea scula niciodată ca să merg din nou plin de putere.

Doresc ca cineva să-mi strângă capul la pieptul lui. Dar doresc şi să strâng capul cuiva la pieptul meu. Doresc să fiu atât dependent, cât şi plin de putere. Este dependenţa legitimă? Este ea o dovadă a modului în care am fost proiectat prin creaţie sau o dovadă de slăbiciune? Pot fi eu puternic fără ca mai întâi să experimentez propria dependenţă?

Aceasta mă conduce la *al doilea* set de întrebări: *De ce anume ai nevoie pentru a fi puternic?* Ce fel de persoană poate să susţină pe cineva, să se roage în linişte şi, în acest proces, să hrănească un suflet uman cu experienţa înnoitoare a vieţii? De ce ai nevoie pentru a face aceasta? De instruire, titluri academice, certificări? Sau este nevoie de altceva?

Când alţii s-au rugat pentru mine, adesea (nu întotdeauna) mă simţeam plictisit. Mă întreb pe câţi am plictisit eu cu rugăciunile mele. Şi mă întreb câţi din clienţii mei de la terapie au experimentat mai multă *intensitate* decât *putere* în sesiunile noastre, mai multă emoţie teatrală pentru idei şi sentimente noi decât schimbare profundă, durabilă.

Realitatea este că nu mulţi oameni realizează această conectare interpersonală într-un mod plin de putere fie prin rugăciune, îmbrăţişare, fie prin conversaţie. Conectarea interpersonală ar putea fi norma, dar în schimb este excepţia. Cei mai mulţi oameni nici măcar nu o gustă vreodată.

Dar copiii o pot simţi prin părinţii lor. Partenerul nostru sau prietenii noştri o pot experimenta prin noi. Când conectarea interpersonală are loc, ea ne schimbă vieţile. Ce este necesar ca aceasta să se întâmple? Şi ce se poate spune despre conectarea interpersonală care produce vindecarea? Ce *este* conectarea veritabilă a sufletelor? Ce iese din mine şi are puterea de a-i atinge inima lui Kep, de a-i trezi dorinţa să intre într-o relaţie intimă cu Dumnezeu?

Trebuie mai întâi să găsim curajul de a ne confrunta cu dorinţa noastră teribilă de a stabili relaţii interpersonale, de a accepta ca alţii să ne strângă la pieptul lor şi de a avea încredinţarea că vom primi putere să ne ridicăm şi să ne desprindem din acea îmbrăţişare cu o viaţă înnoită; sau, dacă nu avem parte de nici o îmbrăţişare, să mergem înainte cu o dependenţă disperată de Dumnezeu.

Povestea luptei lui Henri Nouwen mă lasă cu două întrebări:

1. *Dorinţa aceasta teribilă de conectare interpersonală este ea o dovadă a slăbiciunii mele sau a modului în care am fost conceput prin creaţie?* Ar trebui să onorez dorinţa aceasta chiar dacă mă sperie de moarte, sau este mai bine să o reprim şi să-mi văd de viaţă? Sunt într-adevăr atât de nevoiaş?

2. *Care sunt lucrurile care fac din mine o persoană puternică*, una care stabileşte conexiuni atât de profunde cu alţii încât din fiinţa mea iese puterea care îi face pe alţii să se ridice cu un sentiment nou de vitalitate – şi poate „vindecaţi" de orice tulburări psihologice despre care se credea că erau prezente? Putem deveni cu toţii suficient de puternici pentru a trezi viaţa în alţii?

Câteva dintre capitolele următoare vor căuta să dea răspuns acestor întrebări.

CAPITOLUL 4

Concepuţi prin creaţie pentru conectare interpersonală

Oamenii obişnuiţi au puterea de a schimba vieţile altor oameni. Un preot mai în vârstă îl poate revitaliza pe un coleg mai tânăr care este deznădăjduit strângându-i capul la piept. Un tată distant poate să-şi atingă fiul cu o energie care pătrunde printr-o inimă împietrită şi trezeşte ceea ce este tandru şi cu adevărat bun în fiinţa copilului. O fiică adultă poate dărui mamei ei în vârstă ceva din tainiţele ascunse ale fiinţei ei care va aduce speranţă în inima femeii înaintate în vârstă, speranţă care să o sprijine în singurătatea, confuzia şi durerea ei.

Puterea se regăseşte în conectarea interpersonală, acea întâlnire profundă prin care cele mai veritabile părţi ale sufletului întâlnesc cele mai sterile străfunduri ale unei alte persoane şi găsesc ceva acolo, când viaţa se transmite dinspre unul înspre celălalt. Când aceasta are loc, cel care dăruieşte rămâne cu mai mult decât avea înainte, iar cel care primeşte este mai puţin înspăimântat de viaţă şi în sfârşit devine dornic să experimenteze o apropiere chiar mai profundă, mai intimă. Puterea de a schimba semnificativ vieţile nu atârnă de sfaturi, cu toate că îndrumarea şi mustrarea joacă un anumit rol; nu pe acela de a aduce o nouă lumină asupra propriei persoane, deşi cunoaşterea de sine care distruge mulţumirea de sine şi indică spre o nouă înţelegere este importantă; ci pe acela de conectare, de aducere a doi oameni în experienţa vieţii împărtăşite.

Când fiul nostru mai mic, Ken, avea opt ani, îi plăcea să sară în bălţile care se formau după ploile abundente de după-amiază din

Florida. Cu o asemenea ocazie, după ce căzuse o ploaie torențială, am luat pelerinele și bocancii, zicându-i: „Hai să mergem!" Când ne-am întors, o oră mai târziu, uzi leoarcă și fericiți, Ken a exclamat: „Tată, ne-am distrat. *Nu am știut că și tu vei sări în bălți!"* Este ceva special în a face lucrurile împreună, la orice nivel, ceva care atinge inima fiecăruia.

Am ajuns să cred că rădăcina tuturor problemelor personale și emoționale este lipsa asocierii în spiritul unității cu semenul nostru, eșecul de a ne conecta interpersonal, ceea ce nu ne permite să primim viața și împiedică revărsarea vieții din noi asupra altora. De aceea cred că drumul cel mai sigur spre depășirea problemelor și spre a deveni oamenii care am fost intenționați să fim este reconectarea cu Dumnezeu și cu comunitatea noastră. Dar reconectarea, la nivelele care asigură cea mai completă vindecare, nu este o problemă simplă. În cultura noastră animată de un ritm alert care urmărește satisfacția imediată aceasta este un fenomen rar. Ceea ce adesea numim relaționare nu înseamnă nimic mai mult decât cuvintele: „Ne bucurăm că ați ales să zburați cu noi", pe care însoțitoarea de zbor i le adresează mecanic fiecărui pasager. Privirile se întâlnesc, se schimbă zâmbete rapide, se creează un scurt moment de căldură emoțională – și întâlnirea se încheie, este uitată imediat și nu are nici un efect de durată.

Reconectarea unui suflet detașat la viața comunității necesită puterea pe care doar puțini oameni par să o posede. Oamenii puternici pot vedea viața ascunsă care deja a fost turnată în celălalt de Dumnezeu și, conștienți de viața pe care au primit-o de la aceeași sursă, toarnă ceea ce este mai profund, mai veritabil și mai nobil din ei înșiși în sufletul altuia; și fac aceasta cu viziunea clară a ceea ce ar putea deveni celălalt dacă viața lui Cristos este hrănită și eliberată în el.

Oamenii puternici cred în ceea ce pot deveni ceilalți pentru că ei cred că binele care există adânc în interiorul fiecărei inimi aduse la viață poate fi mai puternic decât tot răul care există în ea. Oamenii puternici acceptă provocarea de a identifica, hrăni și elibera viața lui Dumnezeu în alții, stabilind relații cu aceștia.

Îndemnarea unui fiu să fie moral își are locul ei. Demascarea trăirilor de nesiguranță care ar putea face ispita chiar mai atractivă poate ajuta. Dar fără o apropiere într-o relație interpersonală plină de dragoste, nici una din ele nu are putere. Fără trezirea *dorinței* puternice de a fi moral, nu putem spera decât la o conformare rigidă (rodul moralismului) sau la o conformare adaptată (rodul terapiei). Fără conectarea interpersonală, ascultarea cu bucurie care izvorăște dintr-o inimă schimbată nu este posibilă.

Dar nu așa gândesc cei mai mulți oameni din cultura noastră. Când descoperim o problemă la noi înșine sau la alții, mințile noastre se îndreaptă în mod obișnuit în una din două direcții de cercetare: Fie presupunem că în spatele problemei este o *voință încăpățânată* („Acest copil nu se va adapta la standardele familiei noastre!"), fie ne vom întreba dacă nu are o *problemă psihologică* („Poate că are o imagine de sine negativă. Când mi-am început afacerea nu am petrecut mult timp cu el. Mai mult ca sigur că s-a simțit abandonat și supărat.")

Cei care văd încăpățânarea ca sursa din spatele problemelor încearcă să promoveze schimbarea după ceea ce am putea numi modelul *îndemnării/dării de socoteală*. Potrivit acestei percepții, eforturile de a ajuta constau în principal în puternice îndemnuri de a săvârși binele, care amenință cu consecințe dureroase în cazul încălcării regulilor și, ocazional, cu oferirea unor răsplăți pentru momentele de cooperare. Puterea de care depindem pentru influențarea vieții altcuiva devine, deci, constrângerea în toate formele ei hidoase: vină, rușine, amenințare, frică, manipulare, pentru a numi doar câteva.

Îndemnarea de a face binele devine constrângere de o natură monstruoasă atunci când nu este precedată și însoțită literalmente de o atitudine care spune: „Nu te pot obliga să faci nimic. Dar cred că există ceva în tine care știe că ceea ce faci este greșit și, dacă Îi aparții lui Dumnezeu, există ceva în tine care dorește să facă binele. Cred în viața care este în tine. Mă încred în lucrarea lui Dumnezeu în tine. Și, mai mult decât orice altceva, vreau să te bucuri de experimentarea inimii pline de dragoste și îndurare a lui Dumnezeu în relația ta cu mine."

Când persoanele care pretind să-i ajute pe alții îi definesc ca fiind puțin mai mult decât ființe cu capacitate de decizie și îi tratează ca pe unii care iau numai decizii greșite și au nevoie să fie învățați și făcuți răspunzători în luarea unor decizii bune, eforturile lor de ajutorare sunt doar o cercetare a greșelilor acelor persoane și o îndemnare coercitivă la a săvârși ce este bine. Mustrarea părinților, dojana pastorilor, disciplina bisericii și a familiei, darea de socoteală în fața grupului adesea se încadrează în această categorie, rezultatele fiind previzibile – uneori conformarea, adesea rebeliunea, niciodată maturitatea.

Desigur, nu oricine acceptă acest model al schimbării. Foarte mulți oameni influențați de cultura terapeutică au fost învățați să gândească diferit. Ei sunt atenți în vederea înțelegerii, niciodată în vederea învinovățirii. Pentru ei, judecata morală cauzează probleme,

nu le rezolvă. Orice problemă – fie că este vorba de anxietate, mâncatul excesiv, sau dependenţele – semnalează prezenţa unei probleme interioare mai profunde. Rugămintea moralistă este mai mult decât nefolositoare, deoarece cauza din spatele problemei nu este încăpăţânarea. Sunt rănile emoţionale sau tulburările psihologice. Sfatul nu ajută la nimic. Mustrarea este dăunătoare.

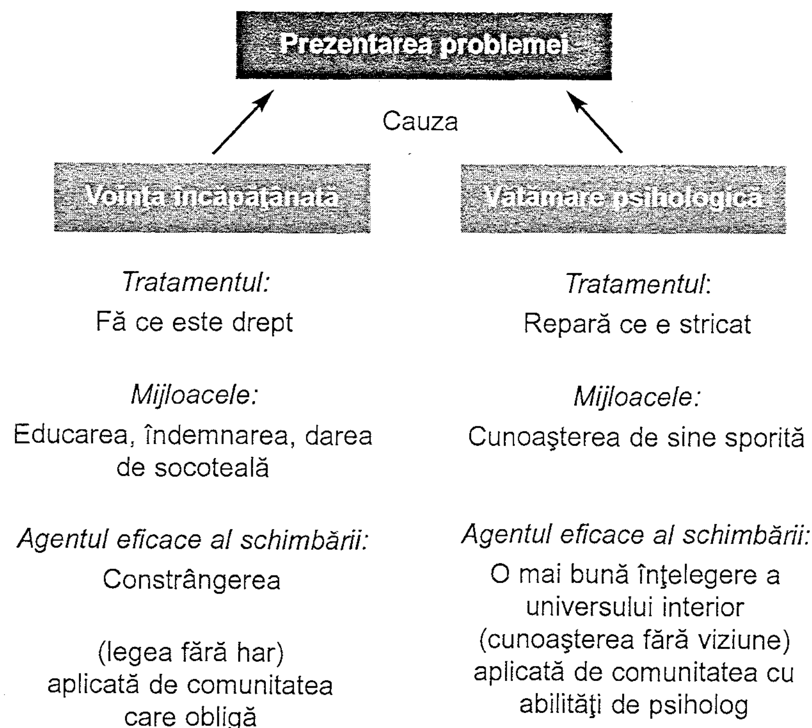
Se apelează rapid la modelul *tratament/reparare*: trebuie să găsim o modalitate de a repara ceea ce s-a stricat. Primul pas, desigur, este descoperirea a ceea ce s-a stricat (diagnosticare) şi acceptarea acelei realităţi, apoi de a te trece curajos prin procesul, adesea lung şi dureros, de confruntare cu stricăciunile interne şi de învăţare a modalităţilor în care să trăim viaţa mai sănătos (terapia). În acest model, oamenii răniţi sunt percepuţi ca fiinţe psihologice, o concepţie care recunoaşte capacitate lor de a alege, dar care accentuează forţele obscure, adesea inconştiente, din interiorul lor care le influenţează alegerile. Am discutat recent cu o mamă divorţată despre fiul ei cu probleme. „Vine acasă de la şcoală cu o dispoziţie proastă şi merge direct în camera lui. Dacă încerc să-l antrenez în conversaţie, fie mormăie ceva, fie devine nepoliticos. Nu pot să-i spun tatălui său cum se comportă fiindcă el crede că ar trebui să fiu mai fermă; iar când îşi petrece week-end-ul cu băiatul, se poartă foarte dur cu el. Aceasta înrăutăţeşte şi mai mult lucrurile. Cred că fiul meu se confruntă cu o problemă serioasă. Mă întreb dacă se învinovăţeşte pentru că tatăl lui ne-a părăsit. Toată mânia îndreptată asupra mea ar putea fi modul lui de a face faţă urii de sine."

În această concepţie, puterea de schimbare atârnă de percepţia interioară, nu de constrângere; de conştienţa de sine, nu de reguli; de înţelegerea psihologică, nu de precepte. Comunităţile în care se doreşte producerea vindecării sunt comunităţile care sondează şi dezvăluie, care ajută oamenii să vadă ce se petrece în interiorul lor şi îi încurajează să se confrunte cu problemele lor într-un mod mai eficient.

Şi schimbările se produc. Dar conectarea interpersonală nu se petrece, viaţa lui Cristos nu este stârnită printr-o revărsare mai abundentă din acel suflet vindecător, o cunoaştere de sine sporită duce în cel mai bun caz la formarea de tipare mai sociabile şi mai bine adaptate ale egoismului.

Să reducem la o schiţă ceea ce tocmai am explicat.

Dacă oamenii în esenţa lor sunt încăpăţânaţi, dacă ne exersăm voinţa în direcţii greşite în loc să ne-o exercităm orientând-o în

direcţii bune, şi dacă alegerile noastre rele sunt rădăcina a ceea ce este greşit în noi, atunci avem nevoie de mustrare. Şi se impune una neiertătoare. Mare parte din ceea ce noi numim consiliere creştină, în special în cercurile mai „biblice", este puţin mai mult decât aplicarea legii. Ai o problemă? Găseşte pe cineva care cunoaşte Biblia suficient de bine pentru a-ţi spune care sunt principiile pe care trebuie să le respecţi cu mai multă grijă şi ce acţiuni trebuie să practici.

Totuşi, dacă oamenii în esenţa lor sunt mai mult deterioraţi decât încăpăţânaţi, dacă percepţia pe care o avem asupra sinelui ni-l dezvăluie ca fiind fragil, sau diform, sau insuficient dezvoltat, atunci o analiză a acestei disfuncţionalităţi pare nimerită. Ideea originală a lui Freud a fost să aducă forţele inconştiente la lumină, acolo unde ele nu ne mai pot controla orbeşte, şi unde le putem vedea iraţionalitatea şi nu le mai cedăm automat.

Nicio abordare din acestea două nu surprinde esenţa a ceea ce

suntem ca şi creaturi care poartă chipul Dumnezeului treimic. Desigur, suntem încăpăţânaţi şi orbi deopotrivă. Legea ne dezvăluie încăpăţânarea aşa cum este ea, iar o analiză onestă a inimilor noastre şi a trecutului nostru va releva adesea „material" psihologic complicat care s-ar putea ca altfel să nu fie recunoscut ca atare niciodată.

Dar, deşi suntem şi încăpăţânaţi şi deterioraţi, nu aceasta ne caracterizează în mod esenţial. În chiar centrul personalităţii umane se află capacitatea de a dărui şi de a primi în relaţie, o capacitate care defineşte ce înseamnă să fii o fiinţă umană vie. Când această capacitate este coruptă, când, în loc să ne dăruim pe noi înşine şi să îi primim pe ceilalţi prin ceea ce ei oferă, noi îi folosim pe alţii pentru a obţine ceea ce credem că avem nevoie şi ne protejăm de suferinţa pe care ne-ar putea-o cauza alţii, atunci murim. Ne degradăm şi coborâm în subumanitate. Dovedim că am căzut la un nivel inferior celui pe care am fost concepuţi prin creaţie să îl ocupăm.

Când Dumnezeu ne iartă pentru că am violat parametrii proiectului pe care l-a intenţionat pentru noi, El Îşi toarnă propria viaţă în noi, şi aceasta restaurează capacitatea noastră de a ne conecta în relaţii, mai întâi cu El, apoi cu ceilalţi. Pune în noi viaţa lui Cristos. Energia cu care L-a auzit şi L-a ascultat pe Tatăl, impulsurile care au stat în spatele a tot ceea ce a făcut El – tandreţea faţă de paralitic, mânia faţă de schimbătorii de bani, răbdarea cu Filip, mustrarea aprigă pe care a făcut-o fariseilor, dragostea Lui pentru copii, hotărârea Lui de a suferi nedreptatea fără cârtire – este în noi. *Impulsurile care au energizat viaţa lui Isus pe pământ sunt într-adevăr în noi.* Este parte din ceea ce înseamnă să fii viu în Cristos.

Necreştinii nu au această viaţă. Ei sunt încă morţi în păcat, despărţiţi de Dumnezeu, controlaţi de o forţă foarte diferită. Necreştinii îşi folosesc resursele aflate sub controlul lor pentru a se descurca în viaţă şi pentru a experimenta satisfacţia pe care şi-o pot procura singuri. Ei nu au viaţa lui Cristos ca pe o energie la care să aibă acces. Energia lor constă într-o independenţă îndreptată împotriva lui Dumnezeu, în încrederea în sine, într-o atitudine care afirmă: „Caută să obţii cât poţi pentru tine şi nu te preocupa de altcineva." Această energie poate fi prelucrată în relaţiile sociale, dar nu poate fi transformată cu nici un chip. Egoismul nu poate fi niciodată *preschimbat* în ceva bun, dar poate fi *înlocuit* cu ceva bun.

Cu toate acestea, şi necreştinii posedă aceeaşi capacitate de relaţionare pe care o au creştinii în adâncul inimii lor. Toţi am fost proiectaţi pentru a

ne conecta prin relaţionare. Deşi această capacitate este moartă din punct de vedere funcţional, necreştinii mai păstrează o amintire a ceea ce a fost odată, o dorinţă stăruitoare pentru ceea ce ar putea fi.

Când o persoană care are viaţa lui Cristos toarnă această viaţă în necreştin, memoria devine mai clară şi dorinţa se adânceşte. Când Duhul lui Dumnezeu şopteşte: „Aceasta este ceea ce ai căutat", El îi atrage pe necreştini la Cristos, la sursa conectării după care au tânjit.

În Cristos, oamenii sunt apoi iertaţi şi aduşi la viaţă, adoptaţi ca membri ai familiei lui Dumnezeu şi primesc *natura* acestei familii. Capacitatea de a se relaţiona le este restaurată şi completată cu un set nou de înclinaţii ale inimii de a se relaţiona aşa cum o face Cristos.

Dar, spre deosebire de Cristos, aceste dorinţe bune se luptă cu dorinţele rele care rămân în interior, dorinţe rele care nu mai reprezintă centrul fiinţei, dar care se situează destul de aproape de el pentru ca adesea să simţim că ar fi chiar acel centru. Sarcina de lucru care începe la convertire şi continuă până în veşnicie este de a identifica, a hrăni şi a elibera aceste dorinţe bune. Facem aceasta unul pentru altul prin conectarea interpersonală.

Comitem o greşeală gravă atunci când înlocuim conectarea veritabilă a sufletelor cu moralismul. Când considerăm că, obligându-i pe oameni să facă ce este drept, promovăm schimbarea pozitivă, nu suntem preocupaţi să stabilim relaţii personale cu oamenii. Ne adresăm voinţei lor şi le cerem cooperarea în loc să ne conectăm la inima lor pentru a elibera viaţa lui Cristos căreia Dumnezeu i-a dat locul central.

Un scriitor a exprimat ideea astfel: Problema nu este modul în care creştinul „poate să facă binele prin propria lui putere, ci modul în care se va înţelege pe sine prin puterea binelui... care este deja prezent."[1] Când comunităţile creştine caută să-i schimbe pe oameni doar forţându-i să facă lucrurile corecte, îşi pierd puterea. Când eforturile de consiliere biblică se reduc la demascarea răului şi la îndemnul de a săvârşi binele, „viaţa noastră în Cristos" este sufocată.

Mai comitem noi o a doua greşeală, la fel de gravă, când renunţăm la constrângere şi acceptăm investigarea sinelui ca pe o rută viabilă în vederea schimbării. Când considerăm că procesul de conştientizare mai profundă a ceea ce se petrece în universul nostru interior este puterea care va schimba vieţile, sfârşim analizându-ne dezordinea interioară atât de meticulos încât nu ne vom găsi niciodată adevărata identitate.

Îmi amintesc discuţia pe care am avut-o cu o femeie care se lupta cu ura de sine. Se critica neîndurătoare şi fără milă pentru fiecare

greşeală pe care o făcea. Lunile de terapie au descoperit un trecut traumatic, plin de acte de abuz, respingere şi neglijare. Presupunerea împărtăşită atât de terapist cât şi de pacientă a fost că aceste experienţe au învăţat-o în mod greşit să se urască pe sine ca singura ei modalitate de a supravieţui, ceva care îi spunea să se autopedepsească înainte ca s-o facă altcineva. Dacă deja era trântită la pământ, avea şanse mai mici să mai primească o altă lovitură.

Mi-a spus toate acestea cu ceea ce mi s-a părut a fi o încântare morbidă. Apoi a spus: „Terapeutului meu i se pare că ţin mâna pe mânerul unei uşi care duce spre o altă cameră întunecată şi că trebuie să găsesc curajul de a o deschide şi de a intra. El crede că mai există abuzuri cu realitatea cărora încă nu m-am confruntat."

Dar să presupunem că în sufletul ei există o încăpere care este plină de lumină. Este nevoie să exploreze fiecare cameră întunecată înainte de a o găsi şi de a intra în ea? Se va „regăsi" ea poticnindu-se prin fiecare odaie prăfuită, interzisă? Sau eul ei adevărat există deja într-o cameră minunat de strălucitoare, mobilată cu generozitate şi care este situată în centrul locuinţei ei, o cameră *de zi*, un loc în care nu a intrat niciodată?

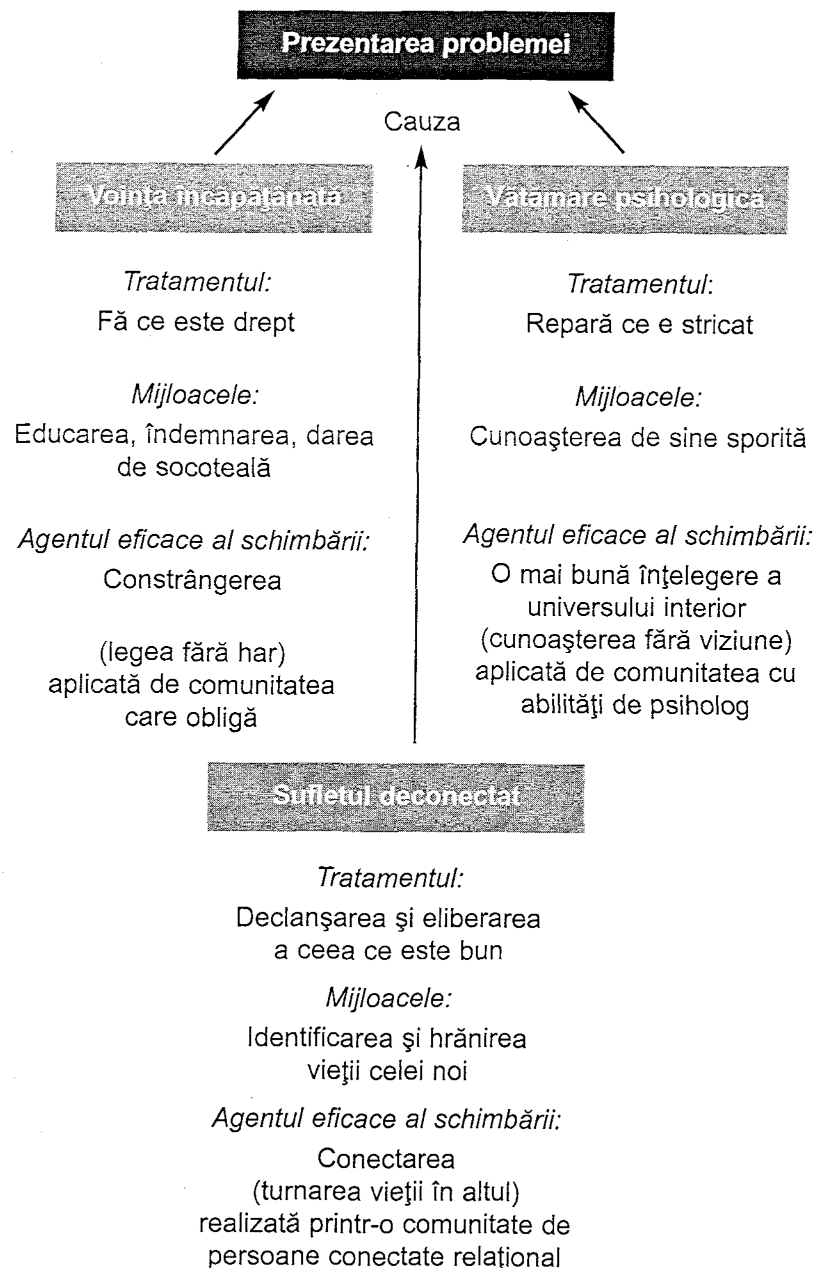
Isus a explicat clar că o căutare a noastră în tot ce ni se pare nouă firesc să o facem se va dovedi întotdeauna dezamăgitoare. „Simon pescarul ar fi putut analiza fiecare bucăţică a eului său înaintea întâlnirii sale cu Cristos, dar nu l-ar fi găsit pe «Petru» acolo." Adevărata identitate a lui Petru, omul creat pentru a-l înlocui pe Simon era „ascuns în taina sufletului lui Cristos."[2]

Nu vom aduce multă vindecare în suflete când dojana sau educaţia sunt centrul eforturilor noastre. Puterea noastră de a influenţa vieţi nu provine din faptul că le vom spune oamenilor ce să facă.

Nici nu rezidă în scoaterea la iveală a detaliilor dezordinii care există în interiorul oamenilor.

Comunitatea vindecătoare nu depinde de încercarea de a-i face pe oameni să săvârşească ceea ce este drept, nici de descoperirea forţelor psihologice dăunătoare care ne cauzează probleme şi care e urmată apoi de încercarea de a repara ceea ce e stricat. O comunitate care vindecă este o comunitate care crede că Evanghelia asigură *iertarea* tuturor păcatelor, un *viitor* sigur al comunităţii perfecte pentru eternitate şi *libertatea* de a împlini acum cele mai profunde dorinţe ale inimilor noastre, deoarece legea lui Dumnezeu este scrisă în noi – avem dorinţa după sfinţenie. Comunităţile vindecă atunci când se concentrează pe declanşarea şi eliberarea a ceea ce este bun în om.

Schiţa noastră poate fi acum completată.

Să clarificăm un lucru. Centrul unei persoane iertate nu este păcatul. Şi nici complexitatea ei psihologică. Centrul unei persoane este capacitatea acesteia de a se conecta.

Ne putem trăi viaţa fie ca membri unici ai unei comunităţi de persoane conectate relaţional, experimentând roadele vieţii lui Cristos în noi, fie putem trăi ca pe nişte insule, mereu cu frica în sân, cu înalte pretenţii faţă de ceilalţi, absorbiţi de propriul sine, deconectaţi de comunitate şi disperat de hotărâţi să ne descurcăm cu proviziile pe care le-am adus cu noi pe insulă.

Chemarea comunităţii este de a-i atrage pe oameni de pe insulă pe uscat, acolo unde conectarea interpersonală este posibilă şi unde pot să facă parte şi altora de ea. Doar atunci vom purta cu adevărat chipul Comunităţii Veşnice care ne-a creat pentru a ne găsi bucuria în stabilirea de relaţii profunde cu alte persoane.

Adevăratul centru al lucrurilor sunt comunităţile de oameni conectaţi interpersonal, nu sfaturile bune, nu o sondare mai profundă a sinelui nostru. De ce? *Deoarece comunitatea formată din persoane conectate relaţional este centrul definitoriu al lui Dumnezeu.* Când vom înţelege acest adevăr, vom porni pe calea spre conectarea interpersonală. Tocmai aceasta este tema pe care o supun atenţiei în următorul capitol.

CAPITOLUL 5

Conectarea interpersonală: esenţa vieţii

Chuch s-a apropiat de mine în timpul unei conferinţe de o săptămână şi mi-a spus:

— Larry, Dick şi Don şi încă câţiva din prietenii tăi ar dori să ia micul dejun cu tine mâine dimineaţă. Ai putea?

Cu inocenţa unui copil încrezător, am presupus că prietenii mei buni doreau pur şi simplu să se bucure de prezenţa mea în timp ce mâncau ouă prăjite şi clătite. Devreme în dimineaţa următoare şase dintre noi ne-am îngrămădit într-o maşină. În timpul călătoriei de zece minute am râs, ne-am tachinat agreabil şi ne-am tras nişte ghionturi prieteneşti.

La restaurant dispoziţia s-a schimbat. De îndată ce ni s-a adus mâncarea, Chuck, un prieten foarte respectat, cu un duh blând şi o inimă dedicată bunăstării mele, şi-a dres glasul şi a început:

— Larry, am ajuns să discutăm între noi cum este să te avem ca prieten. Am discutat despre tine pe la spate şi am crezut că ar fi mai bine să-ţi spunem direct despre conversaţia noastră.

Aproape totul în mine dorea să sugereze că nu era nevoie să cunosc gândurile lor – simţeam că nu se pregăteau să-mi adreseze complimente – dar o parte mai profundă din mine se încredea în aceşti oameni. Ştiam că sunt acceptat de ei. Orice ar spune, îmi ziceam eu, ar izvorî dintr-o viziune pe care o au cu privire la omul care puteam să devin. M-am străduit să ascult.

Următoarele nouăzeci de minute pot fi rezumate în câteva fraze: „Ne dăruieşti mai mult din mintea ta decât din inima ta. Când împărtăşim cu tine o povară personală, imediat îţi începi munca. Ne

dai sfaturi grozave şi informaţii care ne ajută, dar vrem mai mult de la tine. Ştim că se află acolo, în sufletul tău, şi credem că ar însemna mai mult pentru noi dacă ţi-am simţi inima decât să îţi ascultăm mereu toate cuvintele tale înţelepte."

Biblia spune că „rănile făcute de un prieten dovedesc credincioşia lui" (Proverbe 27:6). M-am gândit bine la ce am auzit şi mi-am dat seama cât de disperat am muncit pentru a mă folosi în principal de acele calităţi despre care credeam că sunt punctele mele tari. Şi am înţeles cu o claritate proaspătă cât îmi este de groază ca pur şi simplu *să mă aflu* în prezenţa altuia. Nu există nici o putere în mine. Educaţia mea, iscusinţa mea, experienţa mea, acestea mă pot ajuta să aduc o schimbare în bine. Mai mult decât atât, dacă îmi respingi înţelepciunea, pot studia mai mult, pot citi mai mult, pot gândi mai mult. Dar dacă mă respingi *pe mine*, nu mă pot ascunde nicăieri.

La scurt timp după această discuţie o cunoştinţă de-a mea a încercat să se sinucidă. Ceea ce a făcut ar fi trebuit să-l omoare, dar a supravieţuit. Mi s-a cerut ajutorul. Mai mult de şase luni am făcut terapie cu acest bărbat. Chiar acum îmi amintesc şedinţa – cred că era a zecea – în care am venit cu o înţelegere care a pus într-o perspectivă nouă mare parte din durerea lui. Îmi amintesc că mi-a spus: „Cum ţi-ai dat seama de lucrul ăsta?" Am ridicat umil din umeri şi am spus: „Sper să ne fie de ajutor."

În mijlocul perioadei de terapie, mi s-a întâmplat ca într-o zi de primăvară să merg prin campus şi să-l văd pe clientul meu depresiv stând pe iarbă cu un prieten. Râdeau. Nu înţelegeam de ce, dar simţeam o dorinţă puternică să mă alătur lor şi să mă simt bine în compania lor.

Imediat mi-au venit în minte toate motivele pentru care nu ar trebui să mă alătur lor – aveam prea multe lucruri de făcut, era nepotrivit, chiar neprofesional să mă împrietenesc cu un client – dar cuvintele prietenilor mei de la micul dejun mi-au revenit în minte. Mi-era frică oare să fiu în prezenţa acestui bărbat, să dau jos halatul alb al doctorului Crabb, să nu mai fiu un expert şi să mă dăruiesc ca persoană?

Deodată mi-am oprit maşina şi am pornit în direcţia lor. Fiind aşezaţi cu spatele, ei nu m-au observat. Când m-am apropiat, mi-au auzit paşii şi s-au întors spre mine. I-am salutat pe amândoi, apoi l-am întrebat pe clientul meu:

— Cum mai eşti?

Imaginează-ţi cum ar fi ca, în vreme ce tu tocmai te afli în mijlocul unui tratament terapeutic pentru depresie suicidală, terapeutul tău să vină spre tine într-un context neoficial şi să te întrebe: „Cum mai eşti?"

Faţa i s-a încreţit cu o expresie serioasă, a tuşit de câteva ori, apoi a spus:

— Ei bine, puţin mai bine. Încă sunt realmente îngrijorat cu privire la...

La care eu l-am întrerupt:

— Nu am vrut să întreb cum mai eşti referitor la problemele tale. Pur şi simplu te întreb ce mai faci, aşa ca pe stradă.

El a replicat:

— Te aştepţi la un răspuns de genul: „Bine, mulţumesc."?

— Da, întocmai.

— În cazul ăsta, bine, mulţumesc. Vrei să stai cu noi?

— Desigur, am ceva timp liber.

În următoarele treizeci de minute nu am spus nimic inteligent. Doar m-am bucurat cu cei doi prieteni.

Trei ani mai târziu, l-am întâlnit la o cafea în timpul unei călătorii în oraşul unde locuia el atunci. O ducea bine. La un moment dat în discuţia noastră mi-a mulţumit pentru influenţa mea în viaţa lui. L-am întrebat ce îşi aminteşte să-l fi ajutat cel mai mult. A răspuns fără ezitare.

— A fost acea jumătate de oră în care ai stat pe iarbă împreună cu mine şi cu prietenul meu şi doar am discutat.

Avea pe faţă un zâmbet plin de căldură la amintirea acelui moment.

Eu am continuat cu indignare:

— Nu îţi aminteşti ideea care urma să îţi schimbe viaţa, pe care am introdus-o în cea de-a zecea şedinţă de terapie?

— Ăăă, nu cred. Ai putea să îmi aminteşti tu despre ce este vorba?

Cred că munca terapeutică a avut importanţa ei. Dar cred totodată că timpul în care m-am lăsat condus în mod evident de inimă şi nu de inteligenţa mea au fost momentele care l-au influenţat cel mai mult. Poate că după acea întâlnire tot ce i-am spus avea credibilitate. Sau poate că minutele petrecute atunci pe peluză au contribuit cel mai mult la vindecarea lui.

Propun un nou centru de referinţă pentru eforturile noastre de a-i ajuta pe oameni, un centru în jurul căruia să-şi organizeze întreaga lor muncă, un centru pe care părinţii şi partenerii de viaţă să-l onoreze în construirea de familii puternice, un centru care ar putea deveni esenţa vieţii în biserică.

Pentru prea mult timp, moraliştii dintre noi au considerat îndemnarea la fapte bune centrul de greutate al vieţii. Aceasta îi forţează pe ascultători să înţeleagă ce s-ar cuveni să facă cei care îşi împărtăşesc problemele. Cei care simt o atracţie pentru metoda terapeutică acordă importanţă majoră discernământului psihologic,

ajungerii la o înţelegere a celor ce se petrec în interiorul unei persoane pe care doar profesioniştii foarte bine instruiţi o pot realiza.

Pentru creştinii obişnuiţi, ceea ce defineşte în mod vital eforturile lor de oferire a ajutorului este bunătatea, susţinerea entuziastă şi cuvintele de încurajare. Când ei nu îşi fac treaba, sugerăm rapid să se solicite ajutor unui pastor sau unui consilier.

Evident că îndemnarea, sondarea lumii interioare şi încurajarea prietenească sunt necesare – dar nu trebuie să fie centrul de referinţă. Sugerez că centrul absolut al tuturor încercărilor de a avea impact asupra oamenilor este conectarea interpersonală.

Ceva mai devreme am dat o definiţie preliminară a conectării interpersonale ca fiind ceva ce survine atunci când viaţa lui Cristos dintr-o persoană este turnată într-o altă persoană şi trezeşte experienţa vieţii în străfundurile cele mai aride ale sufletului acesteia.

Dorinţa mea este să medităm cu mai multă aplecare asupra a ceea ce înseamnă conectarea veritabilă a sufletelor şi ce mă determină să cred că aceasta este centrul relaţiilor puternice.

Dacă în inima procesului de vindecare se află conectarea interpersonală, atunci starea de neconectare trebuie că este cauza principală a suferinţei care are nevoie de vindecare. În modul de gândire de orientare terapeutică suntem mai înclinaţi să considerăm că forţele emoţionale, adesea inconştiente, sunt vinovate pentru problemele cu care ne confruntăm. Forţele psihologice care acţionează adânc în personalităţile noastre devin obiectul de studiu, interpretare şi tratament.

Dar poate că problema reală are mai mult de-a face cu absenţa sau cu înăbuşirea forţelor *spirituale*. „Termenul grecesc folosit cel mai frecvent cu referire la puterea Duhului Sfânt este *dunamis*, putere."[1] Cuvântul înseamnă nu numai dinamită, ci şi dinamic, adică ceva ce este viu şi activ. Când Duhul lui Dumnezeu este activ în vieţile noastre, slujba Lui cea mai importantă este să ne conecteze cu Dumnezeu, convingându-ne de nevoia unui Mântuitor, atrăgându-ne spre Cristos, şoptindu-ne că Dumnezeu este Tatăl nostru, explicându-ne adevărul lui Dumnezeu din Scriptură, păşind alături de noi pentru a ne mângâia când suntem răniţi, echipându-ne şi întărindu-ne pentru lucrarea la care am fost chemaţi şi dându-ne putere să ne relaţionăm la alţii cu puterea lui Cristos.

Nicio problemă nu este mai profundă sau mai importantă decât absenţa sau minimalizarea acestor forţe de corelare interpersonală. Multă vreme creştinii au crezut că problema centrală a existenţei

umane este despărţirea de Dumnezeu (faptul că suntem sub judecata Lui), de noi înşine (nu putem înfrunta adevărul despre noi, fie măsura păcatului nostru, fie adâncimea durerii noastre), şi de alţii (pretindem de la alţii în loc să le dăruim).

Numesc această despărţire deconectare interpersonală. În termeni mai puţin teologici, deconectarea interpersonală poate fi privită ca o stare a fiinţei, o condiţie a existenţei în care *cea mai profundă parte a fiinţei noastre nu este ataşată vibrant la nimeni, în care rămânem esenţialmente necunoscuţi şi, prin urmare, nu experimentăm nici emoţia persoanei care primeşte încrederea altcuiva, nici bucuria de a iubi sau de a fi iubit.* E posibil ca adesea oamenii neconectaţi să fie inconştienţi de străfundurile goale din sufletele lor ce tânjesc să fie umplute. Adesea ei confundă dorinţele mai mici cu cele mai mari şi caută împlinirea în popularitate, influenţă, succes şi relaţii intense dar superficiale. Oamenii neconectaţi sunt inconştienţi de ceea ce a plasat în ei Dumnezeu, ceva care, dacă ar fi turnat în alţii, le-ar putea schimba viaţa. Ei se simt fie nepotriviţi din raţiuni discutabile, fie puternici din motive greşite.

Un prieten de-al meu este înzestrat cu multă inteligenţă şi intuiţie şi are mulţi bani. I-a luat mulţi ani ca să înţeleagă că există în el o viaţă mai profundă care are asupra oamenilor impact mai mare decât resursele lui evidente. Asemenea nouă tuturor, îl îngrozeşte gândul că va trebui să înceteze să mai depindă de resursele disponibile aflate sub controlul lui şi va trebui să rămână doar el, ca o simplă persoană. Prin urmare, atâta vreme cât această teroare va controla modul în care se raportează la ceilalţi în cadrul relaţiilor lui, el nu va stabili nici o relaţie. Va rămâne neconectat.

Dacă te uiţi atent la rădăcina tuturor cauzelor nefiziologice ale problemelor pe care terapeuţii le etichetează ca tulburări psihologice, vei găsi suflete neconectate, oameni ale căror încercări de a-şi trăi viaţa prin puterea lor i-a lăsat izolaţi, detaşaţi şi singuri. Dacă în efortul nostru de a le veni în ajutor ne vom concentra asupra revelării şi lecuirii forţelor psihologice nesănătoase care acţionează în ei, nu vom aborda problema de bază. Dacă îi vom sfătui să trăiască mai consecvent cu principiile biblice fără a le oferi apropiere sufletească într-o relaţie interpersonală semnificativă, îi vom lăsa în frustrare.

Dacă, pe măsură ce scoatem la lumină tiparele păcătoase mai profunde ale idolatriei şi pretenţiilor egoiste în speranţa de a provoca pocăinţa, nu le oferim o experienţă profundă a conectării interpersonale, vom schimonosi conştienţa păcătoşeniei şi pocăinţa,

făcând din acestea procese mecanice care nu duc la restabilirea relaţiilor. Ele conduc, în cel mai bun caz, la neprihănire îngâmfată şi la iluzia creşterii.

Conectarea interpersonală nu este doar un ingredient necesar în relaţionarea cu impact, ci este ingredientul central. Este esenţa veştii bune a Evangheliei. De ce? Este ceea ce ne dorim cel mai mult, ceea ce ne lipseşte cel mai mult, lucrul pe care ne temem cel mai mult că nu îl vom avea niciodată.

Dorinţa cea mai profundă din fiecare inimă omenească este de a fi în relaţie cu cineva care îşi găseşte plăcerea în noi, cu cineva care este dăruit tocmai cu resursele ce ne lipsesc nouă şi care nu are o bucurie mai mare decât să ni se dăruiască, cineva care ne respectă suficient ca să ne ceară să folosim tot ce primim pentru binele altora şi, deoarece El deja ne-a dăruit ceva, ştie că avem ce oferi altora. Tânjirea după conectarea interpersonală ne defineşte demnitatea ca fiinţe umane şi destinul nostru ca purtători ai chipului Său.

Oricine, creştin sau necreştin, are aceleaşi dorinţe. Prea adesea creştinii îşi îngroapă dorinţele sub un angajament în virtutea căruia se supun respectării regulilor. Oamenii cu valori seculare sunt uneori mai sinceri cu privire la dorinţele lor şi ţin cont mai bine de realitatea lor.

Dar tot ei greşesc când afirmă, aşa cum o fac în mod obişnuit, că relaţiile interpersonale apropiate se pot realiza doar prin acordarea unei aprecieri afirmative necondiţionate celuilalt. Ei ne spun că, dacă vom participa cu tot ce avem mai genuin în sufletele noastre pentru a experimenta împreună cu alţii trăirile lor şi apoi le acordăm acceptarea noastră deplină, conectarea interpersonală se realizează.

Carl Rogers, personalitate semnificativă în domeniul psihologiei, cel care a deschis drumul acestei şcoli de gândire, greşeşte într-un mod periculos şi neortodox. El acordă acceptare fără ispăşire şi înţelegere în locul iertării. În gândirea sa nu există nimic îngrozitor în noi care să reclame iertarea. Problema este pur şi simplu inexistenţa unei conectări interpersonale, o stare de separare, care nu este rezultatul independenţei rebele faţă de Dumnezeu, ci o evoluţie psihologică nefericită. Ispăşirea este, prin urmare, irelevantă. Acordarea unei aprecieri afirmative necondiţionate este soluţia absolută.

Aceasta este învăţătura multor teoreticieni cu o gândire seculară. Cred din toată inima că e o învăţătură eronată. De ce atunci mă simt atât de atras de tipul de comunitate pe care şi-l imaginează Rogers, în care acceptarea înlocuieşte judecata, în care apelăm continuu la binele care este în celălalt în ciuda hidoşeniei pe care o vedem? De ce

vreau să văd ceva din gândirea lui Rogers aplicată asupra pastorilor şi asupra mea?

De ce tânjesc puternic după genul de conectare interpersonală pe care atât de puţine biserici o oferă, genul de relaţionare pe care eu o ofer aşa de rar altora, în care eşti mai dornic să asculţi decât să sfătuieşti, să accepţi decât să analizezi şi să torni ceea ce este în tine în celălalt indiferent de preţ?

Rogers nu vede nevoia ispăşirii. În gândirea sa, nu există nici un păcat care trebuie iertat. Creştinii cred că fără ispăşire nu există iertare, fără iertare nu poate exista relaţionare şi fără conectare interpersonală experimentezi singurătatea iadului pentru eternitate. Dar trebuie să învăţăm în egală măsură şi faptul că împreună cu ispăşirea vine iertarea, iertarea conduce la relaţionare, iar prin relaţionare intri într-o comunitate a credinţei, o comunitate destinată experimentării fericirii comuniunii perfecte pentru veşnicie. Ideea întregului plan este relaţia, o comunitate de oameni conectaţi interpersonal.

Acum putem progresa puţin în construirea acestei comunităţi. Dacă deja am fost iertat şi, prin urmare, sunt în relaţie cu un Dumnezeu al cărui Spirit toarnă viaţă în mine, atunci tu nu îmi ameninţi existenţa. Poţi să mă respingi, să mă răneşti şi să-mi faci viaţa destul de nefericită, dar nu poţi să mă distrugi. Deci nu trebuie să-mi fie atât de frică de tine încât frica mea să controleze modul în care mă raportez la tine.

Nu trebuie să-mi ţin garda sus. Pot să te accept aşa cum Dumnezeu m-a acceptat deja de dragul lui Cristos. Când mă ofensezi, pot hrăni spiritul de iertare din mine pentru că el este prezent acolo. Poate că trebuie să caut din greu după el, dar este acolo. Am fost iertat şi mi s-a dat dorinţa de a ierta, aceeaşi dorinţă care m-a condus la a fi iertat. Pot turna în viaţa ta ceea ce a fost turnat în mine.

Cu ani în urmă, în timpul unuia dintre cele mai dificile momente din viaţa mea, i-am spus fiului meu, Kep, că el a avut puterea de a mă răni aşa cum puţini alţi oameni au avut-o, dar nu a avut puterea de a mă distruge; puteam deci să continui să-l iubesc chiar dacă simţeam că supravieţuirea mea părea să fie condiţionată de faptul că îl iubeam mai puţin.

Când turnăm în altcineva chiar puţin din viaţa care a fost turnată în noi cu preţul morţii lui Isus, conectarea sufletelor se produce. Reconectarea are loc. Un suflet care fusese înainte deconectat începe să fie atras în acest demers, să descopere viaţa care este deja acolo, dar poate că nu a fost niciodată experimentată din belşug.

Noi ne dăm seama că cineva ne vede aşa cum suntem şi încă îşi

găsește plăcerea în noi, încă mai crede că am putea deveni oameni responsabili, care dăruiesc, că cineva ne vede *acceptabili în esență*. Apare curajul, speranța prinde aripi, și noi iuțim pasul animați de un suflu nou de viață, dornici nu doar să fim receptorii unei relaționări mai dinamice, ci și să o oferim altora.

Există oare într-adevăr o modalitate prin care oamenii obișnuiți, neinstruiți în teoria și arta consilierii să se relaționeze la alții, însuflețiți fiind de o putere care ar putea să schimbe viețile acestora din urmă? Ar putea exista cu adevărat „comunități biblice" – în casele noastre, în cercul nostru de prieteni și în bisericile noastre – în care să se manifeste cu adevărat grija față de suflet? Avem oare o putere în noi care așteaptă să fie eliberată, care poate scoate un adolescent închis în sine din spaima lui în bucuria unei vieți responsabile, care poate restaura autocontrolul bărbaților și femeilor care par să nu reziste ispitelor și poate să redea speranța celor descurajați și celor singuri că inimile lor ar putea fi împlinite?

Pot părinții unei fetițe obeze de zece ani, pe care băieții o strigă la școală în fiecare zi: „Grăsuna!", să i se adreseze în cuvinte care să insufle un duh de putere în viața fiicei lor? Dacă da, de ce eforturile lor de a o liniști par adesea atât de neputincioase?

Mi s-a cerut recent să vorbesc cu o femeie tânără care, cu doi ani în urmă, și-a accidentat cu mașina fetița de șaptesprezece luni și a omorât-o. Se poate spune în acest caz ceva care să declanșeze, chiar și cu cea mai mică licărire de speranță, procesul îndelungat și anevoios de vindecare?

Ce trebuie să facă bunicii când observă că ginerele lor controlează viețile nepoților lor cu strictețe despotică? Trebuie să intervină? Dacă da, cum să o facă? Cu sugestii precaute sau cu sinceritate directă? Sau orice comentariu va fi considerat ca amestec inoportun și doar va înrăutăți lucrurile în ce îi privește pe nepoți? Poate că nu ar trebui să spună nimic, ci doar să se roage cu mare intensitate. Sau probabil s-ar putea oferi să-i țină la ei pe nepoți vreme de opt luni pe an.

Când părinți îngrijorați, mame apăsate de vină sau bunici preocupați solicită ajutor, ce ar trebui să facă persoana care îi ajută – pastorul, consilierul sau prietenul? Desigur, este întotdeauna potrivit să asculte cu atenție, să se relaționeze cu empatie și să ofere sprijin sincer și prin rugăciune. Dar adesea aceasta pare ca și cum ai spune unei persoane flămânde că îți pasă de ea fără a-i oferi hrană. Pur și simplu nu este suficient.

Celor care privesc cu un ochi critic metoda consilierii le place să

spună: „Lucrul de care au nevoie oamenii cel mai mult este să aibă pe cineva care să-i asculte." Există ceva adevăr în această afirmație. Dar părinții unei fetițe obeze vor ceva mai mult decât un prieten căruia să-i pese. Și vor mai mult decât un prieten care să se roage. Ei vor să știe cum să se relaționeze la fiica lor în modalități care să-i atingă sufletul ei rănit cu o putere transformatoare. Vorbind cu ei doresc să fiu mai mult decât un prieten care să le confirme că sunt părinți buni și onorabili. De asemenea, vreau să fac mai mult decât să înțeleg ce principii biblice se potrivesc situației lor și ce ar putea face altfel.

Vreau să fiu atent atunci când analizez dacă sentimentele lor referitoare la înfățișarea fiicei lor sunt dezamăgire sau dezgust. Căutarea atitudinilor păguboase ale părinților, fie în speranța vindecării acestor atitudini prin înțelegerea rădăcinilor lor inconștiente, fie în vederea încurajării la pocăință și zdrobire din pricina păcătoșeniei este o întreprindere periculoasă. Poate conduce lesne la o concentrare nesănătoasă asupra înțelegerii și rezolvării problemelor interne care încearcă să atingă scopuri bune printr-un efort omenesc cu substrat psihologic (vezi Galateni 3:1-3).

Bineînțeles că aplicarea principiilor biblice și studierea anumitor aspecte din universul nostru interior pe care tindem să le negăm își au rostul lor. Dar când aplicarea principiilor biblice *devine centrul* eforturilor noastre, devenim moraliști. Puterea noastră se reduce la constrângere. Iar când sondarea realității interne negate este *esența* eforturilor noastre în acordarea ajutorului, ne alăturăm culturii terapeutice care accentuează o aprofundare în cunoașterea de sine drept cheie a schimbării.

Eu propun un centru de referință diferit pentru o relaționare cu impact. Prietenii buni speră că ajutorul sincer va aduce o ameliorare. Eu sugerez că este nevoie de conectare interpersonală, un gen de relaționare care merge mult mai departe decât susținerea și încurajarea. Moraliștii cred că accentul ar trebui să cadă pe ascultare. Eu sugerez că o inimă înclinată spre ascultare este o idee mai bună. Terapeuții caută adesea patologii personale la fel cum medicii caută boli organice și apoi încearcă să redea sănătatea. Eu recomand să căutăm să descoperim ce lucrare a început Dumnezeu în acel suflet și să ne alăturăm Lui în hrănirea vieții pe care El deja a dat-o. Poate că va fi nevoie să confruntăm ceea ce e rău, nu ca să prezentăm răul într-o lumină mai favorabilă, ci pentru a ne croi drum prin el și a descoperi ceea ce e bun.

Când mă vezi cum mă frământ în luptele mele, înțelegi că teama mea cea mai mare este că nu sunt *nimic mai mult* decât unul care se

luptă, că nimeni nu poate vedea ceva mai profund în mine decât păcatul şi durerea mea, deoarece asta-i tot ce există, că singura mea speranţă este să păcătuiesc mai puţin şi să mă simt cumva mai bine. Nu te chinui să înţelegi ce ar trebui să fac. Aceasta ar confirma faptul că singura mea speranţă este să fac mai multe lucruri bune. Am încercat metoda aceasta. Nu funcţionează.

Nu te juca de-a terapeutul amator şi nu mă trimite rapid la unul adevărat. Doar vei spori căutarea mea în descoperirea a ceea ce e stricat în mine şi probabil voi deveni mai preocupat de mine însumi şi voi stinge Duhul mai mult ca niciodată. Şi nu fi doar amabil promiţându-mi că te vei ruga pentru mine. Poţi face mai mult decât să mă îmbrăţişezi şi să-mi strângi capul la pieptul tău.

Când mă vezi plin de îndoială şi ură de sine, când mă urmăreşti în timpul celor mai rele perioade de descurajare şi eşec, aş vrea să fii plin atât de *suferinţă* (plângi cu mine atunci când eu plâng), cât şi de *speranţă*, nu speranţa politicoasă care spune lucruri banale precum: „Totul va fi bine" sau „Perseverează – sunt sigur că te vei simţi mai bine în curând", ci o speranţă care există pentru că vede ceva extraordinar în mine. Crede că în mine este *viaţă*. Vreau să prind licărirea din ochiul tău care îmi spune că ştii că nu sunt definit de problemele mele şi că eşti plin de încredere că binele va apărea. Vreau să suferi când vezi binele îngropat sub atâta răutate, dar vreau să porţi în tine convingerea pasionată că, prin harul lui Dumnezeu, binele este acolo aşteptând să fie eliberat.

Nu fi băgăreţ. Câştigă-mi încrederea înainte de a-mi transfera lucruri grele din inima ta înspre a mea. Chuck mă cunoştea bine. Era mentorul meu. Doream opinia lui. Podul încrederii în persoana mea era prezent la el. Fă ca podul încrederii tale în mine să fie canalul de legătură prin care torni suflul de viaţă al acceptării în sufletul meu obosit şi însetat.

Dacă crezi că Evanghelia ne-a dat viaţă la amândoi, atunci poţi învăţa să eliberezi puterea acelei vieţi în tine pentru a hrăni viaţa din mine. Şi, în timp ce faci aceasta, procesul de vindecare începe, îngrijirea sufletului are loc aşa cum se cuvine şi eliberezi forţele spirituale ale relaţionării pline de putere.

În acest moment, două întrebări cer cu insistenţă un răspuns. În primul rând, este conectarea interpersonală cu adevărat esenţială? Dacă da, de ce? În al doilea rând, care să fie binele acela aflat în creştini şi care face posibilă conectarea interpersonală? Să însemne aceasta că nu suntem total decăzuţi şi că mai avem ceva bun de oferit?

Următoarele câteva capitole vor răspunde la aceste întrebări.

CAPITOLUL 6

Conectarea interpersonală şi viziunea

Răspunsurile la întrebările cu adevărat importante sunt de obicei simple. Dar răspunsurile simple uneori par simpliste, ca ideile care ne vin în minte când suntem prea obosiţi să gândim, sau ca şoaptele prietenoase ale unui bătrânel amabil care ne asigură că toţi tinerii ştrengari se vor face oameni de treabă dacă doar vom crede în ei.

Oamenii care iubesc complexitatea fiindcă le asigură o oportunitate de a-şi etala intelectul vor aprecia cel mai puţin răspunsurile simple. Bucuria lor de a căuta adevărul mai mult decât de a-l descoperi îi predispune să perceapă ceea ce e simplu drept simplist şi confuzia drept profunzime.

Desigur, există naivi, oameni care sunt atraşi de raţionările superficiale deoarece le este frică, din diferite motive, să studieze prea adânc misterele vieţii. Aceştia sunt oamenii care dau simplităţii un nume rău.

Dar răspunsurile simple care rezultă dintr-o privire serioasă asupra chestiunilor dificile merită să fie luate în considerare.

În acest capitol sugerez începutul unui răspuns simplu la o problemă importantă. Apoi voi discuta o problemă dificilă care asigură baza răspunsului meu simplu. Întrebarea care se pune e următoarea: Este conectarea interpersonală cu adevărat esenţială? Dacă da, ce este atât de remarcabil cu privire la ea?

Răspunsul meu simplu este: Conectarea interpersonală este centrul tuturor lucrurilor şi o viziune a ceea ce am putea deveni îi

conferă o putere specială. Tema dificilă din care provine răspunsul meu simplu este realitatea *Sfintei Treimi.*

Ideea care stă la baza acestei cărţi este că nici relaţionarea bazată pe acceptarea celuilalt ca o persoană vrednică de apreciere, nici relaţionarea moralistă, nici cea terapeutică nu eliberează toată puterea care s-ar putea transmite între fiinţele umane. Evanghelia oferă posibilitatea unui tip diferit de relaţionare, un gen de relaţionare profund şi plin de forţă pe care îl numesc *conectare interpersonală.*

Am sugerat mai devreme că această conectare se întâmplă atunci când viaţa lui Cristos din mine atinge viaţa lui Cristos din tine. Ştim că suntem parte a unei conectări interpersonale genuine când dorinţele noastre de a face binele înving dorinţele noastre rele, când trăim prin Duhul şi nu împlinim dorinţele firii pământeşti (Galateni 5:16).

Dar cum are loc aceasta? Cum se eliberează viaţa lui Cristos, singura putere a binelui din interiorul fiecăruia dintre noi, într-un părinte aşa încât să hrănească lucrarea pe care o face Dumnezeu în copilul lipsit de respect, nesigur sau arogant – sau într-o fetiţă supraponderală de zece ani? Care este puntea de legătură ce extrage viaţa lui Cristos din inima unei persoane şi care o poartă, străbătând distanţa dintre doi oameni, în cele mai adânci străfunduri ale inimii celuilalt?

Întrebarea este importantă pentru fiecare partener de viaţă, părinte, prieten, pastor şi consilier. Ea atinge esenţa a ceea ce înseamnă comunitatea. Arată motivele reale pentru care oamenii se relaţionează unii la alţii. Are de-a face cu ceea ce ne dorim cel mai mult: să intrăm într-o relaţie reciprocă de îngrijire sufletească.

Daţi-mi voie acum să răspund la întrebare prin trei gânduri specifice:

1. Conectarea interpersonală cu un impact real are loc atunci când viziunea a ceea ce este şi poate deveni celălalt este pasiunea de bază din spatele oricărui efort de relaţionare.

2. Pe măsură ce conectarea are loc, înţelepciunea creşte: înţelepciunea de a discerne că principiile biblice trebuie respectate şi înţelepciunea de a recunoaşte durerea emoţională şi motivele egoiste care ar trebui să fie analizate pentru a încuraja o mai mare încredere şi o pocăinţă mai profundă.

3. Relaţionarea cu impact constă în captarea viziunii a ceea ce doreşte Dumnezeu pentru fiecare şi încrederea că viziunea poate deveni realitate. O viziune de la Dumnezeu dă naştere la o durere chinuitoare când cineva se îndepărtează de această viziune, dar acea durere nu elimină niciodată speranţa şi nici nu duce la desconsiderare. O astfel de viziune eliberează o încântare ameţitoare când cineva se îndreaptă, chiar puţin, spre împlinirea ei.

Aceasta este ideea simplă. Când Evanghelia îţi dă putere să crezi că ceva grozav este viu în celălalt şi că ceva viu din noi l-ar putea atinge, se întâmplă lucruri bune. Îi acceptăm pe oameni pentru ceea ce reprezintă ei, ne întristăm de fiecare eşec de a-şi manifesta adevărata identitate şi, indiferent ce s-ar întâmpla, continuăm să credem în ceea ce ar putea deveni fără să cerem ca această transformare să aibă loc după orarul nostru ori de dragul nostru, sau să vrem să jucăm un rol important în producerea ei.[1]

Credem unul în celălalt datorită Evangheliei: este o idee simplă care poate fi salvată din optimismul romantic simplist observând cum apare din misterul Sfintei Treimi. Să încercăm acum să înţelegem despre ce este vorba.

CONECTAREA INTERPERSONALĂ ÎN CADRUL SFINTEI TREIMI

Nimic nu este mai important în preţuirea esenţei vieţii creştine decât reflecţia la implicaţiile unui adevăr central, dar adesea neglijat: Am fost creaţi cu toţii de o Comunitate Veşnică formată din trei Persoane care se interrelaţionează perfect. Când ni se spune că purtăm chipul lui Dumnezeu, ne gândim imediat la două lucruri.

1. *Am fost creaţi pentru a intra în relaţii unii cu alţii:* interrelaţionarea înseamnă viaţă. Singurătatea este teama supremă. Primim viaţă prin intrarea în relaţie cu Dumnezeu. În relaţiile cu alţii hrănim şi experimentăm această viaţă, împărtăşind-o cu generozitate. Individualismul acerb, independenţa îngâmfată şi izolarea de bună voie violează natura existenţei noastre la fel de mult ca încercarea de a respira sub apă. Capacităţile care ne deosebesc ca fiinţe umane de restul creaţiei (inclusiv de îngeri

şi animale) ne-au fost date ca să putem stabili relaţii unul cu altul urmând modelul interrelaţionării celor trei Persoane divine. Avem capacitatea de a ne bucura de minunea unei relaţii bazate pe har pe care nici un înger nu a experimentat-o personal (îngerii căzuţi nu sunt iertaţi, iar cei care nu au căzut nu au nevoie de iertare). Combină această capacitate cu aceea a gândirii, imaginaţiei, aspiraţiei, alegerii şi a simţirii, şi vei avea oameni creaţi pentru o comunitate ca cea treimică.

2. *Conectarea interpersonală depinde de folosirea capacităţii noastre de a ne relaţiona pentru a aduce bucurie şi îmbogăţire celuilalt.* Pavel spunea că el s-a luptat pentru alţii cu puterea lui Cristos care lucra cu tărie în el (Coloseni 1:29). Viaţa lui Cristos se revarsă din mine doar când sunt stăpânit de pasiunea de a te cunoaşte, de a te binecuvânta şi de a fi cunoscut de tine aşa încât împreună să ne putem bucura de părtăşia cu Cristos şi unul de celălalt.

Învăţătura despre Sfânta Treime demonstrează că trăirea în relaţii este tot atât de vitală sufletelor noastre precum este sângele pentru viaţa fizică. Când lipseşte trăirea în relaţii suntem mânaţi de nevoia de a o avea. Uneori ne mulţumim cu prea puţin. Alteori tragem concluzia că nu o vom găsi niciodată şi devenim oameni găunoşi, doar cochilii, care ne ducem vieţile în disperare tăcută.

Se povesteşte despre un bolnav de cancer că avea o întâlnire săptămânală regulată cu doctorul lui pentru chimioterapie, o singură injecţie a cărei administrare dura doar câteva secunde. După fiecare tratament, pacientul obişnuia să discute cu doctorul lui timp de cincisprezece minute. Acele cincisprezece minute au devenit singurele momente în care putea să discute despre problemele lui extrem de dureroase împreună cu cineva care îl înţelegea şi nu se retrăgea din conversaţie.

În cele din urmă, pacientul a început să bănuiască că chimioterapia nu îl mai ajuta şi a sugerat oncologului ca tratamentul să fie întrerupt. Doctorul a devenit dintr-o dată serios şi i-a spus: „Dacă opreşti chimioterapia, nu mai pot face nimic pentru tine."

Pacientul a ales să continue perfuziile săptămânale „pentru a petrece acele câteva momente de comunicare genuină cu doctorul lui."

Femeia care a spus această întâmplare este un medic/consilier care la sfârşit a mai adăugat aceste date revelatoare pentru semnificaţia povestirii. „Oncologul acestui bărbat fusese unul dintre pacienţii mei. Săptămâni la rând, din adâncimile unei depresii cronice, acest doctor îmi spunea că nimănui nu-i păsa de el, că nu conta pentru nimeni, că era doar un halat alb în spital, un plătitor de credit ipotecar pentru soţia lui, un cec de taxe şcolare pentru fiul lui."[2]

Unii oameni se mulţumesc cu prea puţină profunzime în relaţii. Alţii decid că nu există nici una, cel puţin nu pentru ei, şi se refugiază într-o trăire aridă.

De ce este conectarea interpersonală atât de importantă? De ce sunt gata oamenii să plătească atât de mult (cum ar fi continuarea unui tratament ineficient) pentru un singur moment de comunicare cu cineva într-o relaţie genuină? De ce îşi trădează oamenii familiile atât de des pentru o experienţă mai intensă de conectare interpersoanlă, chiar şi atunci când ştiu că aceasta este iluzorie? De ce oamenii care au totul, dar nu au relaţii autentice cu ceilalţi se confruntă în cele din urmă cu propria lor nefericire?

Răspunsul la toate aceste întrebări este acelaşi: *deoarece Dumnezeu fiinţează ca o comunitate de Persoane conectate.* Am fost modelaţi de un Dumnezeu a cărui bucurie deplină este stabilirea de relaţii cu El Însuşi, un Dumnezeu care ne-a creat să ne bucurăm de plăcerea pe care o experimentează El, conectându-ne în mod suprem cu El, dar şi unul cu celălalt. A experimenta bucuria interconectării înseamnă viaţă; a nu o experimenta înseamnă moarte pentru sufletele noastre, moarte pentru dorinţele noastre cele mai profunde, moarte pentru tot ceea ce ne face umani.

Totuşi, fără o viziune, fără o anumită înţelegere a ceea ce face Dumnezeu în viaţa celuilalt, nu poate exista o relaţionare autentică. Modul în care această idee se dezvoltă ca o implicaţie a existenţei triunice a lui Dumnezeu este tema mea în următorul capitol.

CAPITOLUL 7

Viziunea în toată amploarea ei

Gândeşte-te un moment la întinderea infinită a timpului înainte de creaţie. Dacă toate lucrurile create au un început, trebuie să fi existat o eternitate trecută în care nu existau galaxiile, îngerii, pământul, peştii, păsările, oamenii, nu exista nimic – doar Dumnezeu. Lasă-ţi imaginaţia să se uimească de cum trebuie să fi fost existenţa lui Dumnezeu fără nimeni şi fără nimic în preajmă.

Aceasta ar putea fi un exerciţiu de genul: „Câţi îngeri pot sta pe vârful unui ac?", însă lucrul acesta deschide minţii căi interesante de speculaţie.

Am cerut de mai multe ori ascultătorilor să-şi închidă ochii şi să încerce să se gândească la o eternitate trecută când exista doar Dumnezeu şi apoi să reducă la un singur cuvânt ceea ce le trecea prin minte. Am primit multe sugestii, printre cele mai obişnuite numărându-se: *măreţie, copleşitor, calm* şi *armonie*. Câţiva au sugerat *plictiseală* şi *singurătate*.

Cuvântul meu este *veselie*. Daţi-mi voie să explic.

Imaginează-ţi încântarea deplină pe care o ai când te bucuri de relaţii perfecte cu alte două persoane fără teama că armonia dintre ele ar putea să se strice, o comunitate de trei persoane de acelaşi fel şi totuşi evident distincte. Imaginează-ţi trei persoane care, fără nici o urmă de competiţie, sunt absolut încântate de unicitatea celorlalte două şi nu se opresc din a-şi da una celeilalte oportunitatea de a-şi manifesta gloria specială. Imaginează-ţi o comunitate fără nici o urmă a răului, doar bunătate desăvârşită, în care fiecare membru poate fi pe deplin el însuşi, fără frica de a promova rivalitatea sau de a săvârşi ceva rău.

cât de măreaţă este viziunea Fiecăruia pentru Celălalt, cât de profund Se apreciază Unul pe Celălalt şi rolul pe care îl poate juca Fiecare în acest plan măreţ.

Evangheliile ne dau o imagine fascinantă a viziunii Tatălui pentru Fiul şi a pasiunii cu care L-a preţuit pe Fiul în timp ce îndeplinea această viziune. Pe parcursul următoarelor pagini în care vom studia această imagine, să meditām la rugăciunea Domnului pentru ca noi să ne relaţionăm unul la celălalt aşa cum Tatăl Se relaţionează la Fiul. Aceasta ne-ar putea sensibiliza la posibilitatea de a dezvolta o viziune pentru celălalt.

Evangheliile relatează trei ocazii în timpul vieţii de pământean a Fiului în care Tatăl a dat la o parte perdeaua cerului şi a spaţiului, de două ori adresându-I-se direct Domnului nostru, iar o dată în numele Lui:

Prima ocazie: Botezul lui Isus (Matei 3:13-17; Marcu 1:9-13; Luca 3:21-22);

A doua ocazie: Schimbarea la faţă a lui Isus (Matei 17:1-13; Marcu 9:2-13; Luca 9:28-36);

A treia ocazie: Când câţiva greci curioşi au dorit să-L cunoască pe Isus (Ioan 12:20-28).

Este interesant de observat că cele trei ocazii au avut loc în timpul anilor de slujire activă a lui Isus, în ultimii trei ani din viaţa Lui. În timpul primilor treizeci de ani, de la naştere la botez, Tatăl nu a vorbit.

Şi totuşi ştim că în acest timp nu a fost un moment în care Isus să nu fi făcut plăcere Tatălui. De ce nu a vorbit Tatăl în timpul copilăriei sau a adolescenţei lui Isus? Întrebarea devine interesantă când te gândeşti cum ar fi să ai un adolescent perfect.

Când copiii noştri erau mici, la timpul de devoţiune al familiei uneori cineva dintre noi juca rolul unui personaj biblic, iar ceilalţi din familie trebuiau să ghicească identitatea lui. Când fiul nostru, Ken, era cam de opt ani a dat buzna în camera de zi interpretând un rol.

— Nu mai suport să-l am ca frate, s-a plâns el cu voce tare. Mama niciodată nu-l ceartă pentru nimic. Dacă ne batem, mama ştie întotdeauna că este vina mea. Deunăzi am furat un dolar de la tata. Ei nici măcar nu l-au suspectat. Când tata şi-a dat seama că lipseau

ceva bani a venit la mine şi m-a întrebat dacă eu i-am luat. „Nu, am minţit eu, dar l-am văzut pe fratele meu când i-a luat."

— Fiule, asta nu se mai poate tolera. Nu spui adevărul. Cu siguranţă că i-ai luat.

Fără alte indicii, Kep, Rachel şi cu mine eram încurcaţi. Apoi Ken anunţă:

— Sunt fratele lui Isus.

Desigur! Isus nu a furat *niciodată* un dolar de la Iosif. El a fost fără păcat. Şi niciodată nu a fost obraznic cu Maria. Niciodată nu a apucat lacom ultima prăjitură. De ce atunci Tatăl Său ceresc nu a rostit declaraţii de dragoste în timpul acestor ani?

Să supunem atenţiei prima ocazie cu care Cerul face o declaraţie divină: botezul lui Isus.

PRIMA OCAZIE

Când Adam a păcătuit, planul lui Dumnezeu de a revela că toată bunătatea este doar în El şi nicăieri altundeva a început să se desfăşoare. Păcatul a apărut când a fost lansată bănuiala că Dumnezeu nu era bun, că ai putea fi avantajat dacă vei căuta ceva mai bun decât Dumnezeu. Din acel moment, centrul planului lui Dumnezeu a fost să-Şi descopere caracterul printr-o persoană, cineva la care să putem privi şi să spunem: „Deci *aşa* este Dumnezeu!"

Timp de secole Dumnezeu a avut puţini colaboratori la derularea planului. Moise? A fost un om bun în felul lui, dar a avut problema aceea cu lovirea stâncii. David? A avut o pasiune veritabilă pentru Dumnezeu, însă a comis câteva greşeli mari. Daniel? Nu găsim nimic vizibil negativ la el, doar că nu a fost destul de bun.

Şi apoi a venit Isus, ridicându-Se din apele botezului, un om care nu a păcătuit niciodată, care nu a *dorit* niciodată să păcătuiască. Se ruga, probabil (deşi nu ni se spune), dedicându-Se chemării Lui de a oferi oamenilor o imagine exactă a lui Dumnezeu.[1]

În acel moment mi-L imaginez pe Tatăl copleşit de emoţie, deschizând cerurile şi, cu suspine de încântare, strigând: „Tu eşti Fiul Meu preaiubit în care Îmi găsesc plăcerea."

Dacă C. S. Lewis ar fi comentat această scenă, poate că ar fi spus: „Aslan este gata!" Poţi simţi pasiunea care se revarsă din Tatăl când vede împlinită viziunea lui Cristos care a fost gândită înainte de întemeierea lumii?

Ceea ce ne descoperă Scripturile despre relaţiile din interiorul Sfintei Treimi începând cu creaţia susţine aceste tipuri de exerciţii imaginative. Tatăl doreşte să supună toate lucrurile lui Cristos şi să-I dea un nume mai presus de orice nume. Fiul nu are o delectare mai mare decât să-I facă plăcere Tatălui. Duhului Îi place să şoptească „Abba" copiilor fără tată şi să-L prezinte pe Cristos ca iubitul perfect al celor neiubiţi şi care nu inspiră dragoste. Expresia banală: „Unul pentru toţi şi toţi pentru unul" devine plină de sens când este aplicată Sfintei Treimi. Iar expresia cinică: „Doi înseamnă tovărăşie, trei înghesuială", nu este adecvată.

Forţează puţin limitele imaginaţiei tale. Întreabă-te cum ar fi să aparţini unei astfel de comunităţi – şi cuvântul *veselie*, înţeles pe deplin, s-ar putea să-ţi vină în minte. Vizualizează bucuria lui Dumnezeu de a fi acea comunitate şi vei surprinde o imagine despre cum trebuie să fi fost când a existat numai Dumnezeu. Adaugă un grup prea mare pentru a fi numărat care intră în acea comunitate fără a-i strica armonia, fără a exista nici măcar posibilitatea de a strica această armonie şi te vei trezi privind la cer ca şi printr-un telescop. Este foarte departe, nu-l poţi privi cu ochiul liber şi nu îl poţi experimenta cu adevărat, dar ştii că există.

Să ne întoarcem acum în prezent, la timpul în care trăim noi, plasat între creaţie şi sfârşitul istoriei, la acest interval de timp poziţionat între cele două eternităţi. Gândeşte-te cum a început totul.

După crearea îngerilor, a soarelui, a lunii, a pământului şi a animalelor, a păsărilor şi peştilor, după alungarea îngerilor răzvrătiţi care s-au transformat într-un inamic puternic, Comunitatea Veşnică a convocat o întâlnire şi a spus:

> Să creăm fiinţe cu capacitatea de a se bucura pe deplin de Noi. Desigur, am fost absolut fericiţi numai Noi, deoarece Persoanele noastre şi relaţiile pe care le avem între Noi sunt de o minunăţie neasemuită. Dar până acum nu am creat pe nimeni care să poată împărtăşi pe deplin bucuriile unice ale unei relaţii intime cu Noi în cadrul căreia să dăruim tot ce avem. Să creăm fiinţe personale ca şi Noi cărora să le descoperim profunzimile naturii noastre glorioase.
>
> Desigur că va trebui să ţinem cont şi de ce anume implică aceasta. Aceste fiinţe noi trebuie să fie create cu libertatea de a Ne iubi şi astfel să experimenteze viaţa conectării interpersonale sau să se iubească pe ele însele mai mult şi să experimenteze din această cauză nefericirea desprinderii din relaţii. Bineînţeles că ele vor face alegerea greşită. Le vom crea să se bucure de profunzimile harului Nostru. Dar aceasta le va face vulnerabile în faţa tentaţiei inamicului de a dori mai mult decât le putem oferi în starea lor de fiinţe nedecăzute, de a tânji după harul care nu poate fi descoperit încă. Deci ei vor crede minciuna că Noi le reţinem ceva bun pe care ei înşişi îl pot găsi prin propriile lor eforturi. Dar putem transforma alegerea lor lipsită de încredere în avantajul Nostru. Această situaţie Ne va da oportunitatea de a descoperi ceea ce altfel ar rămâne ascuns, şi anume că suntem *atât* de buni şi dragostea noastră este *atât* de profundă încât vom sacrifica bucuria comunităţii noastre pentru a-i primi în comunitate.
>
> Fiule, la timpul potrivit Te voi trimite să devii unul dintre ei şi să accepţi vina pentru păcatul lor. Apoi, (şi aici vocea Tatălui s-a oprit)... voi rupe relaţia Mea cu Tine şi Te voi lăsa să experimentezi moartea separării de Mine, plata pe care o merită păcatul. Când ei vor vedea cât de departe vom merge ca să-i aducem înapoi în comunitatea noastră, tânjirea pe care am pus-o în inimile lor de a fi iubiţi în acest mod îi va atrage înapoi să Ne iubească pe deplin şi să se încreadă în Noi cu sufletele lor.
>
> — Tată, durerea pe care Mi-o produce doar gândul la ceea ce-Mi ceri este de nedescris. Nu pot să-Mi imaginez cum va fi să nu-Ţi văd faţa. Şi, totuşi, sunt încântat de planul Tău. Acesta Îmi va da posibilitatea să le arăt oamenilor cât de minunat eşti. Bucuria de a Te vedea glorificat merită totul. Nu există altă cale?
>
> — Altă cale nu există.
>
> — Atunci voi merge bucuros.
>
> — Duhule, vei inspira diverşi oameni întru împlinirea scopurilor Mele până când Fiul va muri ca om şi va învia. Apoi vei locui în fiecare dintre aceia pe care îi vei fi atras la Mine şi le vei fi aplecat inima să Mă iubească, aşa încât ascultarea va deveni o bucurie, şi nu doar obligaţie.
>
> — Va fi bucuria Mea negrăită să fac să înainteze scopurile Tale şi să zămislesc în fiecare din cei ce vor accepta oferta iertării Tale plină de har o dorinţă de a Te cunoaşte. Şi voi mări această dorinţă până ce va deveni mai puternică decât toate celelalte dorinţe. Nu mă voi odihni până nu vor trăi în puterea Mea şi până nu vor învinge orice dorinţă de a găsi viaţă despărţiţi de Tine.
>
> — E timpul să ne punem pe treabă. Să vedem ce putem face cu acest lut. Am o viziune a ceea ce ar putea deveni.

Când a existat doar Dumnezeu, Comunitatea Veşnică trăia în veselie, iar scopul Lor în crearea oamenilor a fost să ne invite la un ospăţ. Aşa cum s-a exprimat C. S. Lewis, afacerea serioasă a cerului este bucuria.

Să observăm acum ceva. *Modul în care Ei ne invită la ospăţ ne arată*

Când fiul nostru mai mare, Kep, avea nouă ani, deja dăduse dovadă de aptitudini atletice deosebite. Cu un păr bogat atât de blond încât era aproape alb, alerga în lungul şi în latul terenului de fotbal cu o agilitate impresionantă. Într-o zi eram la un meci pe marginea terenului la un pas depărtare de alţi trei taţi pe care nu îi cunoşteam. Mingea se afla la doar câţiva metri de poarta echipei noastre când deodată un băiat a ieşit din grup cu mingea. Cu părul alb fluturând în vânt acest băiat a alergat foarte repede de-a lungul terenului, controlând mingea. A făcut o fentă la dreapta, apoi la stânga şi a lovit puternic mingea care a trecut dincolo de portarul zăpăcit al echipei adversare.

Am auzit pe unul din cei trei taţi întrebând:

— Cine este *acest* băiat?

Mi-am dres glasul, am luat aer în piept, am făcut un pas spre ei şi am spus:

— E băiatul meu!

Apoi am adăugat:

— Se vede că e-al meu!

Înmulţeşte pasiunea mea de o mie de ori, curăţ-o de orice întinare şi vei avea o mică idee despre ce I-a spus Tatăl lui Isus:

— Acesta este Băiatul Meu! Se vede că e-al Meu! Eşti ca Mine, reprezentarea Mea perfectă. Când oamenii privesc cum iubeşti şi suferi vor avea o imagine perfectă a inimii Mele. Viziunea Mea cu privire la ceea ce ai putea deveni s-a realizat acum. Fiule, *Te iubesc*!

A DOUA OCAZIE

Al doilea strigăt din cer i s-a dresat lui Petru pe Muntele Schimbării la Faţă. Omul care nu avea o frumuseţe care să ne impresioneze, în care ochiul obişnuit vedea doar un tâmplar evreu care nu ieşea cu nimic în evidenţă, a fost deodată descoperit lui Petru, Iacov şi Ioan în toată gloria dumnezeirii; ca şi cum regina Angliei, îmbrăcată ca o servitoare care primeşte haine de la oaspeţii mesei, dispare pentru o clipă, apoi reapare în veşmintele regale cu coroana împărătească pe cap. Aceasta ar putea agita puţin mulţimea.

Apoi, de parcă nu ar fi fost destul, s-au arătat Moise şi Ilie, după câte se pare recognoscibili pentru ucenici, şi au început să discute cu Isus despre moartea Lui iminentă.

Petru a fost copleşit. E de înţeles că nu mai ştia ce să spună. Faptul

că s-a simţit obligat să spună ceva pledează în favoarea virtuţii adesea neglijate a tăcerii. Totuşi, cel puţin a vorbit. Cei mai mulţi oameni aleargă din confuzie în pasivitate şi nu vor să rişte nimic.

Petru şi-a asumat riscul de a vorbi. Dar ceea ce a spus a fost grozav:

— E ceva ce n-am mai văzut niciodată. Nu putem rata ocazia. Am o idee. Isuse, haide să Te sărbătorim pe Tine şi pe Moise şi pe Ilie construind trei monumente, câte unul în onoarea fiecăruia dintre voi.

Mi-L imaginez pe Tatăl înfiorându-Se adânc în timp ce striga cu putere:

— Acesta este Fiul Meu preaiubit!

Apoi a adăugat:

— De El să ascultaţi!

Ascultă bătaia inimii Tatălui.

— Petre, dacă tu îl sărbătoreşti pe Moise, te pui din nou sub lege. Şi legea te condamnă. Nu-i poţi împlini preceptele. Aceeaşi lege îl condamnă pe fiecare, inclusiv pe Moise şi pe Ilie. Dar nu şi pe Isus. El a păzit legea în fiecare detaliu al ei. Când va muri, va purta condamnarea pe care tu o meriţi. Nimeni altcineva nu poate face aceasta pentru tine. Petre, sărbătoreşte-L doar pe Isus. *Ascultă de El.* El are cuvintele vieţii veşnice.

Înainte de Eden Tatăl avea o viziune a ceea ce va deveni Fiul când va trăi o viaţă fără păcat şi apoi va muri o moarte de păcătos. Şi, în timp ce urmărea cum această viziune se împlinea, aceasta Îl umplea de o pasiune profundă. Primele două strigăte din cer au reflectat această pasiune a Tatălui pentru Fiul.

Al treilea strigăt reflectă aceeaşi pasiune, dar ne lasă să întrezărim şi pasiunea Fiului pentru Tatăl.

A TREIA OCAZIE

În Ioan 12:20-28 ni se spune că nişte greci, uimiţi de ceea ce au auzit despre acest profet evreu, făcător de minuni, s-au apropiat de Filip şi i-au cerut să le aranjeze o întâlnire cu Isus. În aparenţă ei doreau doar să ştie cine era cu adevărat acest om.

Filip l-a găsit pe Andrei, i-a spus de cererea lor şi împreună au mers la Isus.

Când oamenii pe care îi cunosc îmi cer să mă întâlnesc cu vreun prieten de-al lor, le răspund într-unul din următoarele moduri

posibile. Uneori spun: „Desigur, mi-ar plăcea. Ne putem întâlni la patiseria de pe Bulevardul Bowles la ora trei în această după-amiază?" Un alt răspuns ar putea fi: „Nu pot astăzi, dar lunea viitoare ar fi posibil." Prea adesea sunt obligat să răspund: „Mă tem că programul meu este prea încărcat. Chiar nu putem să ne întâlnim. Îmi pare rău." Oricare dintre aceste răspunsuri sunt de înţeles şi sunt potrivite din punct de vedere social.

Dar ascultaţi ce spune Isus când Filip şi Andrei Îl roagă să Se întâlnească cu câţiva călători din Grecia:

— A sosit ceasul ca Fiul Omului să fie glorificat (v. 23).

Ce au a face aceste cuvinte cu cererea lor? Vi-i puteţi imagina pe Filip şi Andrei schimbând priviri confuze? Despre ce vorbeşte? Am spus ceva greşit? Poate că nu ne-a auzit.

Isus a continuat:

— Adevărat, adevărat, vă spun, că, dacă grăuntele de grâu, care a căzut pe pământ, nu moare, rămâne singur; dar dacă moare, aduce multă roadă (v. 24).

Ce are a face o lecţie de agricultură cu cererea câtorva străini de a-L întâlni?

— Cine îşi iubeşte viaţa, o va pierde; şi cine îşi urăşte viaţa în lumea aceasta, o va păstra pentru viaţa veşnică (v. 25).

Cei doi fii ai noştri s-au gândit dintotdeauna că aş putea să le ţin o predică fără nici un motiv evident. Şi aveau dreptate (cel puţin de câteva ori) când îşi spuneau: „Iar începe."

Dar nu trebuie să spunem niciodată aşa ceva despre Isus. Dacă cuvintele Lui nu se potrivesc situaţiei, pur şi simplu ne scapă ceva foarte important.

După o clipă, Isus Şi-a întors privirea de la Filip şi Andrei îndreptând-o spre cer. Se uita la Tatăl Lui. Şi I-a spus:

— Acum sufletul Meu este tulburat. Şi ce voi zice?... Tată, izbăveşte-Mă din ceasul acesta?... Dar tocmai pentru aceasta am venit până la ceasul acesta!

Pentru ce anume?

— Tată, *proslăveşte Numele Tău!*

Poţi auzi cuvintele Lui? „Ceea ce urmează să fac va permite oamenilor să prindă un crâmpei al vederii Tale, din ceea ce eşti Tu, iar când Te vor vedea, cum vor putea să nu Te dorească cu toată inima lor? Unii greci vor să Mă vadă. Şi Mă vor vedea atârnând pe o cruce, murind, apoi îngropat şi înviat ca să atrag la Mine o mulţime de evrei

şi de neamuri, pe toţi cei care cred că am venit de la Tatăl ca să port osânda judecăţii pentru păcatul lor. Când oamenii Mă vor vedea crucificat, îngropat şi înviat, ei Te vor vedea în toată mila Ta de Tată şi nu le va mai fi frică. Gândul la un singur moment de separare de Tine Îmi tulbură sufletul într-un mod ce nu poate fi descris prin cuvinte, dar nu există altă cale ca oamenii să Te cunoască cine eşti cu adevărat. Tată, *proslăveşte Numele Tău!"*

Şi pentru a treia oară un glas s-a auzit din cer:

— L-am proslăvit, şi-L voi mai proslăvi!

Isus L-a văzut pe Tatăl Său aşa cum este El. A citit în inima Lui. Şi a fost gata să plătească orice preţ pentru a ne da şi nouă posibilitatea întrezăririi unei imagini similare.

În următoarele conversaţii pe care le-a avut cu Tatăl înainte de a muri, Isus Şi-a exprimat dorinţa ca noi, urmaşii Lui, să formăm o comunitate care să întrupeze relaţia de care Se bucura El cu Tatăl Lui.

Cum ar fi dacă am avea o viziune unul pentru celălalt, dacă am putea vedea gloria pierdută în noi, în familiile noastre şi în prietenii noştri? Care ar fi efectul asupra fiilor şi fiicelor noastre dacă ar înţelege că eşti fascinat de posibilităţile gloriei restaurate, de ceea ce ar putea deveni – nu persoane de succes, talentate, prezentabile sau bogate, ci persoane cu o inimă bună, puternice şi sigure de sine, pline de viaţă.

Când oamenii stabilesc relaţii pe baza unei viziuni a identităţii lor şi a ceea ce ar putea deveni; când vedem în alţii chipul vag al lui Isus care deja a început să se formeze dincolo de nesiguranţă, teamă şi mândrie; când tânjim mai mult ca orice să vedem acest chip al lui Isus cum creşte şi se maturizează; atunci ceva se eliberează din interiorul nostru, ceva care are puterea de a face ca Cristos să prindă şi mai mult chip în ei. Această putere este viaţa lui Cristos transmisă în alt suflet de-a lungul punţii reprezentate de viziunea noastră pentru el, o viaţă care atinge viaţa din celălalt cu putere de creştere. Viziunea pentru alţii uneşte distanţa dintre două suflete şi declanşează eliberarea puterii din noi.

Înainte de a se îngrijora cu privire la ce trebuie să spună sau să facă, înainte de a analiza rădăcinile emoţiilor lor, părinţii unei fetiţe supraponderale în vârstă de zece ani trebuie să reflecteze la viziunea pe care o au ei pentru copila lor. Sunt mai degrabă îngrijoraţi decât plini de speranţă? Viziunea lor pentru ea aspiră la mai mult decât un trup zvelt sau la recâştigarea imaginii de sine? Sau sunt ei în stare să vadă imaginea de ansamblu, că nu li se poate întâmpla nimic copiilor lui Dumnezeu care să nu poată fi folosit pentru creşterea vieţii lui

Cristos din ei? Dacă vor dori să coopereze cu Dumnezeu în tot ceea ce vrea El să lucreze, vor fi întristaţi profund de durerea fiicei lor, dar în acelaşi timp vor rămâne, într-un mod misterios, liniştiţi.

Şi liniştea lor va transmite foarte multe fetei lor. Ea îşi va spune: „Ştiţi prin ce trec şi vă pasă într-adevăr. Dar aveţi pace? Ceva îmi scapă mie?"

Ei vor lua parte la suferinţa fetei fără să fie absorbiţi de ea. Şi se vor aştepta ca ea să trăiască responsabil îi ciuda durerii ei – nu retrăgându-se în camera ei, ci implicându-se în viaţa familiei, nu uitându-se la televizor în loc să-şi rezolve temele de casă, nu plănuind cum să se răzbune pe colegii ei de şcoală care o tachinează dispreţuitor.

Pe măsură ce vor continua să-i ceară fiicei lor un comportament responsabil, ei vor face aceasta cu convingerea că ceea ce este mai viu din fiinţa fiicei lor este că ea *doreşte* de fapt să trăiască responsabil. Iar ei pot fi ajutaţi în înţelegerea propriei *libertăţi* de a-şi iubi fiica cu înţelepciune dacă vreun prieten crede că dedesubtul fricii, confuziei şi mâniei există în ei o forţă vitală ce poate fi eliberată spre fiica lor care se confruntă cu obezitatea.

Ce este mai exact puterea din noi care aşteaptă să fie eliberată?

Aceasta este întrebarea la care am meditat pe parcursul câtorva capitole. Poate că acum putem formula răspunsul în câteva cuvinte.

Este chiar viaţa lui Dumnezeu, energia cu care Tatăl şi Fiul se relaţionează Unul la Altul, un set de înclinaţii puse în inima noastră de Duhul şi păstrate vii de prezenţa Lui. Este o putere care se eliberează cel mai deplin atunci când dezvoltăm o viziune a identităţii celuilalt şi a ceea ce ar putea deveni datorită Evangheliei, o viziune captivantă şi care ne umple de teamă.

Conectarea interpersonală este tipul de relaţionare care are loc atunci când viaţa plină de putere a lui Cristos dintr-o persoană întâlneşte viaţa lui Cristos în celălalt. Ceea ce fiecare creştin poate turna în altul este pasiunea puternică a acceptării, o pasiune care izvorăşte din inima Evangheliei, o pasiune care umple inima lui Dumnezeu.

Iar binele din fiecare creştin care aşteaptă să fie eliberat de sub tot molozul emoţional şi egoist este tânjirea de a fi sfinţi în relaţii, dorinţa de a binecuvânta, de a întoarce celălalt obraz, de a trăi responsabil, de a suferi cu răbdare, de a spera, de a avea bucurie în vremuri dificile. Acest set de dorinţe care au controlat fiecare clipă din viaţa pe care Isus a trăit-o pe pământ ne-a fost prezentat nouă în Evanghelie.

În următorul capitol vom continua să medităm asupra a ceea ce înseamnă să fii în putere şi vom începe să medităm asupra acelei părţi bune din fiinţa noastră.

CAPITOLUL 8

Ce e bun cu privire la noi?

Oamenii experimentează forţa care schimbă vieţi a relaţiilor vindecătoare când ceva plin de putere iese din cineva şi atinge acel *ceva bun* dintr-un altul.

Dar aceasta nu se întâmplă prea des; uneori are loc într-o căsnicie bună, ocazional cu câţiva prieteni apropiaţi, însă arareori caracterizează o întreagă comunitate.

În această dimineaţă am stat de vorbă cu un bărbat amabil şi talentat care mi-a descris cât de nebăgat în seamă se simte în biserica lui locală. Nu ştia cum să spună conducerii despre suferinţa lui. Nu era sigur de ceea ce este plin de putere în el care ar putea ieşi în afară, sau de ceea ce este bun în conducere care trebuie să fie atins.

Ieri am discutat cu un tată sensibil la starea fiului său care în ultimul an a trecut de la rebeliune plină de furie la credinţă autentică. Acum este o persoană diferită. Relaţia lor s-a îmbunătăţit enorm. „Dar totuşi, mi-a spus tatăl, mă simt atât de stângaci în relaţionarea cu fiul meu. Pur şi simplu sufletele noastre nu comunică aşa cum ştiu că ar putea-o face."

Foloseşte expresia conectare interpersonală într-un sens larg şi vei putea povesti multe experienţe legate de ea. Foloseşte-o din plin şi te vei simţi singur.

Şi, cu toate acestea, conectarea interpersonală este posibilă. În inima fiecărui credincios există ceva plin de putere care poate fi turnat pentru a atinge acel ceva bun care, prin harul lui Dumnezeu, aşteaptă să fie eliberat în fiecare viaţă de creştin.

La ce se referă această putere? Ce este acel bine? Putem noi întrezări, însufleţiţi de un spirit vizionar, imaginea despre cum ar putea fi starea lucrurilor, iar această percepţie să ne motiveze în lupta

pentru o comunitate veritabilă, indiferent cât de frustrant şi de dificil ar putea fi drumul de parcurs, indiferent cât de des eşecurile noastre vor încerca să ne demonstreze că adevărata conectare interpersonală este doar o utopie?

MAI MULTE DESPRE ACEASTĂ PUTERE

În ultimul capitol am sugerat că acea putere care aşteaptă să fie eliberată din sufletul fiecărui creştin este de fapt viaţa lui Cristos. Trebuie să clarificăm un lucru. Aceasta nu este doar o metaforă inspirată. Când devenim creştini, nu suntem doar iertaţi, suntem şi locuiţi în omul nostru dinlăuntru; nu suntem doar iertaţi, suntem şi împuterniciţi în acelaşi timp. Ca un doctor care infuzează sânge sănătos într-un trup anemic, Duhul lui Dumnezeu infuzează motivaţia şi energia lui Cristos în venele sufletului. Ceva îngrozitor este îndepărtat (mânia lui Dumnezeu) şi ceva minunat ne este dăruit (viaţa lui Cristos).

Inimile noastre sunt animate de aceeaşi pasiune care a stăpânit fără nici o opoziţie în viaţa lui Isus, de motivaţiile, dorinţele şi ambiţiile care erau exprimate în mod perfect în fiecare alegere pe care a făcut-o, în fiecare cuvânt pe care l-a rostit, în fiecare emoţie pe care a resimţit-o. Acestea sunt vii în structura noastră, înrădăcinate atât de adânc în solul naturii noastre răscumpărate încât, deşi pot fi înăbuşite, nu pot fi niciodată distruse. Suntem vii în Cristos. Acest adevăr este o veste mai măreaţă decât putem noi realiza.

Cu toate că aceste noi pasiuni sunt de fapt viaţa lui Cristos şi, deşi ele reprezintă motivaţia care face ca Sfânta Treime să funcţioneze ca o comunitate perfectă, ele, desigur, nu ne ridică la statutul de dumnezei. Noi nu *devenim* Cristos (El este într-adevăr singurul), dar putem deveni *ca şi* Cristos. Prin minunea naşterii din nou ni s-a restaurat demnitatea de fiinţe umane, ni s-a dat capacitatea de a-L reflecta în mod unic pe Dumnezeu unei lumi care ne priveşte, de a face cunoscut caracterul Tatălui aşa cum a făcut Isus în timpul vieţii Sale pe pământ, cu toate că noi nu putem face lucrul acesta la fel de bine. Nu suntem o imagine perfectă.

Sentimentele, pasiunile şi înclinaţiile care L-au motivat permanent pe Isus ne-au fost date ca să putem reflecta caracterul lui Dumnezeu, în primul rând prin modul în care ne relaţionăm. În conversaţia cu Tatăl Său, Isus a spus că a dat gloria pe care a primit-o de la Tatăl ucenicilor Lui pentru ca ei să poată fi una (Ioan 17:22).

Concluzia trebuie să fie afirmată clar: *O putere a fost pusă în noi şi urmează să fie eliberată înspre alţii într-un mod care încurajează comunitatea evlavioasă.*

Apare însă o problemă. Puterea bună are competiţie. În natura lui Isus viaţa nu a avut rival. Când răul pur a întâlnit bunătatea pură în ispitirea lui Cristos, răul nu a găsit în Isus nimic care să rezoneze. Totul în El, totul cu privire la El, era absolut bun. Îşi permitea să fie „El Însuşi" fără a risca nimic.

Cu noi lucrurile stau altfel. Viaţa lui Cristos este în noi, dar e dublată şi de altceva, de ceva diferit – şi rău. Şi cel mai adesea răul pare mai natural, mai fundamental naturii noastre adevărate, decât binele. Este deci periculos să trăieşti pe baza standardului atât de îmbietor: „Fii tu însuţi!" Ceea ce putem aprecia ca fiind un impuls bun ar putea fi chiar contrariul. Această realitate complică ideea simplă de a elibera viaţa plină de putere a lui Cristos în relaţiile noastre. Este nevoie de discernământ. Am să ilustrez acest fapt.

Un prieten apropiat mi-a împărtăşit recent o povară mare cu privire la fiul lui adolescent. Cunosc bine familia. O iubesc. Timp de trei zile nu am reuşit să nu mă gândesc la problemă. Duhul îmi direcţiona gândirea spre problema lor? Sau devenisem eu obsedat de ea? Nu ştiam.

În timpul meditaţiei mele mi-au venit unele gânduri care păreau că ar putea fi utile. Trebuia să-mi sun prietenul şi să i le împărtăşesc? Reflectau ele pasiunea şi înţelepciunea lui Cristos în mine? Sau erau rezultatul unei minţi active care se bucura cu înfumurare să-şi prezinte ideile? Dacă această variantă din urmă era adevărată, ele ar fi avut puţină putere în vederea binelui.

După trei zile de frământare interioară, m-am simţit chiar mai înclinat să îl sun. Aşa că m-am frământat încă puţin. Erau înclinaţiile mele mai mult bune (mai pline de dragoste şi înţelepciune) decât rele sau mai rele (mai lăudăroase şi mai egoiste) decât bune? Sugeram cu amabilitate un gând sau două pentru a fi luate în considerare sau dădeam buzna nepoliticos cu pretenţia de a fi ascultat?

Isus nu a trebuit să Se lupte niciodată cu astfel de întrebări. Noi ne luptăm.

Deci, cum putem şti dacă suntem mânaţi de puterea lui Cristos sau de o motivaţie mai puţin nobilă? Formulez deocamdată un răspuns parţial: *Trebuie să discernem ce este cel mai profund în noi pe măsură ce ne analizăm inimile în prezenţa lui Dumnezeu, deschişi la sugestiile prietenilor evlavioşi şi meditând la pasajele potrivite din Scriptură.*

Putem presupune că ceea ce persistă cel mai profund în motivaţiile noastre şi rămâne nezguduit în urma stăruinţei în rugăciune, a sfaturilor şi a meditaţiei este de la Dumnezeu.

Timp de două ore m-am rugat, am meditat şi am citit atent Scriptura. Am discutat cu soţia mea. La un moment dat, în timp ce se ruga, am experimentat o încredere imperturbabilă: dragostea, nu egoismul, mă îmboldea să sun. Eram convins. Deci am sunat.

A decurs bine. Ceva plin de putere a întâlnit ceva bun. Pe măsură ce îmi împărtăşeam mintea şi inima, inima lui m-a primit cu o atitudine de încredere, mintea lui s-a îndreptat spre fiul său şi sufletul lui s-a odihnit, cred eu, puţin mai mult în Dumnezeu. Era un moment potrivit pentru conectare interpersonală.

Totuşi, aş putea să împărtăşesc multe povestiri în care lucrurile nu au mers aşa bine, în care am vorbit cu o iritare în glas, în care un prieten a luat o atitudine defensivă sau a fost amabil, însă indiferent. De ce? De ce sufletele noastre nu reuşesc adesea să se conecteze? De ce atât de des tragem concluzia că nu merită efortul, că păstrarea distanţei faţă de celălalt este singurul mod de a evita ruptura finală?

Pentru ca interrelaţionarea să aibă loc o putere trebuie să atingă acel ceva bun. Înainte de a întreba ce este acel bine din cealaltă persoană care trebuie atins, e nevoie să ne întrebăm de ce cuvintele noastre sunt atât de rar pline de putere, de ce atât de des ele nu reuşesc să pătrundă prin mecanismele de apărare atât de complexe care înconjoară miezul acela de bine.

Daţi-mi voie să vă sugerez un principiu de bază. Penetrarea cuvintelor noastre în ciuda forţelor rele din inima păcătoasă a celuilalt şi atingerea dorinţelor sfinte din profunzimile celuilalt depinde în mare măsură de răspunsul pe care îl putem oferi la această întrebare: *Ne întăreşte Evanghelia suficient de mult ca să fim dispuşi să continuăm a ne încrede în crâmpeiul de bine acordat miraculos altuia şi să ne găsim astfel încântarea în celălalt indiferent cât de multă urâţenie am întâlni?*

Când înţeleg că vrei să descoperi ce este în neregulă cu mine şi să mă schimbi, fie voi aluneca în pasivitate („Dă-i bătaie! Repară-mă!"), fie voi deveni arogant („Pot face faţă situaţiei. Voi ţine cont de ce spui, dar mă voi asigura că nu accept tot ce spui ca fiind adevărat!"). Dar când ştiu că mă iubeşti, că îm acorzi încredere, că recunoşti în mine ceva minunat pe care doreşti să-l vezi eliberându-se într-o măsură mai mare, sunt mai dispus să te primesc, să te las să intri în viaţa mea.

Aceasta s-a întâmplat într-o conversaţie cu Brennan Manning. Cu

ceva timp în urmă am avut ocazia să discut cu Brennan, prietenul meu şi autor al unor cărţi valoroase despre viaţa spirituală. În timpul discuţiei noastre, în mod necontrolat am lăsat să îmi scape următoarea rugăminte:

— Brennan, aş vrea să discut cu tine serios despre ceva din viaţa mea. Am nevoie de ajutorul tău.

Cum întotdeauna e binevoitor, Brennan a acceptat imediat.

Mai târziu m-am întrebat ce a declanşat această cerere spontană neplanificată. Este adevărat că eram chinuit de o anumită luptă internă şi că îl respect profund şi îl iubesc pe Brennan, dar nu intenţionasem să-i cer ajutorul. Ideea de a-i cere ajutorul a apărut din senin.

În timp ce continuam să meditez, mi-au revenit două amintiri. Cu câţiva ani în urmă, Brennan mi-a spus de obiceiul ciudat al îndrumătorului său spiritual. Ori de câte ori îl vedea pe Brennan după o absenţă prelungită, sărea în sus de bucurie.

Îmi amintesc că am zâmbit. Mi-am imaginat un domn în vârstă îndreptându-se pe o plajă goală spre punctul de întâlnire şi, identificându-l pe Brennan de la distanţă, ţopăie de trei sau patru ori. Imaginea m-a amuzat. Şi m-a atras totodată.

Un an mai târziu, împreună cu soţia mea, Rachael, ieşeam dintr-un lift aglomerat în holul hotelului plin de participanţi la conferinţă. Pe partea opusă am surprins părul alb şi zâmbetul inconfundabil al lui Brennan. În timp ce m-am aplecat spre Rachael să-i spun că tocmai l-am văzut pe Brennan, s-a întors şi ne-a văzut. Imediat a sărit în sus şi în jos. Am fost emoţionat până în adâncul inimii.

Când aceste două amintiri au revenit, am înţeles cererea mea neaşteptată de ajutor. Puteam să am încredere într-un om care se delecta la vederea persoanei mele.

Este aceasta o mică ilustraţie a ceea ce a intenţionat să spună Pavel când ne-a îndemnat să ne acceptăm unul pe altul aşa cum ne acceptă Cristos (Romani 15:7)? Este Isus încântat de fiecare dată când venim la El în rugăciune? Acum când scriu aceste cuvinte socrul meu este în ceruri de opt zile. A sărit în sus şi în jos Cristos când Howard Lankford a intrat pe porţi?

Luca ne spune că, în chiar momentul dinaintea morţii, Ştefan martirul L-a văzut pe Isus *stând în picioare* la dreapta lui Dumnezeu (Fapte 7:55-56). Dar în mod obişnuit Isus e descris ca *stând aşezat*. Oare Se pregătea să-l întâmpine pe Ştefan acasă cu un ţopăit de încântare?

Cineva care se delectează în tine reuşeşte să vadă partea aceea

bună acoperită de răutate. Când i-am făcut cunoscut lui Brennan lupta urâtă cu care mă confruntam, ochii i s-au umezit şi a spus:

— Larry, sunt atât de atras spre Cristos datorită ţie.

Eram nedumerit. Era atras spre Cristos de un bărbat care tocmai îşi descoperise slăbiciunea? L-am întrebat de ce.

— Deoarece, răspunse Brennan cu ochii încă umezi, eşti atât de tulburat de orice intervine în relaţia ta cu Cristos.

Brennan credea în mine. Viaţa plină de putere a lui Cristos s-a revărsat din el şi a întâlnit ceva bun în mine pus acolo de Duhul. Am mai trăit încă un moment de conectare sufletească. La încheierea discuţiei cântam de bucurie.

Când dragostea îndurătoare a lui Cristos, care se delectează în copiii Lui, este energia din spatele apropierii noastre de celălalt, se eliberează din noi o putere. Dar aceasta este doar jumătate din tot ce presupune conectarea interpersonală. Această putere va trebui să întâlnească binele ascuns în celălalt. Iar acum se impune un răspuns pentru următoarea întrebare: Ce este de fapt acest bine din noi?

Există oare un bine dincolo de răul evident şi care întrece bunătatea pe care o experimentăm din partea necreştinilor amabili? Ca mulţi alţii, am fost înşelat de tâmplari creştini de încredere, de mecanici sau dentişti atât de amarnic încât uneori prefer să am de-a face cu un păgân cinstit. Să existe cu adevărat ceva deosebit în creştini, dincolo de toate imperfecţiunile evidente, care nu există în necreştini? Dacă da, ce anume?

CE ESTE BINELE PE CARE ÎL CĂUTĂM?

Daţi-mi voie să încep prin a adresa două întrebări.

1. Nu ar fi posibil ca problema de esenţă în viaţa creştinului, dincolo de toate luptele personale, emoţionale şi spirituale, să fie bunătatea neeliberată?
   - Nu tulburările psihologice
   - Nu bagajul emoţional care provine din medii disfuncţionale şi amintiri traumatice îngropate
   - Nu conflictele ascunse din psihicul nostru
   - Nu trăirea iresponsabilă

Ci, mai degrabă, o bunătate supranaturală din noi care nu este eliberată în fiecare moment aşa cum ar putea fi, o bunătate care poate fi localizată şi imaginată în forma ei manifestă.

2. Dar dacă obstacolul principal în eliberarea bunătăţii este răutatea deja eliberată?
   - Nu o imagine de sine defectuoasă
   - Nu frica de a ne dărui determinată de experienţele dureroase anterioare
   - Nu lipsa motivaţiei
   - Nu obiceiurile nedisciplinate

Ci, mai degrabă, o răutate din noi pe care nu o recunoaştem şi căreia nu ne împotrivim aşa cum am putea (sau ar trebui).

Răspunsul la ambele întrebări, cred eu, este da: bunătatea neeliberată este problema noastră cea mai mare şi manifestarea răutăţii este obstacolul cel mai serios în eliberarea bunătăţii noastre. Trebuie deci să învăţăm să *ne împotrivim răului* (un proces pe care puritanii îl numeau mortificarea firii) şi să *eliberăm binele* (ceea ce ei numeau vitalizarea spiritului).

Ideea centrală a acestei cărţi este că Dumnezeu ne-a dăruit comunitatea creştină ca un sprijin necesar pentru îndeplinirea ambelor sarcini. Pentru a înţelege modul în care conectarea interpersonală (ceva puternic care întâlneşte ceva bun) ne ajută să mortificăm dorinţele noastre rele şi vitalizează dorinţele noastre bune, trebuie să înţelegem două lucruri importante:

1. Centrul teoriei biblice a personalităţii îl constituie principiul referitor la două tipuri de dorinţe din interiorul nostru, pasiuni bune şi rele, cele rele care există datorită căderii, iar cele bune prezente indubitabil în virtutea Noului Legământ.

2. Dumnezeu se ocupă de pasiunile noastre rele şi de cele bune într-un mod pe care ar trebui să-l imităm; conectarea interpersonală cu un alt creştin presupune acţiune reciprocă în folosul celuilalt, în timp ce ne confruntăm cu războiul nostru civil intern – ceea ce intră în atribuţiile lui Dumnezeu.

Dorinţe bune şi dorinţe rele

Jonathan Edwards a dezvoltat pe paginile unui tom întreg ideea că dorinţele bune şi dorinţele rele provin din inimile noastre. „Dorinţele de două feluri sunt", scria el în englezeasca lui veche. „Sunt acelea prin care sufletul este purtat spre ceea ce se are în vedere... (maturitatea); sau acelea prin care este îndepărtat de ea, sau se opun ei. Dragostea, speranţa, recunoştinţa, mulţumirea descriu primul fel. Celuia mai de pe urmă i se pun în seamă ura, frica, mânia, supărarea şi altele ca acestea."[1]

Cu toate că stilul lui de exprimare aparţine unei epoci trecute, ceea ce spune rămâne valabil. Ştim despre ce vorbeşte. Un om de afaceri creştin se retrage devreme la camera de hotel după o zi dificilă de întâlniri. O singură apăsare pe butonul telecomandei şi pornografia îi va umple ecranul televizorului. El este conştient de bătălia dintre dorinţele bune şi cele rele. Îşi sună soţia, îşi termină unele treburi ce trebuie făcute, îi scrie fiului său căsătorit, apoi se culcă. Nu apasă butonul.

În ziua următoare întâlnirile decurg bine, excepţional de bine. În acea seară dorinţele rele par inexplicabil de puternice. Cedează.

Este obsedat de întrebarea de ce după o zi rea a avut victorie şi după o zi bună a falimentat. Are vreo importanţă încercarea lui de a-şi explica comportamentul?

Oricât de complexe creaturi am fi, este evident că suntem un amestec de dorinţe bune şi rele şi că aceste dorinţe par să aibă o viaţă proprie. Ar trebui să remarcăm că dorinţele rele din persoana necreştină nu sunt mai depravate decât cele ale unui creştin, dar dorinţele bune nu se ridică la nivelul celor din sufletul unui creştin. Fără Duhul lui Dumnezeu putem să fim cel mult nişte egoişti amabili. După cum afirma John Owen: „Singura explicaţie pentru care omul neregenerat nu este urmărit în permanenţă de o anumită poftă ne-o poate da observarea faptului că atenţia îi este distrasă de atât de multe altele."[2]

Prin Duhul lui Dumnezeu putem iubi aşa cum a iubit Isus, dar putem şi păcătui ca Satan. Faptul că suntem locuiţi de păcat rămâne o problemă cu care vom lupta o viaţă întreagă. Faptul că suntem locuiţi de bunătate este o realitate care aşteaptă o întreagă viaţă ca să fie eliberată.

Cum am ajuns să fim aşa? Pentru a înţelege dorinţele bune şi rele care vin dinăuntrul nostru, să mergem înapoi la început, când nu erau nici dorinţe bune, nici rele, când Adam şi Eva erau inocenţi, integri, dar neenergizaţi de pasiunea profundă pentru Dumnezeu.

Până în momentul hotărâtor din faţa pomului interzis, ei trăiau în dependenţă de Dumnezeu, singura fiinţă pe care o cunoşteau şi care fusese bună cu ei.

Apoi a apărut altcineva care a sugerat că poate Dumnezeu nu era atât de bun cum presupuseră ei.

— Nu v-aţi întrebat niciodată, fu întrebarea pe care şarpele o adresă Evei, dacă nu ar putea fi ceva bun *în afara sferei* lui Dumnezeu de care v-aţi putea bucura, dacă aţi avea înţelepciunea să-l căutaţi?

Adam a ştiut că ideea şarpelui era greşită, dar când Eva a mâncat din fructul interzis şi a devenit o călcătoare de lege, poate că el s-a întrebat dacă era suficientă bunătate *în* Dumnezeu ca să redea unui vinovat locul la masa familiei. Putea s-o facă? Chiar voia s-o facă? Dacă Adam se încredea în Dumnezeu îşi putea pierde soţia. Ar fi iertat-o Dumnezeu?

Cu siguranţă Dumnezeu nu putea fi atât de *bun*. Cu această îndoială Adam s-a deconectat de Dumnezeu, inconştient de haosul incredibil pe care l-a declanşat.

Când o creatură se îndepărtează de Creator, consecinţele sunt drastice. Pentru Adam, consecinţa imediată a fost spaima.

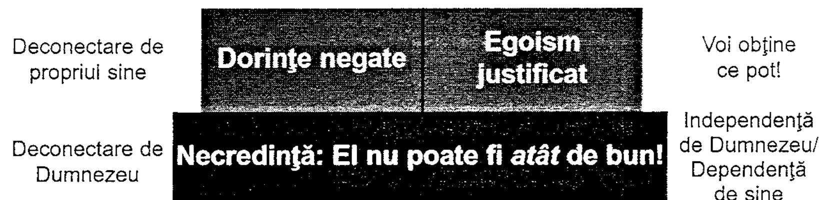
— Pot să mă întorc? Mă urăşte? Sunt dat în vileag ca unul care am călcat porunca pe care mi-a dat-o Dumnezeu. Nu suport să-I întâlnesc privirea. Trebuie să privesc în altă parte. Mă voi descurca prin forţele mele. Să vedem, sunt în stare să-mi conduc singur viaţa?

Aşa că Adam, şi mai apoi l-au urmat toţi descendenţii lui, a început să trăiască prin forţele lui, independent de Dumnezeu, dependent de propriul eu, pentru că nu a crezut că Dumnezeu putea fi *atât* de bun. De atunci cu toţii am încercat să vedem cum ne putem conduce vieţile fără a trăi într-o relaţie cu un Dumnezeu în care nu ne încredem pe deplin.

Dar desprinderea din relaţia cu Dumnezeu nu duce la bine. Ne cere să negăm din structura noastră tot ce ar depinde de conectarea noastră personală cu Dumnezeu. Prin aceasta negăm cele mai adânci dorinţe din sufletele noastre, dorinţa de a-L iubi pe Dumnezeul care ne iubeşte şi de a-i iubi pe ceilalţi aşa cum ne iubeşte Dumnezeu. Vrem aceasta, dar fără Dumnezeu nu o putem face. Acceptarea pe deplin a dorinţelor inimilor noastre când nu există nici o posibilitate de împlinire duce la nefericire insuportabilă. Ni se pare mai bine în acest caz să recunoaştem doar acele dorinţe pentru care putem obţine împlinire fără Dumnezeu.

Ne deconectăm totodată de simţul înnăscut al binelui şi răului care acum ne condamnă. Recunoaşterea dreptăţii ne rosteşte condamnarea. Falimentăm lamentabil în faţa standardului moralităţii ultime. Călcăm în mod constant legea lui Dumnezeu. Mai bine să coborâm standardul, aşa încât să se potrivească înălţimii noastre morale. Atunci ne vom putea simţi mai liniştiţi.

Acum ni se pare firesc să nu mai fim la fel de alerţi cu privire la lucrurile de care trebuia să ne bucurăm datorită structurii pe care o avem prin creaţie şi la modul în care trebuia să trăim. Suntem deconectaţi. Nu doar de Dumnezeu, ci şi de noi înşine, de cele mai puternice dorinţe ale noastre şi de busola noastră morală.

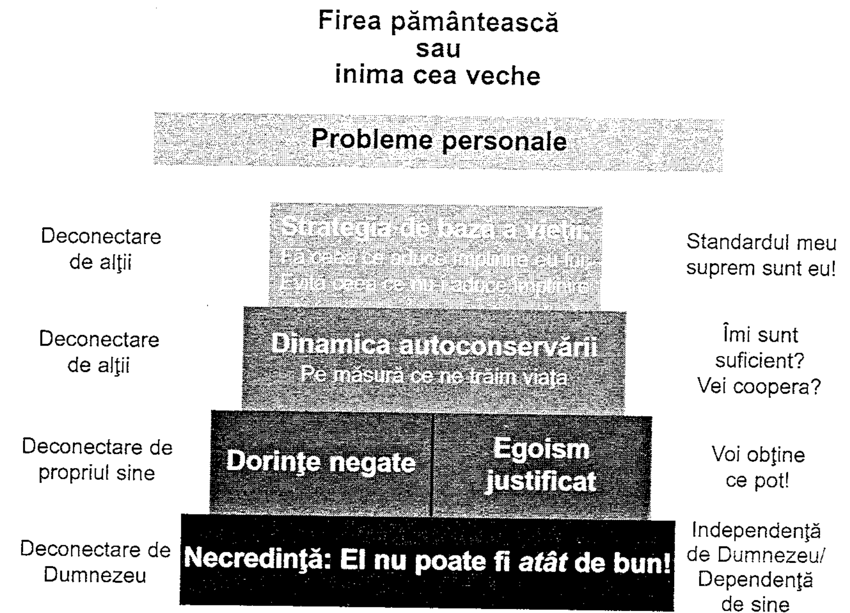
Angajaţi să ne conducem viaţa fără Dumnezeu şi fiindu-ne teamă să ne înfruntăm goliciunea şi vina, ne orientăm să vedem ce putem face. Două întrebări se ridică imediat? Am resurse suficiente? Eforturile mele vor fi sprijinite de cooperarea semenilor mei?

Experimentăm frică (poate că nu am resurse suficiente), furie (nu este drept să nu pot obţine ceea ce am nevoie) şi avem pretenţii (să apară cineva mai bun!).

Suntem speriaţi, supăraţi şi tot mai pretenţioşi pe măsură ce înaintăm în viaţă. Scopul nostru cel mai înalt este să „reuşim", să experimentăm un anumit nivel al împlinirii interioare. Prin mii de experienţe, ne stabilim o strategie de bază a vieţii, continuând să facem tot ce ne oferă plăcere personală şi muncind din greu să evităm tot ce ne aduce durere.

Vieţile noastre devin complet egoiste, de un egoism strategic. Bunătatea de care dăm dovadă sau responsabilitatea pe care o arătăm sunt motivate doar de speranţa avantajului personal. Nimeni nu ne poartă de grijă aşa cum am dori să o facă, aşa că ne purtăm singuri de grijă. Deci nu vom stabili niciodată relaţii interpersonale veritabile. Nimic nu se revarsă din noi ca să stârnească binele din celălalt. Fiecare alegere este în slujba eului. Suntem sclavii păcatului.

Deconectarea noastră este totală. Suntem despărţiţi de Dumnezeu, de noi înşine şi de alţii. Suntem independenţi, inconştienţi de destinul şi scopul nostru, angajaţi într-o cauză dedicată propriilor noastre persoane, speriaţi că am fi inadecvaţi, disperat de nesiguri, furioşi când lucrurile nu merg aşa cum am vrea, pretinzând permanent ca ele să decurgă aşa, incapabili de a iubi pe cineva şi nu prea deranjaţi că nu iubim, sfârşind în cele din urmă singuri cu noi înşine, fie mulţumindu-ne cu o satisfacţie mai mică şi „ducând-o bine", fie chinuiţi de unul din zecile de simptome ale vieţii noastre interne îngrozite, furioase şi egoiste. Schiţa poate fi acum completată. Eu o numesc: „Firea pământească sau vechea noastră inimă".

Pentru a ilustra schiţa, să ne gândim la lupta unui bărbat cu pornografia. Problema lui este dependenţa de sex.

Dumnezeu spune că sexul nu este bun în afara limitelor unei relaţii de dragoste cu un partener pe viaţă. Când Îl credem şi suntem dispuşi să facem ce ne spune, ascultarea oferă o bucurie care ne susţine în orice frustrare de care avem parte.

Conectarea cu Dumnezeu deschide profunzimea dorinţelor noastre şi ne ajută să înţelegem că orice plăcere sexuală care nu exprimă dragostea noastră faţă de Dumnezeu şi faţă de celălalt nu este mai împlinitoare decât vata de zahăr pe băţ. Şi înţelegem corectitudinea legii care o interzice. *Dorim* să ţinem legea. Ne conectăm la noi înşine ca fiinţe cu dorinţe, proiectate să trăiască între nişte limite.

Dar gândiţi-vă la un bărbat deconectat relaţional. Comuniunea cu Dumnezeu nu înseamnă nimic. Nu este simţită, gustată sau experimentată. În cel mai bun caz este ceva tranzitoriu ce are loc duminică dimineaţa şi durează până ce se cântă ultimul imn. Acest bărbat simte un gol care tânjeşte să fie umplut, dar nu realizează că el tânjeşte după dragoste, nu după plăcere. Şi nu are motive convingătoare pentru care căutarea plăcerii ar trebui să fie considerată greşită. A pierdut contactul cu umanitatea, cu tânjirea după dragoste şi cu structura lui morală.

Experienţa vieţii îl învaţă că nimeni nu este interesat în bunăstarea lui. Poate că descoperă că are câteva înzestrări sau unele oportunităţi îi dau un gust al împlinirii după care râvneşte. Deşi păstrează aparenţa unui om bun, responsabil, în interiorul lui el renunţă la relaţiile interpersonale sau realizările profesionale ca fiind mijloacele prin care poate găsi ceea ce îşi doreşte. Capacitatea lui pentru plăcere sexuală, intenţionată a asigura o încântare fizică care să-l unească mai profund cu soţia lui, devine, în lipsa conectării sufleteşti cu ea, mijlocul de a nu experimenta nimic mai mult decât un moment de plăcere previzibilă. Deoarece excitarea sexuală prin pornografie devine în experienţa lui lucrul cel mai apropiat de împlinirea sufletului, deoarece pare justificat şi sigur, şi pentru că îi asigură plăcere fără nici un risc, ea devine centrul vieţii lui. Pofta îl controlează. Este un dependent sexual.

Cauza acestei adicţii este răutatea eliberată, dorinţele rele cărora le dă curs, impulsurile care rezultă din deconectarea relaţională, mai întâi de Dumnezeu, apoi de el însuşi şi de alţii. Vindecarea, aşa cum vom vedea, este eliberarea bunătăţii însoţită de un angajament de a rezista răutăţii, ambele întărite prin conectarea interpersonală.

În starea noastră naturală, înainte de naşterea din nou, toţi am trăit în poftele cărnii noastre. Aceasta era singura noastră opţiune. Întreaga noastră perspectivă asupra vieţii era construită pe convingerea că Dumnezeu nu este suficient de bun ca să ne încredem pe

deplin în El. Prin urmare, rădăcina tuturor alegerilor era independenţa, propriul interes, preocuparea de sine, chiar opusul alegerilor care guvernează relaţiile din sânul Trinităţii. Eram plini de dorinţe rele. „Toate întocmirile gândurilor din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău" (Geneza 6:5).

Totuşi, creştinii nu se mai află în starea lor naturală. Resorturile motivaţionale ale tuturor credincioşilor sunt un alt set de înclinaţii care cuprind ceea ce Biblia numeşte spiritul nostru, natura noastră nouă. Din firea noastră vin doar impulsurile rele. Dar din spiritele noastre vin dorinţele noastre bune. Să privim la acest al doilea set de înclinaţii.

Un teolog vorbeşte despre „noua noastră creaţie dramatică" care este rezultatul pasiunii lui Dumnezeu pentru „unirea sinelui unui om... cu voinţa sfântă a lui Dumnezeu." Începând cu moartea şi învierea lui Isus, Dumnezeu a stabilit o nouă rânduială cu poporul Lui, un Nou Legământ care „merge dincolo de Sinai, ridicând spiritualitatea interioară la o nouă dimensiune."[3]

În termenii Noului Legământ, Dumnezeu nu doar asigură iertarea pentru tot ce e rău în noi, dar şi plantează o nouă sursă a bunătăţii în noi de care putem profita. Bunătatea pe care ne-o acordă constă în dorinţa după sfinţenie, o dorinţă de a ne relaţiona corect. Deoarece provin de la Dumnezeu, aceste impulsuri bune sunt potenţial mai puternice decât orice dorinţă rea. Aceasta înseamnă că în inima unei soţii trădate, a unui om de afaceri descurajat sau a unui celibatar singuratic există dorinţa de a ierta, de a duce în continuare o viaţă responsabilă, de a dărui altora – pasiuni care ar putea deveni mai puternice decât impulsurile pentru răzbunare, evadare sau satisfacţie de moment.

Depăşirea luptelor noastre emoţionale şi relaţionarea corectă necesită cu prisosinţă activarea dorinţelor bune din noi pentru a le întări şi a le exprima în fapte. Noul Legământ este, cred eu, doctrina cea mai neglijată, însă pivotală în asigurarea înţelegerii noastre cu privire la maturizarea personală şi cu privire la relaţiile interpersonale. Acum suntem definiţi de ceva minunat, indiferent cât de grav am fost răniţi sau cât de grozav am eşuat. În orice clipă avem ceva minunat şi plin de putere pe care să îl oferim altora şi să îl declanşăm în noi înşine pentru a-l putea exprima.

Dar noi petrecem prea mult timp analizându-ne răutatea, stăruind asupra durerii noastre şi încercând să descifrăm întunericul

din noi în speranța că vom slăbi pasiunile noastre nesupuse. Sau neglijăm haosul ca nefiind altceva decât o oportunitate de a ne cere scuze și a-i îndemna pe oameni să trăiască după standarde înalte. Niciun mod de abordare nu ține cont în mod corect de noua situație creată de Noul Legământ.

Sub Vechiul Legământ, legea lui Dumnezeu era în exteriorul nostru, ca un semn limitator de viteză, spunându-ne ce să facem. Însă asemenea adolescenților aflați într-o mașină sport nou-nouță, nu dorim să respectăm legea. Am interpretat semnul ca pe o limitare a distracției noastre, nu ca pe o prevedere pentru siguranța noastră.

Când Tata ne-a înmânat cheile, ne-a instruit cu fermitate să ne oprim la semnele de stop, să trecem doar când avem vizibilitate bună și să nu depășim viteza precizată de indicator. I-am spus că vom face exact așa cum ne-a spus. Când Dumnezeu a tunat de pe Sinai, israeliții i-au spus lui Moise: „...să ne spui tu însuți tot ce-ți va spune Domnul, Dumnezeul nostru, și noi vom asculta, și vom face."

Cu aceeași tristă clătinare de cap a atâtor tați, Dumnezeu i-a spus lui Moise: „Am auzit cuvintele pe care ți le-a spus poporul acesta: tot ce au zis este bine. O! de ar rămânea ei cu aceeași inimă ca să se teamă de Mine și să păzească toate poruncile Mele!" (Deuteronom 5:28-29). La doar câteva zile după aceea, evreii au călcat toate legile date de Dumnezeu. Adolescentul a depășit viteza regulamentară.

Într-adevăr, Dumnezeu a spus: „Cuvintele lor sunt bune, dar nu le spun din inimă. Poporul meu este condus de o dorință adânc sădită în ființa lor de a nu ține cont de legea Mea în favoarea dorințelor contrare ei. Nu Mă cunosc suficient ca să *dorească* să Mă asculte. Ei încă îmi văd legea ca pe amortizor al distracției lor."

Ei erau oameni firești, conduși de dorințele care există atunci când Dumnezeu nu este crezut pe deplin. Natura lor îndoielnică, autonomă nu avea un rival serios. Trăiau după îndemnurile firii.

Dumnezeu se raporta la acești oameni pe baza unei convenții clare. Le-a dat cheile vieților lor, le-a înmânat un manual numit Cele Zece Porunci de Conduită Rutieră și le-a promis că-i va răsplăti dacă vor urma întru totul poruncile și că îi va pedepsi pentru fiecare încălcare. Acesta era Vechiul Legământ.

Era corect. Dumnezeu avea tot dreptul să le ceară ascultare. Legea era bună. Exista doar o problemă. Oamenii nu prea aveau înclinația să facă ce li se spune. Ei nu-L cunoșteau suficient de bine pe Dumnezeu pentru a fi copleșiți de bunătatea Lui sau pentru a percepe fiecare

alegere în vederea ascultării ca pe ocazie de a se bucura. Nedepășirea limitei de viteză era resimțită ca o sacrificare a adevăratei plăceri.

Vechiul Legământ nu și-a îndeplinit rolul; nu a putut schimba inimile oamenilor (Evrei 8:7). Inimile oamenilor nu erau bune. Impulsul spre rebeliune era înrădăcinat puternic în motivația lor de bază. Legea doar scotea la iveală impulsul rebel. Nu l-a schimbat și nu l-a înlocuit cu unul mai bun. Așa că Dumnezeu a stabilit un Nou Legământ. El începea cu o descoperire de Sine mai amplă decât tot ce făcuse până atunci. Într-adevăr El este *atât* de bun, așa de bun că, preț de un moment teribil de hidos, a frânt comunitatea veșnică a Sfintei Treimi pentru a ne aduce pe noi în veselia Ei. Centrul Noului Legământ este descoperirea deplină a lui Dumnezeu ca iertător și plin de îndurare, hotărât necontenit să facă tot ce trebuie pentru a ne da veselia pe care a intenționat-o inițial pentru noi.

„Toți Mă vor cunoaște", a afirmat Dumnezeu. Și „voi pune legile Mele în mintea lor și le voi scrie în inimile lor". În alt loc, El Își anunța planul de a ne da inimi noi, care să dorească să asculte (Ezechiel 36:26-27).

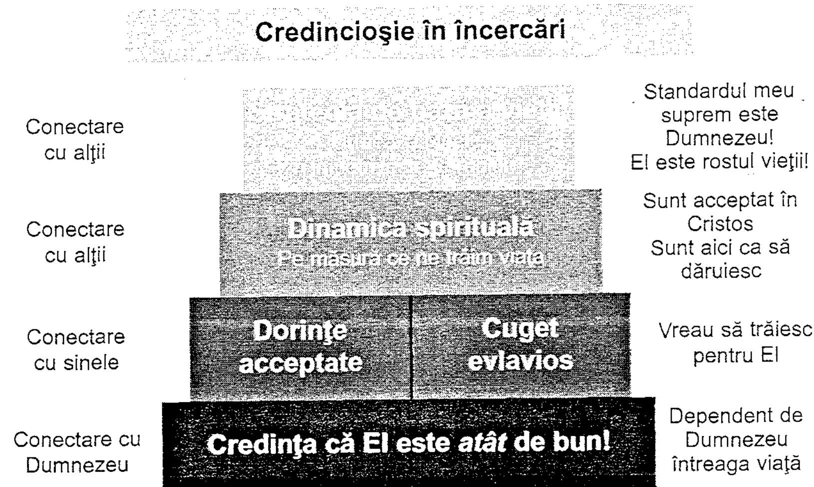
Dumnezeu nu a încercat niciodată să ne repare inimile noastre vechi. Niciodată nu a selectat elemente disparate din ansamblul complex al dorințelor noastre rele pentru a urmări evenimentele care le-au modelat. Pur și simplu ne-a dat inimi noi, lăsându-ne să vedem adâncimea bunătății Lui (El este *atât* de bun; El sare de bucurie când păcătoșii se întorc la El) și scriind cele Zece Porunci de Conduită Rutieră (vezi mai sus) în însăși structura noastră, astfel încât respectarea lor să devină o expresie a identității noastre, mai degrabă decât doar un efort de a face ceea ce trebuie.

Creștinii au, așadar, două seturi de înclinații: dorințele rele care vin din firea noastră și dorințele bune care provin din inimile noastre noi, din Duhul pe care Dumnezeu L-a pus în noi. Iar dorințele bune, deoarece reprezintă lucrarea creativă a lui Dumnezeu, sunt – cel puțin potențial – mai puternice decât dorințele rele.

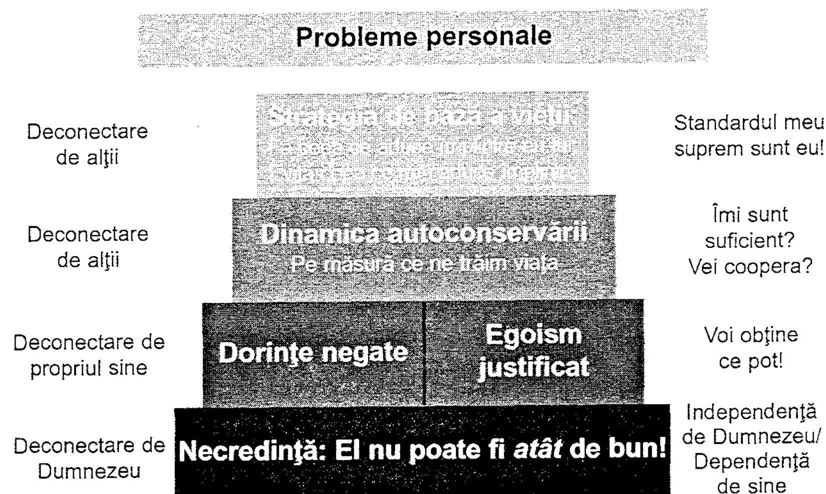
Iată cine suntem noi, oameni care dorim să facem binele și dorim să facem răul în același timp. Așa stând lucrurile, ce ar trebui să facem? Să reparăm ceva? Să ne străduim mai din greu să facem binele?

Mă rog pentru ziua când creștinii (inclusiv eu) se vor strădui să învețe să sară de bucurie pentru prietenii, partenerii de căsătorie și copiii noștri chiar și atunci când aceștia sunt agasanți, când viața lui Cristos va fi eliberată din inimile noastre pentru a trezi speranța în oamenii pe care îi iubim. Vreau să îi încurajez pe cei care sunt creștini

O inimă nouă
Duhul
De unde vin dorinţele bune

Firea pământească
sau
inima cea veche
De unde vin dorinţele rele

de mai multă vreme să creadă că ei au ceva minunat de oferit, ceva ce se câştigă doar de-a lungul anilor; vreau să-i văd implicându-se semnificativ în vieţile celor mai tineri şi fiind primiţi bine ca sfătuitorii lor, păstorii lor, călăuzele lor spirituale. Şi aş vrea să-i văd cum sunt cinstiţi pentru ceea ce fac.

Mai simplu spus, vreau să stabilim relaţii strânse de prietenie cu câţiva dintre ei, iar ca mentori, cu şi mai puţini.

Deja am sugerat că există o putere care aşteaptă să fie eliberată din fiecare inimă de creştin care se poate conecta relaţional la bunătatea din ceilalţi. Dacă stabilirea relaţiilor interpersonale are ca substrat acceptarea profundă, căutarea binelui şi capacitatea de a vedea răul fără a bate în retragere, atunci există prietenie, o relaţie care poate suporta povara unui sfat greu de primit, a unei mustrări şi a eşecului, şi care se bucură din plin de beneficiile aducătoare de bucurie ale încurajării, ale intereselor comune şi ale râsului.

Totuşi, dacă conectarea trece dincolo de acceptare şi presupune înţelepciune pătrunzătoare şi discernământ spiritual, atunci prietenia s-a adâncit în păstorire. Păstorii nu doar sar de bucurie la vederea altcuiva, ci ei identifică totodată lucrarea Duhului în cele mai îndepărtate străfunduri ale sufletului regenerat. Ei au îndemânarea de a scoate la iveală atât urâţenia profundă, fără a deveni dispreţuitori, cât şi durerea îngrozitoare, fără a fi doborâţi de ea. Acest gen de înţelepciune şi discernământ plin de blândeţe este dat doar sfinţilor care Îl caută pe Dumnezeu prin cele mai cumplite suferinţe şi care învaţă să urmeze vise dragi pentru atingerea scopurilor lui Dumnezeu.

Comunităţi de păstori şi prieteni, relaţii în care înţelepciunea este mai apreciată decât ameninţarea şi în care acceptarea este simţită mai mult decât critica, în care mamele necăsătorite toarnă lucruri bune în copiii lor dificili, în care soţii ating cele mai sensibile unghere din sufletele abuzate ale soţiilor lor, în care prietenii au un impact etern în vieţile celor cu care se află în relaţii. Aceasta este viziunea mea.

Pe măsură ce încerc să mă concentrez asupra viziunii, în mintea mea se ridică nişte întrebări:

- Conectarea interpersonală are ea loc cu adevărat?
- Credem că această conectare se produce când de fapt nu este aşa? Există şi false conectări interpersonale?

- Familiile fericite şi prietenii buni se relaţionează într-un mod plin de putere sau doar într-un mod plăcut? Care este diferenţa?
- De ce atât de multe familii bine intenţionate se transformă într-un câmp de război şi atât de multe prietenii puternice se destramă?
- Conectarea interpersonală care aduce cu adevărat o schimbare are loc mai des în birourile de consiliere decât în comunităţile creştine? Dacă da (şi eu cred că aşa este), de ce? De ce nu sunt mai multe comunităţi creştine care să se ocupe de rezolvarea problemelor mai adânci ale sufletului? Adevărata problemă să o constituie oare lipsa instruirii?
- Consilierii ar putea fi de ajutor? Pot ei asigura o perspectivă plină de sens liderilor şi păstorilor care să îmbogăţească lucrarea lor?
- De ce consilierii instruiţi şi cu frica lui Dumnezeu sunt adesea diferiţi de liderii seniori evlavioşi din Biserică? De ce aş prefera să-mi spun istoria personală la oricare din mulţii consilieri pe care îi cunosc decât celor mai mulţi lideri bisericeşti pe care i-am întâlnit? Nu ar trebui ca liderii să fie păstori sufleteşti? Cum se face că cei mai mulţi dintre ei sunt directori comerciali? Oamenii faţă de care sunt cel mai dispus să mă deschid sunt plini de compasiune şi nebăgăreţi, ascultă cu atenţie, au o înţelepciune în care mă încred, gândesc responsabil cu privire la condiţia umană, cunosc Scriptura, autoritatea lor provine mai degrabă din caracterul lor decât din realizările de palmares pe care le pot invoca, şi tot ei ştiu să păstreze confidenţialitatea. Ştiu că descriu un consilier creştin bun, dar nu ar trebui să descriu prin aceasta şi profilul unui lider bisericesc?

Întrebările continuă, dar un fir le leagă împreună: *Ceva perturbă procesul interconectării în cadrul relaţiile noastre creştineşti.* Ceva bun aşteaptă să fie eliberat, dar prea adesea se furişează ceva rău, ceva care poate părea bun, dar care este fatal relaţiilor noastre. Ce este acest rău şi ce putem face în privinţa lui? Să ne gândim la aceasta!

CAPITOLUL 9

Duşmanul din interior

Ceva perturbă procesul conectării interpersonale. Dacă scopul lui Dumnezeu este implicarea oamenilor într-o comunitate sănătoasă şi darnică în resurse, atunci putem presupune că duşmanul lui Dumnezeu ridică unele piedici. Duşmanul este prezentat în Biblie ca o trinitate: lumea (orice sistem de gândire care nu-L are pe Cristos în centru, un sistem care este atractiv într-un mod înşelător), firea pământească (înclinaţiile de a ne încrede în orice altceva decât în Dumnezeu, înclinaţii hrănite de o minte amăgită care consideră că Dumnezeu nu este suficient de bun pentru a ne încrede în El), şi Satan (duşmanul cel mai personal al lui Dumnezeu, liderul mârşav al îngerilor căzuţi care este dedicat în mod invariabil să se opună lui Dumnezeu în orice privinţă, în special pentru a sabota planul lui Dumnezeu de a câştiga o comunitate de urmaşi care să-L iubească şi în care să-Şi găsească încântarea deplină).

Strategia lui Dumnezeu pentru învingerea duşmanului nostru (în special firea pământească, duşmanul nostru din interior) implică idei greu de înţeles, cum ar fi moartea faţă de păcat (Romani 6:2), moartea faţă de lege (Romani 7:4), eliberarea de lege pentru a sluji în noua modalitate a Duhului (Romani 7:6), predarea noastră ca instrumente ale neprihănirii (Romani 6:13), trăirea prin Duhul (Galateni 5:16), răstignirea naturii pământeşti (Coloseni 3:5), mortificarea faptelor trupului (Romani 8:13), îmbrăcarea în virtute, neconformarea la această lume, ci transformarea prin înnoirea minţilor noastre (Romani 12:2) şi împotrivirea faţă de Satan prin rămânerea tare în credinţă (1 Petru 5:9).

Toate aceste porunci, şi încă multe altele, apar din două idei de

bază: trăim Evanghelia prin omorârea unui duşman deja învins şi prin supunerea noastră puterii şi îndemnurilor Duhului Sfânt în inimile noastre înnoite. Sau, pentru a folosi termenii deja prezentaţi, trebuie să mortificăm firea pământească şi să vitalizăm Duhul.

Accentul meu în următoarele capitole va fi pus pe înţelegerea a ceea ce trebuie să mortificăm şi ce înseamnă să omorâm un duşman învins. (În ultimele capitole vom privi la ceea ce putem aduce la viaţă şi elibera înspre alţii.) Ceva din noi trebuie să moară şi noi trebuie să fim cei care realizează execuţia. Nu trebuie să lăsăm acest ceva să trăiască încercând în acelaşi timp să ne comportăm mai bine. Nu avem nici un sorţ de izbândă gândind că, dacă îi înţelegem rădăcinile şi evoluţia, se va retrage ca un leu rănit şi nu ne va mai produce probleme. Trebuie să-l apucăm de gât şi să-l ştrangulăm de fiecare dată când apare, ştiind că întotdeauna va fi ceva de sugrumat până când vom ajunge acasă. Dar ce trebuie să reducem la tăcere prin sufocare şi ce presupune aceasta?

Dacă am plasa modelul fă-ce-este-corect la locul care i se cuvine, adică unul marginal, dacă nu am ţine cont de modelul terapeutic care presupune că analizarea răului şi a urâtului va repara cumva răutatea sau o va face să dispară, şi dacă am fi prezenţi în momentul erupţiei gheizerului, când apa vie ţâşneşte din acele izvoare proaspete din noi, atunci ar trebui să recunoaştem şi să evaluăm corect dorinţele rele care deja se scurg în vieţile noastre şi poluează tot ce facem. Să ne ocupăm acum de obstacolele conectării interpersonale, duşmanul din interior.

Iacov întreabă dacă din aceeaşi vână a izvorului ţâşneşte şi apă dulce şi apă amară (Iacov 3:11), folosindu-se de o metaforă pentru a ne învăţa că pasiunile rele vin dintr-o natură, iar cele bune din alta. Nu ni se spune niciodată să omorâm lumea sau pe Satan. Într-o zi Dumnezeu va arde lumea şi îl va închide pe Satan. Dar Dumnezeu ne spune să continuăm să-l omorâm pe duşmanul din noi, duşmanul care este într-o măsură atât de mare parte din noi încât îl confundăm adesea cu un prieten sau, mai rău, cu adevărata noastră identitate.

Să ne gândim împreună ce ar trebui să omorâm şi cum putem face aceasta.

Trei ilustraţii scurte ne vor asista în înţelegerea procesului.

Îi cerea efort, dar reuşea să continue să zâmbească. Doar celor mai insensibili le puteau scăpa lacrimile care îi umpleau ochii amprentaţi de o expresie frenetică.

„Am ascultat ceea ce aţi spus", începu ea. Eu tocmai îmi încheiasem o prelegere despre conectarea interpersonală.

„Vreau cu adevărat să am o relaţie apropiată cu fiul meu – e în vârstă de şaisprezece ani – dar niciodată nu reuşesc. Plec acasă de la biserică sau de la un seminar despre cum să-i iubeşti pe cei de neiubit şi sunt entuziastă, încărcată cu forţe noi. Dar la câteva minute după ce îl văd, entuziasmul dispare. Mă simt foarte neputincioasă. Sunt mai furioasă şi mai rănită decât orice alt sentiment m-ar încerca, şi îmi dau drumul. N-am habar ce înseamnă să eliberez puterea lui Cristos înspre fiul meu."

Făcu aici o pauză pentru a-şi reveni, apoi continuă:

„E atât de greu să vezi ceva bun în el. Câteodată este mai puţin insuportabil, câteodată chiar plăcut, dar nu văd nimic cu adevărat bun ce aş putea atinge în sufletul lui. A primit mântuirea într-o tabără în urmă cu şapte ani. Nu ştiu dacă a primit natura omului născut din nou, sau dacă ea este ascunsă sub toată această dezordine, sau cum stau lucrurile de fapt. Vreau să mă relaţionez la el eficient, dar nu reuşesc. Mai degrabă ţip la el sau pur şi simplu îl ignor pentru a menţine pacea."

Care este problema? Care e problema *ei* – nu problema fiului ei, ci a ei? Să fie ignoranţa? Are ea nevoie de instruire din partea unui expert în ce priveşte modul în care să gestioneze luptele pentru putere? Instruirea ei în deprinderile de rezolvare a conflictului s-ar dovedi utile?

Prezentarea unei alte modalităţi de a face lucrurile „corect" ar elibera-o astfel încât să-L reflecte pe Cristos fiului ei?

Sau mânia ei şi sentimentul de eşec sunt înrădăcinate în nevoia mai adâncă de dependenţă ce a început cu ani în urmă datorită unui tată care a respins-o şi a fost accentuată recent de un divorţ devastator? Este terapia potrivită pentru a scoate la iveală conflictele îngropate declanşate de fiul ei dezagreabil şi pentru a o ajuta să vadă că două treimi din mânia ei este direcţionată în realitate înspre un tată distant şi un soţ care a abandonat-o?

Ceva se interpune în crearea oportunităţilor de conectare cu fiul ei. Ce să fie aceasta? Ce ar putea face comunitatea ei ca s-o ajute?

Un alt părinte, de data aceasta tatăl unei femei de treizeci de ani, se uita cu ochii pierduţi în gol la perete în timp ce discutam în camera lui de hotel. Aveam în faţa ochilor mei imaginea unui învins lipsit de orice forţă vitală: „Nu pot să ajung la inima fiicei mele, spuse el

hotărât. Trăieşte cu prietenul ei, al treilea în opt ani, şi va naşte în curând. Este primul nostru nepot. Soţia mea nu poate nici măcar să vorbească despre fiica noastră, necum să vorbească cu ea. Nu-mi imaginez ce vom face ca bunici. Credeam că avem o relaţie grozavă când era fetiţă şi pe toată perioada adolescenţei ei. Credeam că avem o relaţie bună. Poate că nu a fost niciodată aşa. Singura perspectivă pe care o am pentru fiica mea acum este de a asista la adâncirea ei în păcat şi de a constata cum devine tot mai împietrită şi mai distantă faţă de noi şi faţă de Dumnezeu. Ştiu că nu am prea multă credinţă, dar asta-i starea mea. Nu ştiu dacă experimentez mai mult o inimă zdrobită, vinovăţie sau inerţie. Nu ştiu ce să fac. Doar să mă rog, cred."

Există într-adevăr o putere în acest bărbat care ar putea trezi o sete în fiica lui pentru ceea ce doreşte cel mai mult sufletul ei care poartă chipul lui Dumnezeu? Dacă da, ce blochează eliberarea ei? Ce i-ai spune? L-ai sfătui cu poveţe înţelepte? L-ai trimite la un terapeut de familie? Te-ai oferi să te rogi şi să-l întrebi o dată sau de două ori pe lună cum merg lucrurile? Sau ceva plin de putere din tine ar putea atinge ceva bun din el? Ai o viziune a modului în care un om plin de Duhul ar acţiona în această situaţie? Ai putea încuraja înaintarea spre împlinirea acelei viziuni? Există ceva *în tine* care blochează această mişcare şi pe care trebuie să-l rezolvi mai întâi tu?

Încă o relatare. Fuseseră prieteni mai mulţi ani, prieteni apropiaţi. Dar Brad simţise că Steve se retrăgea încet în ultimul an. Telefonul suna mai rar cu invitaţia voioasă „haide-să-ieşim-la-o-cafea"; un nor cenuşiu se lăsase peste prietenia lor, determinând o răceală.

Era adevărat că Brad l-a criticat pe Steve pentru unele lucruri şi, poate neînţelept, îşi exprimase îngrijorările aproximativ cu un an în urmă. Acel moment să fi declanşat problema? A fost Steve rănit? Sau ofensat?

Poate că nu era nici o problemă. Poate că Steve nu s-a retras deloc din relaţie. Când Brad l-a întrebat pe Steve dacă ceva nu-i în regulă, Steve a negat afectuos existenţa vreunui conflict.

„E doar programul nostru nebun! a insistat el. Mi-ar plăcea să fim împreună mai des. *Îmi lipseşti!*"

Brad a trebuit să admită că a fost puţin nesigur de vorbele prietenului său şi că a fost înclinat să ceară de la el mai mult decât această explicaţie evazivă. Poate că până la urmă era doar imaginaţia lui. Această posibilitate l-a făcut reticent să-l mai preseze pe Steve să

discute mai pe larg tensiunile pe care le simţea Brad. Relaţia s-a deteriorat treptat, ajungând să se rezume doar la schimburi ocazionale de cuvinte precum: „Mă bucur să te văd; trebuie să ne întâlnim". Brad se simţea dezolat şi confuz.

Când relaţiile noastre îşi pierd consistenţa, eforturile noastre cele mai bune nu par să refacă ceea ce s-a pierdut sau să producă ceea ce dorim. Pavel şi Barnaba înşişi au avut problemele lor.

Trebuia Brad să renunţe la prietenia lui cu Steve considerând-o una din acele relaţii care mor din punct de vedere funcţional din motive necunoscute? Trebuia să fie deschis la orice alte oportunităţi care se iveau pentru reînnodarea relaţiei, să aştepte până când relaţia cu Steve se va restabili în ceruri, să facă până atunci tot ce putea ca să rămână cordial şi să îi ofere sprijin, şi să rămână deschis pentru orice alte miracole care s-ar putea produce?

Vă relatez aceste cazuri din acelaşi motiv pentru care consilierii premaritali pot arăta cuplurilor logodite poze ale unor nunţi minunate, pentru ca apoi să le arate zeci de fotografii cu bucătării murdare, copii care ţipă, un birou plin de facturi şi un cuplu care se priveşte cu ochi inerţi şi reci.

Am creionat o imagine a ceea ce înseamnă conectarea interpersonală. Am întrezărit un crâmpei din comunitatea perfectă în acţiune. Am arătat ce a făcut Cristos pentru ca noi să putem intra în comuniune cu El şi să legăm relaţii între noi, să atingem acel ceva bun dintr-o altă persoană cu o putere transformatoare.

Sună minunat. Este minunat. Doar că nu se produce foarte des. Şi trebuie să ne confruntăm cu această realitate.

Dumnezeu a făcut-o. Întruparea reprezintă exemplul suprem de părăsire a palatului pentru a lucra în mahalale, de părăsire a comunităţii perfecte pentru a face posibilă conectarea cu o mulţime de oameni deconectaţi, care nici măcar nu ştiau cât de mult o doreau, dar care, incredibil, luptau împotriva ei.

Nu suntem idioţi în sensul unui intelect limitat. Problema noastră este nebunia. Nebunia nu este nici ignoranţă, nici lentoare mentală. Este rezultatul amăgirii. Nebunia vede ceva ce e rău şi îl numeşte bun, se uită la ceva bun şi îl găseşte neatractiv. Aceasta este idioţenia *morală*.

De aceea uneori este atât de dificil să ştim ce trebuie să anihilăm. Biblia ne spune cum arată roadele firii pământeşti, dar când le vedem în vieţile noastre la un moment dat, nu întotdeauna par atât de

ticăloase. Dorinţele rele par rezonabile, justificate, necesare, chiar bune – cu siguranţă nevrednice de moarte. Înclinaţiile firii pământeşti promit viaţa dacă le dăm curs şi, pentru o vreme, par să ne-o ofere.

Aşa că ne gândim la ele, încercăm să le înţelegem, negociem cu ele, găsim ceea ce este util în ele şi ne lăsăm în voia lor să vedem ce se întâmplă. Şi ajungem sclavi firii pământeşti. De ce? Pentru că păreau să dea rezultate.

Daţi-mi voie să ilustrez. Unul dintre cei mai amabili bărbaţi pe care îi cunosc este şi unul din cei mai singuratici. A întâlnit o doamnă tânără care avea o nevoie mare. Inima lui tandră a fost atinsă profund. Fără gânduri romantice conştiente a ajutat-o substanţial apelând la posibilităţile lui însemnate.

Aprecierea ei călduroasă a atins inima lui singuratică. Amabilitatea s-a transformat într-o dorinţă de mai mult. A simţit dorinţa urgentă de a trece dincolo de prietenie la o relaţie amoroasă. Pasiunile romantice i s-au părut în întregime legitime (ei bine, aproape legitime). Mie mi s-au părut ca o insistenţă de eliberare care provenea din firea pământească. I-am spus ce gândeam. Nu a fost de acord. Se simţea bine în timp ce alerga după ea, plin de speranţă, captivat, plin de viaţă.

În mintea ei, totuşi, romantismul nu era parte a înţelegerii iniţiale. Când el şi-a clarificat intenţiile, ea s-a simţit păcălită, folosită, trădată. Relaţia s-a sfârşit într-un mod nefericit pentru amândoi. Recent, el a comentat: „Acum pot vedea că inima mea singuratică cerea de la început o oportunitate de a primi dragoste. Amabilitatea mea a căpătat proporţii în vederea satisfacerii acestei cereri." Dacă ar fi recunoscut aceasta mai devreme, ar fi umblat mai puţin timp în firea pământească şi nu ar fi cules urmările ei dureroase.

Firea pământească, duşmanul din interior, îmbracă o uniformă prietenească, una pe care un creştin ar putea-o purta, şi sugerează sfaturi care par întotdeauna rezonabile. O primim în rândurile noastre. Când ne creează probleme, încercăm să o supunem unui instructaj, să o integrăm într-un program ca să nu mai interfereze cu strădaniile noastre de a face lucrurile corect. Sau trudim din greu s-o înţelegem. Ce o supără? De ce pretinde satisfacţie în *acest* fel? Poate o călătorie în trecut va descoperi sursa acestor tendinţe nebune şi ne va face în stare să purtăm tratative cu ea într-un mod mai rezonabil.

Bineînţeles, ceea ce trebuie să facem este să o lichidăm. Creştinii

naivi, de genul celor care vor să elibereze fără nici o constrângere bunătatea din ei şi se încred în inimile lor pentru a-i conduce pe drumul cel bun, nu doresc să se implice în bătălia care se dezlănţuie în sufletele lor. Ei nu au nici un chef să identifice şi să distrugă inamicul. Războiul spiritual, speră ei, va implica doar hărţuieli, niciodată conflicte de genul „luptă-pe viaţă-şi-pe-moarte".

Creştinii cu înclinaţii obsesive, pe de altă parte, petrec mai mult timp studiind inamicul decât luptându-se împotriva lui. Specialişti în înţelegerea păcatului, ei pot descrie modul în care fiecare experienţă dureroasă din copilărie a avut impact asupra ta, cum te-ai fragmentat, te-ai urât pe tine şi te-ai închinat la dumnezei falşi, toate acestea pentru a fugi de Dumnezeu. Obsedaţii ascultă cu atenţie şi iau notiţe.

Pentru ei, înţelegerea interiorului lor devine o căutare fără sfârşit, energizată de speranţa că înţelegerea dinamicii firii pământeşti îi va slăbi cumva puterea acesteia, sau le va da un control mai bun asupra ei.

Totuşi, creştinii precauţi, nici naivi, nici obsedaţi, ştiu că inamicul trebuie identificat, şi această identificare trebuie făcută cu grijă. Deghizarea trebuie demascată cu violenţă, groaza urâţeniei duşmanului şi durerea pe care o creează trebuie să fie aduse la lumina zilei, însă nu pentru a înţelege hidoşenia duşmanului, nici pentru a studia la nesfârşit durerea, ci pentru a-l omorî pe duşman.

Şi, dacă nu rămâne în moarte, trebuie să-l lichidăm din nou, să-l învingem, să-l legăm în nisip sub soarele dogorâtor al deşertului, apoi să eliberăm o armată de furnici roşii pe trupul lui şi să ne îndepărtăm fără milă. Apoi trebuie să facem lucrul acesta din nou, din nou şi din nou, până ajungem acasă. O metaforă exagerată? Nu atunci când vedem cine este duşmanul şi ce vrea să facă. Suntem în război, duşmanul dinăuntru este firea noastră pământească şi doreşte să ne ruineze relaţiile şi să zădărnicească planul lui Dumnezeu.

Dacă nu ne urâm duşmanul, vom urî altceva sau pe altcineva. Mama îşi va urî fiul ei neascultător, sau se va urî pe ea însăşi, sau îşi va urî soţul de care a divorţat, sau Îl va urî pe Dumnezeu – până când va identifica adevăratul duşman.

În momentul în care scriu acest capitol, am depăşit termenul limită de predare a manuscrisului. Editorii mei sunt mai mult decât îngăduitori, dar îmi place să respect termenele. Credeam că voi reuşi, dar (şi aici apar scuzele pe care prefer să le numesc motive) o serie de

boli, moartea socrului meu şi responsabilităţile pe care le-am acceptat cu luni în urmă şi care acum mă năpădesc mă ţin departe de peniţa mea galbenă de scriitor. (Am auzit că unii scriitori s-au îndepărtat de tradiţia biblică şi acum folosesc computerul.)

Adăugaţi la toate acestea lupta mea cronică cu nesiguranţa pe care o resimt ca scriitor. (Am ceva de spus? Dacă ceea ce spun este adevărat, atunci de ce aceste principii nu sunt mai eficiente pentru mine însumi? Am citit suficient de mult ca să tratez subiectul în întregime?) Şi bătălia se dezlănţuie.

În seara aceea am simţit că planurile mi-au căzut la pământ. Am fost doborât de presiunea momentului. Am pierdut. Furia din mine urla împotriva *mea* (De ce am fost atât de prost să accept toate aceste angajamente?), împotriva *altora* (De ce oamenii nu pricep că am nevoie de termene mai generoase pentru a scrie?), împotriva *vieţii* (Poate că e prea greu să trăieşti în afara Edenului; ce pacoste mai urmează?), împotriva lui *Dumnezeu* (Ar putea fi o idee mai sensibil la nevoile mele; ce L-ar costa să-mi dea mai multă sănătate fizică?).

Ai trecut vreodată pe aici? Cum procedezi? Unii doar se supără. Mulţi încearcă mai din greu să-şi pună în ordine viaţa spirituală şi emoţională. Nu puţini apelează la terapeuţi pentru a vedea ce este cu adevărat în neregulă.

Dar să ne punem o întrebare care nu este în vogă, una care prea adesea nu este formulată: Ce ar însemna să-ţi mortifici firea pământească, să-l împuşti pe duşman, să te împotriveşti impulsurilor rele? Apoi dă-ţi seama că, pentru a răspunde la această întrebare, trebuie mai întâi să punem şi să răspundem la altă întrebare: Ce trebuie să anihilăm? Ce trebuie să nimicim? Desigur, răspunsul este firea pământească, natura din mine înclinată spre păcat. Dar ce este ea? Cum o pot recunoaşte?

Pentru început, să o gândim în felul următor: *Păcatul este orice efort de a face viaţa să funcţioneze fără dependenţă absolută de Dumnezeu.* Înseamnă a acorda prioritate mai mare satisfacţiei proprii decât plăcerii lui Dumnezeu, implică un angajament perpetuu de a găsi bucurie pentru sufletul meu în afara lui Dumnezeu, un angajament înrădăcinat în credinţa că există ceva cu adevărat bun pe care Dumnezeu nu ni-l dă. Se reduce la dependenţă de sine, preocupare de sine şi centrare în propriul sine, la atitudini care caută în ceilalţi şi în lucruri satisfacţia de care ar trebui să beneficiem prin însăşi natura cu care am fost concepuţi. Înseamnă să priveşti la Dumnezeu şi să

spui: „Nu!", sau, mai rău, să-L laşi să plece aşa cum facem cu un angajat al unui hotel după ce ne-a dus geamantanele în cameră.

Păcatul este independenţă, o rebeliune împotriva autorităţii Lui Dumnezeu bazată pe necredinţa în bunătatea Lui, o independenţă care concepe pentru vieţile noastre un proiect ce contrazice făţiş intenţiile Lui. Scriptura identifică cel puţin patru planuri de acţiune păcătoase care animă firea pământească:

1. Bazarea pe propriile resurse pentru a face ca viaţa să funcţioneze;
2. Reducerea misterului vieţii la strategii facile şi întrebuinţarea lor;
3. Stabilirea unei priorităţi din minimalizarea riscului personal;
4. Găsirea satisfacţiei oriunde se poate găsi.

În următoarele câteva capitole, vom studia bazele biblice care validează aceste patru (printre altele) agende de lucru păcătoase, şi vom observa cum fiecare dintre ele creează o pasiune care trebuie omorâtă. De asemenea, vom vedea cum aceste pasiuni asigură o pistă aparent oportună pentru o conectare interpersonală neveritabilă, chiar şi printre credincioşii sinceri.

În timp ce stăteam cu câteva ore în urmă cu toate planurile la pământ, dezorganizat, tulburat, exasperat, întrebându-mă cum să-l anunţ mai bine pe editorul meu că am renunţat la scrierea acestei cărţi, am fost nevoit să recunosc că ceva nu era în regulă. (E ciudat că o realitate atât de evidentă presupune un moment de identificare şi acceptare, ca şi cum ai spune: „O, da, în camera noastră de zi este un elefant.")

Din acea stare înţelegeam că nu experimentam roada Duhului. Firea pământească domina. Dar ce trebuia să fac? Să mă scap de mânie, spunând: „Mânie, pleacă de la mine!"?

Sau înţelegeam eu că ceea ce ani de zile socotisem că îmi era un prieten, în realitate era un lucru bun care ajunsese acum în slujba duşmanului? Abilitatea mea de a gândi, de a conceptualiza s-a simţit ameninţată în timp ce lucram la această carte. Reacţia declanşată de acea ameninţare a fost atât de violentă din cauză că abilităţile mele contau prea mult. Eram dependent de ele pentru a face ca viaţa să funcţioneze: agenda de lucru nr. 1 era greşită.

M-am dojenit pentru că am citit atât de puțin. Dacă aş fi fost mai familiar cu clasicii spirituali, dacă aş fi studiat mai atent Romani şi Galateni, atunci totul ar fi mai clar şi aş şti exact ce să scriu: agenda de lucru nr. 2 era greşită – o expertiză ireproşabilă în tot ce întreprinzi la un moment dat; reducerea vieții la un plan care poate fi aplicat cu eficiență. Dacă îl urmezi, felicită-te; dacă nu, o biciuire nemiloasă este potrivită.

Iar scrierea acestei cărți va duce la dialog, unele comentarii vor fi critice. Chiar vreau să apară într-o carte ceea ce cred, ceea ce Duhul Sfânt pare să mă învețe? Poate ar trebui să o îndulcesc puțin, să-mi fac ideile mai acceptabile, să nu spun tot ce vreau să spun: agenda de lucru nr. 3 era greşită – minimalizarea riscului.

M-am simțit neîmplinit, speriat, nemulțumit. Doream să mănânc un sandwich, o prăjitură poate, să mă uit o oră la televizor. *Meritam* acestea: agenda de lucru nr. 4 era greşită – găsirea satisfacției oriunde se poate găsi, de preferință rapid, la cerere.

Patru agende, fiecare cu dorințele ei care mă împing să găsesc ceva bun separat de Dumnezeu, dorințe care duc la înfrângere, slăbire, negarea viziunii: trebuie să le spun să meargă înapoi în iad, de unde au venit şi unde le este locul. Dar ce înseamnă aceasta? Cum fac aceasta?

M-am gândit la ceea ce cred, sau am pretins că cred. Cristos mi-a lăsat un model al faptelor bune pentru care El îmi va acorda vrednicia să îl urmez. Duhul Lui mă îndeamnă să apuc în direcția în care mă trimite. Mi se spune să mă las pe deplin în grija Lui şi să cred că tot ce se întâmplă – recenzii negative, eşec în lucrare, boli serioase, oportunități reduse de slujire, relații care mă dezamăgesc – nu doar că *nu* vor interfera cu scopul Lui pentru viața mea, ci îl vor promova de fapt într-o măsură mai mare. El îmi promite împlinire adevărată dacă rămân în El. Dorințele care cresc din aceste credințe mă conduc într-o direcție diferită față de a celorlalte, a dorințelor rele.

Până nu discern ce trebuie provocat şi distrus, până nu stârnesc ceea ce ştiu că este adevărat, până nu mă împotrivesc dorințelor rele care se dezvoltă din agenda mea greşită şi până nu eliberez dorințele bune care se nasc din convingerile pe care le-am îmbrățişat, nu voi trăi cu bucurie sau cu sens. Nu voi intra în relație cu nimeni şi nu voi permite nimănui să intre în vreo relație veritabilă cu mine. Voi experimenta lipsa conectării interpersonale.

Dar, de vreme ce sunt înfometat după relații genuine cu semenii

mei, voi urma un fals. Îi voi găsi pe alții cu care să plâng. Îmi voi împărtăşi luptele cu oameni care, ca şi mine, depind întreaga viață de propria iscusință; şi dacă descoperim domenii de încredere reciprocă ne vom angaja într-un proiect comun pe care îl vom numi prietenie: agenda greşită nr. 1 – *fă ca viața să funcționeze.* Şi în felul acesta o luăm de la capăt.

Voi găsi oameni care vor fi de acord cu mine cu privire la felul în care ar trebui să funcționeze viața şi vom organiza un seminar: agenda greşită nr. 2 – *fă un plan în care să te încrezi.*

Mă voi agăța de oameni care sunt realmente îngroziți de riscul la care se supun, dar au abilitățile sociale pentru a funcționa cu succes fără vulnerabilitate semnificativă, şi mă voi simți sigur relaționându-mă la ei: agenda greşită nr. 3 – *minimalizează riscul, caută siguranța.*

Voi fi atras de alții care îmi împărtăşesc înclinația spre alinarea imediată. Vom construi o relație în jurul pasiunii pentru Chicago Bulls, sau a unui restaurant grozav, sau în jurul golfului, sau a ceva mai rău: agenda greşită nr. 4 – *găseşte satisfacție imediată.*

Cultura noastră este construită pe relații false bazate pe agende greşite. Comunitatea creştină ar putea fi diferită. Pentru ca diferența să fie vizibilă, trebuie să recunoaştem duşmanul din noi care ne îmboldeşte să apucăm în direcții greşite şi ne oferă un fals convingător şi, pentru o vreme, satisfăcător, al conectării interpersonale. Duşmanul trebuie nimicit.

Dar cum să-l nimicim? Am nevoie de ajutorul tău? Mortificarea firii pământeşti este o bătălie privată sau ar trebui să fie făcută în comunitate? Şi cum discern ce este în mine şi trebuie să moară fără a deveni obsedat de scopurile mele şi preocupat de durerea şi păcatul meu? Acestea sunt întrebările cărora voi încerca să le răspund în paginile următoare.

CAPITOLUL 10

Să murim împreună pentru a trăi împreună

Mortificaţi-vă firea pământească, ni se spune. Dar ce înseamnă aceasta? Trebuie să omorâm ceva din noi, ceva ce perturbă procesul conectării interpersonale. Ce este aceasta şi cum finalizăm execuţia ei? În acest capitol sugerez că, orice ar fi şi în orice fel am lichida-o, trebuie să abordăm problema ca pe un întreg.

Trebuie să ne amintim că centrul vieţii creştine nu constă într-o activitate de anihilare a ceva anume. *Calea* spre viaţă este moartea, dar *centrul* vieţii, ideea centrală a creştinismului, este trăirea împreună, în bucuria lui Dumnezeu. Murim ca să trăim.

Mai mult decât orice altceva, creştinismul ni-L prezintă pe Cristos cel înviat. Suntem invitaţi să-L cunoaştem, să petrecem mai mult timp cu El, să ne extragem puterea şi încurajarea de la El, să ne liniştim auzind râsul Lui atunci când ne-am aştepta să strige la noi, şi să-L slujim cu bucurie fiindcă ne place într-adevăr planul Lui de lucru.

Creştinismul are de-a face cu viaţa Sfintei Treimi eliberată în comunitatea umană. Dar uşa spre această viaţă este moartea, iar moartea este întotdeauna dureroasă. Când Isus a murit, El a murit singur. Nu există durere mai mare. Când murim faţă de noi înşine, trebuie să murim împreună cu ceilalţi, împreună cu comunitatea noastră. Nu există o legătură mai puternică decât aceasta.

Evanghelia ne arată că Dumnezeu a găsit o cale ca să ne scoată din mormânt punându-L pe Cristos în mormânt. Când a ieşit din mormântul Lui, noi am păşit afară din al nostru, şi am ieşit din

mormânt prin puterea Lui, cu viaţa Lui invincibilă curgând prin venele noastre. Datorită morţii şi învierii lui Cristos, suntem deopotrivă iertaţi şi îmbrăcaţi în putere, iubiţi cu generozitate şi făcuţi în stare să iubim nestingheriţi.

Însă este o problemă. Viaţa lui Cristos este în noi, dar mai purtăm în noi şi altceva. Vrem să facem binele, dar experimentăm şi dorinţe puternice de a face răul. Suntem înclinaţi puternic, printre alte lucruri, să depindem de noi înşine şi să dovedim că avem ceva de valoare în noi, să ne prezentăm cu un plan realizabil prin care să facem faţă provocărilor vieţii, să ne protejăm de orice ar putea bruia desfăşurarea acestui plan şi să experimentăm un sentiment de bunăstare interioară de care Dumnezeu a intenţionat să ne bucurăm atunci când ne-a creat. Şi aceste patru seturi de dorinţe insistente stau în spatele problemelor noastre mai vizibile.

Cu toţii suntem acel „nenorocitul de mine", aşa cum se descrie Pavel pe sine, un violent câmp de bătălie între bine şi rău. Moartea lui Cristos I-a dat posibilitatea lui Dumnezeu să facă ceea ce altfel nu ar fi putut, anume să ne ierte deplin pentru toată răutatea din noi fără a compromite dreptatea Lui (lucru pe care, desigur, nu l-ar face niciodată). Şi, de asemenea, a construit o pâlnie din inima lui Dumnezeu spre inimile noastre prin care El să-Şi poată turna viaţa Lui în noi. Piatra de căpătâi a Evangheliei este moartea lui Cristos ca temelie a vieţii noastre.

Dar apoi, odată ce am devenit creştini, ni se spune că trebuie să murim faţă de noi înşine, faţă de firea pământească care este încă în noi.

În nerăbdarea noastră de a trăi, uităm uneori că mai întâi trebuie să murim. Pentru a *deveni* creştini, noi murim împreună cu Cristos, odată cu El. Acceptăm moartea Lui ca pedeapsa pe care o merită păcatele noastre. Cei mai mulţi dintre noi înţelegem aceasta.

Dar pentru a *creşte* în viaţa de credinţă trebuie să murim faţă de firea pământească continuu, zilnic, până vom ajunge acasă. Câteodată, Duhul ne trece prin diferite perioade de moarte accelerată, când durerea este foarte acută. Urmând sfatul sfântului Ioan al Crucii, noi numim aceste perioade, şi pe bună dreptate, „nopţile negre ale sufletului". Mai cu dragă inimă am uita sau am bagateliza această moarte faţă de noi înşine. Dar când facem aceasta, când ne gândim doar puţin la ea sau presupunem că nu înseamnă nimic mai mult decât a ne păzi de shop-urile pornografice sau a

renunţa la bârfă, pierdem puterea de a stabili relaţii veritabile cu semenii noştri.

Ambele morţi, moartea lui Cristos *pentru* păcatele noastre şi moartea noastră *faţă de* păcat, sunt grele, moartea lui Cristos fiind infinit mai dureroasă, deoarece El a suferit despărţirea absolută de Dumnezeu pentru ca noi să nu fim nevoiţi să o suferim vreodată. Doar Cristos a putut striga în mod justificat: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?" (Matei 27:46). El a murit moartea pe care o cerea dreptatea, o moarte care, pentru o după-amiază groaznică, I-a întrerupt relaţia cu Tatăl.

Moartea noastră faţă de firea pământească este ceva cu totul diferit. Noi murim o moarte pe care o face posibilă harul, o moarte care ne separă doar de ceea ce este rău pentru a ne conecta cu tot ceea ce este bun. Dar nu este percepută în felul acesta. Pe măsură ce renunţăm la lucrurile de care depindem în mod greşit pentru a ne menţine sentimentul de bunăstare, noi murim faţă de moarte, dar nouă ni se pare că am muri faţă de viaţă.

Oricum, aceasta este ceea ce trebuie să facem. Suntem învăţaţi să murim faţă de firea pământească, pentru a identifica, a dispreţui, a mărturisi şi a ne împotrivi oricăror imbolduri din interiorul nostru care ne îndreaptă spre ceva sau altcineva în afară de Cristos pe măsură ce înaintăm în viaţă. În zilele noastre nu ne deranjăm prea mult cu îndeplinirea acestor obligaţii şi cu siguranţă că nu ne gândim la moartea faţă de noi înşine în prezenţa altuia. Ideea mortificării firii pământeşti prin încurajarea caracterizată de puterea de discernământ a comunităţii spirituale este mai mult o relicvă a zilelor de început, mai străvechi, decât o realitate prezentă. Puţinul efort pe care îl depunem pentru a omorî natura noastră păcătoasă este făcut în lupta personală; arareori este o atribuţie delegată comunităţii.

De când reformatorii au reacţionat împotriva exceselor eretice şi de manipulare ale confesionalului medieval, protestanţii au tins să deprecieze şi, de cele mai multe ori, să abandoneze practica mărturisirii formale. Câteva momente de autoexaminare o dată pe lună înainte de împărtăşire, pentru mulţi un simbol şi nu o privire îngrozitor de tulburătoare la ei înşişi, este tot ce a mai rămas din această practică.

Acele probleme care trebuie mărturisite, secretele pe care le ţinem şi zbaterile sufleteşti pe care le suferim în lupta noastră neîntreruptă împotriva păcatului au fost excluse din comunitatea creştină şi duse

în biroul consilierilor. Când tânjim să ne facem cunoscuţi cuiva care în ochii noştri Îl reprezintă pe Cristos, când căutăm o persoană înţeleaptă, căreia să-i pese şi care ne-ar asculta şi ne-ar ajuta să ne deschidem cu dragoste în loc să ne întrerupă cu reguli sau clişee, puţinii pe care îi găsim în biserică (dacă reuşim să găsim pe cineva) nu sunt în general disponibili. Aşa că ne întoarcem spre profesionişti, spre oamenii educaţi în „relaţionarea terapeutică" şi care sunt disponibili, deoarece îşi câştigă existenţa fiind disponibili.

Trăim o vreme în cultura noastră când terapeuţii au fost rugaţi să preia funcţiile pe care înainte le deţineau preoţii, o funcţie care aparţine de drept liderilor seniori ai bisericii, care ştiu să asculte fiindcă au avut curajul să-şi asculte propriile inimi pentru a înfrunta ce este rău şi a discerne glasul Duhului, care pot vorbi cu o putere transformatoare în vieţilor altora pentru că ei Îl ascultă pe Cristos vorbind puternic în propriile lor vieţi. Dar aceşti oameni sunt în ascunzătoare. Numărul lor este mic. Funcţia care le-a fost încredinţată lor de Dumnezeu a fost dată în seama altora.

C. G. Jung observa cu o ocazie că psihoterapia modernă a apărut în parte ca răspuns la golul lăsat în comunitatea creştină de insistenţa protestanţilor pe mărturisirea *personală într-un spaţiu privat.* Nu ne mai luptăm împreună cu cele mai profunde preocupări ale noastre şi cu cele mai intime bătălii. Auzim adesea că religia este o problemă personală între noi şi Dumnezeu, în care păstrăm distanţă faţă de alţii şi ne relaţionăm deschis doar la Dumnezeu. O dificultate pe care o generează această filozofie este că ajungem să fim mai puţin decât oneşti chiar şi cu El.

Împărtăşim rar într-un mod pe care Evanghelia îl cere pentru ca o comunitate să supravieţuiască şi pentru ca să se realizeze legături interpersonale veritabile. Lăsăm măştile la locul lor; spunem doar fragmente din povestirile noastre; ne ocupăm (cu puţină mândrie) de luptele încărcate cu emoţii care nu tulbură în ultimă instanţă angajamentul nostru suprem pentru independenţă; găsim modalităţi pentru a ne conecta care nu au nevoie de adâncimile harului creştin.

Când simţim nevoia unei relaţii mai reale, ne destăinuim unui terapeut. Mărturisirea, practica curăţirii împreună cu cineva pe care îl invităm să ne privească insistent, moartea faţă de noi înşine în prezenţa altuia, s-a mutat din biserică în biroul consilierului. Odată ajunse acolo, au cunoscut adesea cosmetizarea secularizării. Lumea noastră interioară a invidiei, nesiguranţei, fricii şi lăcomiei a fost

despuiată de conţinutul moral şi prezentată ca dinamica psihologică, un set de forţe de care ne folosim ca să „lucrăm prin ele", în loc să „murim faţă de ele".

Trebuie să ne întrebăm de ce nu mai murim faţă de noi înşine în comunitate, de ce călătorim atât de rar dinspre dependenţa de sine din valea morţii înspre viaţa în Duhul în prezenţa unei călăuze cu care să fim conectaţi relaţional. De ce această călătorie este înlocuită cu una foarte diferită, în care, cu ajutorul unui terapeut, ne rearanjăm dependenţa de sine într-un tipar mai sănătos, mai eficient?

Unde sunt liderii spirituali, păstorii turmei, seniorii care supraveghează poporul lui Dumnezeu? De ce doar unul sau doi lideri creştini primesc slujba de pastor şi se aşteaptă de la ei să poarte povara care aparţine multor altor umeri? Unde sunt oamenii care ascultă cu atenţie şi ne călăuzesc în problemele noastre spre inima Tatălui şi care socotesc că slujba aceasta este chemarea lor? Ce s-a ales de principiul preoţiei universale?

Comunităţile noastre sunt pline de oameni disperaţi să se dezbare de povara lor în prezenţa altuia, să fie cunoscuţi la un nivel în care singurul antidot împotriva dispreţului este harul, să se afunde în apele întunecate ale morţii în timp ce sunt apucaţi şi susţinuţi de mâini puternice care promit să îi ridice la o viaţă nouă.

În timpul unor discuţii recente, am întrebat zece creştini dacă ei au avut pe cineva în viaţa lor a cărui putere şi înţelepciune i-a încurajat să se facă cunoscuţi pe deplin. Toţi cei zece au răspuns la fel: „Aş renunţa la mâna dreaptă să am un astfel de om în viaţa mea. Există atât de multe în interiorul meu pe care mi-ar place să le împărtăşesc, nu pentru a găsi răspunsuri, ci doar pentru ca cineva să le *cunoască.* Dar nu am pe nimeni."

Deci unde mergem când nevoia de a avea pe cineva care să ne cunoască aşa cum suntem devine atât de puternică? Adesea găsim un preot acceptat cultural, un profesionist mai în vârstă, un consilier, pe cineva mai potrivit pentru a explora detaliile şi contextul forţelor psihologice care se agită în noi, în speranţa că le vom pune în ordine (abordarea de genul „repară ce e stricat") în loc să identificăm firea pământească pentru a muri faţă de puterea ei. Desigur, uneori căutăm un consilier „biblic" şi ne alegem cu puţin mai mult decât cu un set de reguli de urmat (abordarea „fă ce e corect"), în care se produce puţină conectare interpersonală.

Comunităţile bisericeşti oferă puţine oportunităţi pentru a muri

împreună; consilierii profesionişti petrec mai mult timp înţelegând ce trebuie omorât decât să se ocupe de anihilarea propriu-zisă. Consecinţa este că puţini creştini acordă cu adevărat atenţie mortificării firii pământeşti, morţii faţă de noi înşine în prezenţa altuia pentru a trăi împreună în comunitatea Sfintei Treimi.

În diferite perioade din istoria Bisericii, comunităţile de credincioşi au ales să se ocupe de păcatul personal în grup. Consemnările a ceea ce s-a întâmplat ne descurajează de la a mai încerca din nou. Păcatul a fost mărturisit prea deschis, într-un mod neînţelept („Mărturisesc pofta mea pentru soţia ta"), liderii cu tendinţe de autoritarism s-au ridicat să rostească judecăţi, oamenii au devenit obsedaţi de descoperirea fiecărei urme de păcat în ei şi în alţii, iar comunităţile s-au dezbinat, s-au distrus şi s-au degradat.

Dar trebuie totuşi să încercăm. Scriptura ne spune să ne mărturisim greşelile cel puţin unui alt membru din comunitatea noastră. Călătoria spre Cristos este intenţionată a fi o expediţie de grup în care mergem împreună ca oameni oneşti care ne confruntăm cu lupte interioare şi care credem că pentru încheierea cursei merită să îndurăm orice sacrificiu. Împărtăşim viaţa lui Cristos şi suntem chemaţi să hrănim această viaţă unul în celălalt; *dar, de asemenea, trebuie să ne împotrivim impulsurilor păcatului împreună.* Nu trebuie să fim singuri când intrăm în experienţa de moarte a descoperirii că strategiile pentru viaţă inspirate din fire nu mai funcţionează. În aceste perioade, apropierea de alţii în relaţii autentice dă speranţa că există viaţă după moarte şi ne transmite curajul să mortificăm firea pământească, să abandonăm în viitor strădaniile de a găsi viaţă despărţiţi de Cristos.

În timp ce scriu această carte, trec printr-un anotimp al morţii. Am discutat despre aceasta cu câţiva, am menţionat-o în public şi m-am referit la ea în această carte. Dar a *discuta* despre moarte cu alţii este foarte diferit de a *muri* într-adevăr în prezenţa altuia.

Dumnezeu m-a despuiat de multe lucruri de care depindeam pentru a-mi asigura sentimentul de bunăstare. Consecinţa este o luptă cu îndoiala de sine şi cu întrebări referitoare la utilitatea mea, care uneori sunt copleşitoare. Am descoperit că procesul mortificării include o perioadă după ce vechile propte au fost îndepărtate şi înainte ca să simt sub picioarele mele noua fundaţie. În această perioadă sufletul este sfâşiat, plin de singurătate şi disperare, dezgolit, torturat. Tânjeşte după o vindecare pe care nimeni nu o

poate aduce. Este o perioadă de vulnerabilitate totală înaintea lui Dumnezeu. Dacă El nu face nimic, nu va mai fi Înviere, doar o moarte continuă, pe care nimeni nu o poate suporta.

Doar soţia mea cunoaşte adâncimile chinului meu. Şi ea *este alături mine.* Încă câţiva prieteni sunt cu mine în vale. O conversaţie la telefon cu un prieten m-a conectat la dragostea lui. Am găsit curajul să-mi simt disperarea când conversaţia a luat sfârşit; disperarea s-a ridicat din adâncimile mele şi s-a revărsat în hohote de plâns necontrolat. Cred că, în parte, mi-am permis să mă manifest în acest fel deoarece un alt prieten era în vizită la noi şi se uita la televizor într-o altă cameră. A auzit lacrimile mele, a oprit imediat televizorul, a venit lângă mine, m-a îmbrăţişat şi nu a spus nimic. Mi-am revărsat durerea; a vărsat lacrimi participând la agonia mea şi s-a rugat. Înţeleg mai bine ce a simţit Henri Nouwen când Părintele Tomas l-a strâns la pieptul lui.

În timp ce se ruga, ştiam că această viaţă era în mine. O simţeam. Ştiam că voi avea o experienţă mai bogată a acestei vieţi. Am înţeles că glasurile întunericului nu erau singurele glasuri. Puteam vedea planurile neîmplinite care îmi provocau durerea. Puteam auzi mesajele care încercau să mă convingă că nu am nimic de oferit, că eşecurile mele sunt adevărata mea faţă, că lipsa libertăţii de a fi eu însumi va rămâne pur şi simplu o condiţie permanentă. Şi ştiam că erau minciuni. Ştiam că, datorită morţii lui Cristos, constrângerea de a fi cineva, de a face lucrurile mai bine, de a mă implica mai eficient nu mai stătea la temelia vieţii mele. Cel puţin în acel moment puteam omorî toate acele agende ca înclinaţii care nu mă mai definesc şi, prin urmare, nu trebuiau să mă mai controleze. Puteam să le pricep aşa cum erau ele în realitate şi să mă văd destinat pentru alte lucruri.

Am experimentat moartea firii în prezenţa soţiei mele şi a câtorva prieteni. Ei au urmărit procesul, nu au reparat nimic, nu m-au îndemnat la nimic, dar au turnat în mine speranţa că moartea precede viaţa, că moartea faţă de sine este drumul regăsirii de sine, că momentul crucificării poartă în sine realitatea Învierii care îi va urma. Fiindcă am murit împreună, fiindcă ne-am conectat sufletele în timpul experienţei morţii, acum putem trăi împreună. Experimentăm părtăşie în Cristos, părtăşia adevărată pe care doar El poate s-o dea.

Piedica în calea conectării interpersonale (firea pământească) devine o oportunitate pentru o conectare mai profundă atunci când o recunoaştem şi o mortificăm împreună.

Ca să nu pierdem această oportunitate, trebuie să ne formăm un discernământ pe care să nu îl practicăm dintr-o constrângere obsesivă, e nevoie să învăţăm să recunoaştem ce trebuie supus morţii. În următoarele două capitole voi analiza patru agende greşite ale firii pământeşti tocmai pentru a ne ajuta să câştigăm acest discernământ, pentru a îndepărta obstacolele din calea unei conectări interpersonale mai genuine.

Capitolul 11
Impulsuri care trebuie omorâte

Când vreau să stabilesc o relaţie interpersonală autentică, apar atât de multe lucruri din interiorul meu care se interpun în acest proces. Uneori, în timp ce mă relaţionez la cineva, simt gelozie, plictiseală, nepăsare, nesiguranţă – o serie întreagă de emoţii caracteristice preocupării de sine. Şi acestea fac dificilă revărsarea puterii din inima mea în acel receptacol de bunătate pe care ar trebui să îl văd în celălalt.

Uneori experimentez o apropiere care nu pare legitimă, o conectare falsă, asemenea părtăşiei de care se bucură bârfitorii. Apoi mi se pare că mă bucur tratând cu respect impulsurile rele cărora ar trebui să mă împotrivesc.

Unele impulsuri din mine sunt bune. Pe acestea ar trebui să le identific, să le hrănesc şi să le eliberez înspre alţii. Unele sunt rele. Pe acestea ar trebui să le identific, să le înfometez şi apoi să le lichidez. Care sunt cele rele? Tocmai aceasta este tema dezbătută în capitolul de faţă şi în cel următor.

Am adus în discuţie patru metafore biblice care pun în lumină diferite acţiuni ale firii pământeşti. Împreună, ele au devenit o oglindă în care pot vedea murdăria de pe faţa mea, mizeria care trebuie să fie spălată, murdărie pe care altfel s-ar putea să nu o văd. Sau, fără o oglindă bună care reflectă cu acurateţe realitatea, aş putea să cred că sunt semne de frumuseţe. Impulsurile rele sunt înşelătoare. Pot *arăta* atât de bine.

Există un motiv pentru aceasta: Tot ce este rău echivalează cu o pervertire a ceva bun. Doar Dumnezeu creează. Şi tot ce face El este bun. Însă bunătatea poate fi coruptă şi a şi fost, atât printre îngeri, cât şi printre fiii oamenilor. Tot ce este bun are o faţă contrafăcută atractivă. Uneori procesul de corupere creează un lucru rău dintr-un bine, dând la o parte un bine mai mare.

Să luăm în considerare sexul ca un exemplu în acest sens. În cadrul căsătoriei este ceva onorabil, pur şi bun. Dumnezeu se bucură când cuplurile căsătorite îşi găsesc plăcerea unul în celălalt din punct de vedere sexual. Dar când dorinţa pentru plăcere sexuală devine centrală, când devine o prioritate mai înaltă decât bunătatea şi dedicarea faţă de celălalt, atunci devine rea.

Facem în general două greşeli atunci când ne ocupăm de impulsurile noastre egoiste: fie le acordăm prea puţină atenţie şi rămânem neştiutori cu privire la pericolele pe care le reprezintă, fie le acordăm o prea mare atenţie şi scrutăm orice alegere pe care o facem pentru a găsi în spatele ei motive ascunse şi rele. Dacă păstrăm oglinda curată şi privim în ea când Duhul ne îndeamnă să o facem, atunci poate că vom greşi mai puţin şi nu vom cădea într-una din cele două extreme.

Următoarele patru metafore corespund celor patru agende de lucru pe care le-am amintit în capitolul nouă. Daţi-mi voie să întocmesc o schiţă a acestui capitol şi a următorului, punctând agendele greşite pe care le aduce în atenţie.

1. *Construirea de cetăţi.* Constructorii de cetăţi depind de resursele lor pentru a-şi face vieţile funcţionale. Devotamentul lor faţă de *competenţa* personală dă naştere impulsurilor care blochează conectarea interpersonală.

2. *Aprinderea de focuri.* Cei care aprind focul reduc misterul vieţii la categorii ale înţelegerii uşor de mânuit. Aceste concepte sunt utile în măsura în care sugerează strategii de trăire a vieţii care garantează rezultatele scontate. Devotamentul lor faţă de *încrederea* în propriile planuri pune stăpânire pe ei într-un mod care duce la distrugerea relaţiilor.

3. *Spoirea de ziduri.* Cei care zugrăvesc zidurile în alb fac o prioritate din minimalizarea riscului, din protejarea lor cu orice preţ împotriva oricăror dificultăţi care ar putea să le strice planurile. Devotamentul lor faţă de *siguranţă* împiedică libertatea pe care o cere dăruirea în cadrul relaţiilor veritabile.

4. *Săparea de fântâni.* Cei care sapă fântâni preţuiesc momentele în care se simt bine, acum şi în termenii lor. Ei pretind să deţină controlul asupra experimentării unei stări sufleteşti de bine. Devotamentul lor faţă de *satisfacţia* imediată le obliterează conştienţa impactului pe care îl au asupra altora în timp ce îşi urmează propria plăcere. Această lipsă de preocupare a impactului lor se interpune în procesul conectării interpersonale.

Daţi-mi voie să analizez fiecare metaforă în parte şi să vedem dacă putem asambla o oglindă care să ne descopere ce anume din interiorul nostru trebuie omorât.

CONSTRUIREA DE CETĂŢI: UN DEVOTAMENT FAŢĂ DE COMPETENŢĂ

Metafora

Când Cain l-a omorât pe Abel, Dumnezeu a pronunţat pedeapsa, prompt, clar şi cu fermitate. Ultima parte a pedepsei lui Cain, cea la care el a reacţionat cel mai puternic, a fost, în opinia mea, cea mai aspră. Dumnezeu i-a spus lui Cain că va fi „pribeag şi fugar... pe pământ" (Geneza 4:12), că nu se va stabili niciodată într-un loc. Fiindcă a violat comunitatea, i-a fost interzisă bucuria trăirii în comunitate.

Reacţia lui imediată a fost să vocifereze. A trăi fără o casă, a nu te stabili niciodată, niciunde, a dormi fiecare noapte într-un motel diferit, a nu te bucura de relaţii pe termen lung era prea mult pentru el chiar să anticipeze, darmite să experimenteze.

Iar ce a urmat a fost, evident, rebeliunea lui Cain. În loc să-şi accepte pedeapsa, aşa cum o merita, pentru ca apoi să implore milă, el s-a hotărât să creeze comunitatea pe care ştia că şi-o doreşte, neîndoindu-se deloc de faptul că cinstea o dorinţă care se dovedea o tânjire legitimă. Ni se spune că atunci când soţia lui l-a adus pe lume pe întâiul lor născut, pe Enoh, Cain era ocupat cu *construirea unei cetăţi* (4:17).

Şi a numit-o după numele fiului său (Cetatea lui Enoh?), intenţionând probabil să stabilească o moştenire trainică, să obţină ceea ce Dumnezeu nu i-ar fi dat. Acesta este spiritul constructorilor de cetăţi, să mizeze pe seva propriilor resurse într-un efort hotărât de a asigura avantajele unei vieţi pe care Dumnezeu nu vrea să le-o dea.

Această temă străbate toată Biblia. Să ilustrăm pe scurt acest model comportamental:

- Copiii lui Lameh au pus temelia civilizației. Iabal a fost fermier, Iubal muzician și Tubal-Cain a fost industriaș. Resursele familiei unui om rău au fost folosite pentru a genera comunitatea umană organizată (4:19-22).
- Nimrod a fost un om care a trăit „înaintea Domnului" (10:9). Această expresie sugerează că Dumnezeu îl ocrotea, așa cum un părinte supraveghează în mod deosebit un copil care intră des în încurcături. El a fost primul constructor al mai multor cetăți. Printre realizările lui se număra și Babilonul, simbolul puterii lumești în întreaga Biblie (10:9-10).
- Poporul din Șinear a avut o adunare și a spus: „Haide să ne zidim o cetate și un turn al cărui vârf să atingă cerul și să ne facem un nume, ca să nu fim împrăștiați pe toată fața pământului" (11:4). Cetatea nu a fost terminată niciodată. Dumnezeu le-a stricat planurile încurcându-le limbile, așa că nu au mai putut să lucreze împreună. După câte se pare, cetatea Babel s-ar fi dezvoltat într-o comunitate neagreată de Dumnezeu.
- Profetul Hagai i-a mustrat pe evrei pentru că își consumau timpul și banii pe propriile lor locuințe, în timp ce Casa lui Dumnezeu era neterminată (Hagai 1:3).
- Isus a știut că cei care Îl urmau erau tulburați. Ei renunțaseră la oportunități favorabile pentru a fi cu El și nu erau siguri cu privire la ce le stătea înainte. Isus i-a mângâiat făcându-le cunoscut că intenționa să construiască pentru fiecare dintre ei un loc minunat. El nu le-a spus să-și construiască propriile locuințe aici. Le-a promis doar greutăți în această lume, dar o casă în lumea ce va să vină (Ioan 14:1-3).

  Dumnezeu a zâmbit cu încântare ucenicilor care „mărturiseau că sunt străini și călători pe pământ", care nu făceau nimic pentru a-și alina dorul de casă, ci priveau înainte spre cetatea cu temelii tari al cărei meșter și ziditor este Dumnezeu. El a declarat că nu-I este rușine să Se numească Dumnezeul lor „căci le-a pregătit o cetate" (Evrei 11:10, 13-16). Implicația este evidentă: *Dumnezeu este dezamăgit de cei care Îl urmează și își construiesc cetățile lor aici.*
- Biblia se încheie cu viziunea unei cetăți, Cetatea Sfântă „coborându-se din cer de la Dumnezeu", un loc fără moarte, tânguire, lacrimi sau durere (Apocalipsa 21:2-4). Dumnezeu îi invită pe cei din familia Sa să intre în ea, să trăiască acolo pentru totdeauna și să se bucure de străzile ei drepte, de strălucirea ei plină de viață (acolo nu sunt nori), și de comunitatea celor care nu se opresc din a cânta de bucurie. Apostolul Ioan vede ce-i stă înainte, Îl aude pe Isus spunând: „Eu vin curând" și, ca un copil care a fost plecat în tabără prea mult timp, spune: „Da! Vino, Doamne Isuse. Du-mă acasă!"

Semnificația metaforei

Acum să punem toate datele împreună. Să începem cu un adevăr elementar: *Pasiunea pentru acasă este una profundă.* De când Adam și Eva au fost alungați din confortul Edenului, de când primul ucigaș a fost pedepsit să trăiască cu valiza mereu după el, ne chinuie o durere de nepotolit.

Vrem să mergem acasă. Visăm să ne relaxăm într-un scaun uzat cu toate facturile plătite; tânjim să ne bucurăm de familia noastră strânsă în jurul mesei fără ca niciunul să lipsească; ne dorim prieteni buni care să ne viziteze și să avem timp să petrecem cu ei o seară de distracție și conversație.

Ne dorim *shalom*, acea stare și bună vecinătate în care totul este exact așa cum ar trebui să fie. Impulsul nostru pentru *shalom* este prea puternic pentru a fi negat. El vine din chiar adâncimile ființei care definesc natura noastră umană. Nimic nu pare mai legitim decât să-ți dorești o casă.

Dar nu suntem acolo. Fiecare minut face evident faptul că suntem altundeva: problemele de sănătate, îngrijorările cu privire la bani, tensiunile relaționale, suferința emoțională. Trăim într-o lume în care nimic nu e exact cum ar trebui să fie. Și Dumnezeu nu pare să lucreze ca să îmbunătățească situația.

Nu suntem în iad; sunt și lucruri bune, chiar lucruri minunate care ne aduc plăcere și bucurie legitimă. Dar ceea ce e rău nu ne lasă să ne bucurăm pe deplin de ceea ce e bun.

E greu să trăiești aici. Nu suntem acasă, dar am dori din toată inima să fim acasă. Așa că încercăm să facem ca locul în care suntem să arate cât mai mult posibil ca acasă. Când înțelegem clar că Dumnezeu, singurul care are puterea să creeze *shalom,* nu Se dedică realizării ei acum, preluăm noi slujba cu o indignare nedumerită. Vă amintiți vechiul refren cântat în tabere:

Această lume nu e casa mea,
Doar trec prin ea.
Comoara mea se află
Undeva dincolo de azur.
Îngerii îmi fac cu mâna şi mă cheamă
Spre poarta cerului ce e deschisă,
Şi nu mai e chip să mă simt ca acasă
În lumea asta.

Mulţi dintre noi am rescris refrenul astfel:

Această lume nu e lumea mea
Dar va trebui să fie,
Voi face tot ce pot
Ca visele mele să devină realitate.
Îngerii nu-mi sunt de mare ajutor
Îmi spun ce urmează să vină,
Dar nu-mi place planul lor,
Lucrurile trebuie să meargă bine acum.

Observaţi ce se întâmplă. De îndată ce decidem să ne bucurăm de această lume cât de mult putem şi hotărâm că depinde de noi să facem lucrurile mai confortabile, o întrebare ne atrage atenţia imediat: *Vom reuşi să facem acest lucru?* Avem resursele necesare? Putem să începem o căsnicie bună; ne va mai dori partenerul nostru peste zece ani, sau noi îl vom mai dori? Vom putea creşte copii buni, sau ne vor zdrobi inimile? Vom avea succes; putem câştiga destui bani pentru a decora lumile noastre aşa cum am vrea? Avem suficient talent pentru ca biserica să continue să crească? Avem tot ce e necesar să dezvoltăm prietenii care durează; se poate bucura cineva de noi pentru multă vreme odată ce a ajuns să ne cunoască?

Când ne dăruim construirii de cetăţi aici, suntem îndată asaltaţi de îndoieli cu privire la competenţa noastră, întrebându-ne dacă putem îndeplini slujba pe care am acceptat-o. *Apoi trăim pentru a îndepărta îndoielile.* Dacă avem succes, ne mândrim şi numim aceasta bucurie. Dacă eşuăm, învăţăm să urâm (ne urâm pe noi înşine pentru eşec, îi urâm pe alţii pentru că nu ne-au ajutat, Îl urâm pe Dumnezeu pentru indiferenţa Lui) şi ne simţim justificaţi să procedăm aşa.

Poţi spune o mulţime de lucruri despre oameni odată ce descoperi de ce le este teamă cel mai mult şi ce urăsc cel mai mult. Constructorilor de cetăţi le e groază de eşec. Îşi urăsc propria

slăbiciune. Pe măsură ce învaţă să trăiască în comunitate sunt preocupaţi de competenţa lor, sau de lipsa ei, simţindu-se fie încrezuţi, fie neîmpliniţi. Şi sunt mereu pregătiţi să izbucnească în accese de mânie împotriva oricui le-ar da mai multe motive să se teamă.

Îmi amintesc de primele mele zile ca psiholog practicant. Întâia dată când un creştin apreciat m-a recomandat unei rudenii de-a lui, am simţit tensiunea. „Iată şansa mea. Dacă totul iese bine, se va discuta despre mine în cercul unor oameni bine poziţionaţi. Îmi voi câştiga o bună reputaţie. O, Doamne, ajută-mă!"

Desigur, vă daţi seama că nu acestea au fost cuvintele pe care m-am trezit spunându-mi-le. Ce mi-am permis să gândesc atunci cu voce tare a fost ceva mai apropiat de acest registru: „Doamne, este aşa o povară pentru acest lider creştin să se îngrijoreze prea mult cu privire la fiul lui. Dacă aş putea fi eficient cu acest tânăr poate că lucrarea tatălui său ar avea un impact mai mare pentru Împărăţia Ta. Te rog, ajută-mă să fac o treabă bună."

Chiar dacă am îmbrăcat impulsurile mele fireşti în haine spirituale, am simţit că rugăciunea mea nu era cu adevărat ce pretindea să fie. Nu eram convins că Dumnezeu Se alăturase planului meu nobil. Aşa că am făcut inventarul resurselor mele.

- Am avut rezultate bune în timpul studiilor postuniversitare.
- Mai mulţi terapeuţi coordonatori mi-au prezis lucruri măreţe.
- Deja se răspândise vestea că eram un terapeut destul de bun.

Da! Pot s-o fac. Cred. Sper să fie aşa. Doamne, Te rog! Ajută-mă puţin!

Pavel a vorbit de lupta pe care o ducea pentru alţii prin puterea lui Cristos (Coloseni 1:19, 2:1). El dorea să-i vadă pe alţii devenind tot mai asemănători lui Cristos (Galateni 4:19). Apostolul Ioan a sărit de bucurie cu încântare când oamenii pe care îi iubea au rămas credincioşi lui Dumnezeu (3 Ioan 4). Planul lor de lucru era zidirea Împărăţiei lui Dumnezeu.

Agenda mea de lucru era să-mi construiesc propria cetate. M-am luptat pentru mine mai mult decât pentru clientul meu, frângându-mi mâinile şi întrebându-mă dacă se vor întâmpla lucruri bune. Puteam să determin declanşarea lor? Această întrebare m-a împovărat mai

mult decât întrebarea dacă lucrarea Duhului Sfânt avansa în viața acestui tânăr.

Impulsul de a ajuta, deși deghizat ca unul bun, ar fi trebuit omorât. Dar l-am urmat. Omul a fost ajutat. Tatăl lui a fost impresionat; reputația mea a crescut. Temeliile cetății mele erau bine puse. Laudă Domnului! Sau mie! Nu contează cui. Chiar nu-mi păsa. Îmi ieșise planul. Ce altceva mai conta?

Constructorii de cetăți nu trăiesc în relații. Ei au nevoie de alții care să le afirme competența. Și, când cineva le-o afirmă, se dezvoltă o legătură. Are loc o conectare interpersonală falsă.

O cunoștință de-a mea a început o lucrare parabisericească. Nu s-a dezvoltat niciodată așa cum prevăzuse, dar a avut succes. S-a transformat într-o lucrare „importantă" cu propriile sedii, câteva filiale și un personal considerabil. A angajat persoane cheie care îl admirau și nu-i amenințau poziția de lider, bărbați și femei ale căror capacități puteau să-i împlinească scopurile. Bineînțeles că acele scopuri constituiau afirmația de misiune a lucrării lui și exprimau obiective spirituale merituoase.

Când lucrurile mergeau bine, el era generos, plin de voioșie și te simțeai grozav în preajma lui. Când au apărut greutățile, ceva în sufletul lui s-a simțit amenințat. Fără să-și dea seama, a devenit un om sensibil. S-a retras din preajma celor care îi puneau întrebări referitoare la loialitatea față de misiune și s-a agățat de cei care „credeau" în el, printre care se numărau și cei care nu l-au confruntat niciodată. Echipa din interior a devenit o gașcă. Cei din afară o numeau sectă.

În cele din urmă, Dumnezeu i-a aplicat acestui om bun tratamentul pe care îl administrează El adesea copiilor Lui care construiesc cetăți. L-a dus în deșert, într-un loc unde talentele lui nu erau suficiente pentru a-i hrăni sufletul, într-un loc unde falsa conectare interpersonală permisă angajaților loiali nu-i putea alina durerea. Stătea pe nisipul fierbinte singur, fără uneltele sau echipamentul necesar pentru a-și ridica un adăpost.

În deșert, Dumnezeu i-a vorbit tandru acestui om, așa cum face El întotdeauna (vezi Osea 2:14).

Ai considerat mereu că talentele tale ți-ar putea aduce viață. Când ai fost ales șeful clasei în ultimul an la liceul creștin, ai fost foarte hotărât să te bucuri de oportunitățile de conducere pe care ți le asigurau abilitățile tale. Copil nebun ce ești. Eu vreau ca tu să trăiești, nu doar să te bucuri de

plăcerile temporare ale realizărilor. Te-am creat pentru relație cu Mine, o relație în care te afli într-o dependență care îți aduce bucurie și de care Eu Mă bucur ca fiind pe deplin suficientă. Nu sunt supărat pe tine. Sunt doar mâhnit. Inima îți este atât de goală și a fost tot așa chiar și atunci când lucrarea ta mergea bine. Cetatea pe care o construiești nu este nimic altceva decât o cocioabă aflată în bătaia vântului. Vreau să te modelez într-un cămin unde să locuiesc Eu, să fii un loc minunat de locuire din care să-Mi pot desfășura lucrarea. Aceasta este agenda Mea de lucru pentru acum. Iar mai târziu, te voia duce în casa Mea veșnică. Așteaptă până vei vedea locul care chiar acum este în șantier și care de drept deja îți aparține.

Totuși, pentru o perioadă mai îndelungată, ai nevoie să petreci ceva timp în deșert. Trebuie să ajungi să vezi că fără Mine toate resursele tale sunt nefolositoare. Poți construi o cetate acum; poți obține ceea ce vrei, dar aceasta va aduce slăbiciune sufletului tău. Vreau să înțelegi că resursele tale sunt fără valoare când le dedici scopurilor tale. Sunt moarte. Nu pot aduce viață. Când deșertul te va convinge de aceasta, vei mortifica impulsul de a-ți dovedi competența.

Și apoi vei descoperi un alt impuls în tine, unul care poate deveni chiar mai puternic dacă îl hrănești. Și, când acest impuls este eliberat, Eu voi fi cuprins de încântare, alții vor fi binecuvântați și tu te vei umple de bucurie.

Toate acestea se vor întâmpla. Mai ai încă puțin de stat în deșert.

Experiențele deșertului, acele perioade incontrolabile și neprevăzute în viață, când lucrurile care funcționau bine nu mai funcționează, sunt bune. În mâinile unui Dumnezeu îndurător, scopul acestor experiențe este de a schimba întrebările pe care le punem. În loc să ne întrebăm dacă putem să ținem lucrurile împreună și să ne atingem obiectivele, începem să ne auzim punând întrebarea pe care inima noastră a șoptit-o tot timpul: „Îmi iubesc Domnul. Ce aș putea dărui scopurilor Lui?"

Aceasta este o întrebare la care Duhul este încântat să-i răspundă. El este Cel care dă daruri oamenilor lui Dumnezeu pentru a putea să ne facem partea în trup, pentru a oferi altora darul unor relații interpersonale unice. Schimbarea întrebării din *sunt competent?* în *ce pot oferi?* este un proces lent, dificil. Dar impulsul din spatele întrebării greșite trebuie să moară pentru ca chemarea de a-L sluji pe Cristos să poată înflori.

Pasiunea unui constructor de cetăți de a găsi, a dovedi și a-și manifesta competența personală moare cel mai bine în deșert.

APRINDEREA DE FOCURI: UN DEVOTAMENT FAŢĂ DE ÎNCREDERE

Metafora

Să dăm citire cuvintelor lui Isaia:

„Cine dintre voi se teme de Domnul,
să asculte glasul Robului Său!
Cine umblă în întuneric
şi n-are lumină,
să se încreadă în Numele Domnului,
şi să se bizuie pe Dumnezeul lui!
Iar voi toţi, care aprindeţi focul,
şi puneţi tăciuni pe el,
umblaţi în lumina focului vostru
şi în tăciunii pe care i-aţi aprins.
Din mâna Mea vi se întâmplă aceste lucruri,
ca să zăceţi în dureri." (Isaia 50:10-11)

Există o diferenţă enormă între *bucuria de a descoperi* şi *pasiunea de a explica*. Prima dă vieţii un sentiment de aventură. Ultima ne face să urâm misterul.

Dumnezeu a creat lumea cu o structură ordonată care poate fi cercetată raţional şi utilizată profitabil. Slujba ştiinţei este de a înţelege această ordine universală cât de mult posibil.

Dar în spatele structurii se află o Persoană, o Persoană liberă şi complexă, care nu depinde de nimic din afara Ei. Este, deci, imposibil să reduci tot misterul la categorii comprehensibile. Un nivel de confuzie trebuie să rămână. Dacă ne încredem în Persoana din spatele structurii, confuzia devine o sursă de aventură. Dacă nu ne încredem, nu ne place confuzia şi încercăm să scăpăm de ea.

Pentru cei care se bucură de munca de descoperire, deoarece ştiu că un Dumnezeu bun transformă haosul într-un final minunat, misterul nu ridică nici o problemă. Este bine primit. Explică ceea ce pot şi rămân liniştiţi chiar când nu pot explica totul. Dar pentru cei conduşi de pasiunea de a da explicaţii, pentru cei care pun mare preţ pe a fi încrezători în planurile lor, misterul este ofensator. Ei vor să ştie exact ce trebuie să facă pentru a-şi asigura viitorul financiar, pentru a restabili armonia în relaţiile lor, pentru a avea succes în cariera sau lucrarea lor. Confuzia este un duşman. Nesiguranţa este o provocare ce trebuie învinsă.

Cuvintele lui Dumnezeu prin Isaia ne arată o modalitate prin care putem cunoaşte dacă trăim în firea pământească sau prin Duhul. Când dăm peste ceva inexplicabil nouă, când ne aflăm într-un tunel întunecos şi nu suntem siguri cum să ieşim de acolo, care e impulsul nostru cel mai puternic: acela de a ne încrede în Dumnezeu sau acela de a înţelege ce trebuie făcut? Căutăm rapid o lanternă pentru a ne ajuta să vedem drumul dinaintea noastră? Sau apucăm mai strâns mâna Celui care poate vedea în întuneric?

Unde este încrederea noastră – în Dumnezeu sau în capacitatea noastră de a concepe un plan isteţ? Dacă umblăm plini de încredere în lumina torţelor noastre, Isaia ne spune că nu ne bizuim pe Dumnezeu. Pretenţia de a merge pe o cărare cu un rezultat predictibil este un impuls al firii pământeşti. Ea trebuie să moară.

Semnificaţia metaforei

Celor care aprind focul le plac formulele. Îşi trăiesc viaţa urmându-le. Când nu îşi pot născoci propriile formule, se adresează experţilor care îi sfătuiesc la sigur ce să facă pentru a obţine rezultatele dorite.

Când cei care aprind focul încearcă să-i ajute pe oameni, ei sunt mai preocupaţi de a face totul corect decât de a atinge sufletele altora. Ei se încred mai mult în modelul lor de oferire a ajutorului decât în vocea lui Dumnezeu, decât în Duhul care vorbeşte prin Cuvântul Lui în inima lor răscumpărată. Relaţiile cu semenii sunt înlocuite cu efortul de a rămâne în control. Cei care aprind focul lucrează prea din greu. Ei urmează prea strict teoria; depind prea mult de tehnici consacrate.

Când fiii noştri trăiau primii ani ai adolescenţei, îmi amintesc că într-o seară am petrecut mai multe ore scriindu-mi analiza referitoare la dezvoltarea lor, stabilind de ce aveau nevoie pentru a traversa cu succes exigenţele sociopsihologice impuse de acea perioadă şi planificând cum puteam să-i ajut cel mai bine.

Câţiva ani mai târziu, când Kep se afla în plină răzvrătire, m-am răstit realmente la Dumnezeu cu cuvintele: „Spune-mi ce să fac, şi voi face. *Doar spune-mi ce să fac!*"

Când El a refuzat (nu sunt sigur ce credeam cu privire la ce s-ar fi cuvenit să facă El), am consultat un specialist în probleme de adolescenţă – de fapt doi. „Ce trebuie să fac? am întrebat. Să-l pedepsesc, să-i vând maşina şi să-i cer să participe la grupul de tineri?

Sau să discut calm cu el, să-i împărtăşesc preocupările şi să analizez chibzuit opţiunile ce ne-au rămas?"

Pentru că Dumnezeu nu a răspuns la acele întrebări în cartea pe care a scris-o, mi-am pierdut interesul în lecturarea Bibliei. Este interesant că preferăm să considerăm Biblia o carte de reguli, o colecţie de principii pe care să le urmăm când viaţa devine dificilă, în loc să o vedem ca pe o descoperire a inimii lui Dumnezeu. Preferăm instrucţiuni cu ceea ce trebuie să facem mai degrabă decât o invitaţie de a ne lega inimile de inima Lui şi apoi să îndeplinim orice ne va descoperi El. Celor care aprind focul nu le place nesiguranţa. Confuzia îi îngrozeşte. Întrebarea lor sâcâitoare este: „Procedez corect?" Fac asta cum trebuie? Comit greşeli mari? Nu există o cale mai bună de abordare a situaţiei? Ştiţi pe cineva care ar putea să-mi spună? Cei care aprind focul cer răspunsuri clare, instrucţiuni practice şi soluţii implementabile. Viaţa este acceptabilă dacă pot fi încrezători în planurile lor. Aşa că ei insistă pe planuri bune şi adesea le găsesc confirmate în Biblie, nu întotdeauna fiindcă planurile se găsesc acolo, ci pentru că ei doresc să fie acolo.

Părinţii copiilor mici sunt în mod special înclinaţi să fie printre cei care aprind focul. Când se întâlnesc pentru sprijin reciproc, împărtăşire liberă, rugăciune, studiul Bibliei şi discuţii despre cărţi bune dedicate creşterii copiilor, aceste întâlniri pot fi un lucru minunat. Dar uneori se întâlnesc în grupuri pentru a discuta intens ultimul manual creştin despre creşterea copiilor. Dacă cineva pune sub semnul întrebării textul acreditat, grupul nu îl mai primeşte bine. Spaima de confuzie a părinţilor este contracarată de o încredere aproape oarbă în ceea ce recomandă experţii.

Pentru a rămâne încrezători, se adună împreună. Vorbesc de succese, se sprijină în credinţa lor când lucrurile nu merg aşa cum au sperat şi se mustră unul pe altul în urma erorilor pe care planul lor nu le prevăzuse. Când o lanternă obişnuită le luminează drumul, aceşti oameni speriaţi intră în relaţii, dar nu o fac cu un spirit autentic. În comunitatea lor se dezvoltă elemente specifice sectelor. Acordul şi conformitatea sunt mai apreciate decât dezbaterea şi diversitatea, şi toate au loc în numele adevărului biblic. Pasiunea de a fi corecţi şi consensul lor cu privire la ceea ce este drept devine raţiunea apropierii lor în relaţii.

Dar acea pasiune şi întrebarea care inevitabil se naşte – Procedez corect? – vine din firea pământească. Pretenţia de a fi corecţi,

insistenţa de a-şi plasa încrederea într-o strategie datorită rezultatului ei garantat este un impuls care trebuie omorât. Trebuie să moară fiindcă înlocuieşte încrederea ultimă în Dumnezeu cu încrederea într-un sistem pe care îl putem urma.

Dumnezeu mi-a tratat cu o ocazie exprimarea pasiunii mele de a aprinde focul – aşa cum procedează El adesea – adâncind întunericul. El a permis confuziei mele să devină atât de mare încât îmi rămăseseră doar două opţiuni: să mă încred în Dumnezeu sau să mă adâncesc în disperare. Întunericul pe care l-a îngăduit a zguduit încrederea mea în ceea ce făceam şi a îndepărtat orice speranţă de a-mi recâştiga încrederea printr-un plan mai bun.

În timpul răzvrătirii lui Kep nu numai că am redactat un plan pentru a-i ajuta pe Kep şi Ken să treacă mai lin prin stadiile de dezvoltare, dar am şi studiat povestirile biblice pentru a vedea ce a dat rezultate şi ce nu (am petrecut ore studiind capitolul 2 din cartea 1 Samuel şi meditând asupra eşecului lui Eli cu cei doi fii ai săi, Hofni şi Fineas). Am citit cărţi scrise de experţi de prestigiu, m-am rugat şi am postit.

Deoarece scopul meu principal era să procedez corect şi să ştiu asta, nu puteam stabili relaţii profunde cu nimeni. Turnam prea puţin din mine în viaţa soţiei mele, a fiilor mei sau a colegilor mei. Rămâneam implicat în viaţa lor, adesea eram foarte amabil, dar lupta mea principală era să procedez corect, nu să ating acel ceva bun din altul cu tot ce aveam eu viu în duhul meu.

Întunericul se adâncea. Dumnezeu mi-a dat puţine ocazii în care mi-a confirmat că procedam corect. Am devenit mai confuz. Mă luptam cu confuzia; am urât-o aşa cum o detestă toţi cei care aprind focul.

Apoi am primit vestea că Kep a fost exmatriculat din colegiu. Ceva se clarifica. Nu erau formule. Nu existau strategii corecte cu rezultate garantate. Era doar Dumnezeu. Puteam să mă încred în El şi să mă bazez pe Numele Lui (nu ca pe un nou plan de a obţine ceea ce doream)? Puteam să-L iau de mână, să mă încred în inima Lui şi să păşesc în întuneric fără alt scop decât acela de a reflecta ceva din Cristos? Doar bezna adâncă m-a ajutat să mă tem mai mult de Dumnezeu decât de confuzie.

Când lumina dispare, când visele noastre se spulberă şi nu există nici o şansă să se readune, în acele momente sunt cele mai mari şanse ca întrebările noastre să se schimbe. Nu mai întrebăm: „Procedez

corect?" Înţelegem că nu putem fi suficient de corecţi pentru a face ca lucrurile să se întâmple aşa cum am dori. În schimb, întrebarea devine: „În cine trebuie să mă încred?"

Pasiunea de a explica ne duce pe o cărare care sfârşeşte rău. După cuvintele lui Isaia, ajungem în suferinţă, distruşi de întrebarea fără răspuns: De ce nu a mers? Ce aş fi putut face diferit? De ce sunt aşa de nepriceput? De ce am ascultat de acel expert? Cum aş putea ieşi din această groapă? E atât de adâncă – şi întunecoasă.

Dar când pasiunea de a fi corecţi este mortificată, apare una nouă: o dorinţă fierbinte de a ne încrede în Dumnezeu. Şi această dorinţă ne duce pe o cărare uneori prăpăstioasă şi cu hopuri, care şerpuieşte prin unele nopţi foarte întunecate, dar care, în final, ne duce la păşuni verzi. Acolo ne întindem liniştiţi. Şi asta se va întâmpla în mod garantat.

CAPITOLUL 12

Încă două impulsuri care trebuie omorâte

Constructorii de cetăţi nu reuşesc să stabilească relaţii interpersonale veritabile deoarece sunt mai interesaţi să-şi dovedească propria competenţă. Cei care aprind focuri trudesc mai din greu pentru a fi corecţi decât pentru a dărui pur şi simplu ceea ce au. Încă două impulsuri care trebuie omorâte sunt sugerate de metaforele spoirii de ziduri şi săpării de fântâni.

SPOIREA DE ZIDURI: UN DEVOTAMENT FAŢĂ DE SIGURANŢĂ

Metafora

Unul dintre aspectele cele mai tulburătoare ale vieţii în această lume este nesiguranţa ei. Nu suntem niciodată siguri cu privire la ce urmează să se întâmple. Globurile magice de cristal nu sunt vrednice de încredere şi singura sursă care întotdeauna ştie nu va spune niciodată.

Împreună cu soţia mea am petrecut două ore discutând cu o femeie al cărei soţ ar putea muri mâine sau peste un an. Diagnosticul lui de cancer pe creier a fost stabilit cu zece ani în urmă. Recent m-am sculat în fiecare dimineaţă cu o migrenă ciudată. Ar trebui să fac o tomografie a creierului? A te îngrijora dacă fiecare nouă durere înseamnă o boală gravă este ipohondrie. A avea certitudinea că sunt bine este o amăgire. Pur şi simplu nu ştim ce ne stă înainte.

Părinţii unor copii adulţi obişnuiau să-mi spună că poverile lor nu s-au sfârşit la absolvirea şcolii, sau când copiii lor s-au căsătorit bine,

sau când au obţinut o slujbă bună. Credeam că exagerează puţin. Acum nu mai cred. Chiar dacă cei doi fii ai noştri sunt bine – au o căsnicie fericită, sunt competenţi la locul de muncă, sunt implicaţi în biserici bune – pur şi simplu nu ştim ce va aduce ziua de mâine pentru ei, pentru noi, pentru nimeni.

Oamenii urăsc nesiguranţa. Suntem speriaţi de moarte cu privire la ceea ce Dumnezeul nostru imprevizibil ar putea îngădui sau nu ar împiedica (oricare ar fi cazul) să se întâmple. El promite să nu ne refuze niciun bine, să ne binecuvânteze cu binecuvântări spirituale şi să împletească tot ce se întâmplă într-un plan bun.

Dar câteodată este atât de greu să credem. Ne întrebăm: Acum *asta* ce să mai însemne? Un copil de şase ani astmatic care se luptă să respire, un soţ cu cancer care se stinge încet în durere, trădarea unui prieten pe care nu l-ai văzut venind înapoi, pierderea slujbei chiar când primul copil pleacă la colegiu. Pur şi simplu nu există nici o logică.

Trebuie să existe un mod de a trăi care cel puţin reduce şansele ca să se întâmple lucruri rele. În special acele lucruri rele de care ne este frică cel mai mult. Aş putea să fac faţă *altei* situaţii, Doamne, dar nu *acesteia*. Cu siguranţă nu vei permite să mi se întâmple una ca *asta*.

Evreii din zilele lui Isaia trebuie să fi avut preocupări asemănătoare când le-au spus liderilor lor spirituali: „spuneţi-ne lucruri măgulitoare, prorociţi-ne lucruri închipuite... lăsaţi-ne în pace cu Sfântul lui Israel!" (Isaia 30:10-11). A-L vedea pe Dumnezeu aşa cum este El cu adevărat nu aduce alinare imediată. El permite ca lucruri rele să se întâmple oamenilor buni, oamenilor ca noi care, deşi cu o natură păcătoasă, sunt fără îndoială destul de buni pentru a fi scutiţi de lucruri cu adevărat rele. Dorim protecţie, vitamine pentru a preveni cancerul, asigurare pentru a preveni falimentul sau sfaturi pentru a preveni nenorocirea familiei. Spune-ne că lucruri bune sunt la orizont acum, şi nu doar când vom ajunge în cer. Este mult prea îndepărtat. Dorim protecţie de lucrurile rele aici şi acum.

Profeţii lui Israel au cedat dorinţelor oamenilor, un tipar obişnuit şi în zilele noastre. Ei proroceau „după gustul inimii lor" şi declarau că este pace când nu era pace (Ezechiel 13:3, 10). Dar apoi ei au făcut un pas mai departe.

Pentru a se proteja de atacurile duşmane, oamenii care locuiau în cetăţi au construit ziduri în jurul cetăţilor lor. Ziduri care în realitate erau slabe, dar cu privire la care evreii doreau cu disperare să creadă că îi vor proteja. Conducătorii ar fi trebuit să le spună: „Zidurile voastre nu vă vor oferi siguranţă. Nu sunt rezistente. Vă puteţi

încrede doar în Dumnezeu. Nu vă încredeţi în ceea ce puteţi face voi, ci doar în Dumnezeul Cel Atotputernic."

În schimb, ei au zugrăvit zidurile cu var pentru a le face să arate mai solide. Şi-au asigurat o odihnă falsă, o speranţă falsă, un sentiment fals al protecţiei. „Acum, gândeau oamenii, cu siguranţă nu ni se poate întâmpla nimic rău. Conducătorii noştri spirituali ne-au ajutat să ne simţim în siguranţă."

Ascultaţi răspunsul lui Dumnezeu:

> „De aceea, spune celor ce-l acopăr [zidul] cu ipsos că se va prăbuşi... Voi surpa zidul pe care l-aţi tencuit cu ipsos, îl voi doborî la pământ." (Ezechiel 13:11, 14)

Dumnezeu nu va permite ca munca celor care şi-au spoit zidul să reziste.

Semnificaţia metaforei

Dumnezeu nu cinsteşte pasiunile noastre pentru siguranţă, cel puţin nu în condiţiile noastre. El apreciază încrederea noastră, chiar şi atunci când refuză să ne garanteze ocrotirea împotriva dificultăţilor şi a dezastrelor. Versul din cântarea atât de cunoscută „Nu ştiu ce-mi va aduce viitorul, dar Îl ştiu pe Cel care deţine viitorul" (Cântecul este tradus astfel în limba română: Eu nu pot şti ce va fi mâine / O, Doamne, eu nu pot afla, / Dar ştiu pe Unul care ţine / Viaţa mea în mâna Sa – nota trad.), exprimă mai mult decât un sentiment plăcut; este atitudinea pe care Dumnezeu crede că ar trebui să o avem.

Dar este greu. Când auzim despre lucruri dureroase care i s-au întâmplat cuiva, în mod reflex aruncăm var pe orice zid despre care credem că ne-ar putea proteja de o tragedie similară. Nişte prieteni din biserica mea tocmai şi-au pierdut fiul de douăzeci şi cinci de ani într-un accident de alpinism, cu o lună înainte de a absolvi Academia de Aviaţie Militară. Noi avem doi băieţi, care au douăzeci şi şase de ani, respectiv douăzeci şi opt de ani acum când scriu această carte. Sufăr pentru prietenii mei, dar când am auzit de pierderea lor a trebuit să mă lupt să alung gândul teribil că această tragedie ar fi putut avea loc în familia noastră.

Recent, fiul aflat la colegiu al unui prieten apropiat l-a pleznit peste creştet pe un prieten în timp ce repetau pentru o reprezentaţie teatrală satirică. Totul se desfăşura cu voie bună şi amuzament, genul de lucruri care se întâmplă de mii de ori în campusurile colegiilor unde băieţii se luptă prieteneşte, sau încearcă acrobaţii de gimnastică, sau pregătesc scurte piese de teatru comice pentru diverse petreceri.

Dar de această dată tânărul a căzut în gât şi acum este paralizat de la piept în jos. Când am auzit ce s-a întâmplat, am dorit din tot sufletul să mă apropii de prietenul meu. Îl iubesc pe acest bărbat. Am dorit să-mi conectez sufletul într-o relaţie de prietenie de sufletul studentului paralizat. Am dorit să-i spun: „Nu ştim ce pot face doctorii. Dar vei ajunge să-L cunoşti pe Dumnezeu aşa cum puţini oameni o vor putea-o face vreodată. Noi te vom sprijini în călătoria ta." Am dorit să mă apropii de fiul prietenului meu, tânărul care l-a lovit pe prietenul lui, în timp ce îşi punea la nesfârşit întrebarea „ce s-ar fi întâmplat dacă..."

Toate acestea îmi stăteau pe inimă. Dar mai era şi altceva prezent. În timp ce mă rugam pentru cei mulţi afectaţi de acest accident (şi continui să mă rog), şi în timp ce reflectam la greutăţile implicate, puteam auzi o şoaptă supărătoare: „Cum aş putea să mă asigur că aşa ceva nu i se va întâmpla niciodată vreunuia dintre fiii mei?"

O reacţie firească? Desigur, o reacţie naturală a firii pământeşti. Dorinţa pentru siguranţa familiei este, desigur, una legitimă şi un motiv legitim pentru rugăciune. A face tot ce ţine de noi pentru a preveni ca tragediile să aibă loc este ceva înţelept şi prudent. Nu-i nimic rău în asta. Dar a *pretinde* în surdină că va trebui să găsesc unele modalităţi de a-mi proteja familia împotriva nenorocirilor şi apoi să mă încred în protecţia pe care eu o asigur înseamnă că spoiesc ziduri.

Cei care zugrăvesc ziduri se concentrează pe o întrebare alcătuită din două părţi: Sunt în siguranţă? Dacă nu, ce pot face pentru a-mi procura siguranţa? Ei se conectează, neautentic bineînţeles, cu oamenii care aparent le asigură mijloacele prin care îşi pot proteja vieţile împotriva a tot ce le produce teamă. Uneori comunităţile creştine se leagă împreună stropindu-şi cu var zidurile una la cealaltă, fiind de acord cu faptul că anumite acţiuni şi atitudini L-au convins pe Dumnezeu să-i ocrotească de nenorociri.

Cei care zugrăvesc ziduri urăsc nesiguranţa mai mult decât se încred în Dumnezeu. Ei pretind protecţie şi şi-o asigură atunci când Dumnezeu nu o face. Consecinţa devotamentului lor faţă de siguranţă este că sufletele lor nu-şi găsesc niciodată odihna în Cristos. Iar dorinţa lor de a stabili relaţii cu ceilalţi este împiedicată. Preocuparea lor de căpătâi pentru siguranţa proprie acţionează ca o valvă ce blochează revărsarea tumultului de energie iubitoare.

Aşa că, Dumnezeu, în hotărârea Lui neabătută de a ne modela într-o comunitate a oamenilor aflaţi în relaţii veritabile centrate în Cristos, demarează proiectul Său de lucru. Uneori El îngăduie să experimentăm nenorocirea despre care credeam că nu va avea loc niciodată.

Moartea fratelui meu prin prăbuşirea unui avion în 1991 mi-a zguduit credinţa, scoţând în principal la iveală faptul că mă încredeam mai mult în zidurile mele văruite decât în inima Tatălui meu. Una ca asta nu i se putea întâmpla familiei mele. Bill umbla cu Domnul, era un om evlavios care a făcut mult bine în munca lui de consilier creştin, ca soţ, tată, fiu şi frate bun. Atât de multe lucruri mergeau bine în familia noastră. Cu siguranţă că eram protejaţi împotriva nenorocirilor de o *asemenea* amploare.

Dar într-o duminică dimineaţa, în 3 martie 1991, zidurile mele şubrede s-au clătinat, căzând pe neaşteptate la pământ.

Fiind un înrăit văruitor de ziduri m-am consolat cu faptul că alte lucruri mergeau bine. Căsnicia mea era solidă. Fiii noştri o duceau bine. Lucrarea mea era înfloritoare. Şi aveam un renume destul de bun cu privire la principiile de consiliere creştină pe care le îmbrăţişam întru zidirea Împărăţiei.

După aceasta au intervenit modificările din filozofia mea referitoare la consiliere care au dus la scrierea cărţii de faţă. Unele erau mici, alte nu erau atât de mici; dar ele mi-au trasat o nouă direcţie. Au ajuns la urechile mele diferite variante care motivau această nouă orientare: cum că ar fi cauzată de îmbătrânirea mea, şi poate de faptul că am obosit puţin, de problemele netratate din inima mea înşelătoare care avea nevoie de pocăinţă, sau pentru că, probabil, eu mă gândeam că aceste inovaţii nu mai sunt atât de frapante cum ar fi părut cu ceva vreme în urmă, ori s-ar fi datorat unui curaj al deschizătorului de drumuri care o porneşte în direcţii nemaiîntâlnite, sau Duhului Sfânt care vorbeşte prin mine.

Care este explicaţia corectă? Ce stă în spatele noii mele direcţii? Încotro mă îndrept? Unde vor duce toate? Nu sunt foarte sigur. N-am simţit niciodată ceva mai clar ca învăţătura pe care o lansez acum, dar nu pot şti *cu siguranţă* de unde vine sau încotro se îndreaptă. Şi, uneori, asta nu-mi place deloc. Îmi amintesc că m-am consultat cu o mulţime de minţi pricepute, că am înfruntat critica altora cu toată corectitudinea de care am fost în stare, că încredinţarea mea s-a adâncit pe măsură ce continui să studiez Scriptura şi să mă rog.

A-ţi extrage forţa din aceste jaloane de aducere aminte este ceva legitim. Dar dacă mă bazez pe aceste lucruri bune ca să mă protejeze împotriva dificultăţilor viitoare ale lucrării (care, pe bună dreptate, nu aş dori să survină), atunci sunt unul care spoieşte ziduri. Cei care spoiesc zidurile nu pot întâmpina necazurile socotindu-le tovarăşi de viaţă. Greutăţile despre care credem că nu vor apărea niciodată ne devin

duşmani. Formarea caracterului nu este scopul urmărit de cel care văruieşte ziduri. Siguranţa, în schimb, este un scop pe care îl vizează.

Dar Dumnezeu nu cinsteşte această pasiune. Uneori El permite să vină peste noi perioade de greutăţi inexplicabile şi cu totul de neînţeles, furtuni cu gheaţă care ne dărâmă zidurile. Şi acela e momentul în care avem de făcut o alegere: Vom construi un alt zid şi îl vom spoi şi pe acesta? Vom ceda impulsului nostru după siguranţă şi îl vom face o prioritate? *Sau* vom rezista acestui impuls şi, în schimb, vom acţiona sub călăuzirea Duhului, ştiind că vom fi ocrotiţi doar împotriva a ceea ce interferează cu scopurile lui Dumnezeu? Când rugăciunea nu va împiedica accidentele de avion, vom înceta să ne rugăm din cauză că rugăciunea nu a dus la rezultatul scontat? Sau vom continua să ne rugăm fiindcă ea ne conectează cu Dumnezeu şi ne dă o libertate interioară prin care îi putem binecuvânta pe alţii?

Când pasiunea pentru siguranţă devine ultima noastră linie de apărare împotriva dezastrelor, atunci ştim că e un impuls care trebuie anihilat. Trebuie să moară. Se prea poate ca dificultăţile care vin peste noi fără să aibă vreo logică sau cauză clară să fie necesare pentru a ne ajuta să mortificăm impulsul acesta, pentru a-l înlătura ca pe un laitmotiv care ne controlează viaţa. Vom putea experimenta adevărata putere a conectării interpersonale doar în măsura în care vom mortifica acest impuls de fiecare dată când apare.

SĂPAREA DE FÂNTÂNI: UN DEVOTAMENT FAŢĂ DE SATISFACŢIE

Metafora

Într-un pasaj extraordinar, Dumnezeu cheamă cerurile să privească la ce face poporul Său. Dumnezeul triunic, Cel care a creat fiinţele umane pentru a lua parte la veselia din sânul comunităţii Sale, este (ni se permite oare să spunem?) exasperat. Pare să spună: „Puteţi crede aşa ceva? Tuturor le este sete, şi totuşi trec chiar pe lângă apa pe care le-am dat-o. Apoi iau o lopată ca să-şi sape propriile puţuri de apă. Nu are nici o logică.

Şi fântânile pe care le sapă nu ţin apa. Scot de acolo o gură de apă, apoi a secat. Sapă o altă fântână. Ai crede că se vor întoarce la apa vie pe care le-am oferit-o fără plată şi care este la îndemâna tuturor din belşug. Dar ei insistă să bea din propriile lor fântâni. E pur şi simplu de necrezut. Este nebunie curată." (vezi Ieremia 2:13-14).

Săparea de fântâni evidenţiază impulsul nostru pentru satisfacţie

imediată, în chiar momentul când o solicităm şi în condiţiile stabilite de noi. Este un alt impuls care trebuie omorât.

Semnificaţia metaforei

Tocmai am vizionat o casetă video cu filmul *Mr. Holland's Opus*. Fiul meu, Ken, a insistat de ceva vreme să-l văd, aşa că, într-o pauză pe care am luat-o pe când scriam despre săparea de fântâni, m-am uitat la el. După cum era de aşteptat, cum mintea îmi era plină de gânduri referitoare la conectarea interpersonală, eu am interpretat povestea pornind de la presupoziţia că a fost scrisă pentru a ilustra teza pe care am intenţionat eu să o susţin în acest capitol.

La un moment dat în film, profesorul de muzică Glen Holland conduce o maşină (mai erau cu el doi studenţi) gonind nebuneşte pentru a ajunge la spital, unde soţia lui tocmai născuse. Bucuria acelui moment – când îl ţii în braţe pe întâiul tău născut şi o săruţi pe femeia care a purtat şi a născut rodul unirii voastre – este surprins într-un mod extraordinar. M-am gândit la naşterea celor doi fii ai noştri şi la femeia care a acceptat să mă unesc cu ea pentru a-i concepe.

La mai puţin de un an după acel moment, soţii Holland descoperă că fiul lor, Cole, este surd. Bucuria lor se transformă în durere, o durere greu de suportat mai ales de tată, care era un iubitor de muzică. Nu va fi niciodată în stare să stabilească o relaţie apropiată cu fiul lui prin ceea ce era atât de apropiat de inima fiinţei sale, muzica.

El reacţionează slab. Domnul Holland se desprinde de Cole, presupunând că nu există un nivel mai profund la care sufletele lor s-ar putea întâlni.

Pentru mine, momentul cel mai emoţionant al filmului este acela când Domnul Holland recunoaşte în Cole, care atunci era probabil în vârstă de şaisprezece ani, o pasiune pentru viaţă care există în ciuda surzeniei lui. Domnul Holland descoperă în cele din urmă că fiul lui, Cole, doreşte să fie parte din viaţa tatălui său, şi poate fi, pe o cale mult mai fecundă decât muzica, o cale pe care surzenia nu o poate bloca.

În timpul unui concert, domnul Holland, compozitor, dirijor, pianist, dar nu şi solist vocal, îşi pune jos bagheta, se îndreaptă spre microfon şi anunţă că vrea să cânte un cântec pe care i-l dedică fiului său. Apoi cântă (şi prin limbajul semnelor) şlagărul „My Beautiful Child" al lui John Lennon. Cole înţelege semnele şi citeşte buzele tatălui său. Ceva se revarsă din tată, curgând înspre fiul lui care îl face pe domnul Holland să tremure de bucurie, iar pe Cole să radieze de dragostea primită.

Conectarea are loc. Visele domnului Holland cu privire la o conectare *incompletă* s-au stins, iar el intră în bucuria unui vis mult mai măreţ.

Dumnezeu ne oferă o bucurie mai mare decât ne-ar putea-o da orice altceva, bucuria de a-L asculta cântându-ne cu o delectare deplină, în ciuda tuturor defectelor noastre, pentru ca apoi să ne cântăm unui altuia cu aceeaşi pasiune.

Dar luptele noastre nenecesare şi totuşi inevitabile cu competenţa, încrederea şi siguranţa creează un zgomot aşa de mare că nu auzim muzica. Şi aceasta ne lasă goi în interiorul nostru, în cămăruţa care tânjeşte să împărtăşească o relaţie de încântare reciprocă.

Starea noastră de neîmplinire devine o problemă. O experimentăm ca pe o durere a sufletului, un gol profund care cere să fie umplut.[1] Dar, pentru că nu ascultăm muzica Domnului, pentru că nu bem din fântâna Lui, ne mulţumim cu o satisfacţie mai mică, cu orice ne alină durerea infernală dinlăuntru.

Dorim să avem parte de o plăcere pe care să o putem noi controla şi care să ne umple de bucurie. Dar aceasta nu se va întâmpla niciodată. Totuşi noi încercăm, uneori prin lucruri evidente, cum ar fi pornografia, mâncatul excesiv şi banii; alteori prin lucruri mai puţin evidente, cum ar fi prestigiul, competenţa sau puterea. Avem nevoie de un sentiment plăcut care să elimine durerea. Dar acesta nu va apărea până când nu vom ajunge în ceruri. Chiar dacă Îl auzim pe Cristos cântând, totuşi suntem conştienţi de cei dragi care şi-au închis urechile să nu-I mai audă muzica, de un prieten care moare de cancer, de relaţii care pur şi simplu nu merg. Până în ceruri bucuria Domnului va coexista cu tristeţea – cu cât este mai mare bucuria, cu atât va fi mai adâncă tristeţea, stare permanentă a lucrurilor care ne va menţine concentraţi pe Cristos şi pe veacul ce va să vină.

Totuşi, când speranţa noastră şovăie, când tristeţea ne cotropeşte, aceasta se va preschimba în amărăciune. Învăţăm să urâm orice neîmplinire pe care o simţim şi ne temem că va continua pentru totdeauna şi că se va adânci.

Aceasta este dinamica săpătorului de fântâni. Cei care sapă fântâni sunt conduşi de impulsul de a se simţi bine acum, fără urmă de neîmplinire, de a stârni o experienţă de bunăstare care nu implică nici un fel de tristeţe. Întrebarea lor sună astfel: „Sunt împlinit?" Aceasta este tot ce contează.

Cei care sapă fântâni îşi evaluează relaţiile, carierele, conturile bancare, activităţile de zi cu zi după un singur criteriu: Lucrurile astea îmi aduc satisfacţie? Şi în mod constant răspunsul este negativ.

Sufletele noastre au fost create pentru o împlinire pe care doar cerul le-o poate da. Abia acolo durerea va dispărea în cele din urmă.

În timp ce durerea continuă să fie simţită dincolo de plăcerile disponibile, se întâmplă două lucruri. Mai întâi, începem prin a cere mai multă satisfacţie şi trăim pentru a o obţine. Tot ce ne asigură chiar şi o scurtă experienţă de fericire lipsită de orice umbră de durere devine irezistibil. Impulsul de a simţi acum ceea ce vom simţi numai în ceruri ne domină; ne schimbăm slujbele, ne părăsim partenerii de viaţă, încercăm biserici noi, trăim pentru lucrări mai mari, mâncăm prea mult, tolerăm impulsuri sexuale tot mai pervertite, facem orice ne dă satisfacţie momentană.

În al doilea rând, ne asumăm responsabilitatea de a ne planifica plăcerile pe care le dorim. Ne săpăm propriile fântâni. Este bine să ştii că satisfacţia este disponibilă la cerere. Nu ne place să fim la mila unui Dumnezeu imprevizibil.

Pe urmă, dorinţa de satisfacţie înfloreşte. Ne consumă. Ne determină fiecare alegere pe care o facem.

Apoi Dumnezeu începe lucrarea de a ne ajuta să mortificăm această pasiune a firii. Adesea El îi ajută pe cei care sapă fântâni să înveţe să-şi urască munca lovindu-i în faţă cu răul pe care căutarea lor după plăcere îl produce altora. Recunoaşterea acelui rău tulbură inimile născute din nou ale creştinilor.

Un prieten de-al meu a căzut într-o depresie gravă când lucrarea lui s-a încheiat. A fost obligat să se implice în munca de jos pentru a o scoate la capăt. Capacităţile lui nu mai erau respectate şi utilizate aşa cum fuseseră până atunci: *Constructorul de cetăţi a fost dus în deşert.* Nu avea nici o idee despre cum să-şi planifice următoarea etapă din viaţă: *Cel care aprinde focul a ajuns în întuneric.* Nu putea înţelege de ce lucrurile s-au prăbuşit după atâţia ani de slujire credincioasă şi rodnică: *Cel care spoieşte ziduri a experimentat dificultăţi de care nu credea că se va izbi vreodată.* Se simţea inadecvat, confuz şi nesigur, adică experimenta tocmai trăirile pe care cei ce construiesc cetăţi, aprind focuri şi văruiesc ziduri le urăsc şi de care le este teamă cel mai mult.

Inutil s-o spunem, durerea era intensă. Într-o seară, după o altă zi descurajatoare de muncă, dintr-un moft s-a oprit la o librărie pentru adulţi, ceva ce nu mai făcuse niciodată înainte, şi a închiriat un film erotic. În timp ce îl viziona târziu în acea noapte, a uitat de toate problemele lui timp de o oră. A fost prima lui experienţă din ultimii ani în care a trăit fără durere.

În următoarele săptămâni a închiriat şi s-a uitat la o duzină de

filme, întotdeauna după ce soția lui mergea la culcare. Târziu, într-o noapte, pe când se uita la cel de-al doisprezecelea film, ea s-a dat jos din pat, a mers în camera de zi și l-a găsit lipit de imaginile de pe ecran, masturbându-se.

Desigur ea știa ce se petrecea și de multe ori i-a vorbit aspru, l-a ignorat cu răceală și l-a amenințat cu divorțul. De această dată a plâns. S-a simțit învinsă de durerea din inima ei și de tragedia morală care se desfășura în fața ei. A stat acolo și a plâns, poate timp de cinci minute, apoi s-a întors și, fără să spună un cuvânt, s-a dus la culcare.

Sentimentul lui de rușine a fost puternic. Dar chiar mai devastat a fost atunci când a înțeles cât de mult rău i-a făcut soției lui. Ea s-a simțit abandonată, nedorită și trădată. El știa aceasta. Și, în timp ce această realitate îngrozitoare l-a lovit în față, o dorință s-a stârnit în el, aceea de a-și binecuvânta soția, o dorință care a simțit-o mai puternic ca niciodată. Într-un moment de convingere din partea Duhului, a văzut că plăcerea sexului nepermis l-a oprit de la satisfacția pe care o dorea cu adevărat, bucuria de a aduce un zâmbet pe fața soției lui.

Și, la fel de important, a înțeles că impulsul pentru satisfacție imediată nu era cel mai important pentru ființa lui, că era un dușman deja învins care nu mai trebuia să-l controleze. Ceva mai elementar decât „dependența de sex" îl definea. Era un *creștin* care se confrunta cu ispite sexuale.

Cu ajutorul a doi prieteni cărora le-a împărtășit aceste lupte, el a întrerupt orice gest de satisfacție prin mijloace nepermise, a aruncat colecția de reviste pe care o ascundea și a început să-și hrănească spiritul cu rugăciune, să petreacă timp în citirea Cuvântului și în părtășie cu cei doi prieteni.

Acest bărbat bea acum din apa vieții. Și-a aruncat lopata, își mortifică pretenția de a obține satisfacție, din când în când se mai luptă cu ispite puternice (a avut câteva scăpări), și își iubește cu fervoare soția.

Impulsul de a ne simți perfect acum și aici, de a fi capabili să ne producem satisfacție intensă ori de câte ori dorim, de a nu depinde de nimeni care ar putea refuza să coopereze: Iată un impuls care trebuie omorât. Vine din firea noastră și trebuie să moară. Uneori, aceasta implică confruntarea cu vătămarea pe care o producem altora atunci când dăm curs acelui impuls, pentru a ne ajuta să-l dăm la moarte.

Am privit la piedicile care obstrucționează drumul înspre o conectare interpersonală autentică. În capitolul următor voi analiza modul în care conectarea veritabilă la sufletele celorlalți ne poate ajuta să învingem aceste obstacole și totodată vom descoperi împreună care sunt rezultatele biruinței asupra lor.

CAPITOLUL 13

Conectarea interpersonală în toiul luptei

E greu să fii expus vederii în momentele tale cele mai rele. Poate de aceea lacrimile celei mai adânci tristeți sunt vărsate când nu e nimeni lângă noi. Ne e teamă că prietenilor noștri le va fi lehamite la un moment dat de luptele noastre, așa că le păstrăm pentru noi, în special pe cele urâte pe care nu reușim să le depășim.

Dar lacrimile fără public, fără cineva care să ne asculte și să îi pese, lasă rănile nevindecate. Când cineva ascultă gemetele noastre și rămâne în continuare lângă noi, simțim că ceva se schimbă în interiorul nostru. Disperarea pare mai puțin prezentă; speranța începe să apară acolo unde înainte era doar durere.

Adu-ți aminte de prietenul meu care a stat cu mine cât timp am plâns. O oră mai târziu, s-a întors spre mine cu ochii înroșiți și mi-a spus: „Efectiv mă doare stomacul de durerea pe care o simți." M-a ascultat și i-a păsat de mine.

A fost un moment de conectare a sufletelor noastre. Ceva puternic s-a revărsat din sufletul lui spre ceva viu și bun din mine, și am fost întărit. Cum a învățat să facă asta? A practicat o anumită tehnică? A participat la un seminar despre „deprinderi de interrelaționare"? Sau a permis suferinței să înlăture câteva obstacole care împiedicau eliberarea acelei bunătăți pe care Dumnezeu a așezat-o deja în el?

Nu cuvintele erau cele „corecte". Și nu le notați pentru a le recita data viitoare când prietenul vostru e greu încercat. Ele pur și simplu s-au revărsat dintr-o inimă care, în acel moment, era condusă de puterea lui Cristos. În acea zi am surprins un crâmpei din imaginea

Tatălui. Cu puţin mai multă convingere am crezut că şi Lui Îi pasă de mine.

Trebuie să ne confruntăm cu adevărul dur că nici unul din cei care nu au suferit nu iubeşte corect. Acele impulsuri rele care corup eforturile noastre de a iubi mor doar în focul încercărilor, cum ar fi experienţele deşertului, întunericul confuz, greutăţile aparent fără noimă, şi în urma recunoaşterii vătămării pe care egoismul nostru a cauzat-o altora.

Când alţii îşi deschid inima, noi cei care ascultăm ne simţim de obicei inadecvaţi. Nu ştim ce să spunem. Credem că se petrece ceva mai profund, ce nu putem vedea şi, dacă am vedea, nu am şti cum să procedăm. Aşa că dăm sfaturi stupide, sau ne arătăm disponibilitatea de a ne ruga, sau poate facem o încercare de a fi empatici („Se pare că eşti cu adevărat speriat."), sau interpretăm momentul („Crezi că frica ta de respingere are de-a face cu faptul că tatăl tău te-a abandonat cânt erai fetiţă?"). Ori bolborosim câteva expresii biblice despre Dumnezeu şi ceruri, sperând că acestea vor aduce puţină alinare. Sau îl îndrumăm spre altcineva.

Presupunem că, pentru a spune cuvinte care ajută cu adevărat, este necesară instruirea. Dar poate că problema noastră nu este lipsa educaţiei. *Poate că problema este sentimentul de inadecvare în sine.* Eu sugerez că adesea acest sentiment are mai mult de-a face cu dorinţa de a fi adecvat decât cu o inadecvare legitimă. Un prieten care nu a terminat stomatologia nu poate să-ţi trateze dintele stricat. Aceasta este o inadecvare legitimă. Dar un prieten care nu eliberează binele pe care Dumnezeu l-a pus în interior atunci când îi împărtăşeşti poverile s-ar putea să lupte mai mult cu roadele atitudinii pe care le are constructorul de cetăţi decât cu o insuficienţă reală.

Construirea de cetăţi stă în spatele celor mai frecvente sentimente de inadecvare care îi opreşte pe oameni să se conecteze în trupul lui Cristos. Dacă depindem de competenţa noastră pentru a ajuta un prieten care suferă, în mod obişnuit ne vom simţi nepotriviţi. (Pe cine socotim adecvat? Şi cum credem că a ajuns să fie adecvat?) Dar dacă vom căuta să înţelegem ce anume îmboldeşte inimile noastre răscumpărate să se implice în ajutorarea unui prieten care suferă, am putea găsi o putere ce poate fi eliberată. Pasiunea rea a construirii de cetăţi (imperativul de a te simţi adecvat) trebuie să moară pentru ca pasiunea cea bună a zidirii Împărăţiei (dorinţa de a dărui) să fie eliberată.

Dorinţele rele ale constructorului de cetăţi, cu sentimentul

paralizant al inadecvării pe care acestea îl generează, mor cel mai bine în deşert. Prietenul meu a petrecut timp în deşert, s-a luptat şi se luptă cu sentimente îngrozitoare ale lipsei de valoare şi, uneori, s-a luptat singur, fără ca cineva, în afară de Dumnezeu, să-i vadă lacrimile. Acele bătălii au avut mult de-a face cu eliberarea puterii lui Cristos spre mine în acea zi.

Aprinzătorii de focuri ar întâmpina lacrimile mele cu o activitate mentală frenetică, dorind să îmi prezinte plini de încredere un plan bun care să-mi liniştească lacrimile. Sau, probabil, s-ar înscrie la cursuri de instruire în consiliere pentru a face faţă mai bine situaţiilor similare data viitoare. Aprinzătorii de focuri sunt studenţii la consiliere care spun îndrumătorului lor: „Ei bine, spune-mi ce să fac când se întâmplă asta!"

Simpla recomandare pe care le-ai face-o aprinzătorilor de focuri să se folosească mai puţin de strategii şi să urmeze îndemnul inimii lor are un efect minim. Acest sfat nu pare a fi un plan bun. „Să mă încred în propria-mi inimă? Cum pot face asta şi să ştiu totodată exact care este cea mai bună modalitate de a veni în ajutorul cuiva?" Doar întunericul suficient de adânc pentru a nu putea ticlui planuri va face ca ideea încrederii să pară o opţiune dezirabilă.

Prietenul meu a fost instruit în consiliere sub îndrumarea mea. Dar când am izbucnit în lacrimi, el nu şi-a răsfoit notiţele pentru a hotărî care este cea mai bună abordare. Ci a petrecut timp în întuneric, neavând nici o idee despre cum trebuia să procedeze în situaţii critice. Întunericul l-a învăţat puţin din ce înseamnă să se încreadă în Duhul lui Cristos care era în el.

Să presupunem că aş fi plâns în faţa unei persoane care spoieşte ziduri. O asemenea persoană simte constrângerea de a face lucrurile mai bune, sau, cel puţin, de a le face să *arate* mai bine, cât de curând posibil. Poate că rugăciunea ar face acest lucru; poate este necesară o mustrare aspră; cuvintele prietenoase şi o îmbrăţişare strânsă au fost lucrative în cazul altcuiva care s-a aflat în suferinţă luna trecută; merită să mai facem o încercare.

Nici nu se pune problema unui angajament real. Unuia care zugrăveşte ziduri nici nu i-ar trece prin minte: e prea riscant. El construieşte şi văruieşte rapid un zid subţire care să ofere protecţie. Şansa de conectare este ratată. Dar aceasta se poate trece cu vederea, căci scopul a fost atins. Toţi se simt puţin mai bine şi nici măcar nu şi-au asumat riscuri mari.

Prietenul meu s-a dedicat unui scop diferit. El a dorit mult să se atingă de sufletul meu, să-mi dea din el însuşi tot ceea ce Îl reflecta pe Cristos. Acest scop a devenit mai real în viaţa lui în perioadele când s-a confruntat cu greutăţi pe care nu le-a putut evita. Acele perioade i-au spulberat speranţele de a mai avea siguranţă; apoi s-au născut speranţe mai înalte.

Când nu ne conectăm cu ceilalţi, ne simţim goi. Am fost creaţi pentru a intra într-o relaţie genuină cu un Dumnezeu care trăieşte în relaţii genuine. Ceva mai puţin decât aceasta ne lasă cu o durere îngrozitoare, durere ce am dori din toată inima să nu existe. Durerea poate fi atât de mare încât orice alinare, chiar şi pentru un moment, poate părea ceva bun. Cele mai rele infracţiuni – ca violul, escrocheria şi violenţa – pot părea justificate deoarece, preţ de un minut de trăiri extraordinare, durerea dispare. Delicte „mai mărunte" ca sarcasmul, indiferenţa şi tratarea de sus sunt chiar mai uşor de justificat. Ele par atât de bune. Plăcerile trecătoare ale păcatului îndepărtează acea durere groaznică, poate nu pentru multă vreme, dar nimic altceva nu pare să o aline definitiv.

Aşa gândesc săpătorii pricepuţi. Dacă prietenul meu ar fi fost un săpător de fântâni, s-ar fi agitat să găsească unele modalităţi de a simţi împlinire personală în timp ce încerca să-şi consoleze prietenul înlăcrimat. Sau se putea percepe ca pe un erou ce îl salvează pe acest creştin cu o bună imagine publică de încercările pe care doar el le văzuse. Sau ar fi putut încerca procedura mai obişnuită de a-mi permite să mă las pradă fanteziilor sexuale secrete în timp ce m-ar fi privit cu sinceră preocupare.

Dar nu aşa s-a întâmplat. Cred că, într-o oarecare măsură, el s-a luptat pentru mine cu puterea lui Cristos, deoarece cu câteva luni înainte a recunoscut cât de mult m-a neglijat. Odată ce a realizat efectul egoismului său asupra mea, a început să urască acel egoism – deoarece mă iubeşte – şi s-a deschis faţă de pasiunile mult mai bune din el. Prin harul lui Dumnezeu el este un om *bun*. Nu mai este un om rău. Această schimbare a avut loc când a devenit creştin. Şi a descoperit mai mult din bunătatea care îl locuieşte atunci când a înţeles rănile pe care le-a pricinuit răutatea lui.

Prietenul meu rămâne timp îndelungat într-o stare de zdrobire când îşi dă seama care sunt vătămările pe care le poate produce. Şi conştienţa acestui fapt îi declanşează impulsul de a binecuvânta.

Pasiunile naturii noastre independente se interpun în calea conectării. Ele trebuie să moară. Şi noi suntem chemaţi să participăm la execuţia lor, să încărcăm arma şi să apăsăm pe trăgaci.

În acest moment al discuţiei noastre mai rămân două întrebări care necesită o mică atenţie. Mai întâi, cum ne ajută conectarea interpersonală să omorâm impulsurile rele? Apoi, ce înseamnă mai exact a mortifica, a omorî pasiunile noastre rele? De ce vorbeşte Biblia despre omorârea lor? Ar trebui să distrugem acele impulsuri pentru ca ele să nu ne mai chinuiască din nou? Dacă nu, nu ne referim de fapt numai la a ne împotrivi lor, şi nu la mortificarea lor?

CUM NE AJUTĂ CONECTAREA INTERPERSONALĂ?

Slujba comunităţii nu este să schimbe oamenii. Doar Duhul poate face aceasta. Şi El este singurul responsabil să-i ducă pe oameni în deşert, sau să adâncească întunericul, sau să aducă greutăţi de neînţeles în vieţile lor, sau să-i convingă de vătămările pe care le-a cauzat egoismul lor. Uneori, El ne foloseşte ca instrumente în declanşarea acestor lucruri, dar responsabilitatea pentru a crea durerea răscumpărătoare este o treabă care aparţine unor mâini mai tandre decât ale noastre. Poate că noi recurgem uneori la mustrare şi avem reacţii zdrobitoare (întotdeauna trebuie să o facem cu reţinere), dar nu trebuie să insistăm niciodată că zdrobirea realizată de noi produce o lucrare spirituală profundă. Nu trebuie să pretindem niciodată un răspuns care să urmeze intervenţiei noastre, ci mai degrabă ar trebui să ne rugăm pentru un răspuns.

Când cerem ca implicarea noastră să producă un efect, noi uzurpăm rolul Duhului Sfânt şi, de obicei, ne găsim noi înşine în mijlocul unei lupte pentru putere. Chemarea centrală a comunităţii este de a clădi relaţii strânse, nu de a dezbina, de a elibera ceva plin de putere dintr-o persoană în viaţa altuia, făcând inima acestuia din urmă mai bună. Şi lucrarea Duhului Sfânt prin care suntem ajutaţi să învingem piedicile din calea conectării interpersonale (agendele greşite precum competenţa, încrederea, siguranţa şi satisfacţia) asigură oportunităţi deosebite pentru o conectare unică şi puternică. Permiteţi-mi să vă explic la ce mă refer.

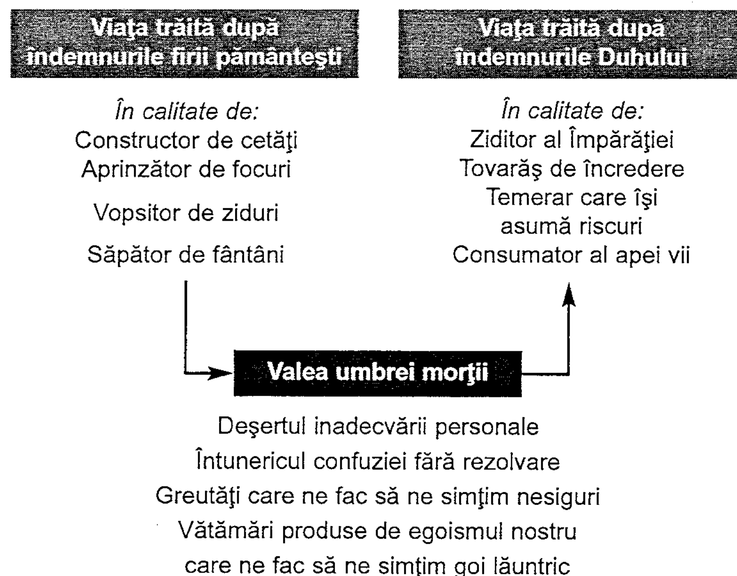
Când trecem prin perioade dificile, atunci avem nevoie cel mai mult unul de celălalt. Când Duhul conduce un constructor de cetăţi prin deşert, durerea inadecvării este intensă. Un prieten mi-a scris o scrisoare lungă; fiecare pagină era pătată cu lacrimi. „Nimeni nu mă urmează", spunea el, şi aceasta l-a făcut să se întrebe dacă era în el ceva vrednic de urmat. „E ca şi cum aş fi mistuit de dorinţa de a deveni persoana aceea foarte puternică pe care oamenii o ascultă tot timpul."

Prietenul meu este în deşert. Pretenţiile lui de constructor de cetăţi devin tot mai clare pentru el şi durerea resimţită când acestea nu îşi primesc împlinirea creşte tot mai mult. Ani de zile s-a luptat să-şi demonstreze competenţa, în parte ca reacţie la o educaţie care i-a adus puţină susţinere. Mulţi ani s-a descurcat bine. Este un bărbat capabil, talentat, foarte inteligent. Dar încă nu şi-a găsit odihna.

Pentru că Dumnezeu îl iubeşte şi doreşte să moară faţă de impulsul de a se dovedi competent, Duhul lui Dumnezeu îl duce pe un drum lung prin nisipul fierbinte, cu tălpile goale. Se află într-o situaţie în care nu se dovedeşte adecvat, în care propriile resurse nu i-au fost suficiente pentru a se descurca în viaţă. Timpul petrecut în deşert are menirea de a-l încuraja să renunţe la scopul competenţei personale şi să-şi dedice talentele zidirii Împărăţiei lui Dumnezeu. Doar în deşert putem recunoaşte că ne-am construit propria noastră cetate (chiar dacă munca pe care am făcut-o poate avea toate semnele distinctive ale unei lucrări spirituale).

Şi apoi, când suntem zdrobiţi de înţelegerea acestei realităţi şi ne pocăim, ni se prezintă posibilitatea dezirabilă a unui nou plan de lucru. Începem să simţim ce ar putea însemna să trăim prin Duhul.

Imaginează-ţi procesul în felul acesta:

Prietenul meu traversează un deşert. Şi aceasta îmi creează un prilej favorabil. Dacă pot vedea bunătate în el, dacă cred că Duhul urmează să facă ceva minunat în viaţa lui, atunci îmi pot cerceta inima pentru a vedea ce există în ea şi ce ar putea fi turnat în inima lui pentru a atinge bunătatea care ştiu că e prezentă acolo. Oricum aş exprima acest transfer, mesajul pe care vreau să-l comunic, mesajul care e în mine îi comunică celuilalt: „Cred în tine."

Să presupunem că prietenul meu a simţit mai multă confuzie decât inadecvare. Să presupunem că Duhul l-a condus printr-o vale întunecată unde nu putea vedea o cărare luminată înainte, poate îngrijorări despre cum îşi va achita facturile, sau despre cum ar trebui să se comporte cu fiica necăsătorită care e gravidă. În loc să admit pur şi simplu că situaţia este confuză sau să dau sfaturi, aş putea să-mi cercetez din nou inima ca să găsesc răspunsul cel mai profund pe care l-aş putea oferi. Unui prieten care este confuz datorită întunericului şi lipsei de direcţie i-aş putea spune: „Ştiu că tânjeşti să te încrezi în Dumnezeu. Nu voi fi niciodată plictisit să te aud vorbind de ostenelile tale în acest sens."

Când valea are mai mult de-a face cu greutăţi inexplicabile, când Dumnezeu loveşte zidurile unei persoane cu grindină pentru a-l întoarce de la siguranţă la curaj, Duhul Lui ne-ar putea îndemna să spunem: „Eşti o persoană curajoasă. Am un respect profund pentru asta." Poate că aceste cuvinte ar putea realiza apropierea într-o relaţie cu o persoană răscumpărată care a spoit ziduri, şi care trebuie să abandoneze iluzia protecţiei şi să înainteze asumându-şi riscul cu responsabilitate. Aceasta este ceea ce *doreşte* o asemenea persoană să facă. Ştiu aceasta pentru că Duhul lui Dumnezeu acţionează în inima regenerată a acestei persoane pentru a trăi după planul lui Dumnezeu.

Şi, în sfârşit, când suntem zdrobiţi de răul pe care i l-a pricinuit păcatul nostru unei alte persoane, nu există cuvinte mai dulci pe care le-am putea auzi decât: „Te iert." Duhul lui Dumnezeu vede ceva frumos dincolo de urâţenie. El ştie că acel ceva frumos se află în noi, deoarece El l-a pus acolo. Şi, când îndeamnă o altă persoană să vadă şi ea aceasta, Duhul îi dă putere să ierte ofensa în speranţa eliberării bunătăţii încătuşate.

Poate că un rezumat simplu al acestor idei ne va ajuta să le reţinem mai uşor.

Metafora nr.1: Construirea de cetăţi

Principala agendă de lucru:	Mă voi descurca în viaţă cu ajutorul resurselor pe care le pot controla.
Întrebarea obsedantă:	„Sunt suficient de competent?"
Frica cea mai profundă:	Inadecvarea
Pretenţia insistentă:	„Autoafirmare!"
Ocazii pentru conectare falsă:	Munca cu oameni ale căror calificări similare îi face capabili să realizeze un scop comun.
Impulsuri înrudite:	Gelozie Plăcere provocată de nenorocirea altuia Dependenţă de complimente Hipersensibilitate la critici
Strategia prin care Dumnezeu vine în ajutor:	Timp petrecut în deşert
Mesajul conectării:	„Cred în tine."
Întrebarea înnoită:	„Ce pot oferi?"

Metafora nr. 2: Aprinderea de focuri

Principala agendă de lucru:	Voi găsi un plan de care sunt sigur că va funcţiona.
Întrebarea obsedantă:	„Procedez corect?"
Frica cea mai profundă:	Teama de confuzie
Pretenţia insistentă:	„Fii de acord cu mine." „Spune-mi că voi reuşi."
Ocazii pentru conectare falsă:	Găsirea oamenilor care sunt de acord cu noi şi afirmă dogmatic înţelepciunea judecăţii noastre în timp ce îi critică pe alţii care văd lucrurile diferit.
Impulsuri înrudite:	Dorinţa de a crea partide Înclinaţie puternică de a critica

	Dragoste pentru discuţii aprinse Un spirit protector şi binevoitor
Strategia prin care Dumnezeu vine în ajutor:	Adâncirea întunericului
Mesajul conectării:	„Tânjeşti să te încrezi în El."
Întrebarea înnoită:	„În cine să mă încred?"

Metafora nr. 3: Spoirea de ziduri

Principala agendă de lucru:	Mă voi proteja de dificultăţile vieţii; aceasta este prioritatea mea.
Întrebarea obsedantă:	„Sunt în siguranţă?"
Frica cea mai profundă:	Nenorocirea
Pretenţia insistentă:	Pune-te de acord cu mine." (Ajută-mă să mă protejez.)
Ocazii pentru conectare falsă:	Trăirea în comunitate cu oameni care pun accentul doar pe binecuvântările vieţii şi atribuie acele binecuvântări acţiunilor lor.
Impulsuri înrudite:	Tendinţe obsesive Spiritualitate superficială Obiceiuri disciplinate Prudenţă
Strategia prin care Dumnezeu vine în ajutor:	Aducerea greutăţilor de care nu ne putem proteja.
Mesajul conectării:	„Văd curajul pe care îl ai."
Întrebarea înnoită:	„Sunt pe mâini destul de bune ca să trăiesc o viaţă activă?"

Metafora nr. 4: Săparea de fântâni

Principala agendă de lucru:	Vreau să mă simt bine oricând doresc şi într-un mod care îndepărtează orice durere, chiar dacă doar pentru o clipă.
Întrebarea obsedantă:	„Sunt împlinit?"

Frica cea mai profundă:	Goliciunea sufletească
Pretenţia insistentă:	Consimţire: „Cooperează cu eforturile mele de a mă simţi bine şi nu mă judeca."
Ocazii de conectare falsă:	Asocierea cu oameni superficiali care nu au un scop mai mare decât să se bucure de viaţă.
Impulsuri înrudite:	Nerăbdare Insensibilitate Acceptarea cu indulgenţă a propriilor slăbiciuni Lăcomie
Strategia prin care Dumnezeu vine în ajutor:	Demascarea vătămărilor pe care le poate cauza altora propriul egoism.
Mesajul conectării:	„Te-am iertat."
Întrebarea înnoită:	„Cum pot binecuvânta?"

Ce înseamnă să ne omorâm impulsurile?

Există în noi impulsuri rele. Nu mulţi sunt cei care se îndoiesc de aceasta. Şi trebuie să ne împotrivim lor. Nici un creştin nu ar susţine altceva.

Dar ni se spune să facem mi mult decât să ne împotrivim lor. Trebuie să le omorâm. Şi totuşi, am putea mărturisi cu toţii că impulsurile rele sunt încă vii în noi; continuăm să le simţim puterea. Aceasta înseamnă că nu le-am omorât? Sau omorârea lor presupune altceva decât eliminarea lor?

Daţi-mi voie să sugerez trei lucruri care nu înseamnă mortificarea firii pământeşti.

- *Nu înseamnă doar să ne împotrivim lor.* Cu siguranţă mortificarea include împotrivirea (trebuie să nu dăm curs dorinţelor lumeşti, Tit 2:12), dar implică ceva mai mult. În caz contrar, revenim la abordarea fă-ce-este-corect, tremurând la poalele Muntelui Sinai în timp ce legea ne spune ce să facem.
- *Nu înseamnă eliminarea lor astfel încât influenţa lor nu mai este simţită din nou.* Psihoterapia oferă uneori această speranţă. Vindecă tulburările psihologice fundamentale şi, la fel cum un doctor vindecă pneumonia, simptomele vor dispărea. Nu vei mai avea pasiuni care să te deranjeze. Dar impulsurile firii pământeşti nu dispar când sunt tratate problemele psihologice.
- *Nu înseamnă cercetarea atentă a fiecărei alegeri iminente pentru a găsi impulsurile rele fundamentale şi, dacă le găsim, alegerea altei direcţii.* O prietenă a luat parte la experienţa unui grup de consiliere care căuta să demaşte motivele urâte din spatele oricărui comportament. Fiecare membru „împărtăşea" impactul negativ pe care l-a simţit datorită stilului de relaţionare al celuilalt. Prietena mea a părăsit grupul zdrobită de deznădejde, convinsă că înăuntrul ei nu se afla nimic altceva decât impulsuri rele. I-a fost frică să spună multe lucruri oamenilor de teama de a nu vătăma pe cineva. După cum era de aşteptat, şi-a pierdut toată bucuria şi libertatea. Procedura grupului de consiliere nu se suprapunea cu ceea ce înţelege Biblia prin mortificarea firii.

Pavel ne învaţă că *vechiul nostru eu* a fost răstignit împreună cu Cristos pentru ca „să nu mai fim robi ai păcatului" (Romani 6:6). Ceva a fost deja omorât de Cristos – noi nu am avut nici o contribuţie la aceasta – dar acum suntem liberi să tratăm ca lipsit de viaţă ceea ce deja a fost nimicit.

Sensul strict al cuvântului „vechi" (din vechiul eu) este „învechit" sau „învechire". Înseamnă ceva care a supravieţuit perioadei de utilizare recomandată şi nu mai este dorit. Când Pavel spune că vechiul nostru eu a fost „răstignit", pentru a denota acest concept el se foloseşte de un cuvânt care înseamnă „distrus în întregime".

Iată ce spune el: Modul în care abordăm viaţa înainte de a-L cunoaşte pe Cristos este complet nefolositor şi moartea lui Cristos l-a considerat inutil şi l-a îndepărtat din poziţia de autoritate pe care o avusese în trecut în vieţile noastre. Nu numai că păcatele noastre (produsul modului vechi de viaţă) sunt iertate, dar natura noastră păcătoasă a fost înlocuită de ceva mai bun şi mai puternic.

Vechea natură continuă să existe ca o sursă de impulsuri rele, dar a fost demascată ca o putere care nu are nici o însemnătate în a ne da viaţă. A fost detronată din poziţia de singurul lider spre care ne putem întoarce pentru a găsi plinătatea pe care o dorim. Un nou lider a intrat în vieţile noastre, un lider pe care acum suntem liberi să-l slujim.

Toate acestea au fost făcute pentru noi. Dar acum este slujba noastră să ne considerăm „morţi faţă de păcat" (Romani 6:11), pentru a vedea

clar că firea pământească (pretenţia noastră de a găsi competenţă, încredere, siguranţă şi satisfacţie fără a renunţa la independenţa noastră) rămâne o abordare a vieţii scoasă din uz şi nefolositoare. Pur şi simplu nu dă rezultate, chiar dacă pare să funcţioneze pentru o vreme. Inevitabil, ea duce de fiecare dată la nefericire.

Dar încă ne este greu să o percepem în felul acesta. Aşa că Dumnezeu ne duce în pustiu, unde pretenţiile noastre de competenţă se dovedesc false; ne pune în întuneric, unde speranţele noastre de încredere în strategii clare sunt spulberate; ne aduce greutăţi în viaţă împotriva cărora am crezut că ne putem proteja singuri; şi ne obligă să ne deschidem ochii pentru a vedea cât de mult îi răneşte pe alţii trăirea noastră neglijentă, distrugându-ne astfel plăcerea pe care am putea-o găsi în păcat. Dumnezeu ne demonstrează prin experienţa noastră imediată că pasiunile firii nu conduc la viaţă, aşa cum o promit; ele conduc la suferinţă, nefericire, disperare, şi sentimentul zădărniciei.

Duhului lui Dumnezeu Îi place să pună în lumină frumuseţea lui Cristos, o frumuseţe care acum este în noi. Tot ce face El are în vedere acest scop. Când vede impulsurile din noi care ne îndepărtează de Cristos, El le demască, le descoperă ca fiind periculoase pentru sănătatea noastră spirituală şi neputincioase în a insufla speranţa unei vieţi trăite frumos.

Când recunoaştem ceea ce este deja adevărat, adică faptul că eul nostru vechi nu are puterea de a ne controla şi că nu vom fi în câştig (ci ne produce doar un mare rău) dacă îl lăsăm să ne controleze, atunci, alegând să ne împotrivim impulsurilor rele, vom mortifica firea pământească. Şi vom omorî pasiunile păcătoase, despre care credeam că ne vor aduce lucruri bune în viaţă, considerându-le drept tirani.

Preocuparea principală a Duhului este să elibereze şi să facă manifestă viaţa lui Cristos din noi. El nu se bucură niciodată de durerea pe care o simţim atunci când experimentăm pustia, sau întunericul, sau greutăţile, sau vătămarea pe care o cauzăm altora. El pur şi simplu înlătură piedicile în calea conectării interpersonale, a trăirii în relaţiile care aduc aceeaşi bucurie de care Tatăl, Fiul şi Duhul s-au bucurat dintotdeauna, cu excepţia unei după-amieze de vineri.

Dar pentru a ne conecta nu trebuie doar să mortificăm firea, ci trebuie totodată să vitalizăm Duhul. Iar sensul practic al acestui fapt constituie subiectul meu final.

CAPITOLUL 14

E timpul să ne interconectăm relaţional

Tatăl soţiei mele a murit în 10 martie 1997. Avea atunci 91 de ani. Nicio moarte nu îi lasă neafectaţi pe cei rămaşi în urmă. Nu este niciodată uşor. Fiecare moarte este un eveniment unic marcat de o anumită încărcătură de suferinţă.

Cu siguranţă că această afirmaţie este adevărată cu privire la moartea unui tată. Când bărbatul care întruchipa idealurile de ocrotire, putere şi sprijin părăseşte această lume, trecerea lui stârneşte o varietate uimitoare de emoţii. Amintirile personale revin cu o forţă pe care nu o aveau atunci când trăia. Iar imaginea de ansamblu şi domeniile mai mari spre care indică evenimentele concrete ale vieţii lui devin dintr-o dată mai clare. Elementele izolate, concrete, deşi foarte vii, cu puterea de a ne încălzi sau întrista inimile, tind să fie incluse într-un întreg mai mare. De obicei aşa se întâmplă.

Uneori, câteva amintiri groaznice poartă o greutate aşa de mare încât aspectele mai bune tind să fie estompate. Din când în când se întâmplă reversul. Unul sau două momente minunate de fericire creează o imagine pozitivă pe care onestitatea cu privire la restul povestirii ar invalida-o.

Cel mai adesea, amintirile concrete, bune sau rele, încă stârnesc sentimente puternice, dar tiparele trainice care definesc caracterul tatălui şi care scot la iveală impactul lui de lungă durată sunt mai bine observate şi cântărite. Dorinţa cuiva de a se vedea perpetuator al unei bune moşteniri este intensificată de moartea unui tată.

Această dorinţă creează adesea o tensiune dificilă între ceea ce ne

amintim şi ceea ce am dori să ne amintim. E nevoie de un anumit efort pentru a aprecia cu adevărat trăsăturile de caracter valoroase care ne-au binecuvântat şi, în acelaşi timp, să privim în ochi, fără resentimente, slăbiciunile care ne-au produs durere.

Acest conflict rămâne de obicei îngropat timp de aproximativ şase săptămâni după înmormântare. Forţa de moment a şocului cedează după această perioadă şi miile de detalii care cer atenţie fie au fost rezolvate, fie au fost înlocuite de un plan cu privire la ce trebuie făcut. Apoi inima simte libertatea de a-şi exprima luptele cele mai profunde care sunt cel mai bine înfruntate în cadrul unei comunităţi ai cărei membri întreţin relaţii veritabile.

Rachael şi cu mine facem parte dintr-un grup de şcoală duminicală care devine o comunitate cu o semnificaţie tot mai reală pentru noi. Luăm foarte în serios oportunitatea pe care o prezintă Evanghelia de a ne conecta unul cu celălalt pentru a elibera ceea ce este viu şi puternic din noi într-un mod care stârneşte ceea ce e bun în celălalt.

Trei membri ai clasei noastre au experimentat recent moartea unuia dintre părinţi. Mary şi-a pierdut mama şi Sandy tatăl, în ambele cazuri datorită cancerului. Rachael şi-a văzut tatăl căzând într-o slăbiciune aproape paralizantă şi uneori într-o dezorientare stranie înainte de a se înălţa sănătos şi în putere, în prezenţa lui Cristos.

Clasa de studiu a organizat o seară pe care am numit-o simplu un timp de doliu şi durere pentru fiecare dintre aceste femei. Împreună cu Al Stirling, omul care a purtat cea mai mare parte a poverii păstoririi micii noastre comunităţi, am fost implicat în organizarea şi conducerea serilor pentru Mary şi Sandy.

Timpul de durere pentru Rachael a fost săptămâna trecută, la aproximativ şase săptămâni de la moartea tatălui ei. Am participat fără nicio altă responsabilitate decât aceea de a fi alături de soţia mea. De asemenea, au participat şi doi nepoţi, băiatul unuia dintre fiii noştri şi un nepot care locuieşte în oraşul nostru.

Printre multele mele reacţii din acea seară, a fost şi aceea de a spera că la moartea unuia din părinţii mei încă voi fi parte din această comunitate. Doresc ca aceşti prieteni să se strângă în jurul meu în timp ce voi trece prin acea adâncă întristare.

O reacţie pe care am trăit-o mai intens a implicat un sentiment clar că eram în mijlocul unei comunităţi vindecătoare, că ceva puternic se revărsa din prietenii mei în soţia mea şi stârnea la viaţă bunătatea

dinăuntrul ei. Câţiva creştini şi-au conectat inimile în acea seară într-un mod pe care doar Evanghelia îl face posibil.

Ne-am adunat la şase şi jumătate aproape şaizeci dintre noi răspunzând iniţiativei lui Bill şi a lui Sandy de a organiza acea seară. Timp de jumătate de oră, am gustat zecile de deserturi care umpleau bucătăria. Mary a pregătit o plăcintă cu vişine, preferata lui Rachael.

Jeannie a adus un dar special. Mai devreme în acea săptămână ea a auzit-o pe Rachael descriind vasele de prăjituri pe care tatăl ei le ţinea la îndemână, unul întotdeauna plin cu biscuiţi în formă de animale pentru bucuria lui, a celor paisprezece nepoţi şi treisprezece strănepoţi. Când Rachael a sortat lucrurile tatălui ei, vasele de prăjituri pe care le-a găsit au atins un punct sensibil în amintirile ei. A experimentat apoi regretul că nu a păstrat unul ca amintire. În noaptea durerii ei, Rachael a primit un vas de sticlă pentru prăjituri plin cu biscuiţi în formă de animale cu o însemnare prietenoasă de la Jeannie. A fost un moment de conectare; nu au fost necesare abilităţi profesionale, se cerea doar sensibilitate şi bunătate.

Ca fiecare dintre noi, tatăl lui Rachael a fost un om imperfect, un amestec alambicat de contradicţii, cu unele puncte tari remarcabile şi câteva slăbiciuni care te scot din fire. Impactul lui asupra sufletului soţiei mele au inclus bogate binecuvântări şi răni adânci. A îmbogăţit personalitatea ei şi a vătămat-o deopotrivă. Rachael a venit în acea seară cu teamă, conştientă atât de răni cât şi de iubirea caldă pe care i-o păstra. Nu dorea nici să-şi discrediteze tatăl, însă nici să-l ridice pe piedestal.

Partea formală a serii a început la puţin după ora şapte, când farfurioarele cu plăcintă au fost împărţite. Deşi nu a fost niciodată exprimată în mod explicit, intenţia comunităţii a fost să o încurajeze pe Rachael să mortifice orice reacţie firească faţă de tatăl ei şi să o ajute să-şi înviorează duhul, acolo unde viaţa lui Cristos era prezentă. Grupul a dorit să o vadă acceptându-şi durerea fără să-i stârnească resentimente şi fiecare a dorit să-i hrănească încrederea în bunătatea lui Dumnezeu într-un mod care îi va permite să se conecteze cu ceea ce este nobil şi binevoitor în ea.

Al Stirling a început cu câteva cuvinte despre importanţa aducerii aminte şi apoi a invitat-o pe Rachael să-l prezinte grupului pe tatăl ei, mai întâi apelând la amintirile din copilăria ei. Înainte de a face aceasta, Rachael a pus un cântec la magnetofonul tatălui ei, unul care i-a adus multă mângâiere în timpul ultimelor săptămâni. Ea a auzit

acest cântec la un radio creştin cu câteva luni înainte şi i-a spus în treacăt unei prietene cât de mult îi place. Acea prietenă a găsit cântecul pe banda de magnetofon şi i l-a dat lui Rachael. Cântecul începea cu versurile „Dacă m-ai putea vedea acum", şi apoi îi asigura pe cei rămaşi că, dacă i-am putea vedea pe cei dragi umblând pe străzi de aur, bucurându-se de viaţă ca niciodată înainte, durerea noastră ar fi îndată înconjurată de bucurie şi de anticiparea pasionată de a experimenta curând aceeaşi fericire.

Când cântecul s-a sfârşit, Rachael a spus simplu: „Vreau ca realitatea pe care o exprimă aceste cuvinte să slujească drept cadru pentru tot ce voi spune despre tata. Sunt cu adevărat bucuroasă pentru el."

Şi apoi, încurajată de Al şi de ceilalţi prin întrebări de felul: „Care sunt unele dintre cele mai chinuitoare amintiri?", „Cum s-a schimbat tatăl tău de-a lungul anilor?", „Pentru care lucruri eşti mai mulţumitoare?" şi „Cu ce imagine vrei să rămânem când ne vom gândi la tatăl tău?", Rachael a zugrăvit un portret al tatălui ei vreme de mai mult de un ceas. Grupul a aflat că tatăl tatălui ei a insistat ca fiecare copil al lui să facă cumpărăturile pentru oamenii de culoare în băcăniile unde acestora nu li se permitea să intre sau unde erau întâmpinaţi cu o lovitură de bici; şi aceasta chiar în inima Sudului. Am aflat că tatăl lui Rachael făcea plimbări lungi după orele de serviciu, având buzunarele pline de tractate biblice, şi se ruga lui Dumnezeu să îl trimită la oamenii care erau pregătiţi să asculte vestea bună a lui Cristos. Am aflat că era un fanatic al jocului de baseball şi că o recompensa pe Rachael pentru a sta acasă cât timp îşi ducea fiii la jocurile importante ale ligii. Când asista la competiţiile atletice prefera compania bărbaţilor bine informaţi. Rachael era mai mult interesată de evenimentele sociale decât de meciuri.

Şi am mai aflat unele lucruri care nu au fost uşor de împărtăşit pentru Rachael. Dar prin tot ce s-a spus despre el, tatăl ei a fost cinstit pentru binele care era în el, şi fusese din belşug. Dumnezeu a fost înălţat pentru binele pe care l-a realizat prin slăbiciunile tatălui ei.

Seara s-a sfârşit cu un cor de rugăciuni şi două imnuri deosebit de dragi familiei noastre. Apoi comunitatea a înconjurat-o pe Rachael, a îmbrăţişat-o, i-au spus cuvinte de dragoste şi i-au oferit zâmbete care exprimau încântarea lor de persoana pe care o reprezenta soţia mea. Membrii comunităţii i-au văzut inima şi au sărit de bucurie la vederea ei.

O femeie de vârstă mijlocie mi-a spus în timp ce mai zăboveam (nimeni nu voia să plece) că a experimentat o vindecare în sufletul ei

în timp ce o asculta pe Rachael. Tatăl ei, care murise cu câţiva ani înainte, fusese un om aspru, inabordabil, genul de tată care nu şi-ar invita niciodată fiica să-i dea o caldă îmbrăţişare. Ea nu a reuşit să depăşească amărăciunea cauzată de ceea ce el nu i-a oferit niciodată.

Dar în acea seară, a prins viaţă ceva mai adânc decât mânia ei. Ea putea vedea bunătatea pe care a lucrat-o Dumnezeu prin tatăl ei. Ea simţea îndemnul de a-l cinsti, de a-l aprecia, de a se închina lui Dumnezeu în timp ce îşi amintea toate acestea despre tatăl ei. După cum exprima chiar ea: „Am simţit că ceva în mine s-a schimbat."

Pasiunea de a-şi ierta tatăl, pusă acolo cu mult timp în urmă de Duhul Sfânt, dar care a rămas inactivă în tot acest timp, a devenit mai puternică pe măsură ce impulsul de a purta ranchiună era mortificat.

O putere s-a revărsat din soţia mea şi s-a conectat cu bunătatea din inima răscumpărată a acestei doamne. Viaţa lui Cristos dintr-o persoană a stârnit viaţa lui Cristos din altă persoană. Rezultatul a fost puterea de autocontrol şi eliberarea impulsurilor bune. Avusese loc un alt moment de conectare.

Acea seară, oricât a fost ea de minunată, nu a făcut tot ce trebuia făcut în inima fiecăruia. Bătălia continuă în fiecare dintre noi. Firea şi duhul din fiecare din noi încă se luptă în inima lui Rachael, în inima mea şi în inima celorlalţi prieteni din comunitate care s-au adunat în acea noapte. Doar întoarcerea lui Cristos va pune capăt pentru totdeauna luptei, când bunătatea va elimina pentru totdeauna răutatea din noi.

Până atunci, chemarea comunităţii este de a-şi conecta inimile cu ceilalţi oameni, de a-i ajuta să-şi omoare impulsurile rele, să-şi exercite autocontrolul asupra pasiunilor indisciplinate şi imorale, în special în timpul perioadelor din pustie, în acele nopţi lungi ale întunericului, în acele întâlniri neaşteptate cu greutăţi aparent fără logică şi în momentele înjositoare, când vedem vătămarea pe care egoismul nostru a produs-o altcuiva.

Dar chemarea noastră este mai mult decât de a ne ajuta unul pe altul să ne mortificăm firea. Noi avem, de asemenea, mijloacele de a ne stimula unul pe altul la dragoste şi la fapte bune, de a identifica, hrăni şi a ajuta eliberarea impulsurilor bune care sunt întotdeauna prezente în spatele celor rele. Conectarea inimilor între creştini ajută la învierea duhului nostru lăuntric.

Reflectând la timpul în care comunitatea prietenilor noştri s-a întâlnit pentru a fi împreună cu soţia mea în momentele grele cauzate

de pierderea tatălui ei, mi-a devenit clar că cel puţin trei elemente s-au combinat pentru a da naştere la conectarea pe care am experimentat-o. În primul rând, ei *s-au implicat în bătălia* pentru sufletul lui Rachael. Ei ştiau că impulsurile bune şi rele se luptau pentru teritoriu în fiinţa ei şi, în mod intenţionat, li s-au aliat impulsurilor bune.

În al doilea rând, ei au crezut că Dumnezeu o putea întări pe Rachael prin durerea ei. Ei au surprins un crâmpei din imaginea frumuseţii care o defineşte şi *au dezvoltat o viziune* a ceea ce putea deveni ea pe măsură ce Duhul adâncea acea frumuseţe într-o asemănare şi mai pronunţată cu Cristos.

În al treilea rând, ei *au eliberat puterea lui Cristos* din ei înşişi în folosul ei. Compasiunea şi dragostea i-au îndemnat să participe. Orice altceva se întâmpla în inimile lor în acea seară, poate lucruri urâte cum ar fi gelozia („De ce n-am avut şi eu parte de o seară ca aceasta când cel pe care l-am iubit a murit?") sau autocompătimirea („Am atât de multe probleme în viaţa mea chiar acum, încât pur şi simplu nu pot să particip cu tot ce sunt la ce se întâmplă în această seară."), sentimentul copleşitor era că, pe măsură ce conectarea avea loc, lucruri mai bune se instăpâneau peste comunitatea noastră. Oamenii descopereau şi eliberau ceea ce era bun în ei în mijlocul a ceea ce era rău.

Consecinţa acestor trei elemente este că reduce sentimentul de izolare (cineva se luptă pentru noi), ne motivează să ne grăbim înspre premiu (ştim că într-o zi vom fi asemenea lui Cristos), şi ne dă un gust a ceva atât de minunat încât nu ne vom mulţumi cu nimic mai puţin (am simţit puterea lui Cristos). Conectarea inimilor duce la declanşarea şi eliberarea a ceva ce este bun în noi.

Prietenii noştri s-au conectat cu Rachael în acea seară. A fost o experienţă minunată, rară dar minunată. Conectarea interpersonală ar putea deveni mai obişnuită în familii şi între prieteni. Ar putea deveni revărsarea ce rezultă din preaplinul închinării noastre împreună înaintea lui Dumnezeu. Ar putea deveni puterea de atracţie a Evangheliei pentru o generaţie cu relaţii frânte, fragmentată.

Conectarea inimilor în comunităţile noastre în felul în care Se conectează Dumnezeu în interiorul Sfintei Treimi ar putea revoluţiona înţelegerea noastră cu privire la modul în care ne putem ajuta unul pe altul.

Ultimele capitole ale acestei cărţi le vom petrece meditând la cele trei activităţi ale conectării în speranţa că această conectare a inimilor în relaţii genuine va deveni mai obişnuită în comunităţile noastre – şi în a mea.

CAPITOLUL 15

Angajarea în adevărata bătălie

Care este cel mai important lucru care se petrece în interiorul cuiva la un moment dat? Despre ce anume din vieţile noastre ale tuturor am putea discuta care să ne conducă la cea mai profundă conectare posibilă?

Sau să reformulăm întrebarea astfel: Care este cea mai importantă bătălie care se duce în sufletele noastre? Şi ce face ca balanţa să se încline?

Acum când îmi iau stiloul pentru a scrie acest capitol, tocmai am încheiat o conversaţie telefonică. Doctorul meu m-a sunat să mă întrebe despre starea sănătăţii mele. Cu cinci zile în urmă, într-o sâmbătă dimineaţa, m-am trezit din somn cu dureri abdominale mari. Soţia mea a sunat la urgenţe.

Cincisprezece minute mai târziu am avut experienţa celei dintâi călătorii cu ambulanţa. Doi paramedici m-au legat de un pat cu rotile, m-au urcat în spitalul lor mobil, au invitat-o pe Rachael să stea în faţă şi am pornit. În timp ce un paramedic mi-a înţepat mâna pentru a începe să-mi picure fluide în sânge, l-am întrebat de ce are loc toată această agitaţie. Răspunsul lui a fost: „Trebuie să ştim în ce bătălie ne aflăm. Probabil că nu este una serioasă, dar trebuie să ne asigurăm."

Nu m-am gândit la ea atunci – mintea mea se gândea la alte lucruri – dar mai târziu mi-a trecut prin minte: Cine se trudise aşa din greu ca să ştie ce bătălie se ducea în sufletul meu?

Se spune adesea că ne pierdem demnitatea în spitale. Presupun că ce se înţelege prin aceasta este prioritatea acordată identificării luptei care se duce în trupurile noastre în detrimentul dreptului nostru la intimitate fizică. Dar poate că există o demnitate pe care trebuie să o pierdem. Poate în comunitate ar trebui să ne preocupăm mai puţin de

intimitatea *personală* şi mai mult ca să cunoaştem cu ce bătălii ne confruntăm fiecare pentru a ne putea alătura în această luptă.

În cabina acelei ambulanţe paramedicul mi-a pus o mulţime de întrebări, a ascultat atent răspunsurile mele, mi-a dat zeci de instrucţiuni (respiră adânc, stai nemişcat, ridică-ţi mâna şi aşa mai departe) şi m-a supravegheat atent tot timpul călătoriei. El dorea să identifice adevărata luptă pentru a şti dacă eram pe punctul de a o pierde şi pentru a stabili cea mai bună modalitate prin care putea să mă ajute. Aceasta mi-a plăcut. Pierderea demnităţii mele era un preţ mic de plătit.

Mă întreb din nou: Cine a fost atât de preocupat de luptele mele personale? Trebuie într-adevăr să plătesc pe cineva ca să-mi pună atât de multe întrebări? Şi, pe de altă parte, căror întrebări aş dori să răspund dacă ele mi-ar fi puse? Mi-aş spune în sinea mea că este ceva ce mă priveşte strict personal în timp ce aş ocoli cu politeţe răspunsurile, gândindu-mă poate că intimitatea personală este prea importantă pentru a renunţa la ea.

Şi, dacă aş dori să-mi împărtăşesc bătăliile care se dau în sufletul meu, aş putea s-o fac? Ştiu care sunt ele? Ştiu cum să mă plâng, ştiu să spun altora ce nu-mi place din ceea ce se petrece în interiorul meu, dar aş putea exprima eu în cuvinte cel mai important război pe care îl port? Dincolo de ceea ce înţeleg eu, se duce oare o luptă mai importantă?

Cele două ore petrecute în sala de urgenţe a Spitalului St. Josepf au condus la un diagnostic provizoriu de piatră la rinichi, confirmat ulterior de tehnologia ultrasunetelor. Când paramedicii m-au dus înăuntru, doctorul care a venit la mine mi-a spus ceva care mi-a plăcut: „Avem mai multe medicamente pentru durere decât ai nevoie." Imediat am prins speranţă. Primise deja raportul paramedicului, mi-a pus câteva întrebări şi mi-a făcut o examinare sumară.

Încă o dată, privind înapoi, mă întreb: Ce cuvinte pline de putere mi-au fost spuse când sufletul meu era distrus de durere, cuvinte care să împrăştie întunericul şi să îmi dea libertatea să-mi imaginez o zi însorită? Cuvintele doctorului erau pline de forţă deoarece era bine informat şi angajat iminent în luptă. Nu erau cuvinte tipărite pe o felicitare şi trimise de cineva care a auzit că sunt bolnav. Cel care mi le-a spus m-a văzut suferind pe patul de spital. A văzut lacrimile pe care încercam să le ascund. Alături de majoritatea celor din sala de urgenţă a auzit gemetele mele şi le-a luat în serios. Nu mi-a spus să mă stăpânesc. El ştia cât de tare mă durea şi totuşi era încrezător că bătălia putea fi câştigată.

A fost martor cineva vreodată la chinurile prin care trece câteodată sufleul meu? În cine mă încred suficient pentru a fi confesorul meu, într-atât încât să îi permit să vadă de aproape sângele care se varsă în timpul luptelor mele spirituale, retragerile laşe pe care le fac uneori, temerile care uneori mă paralizează? Dacă nu există o asemenea persoană, atunci toate cuvintele de încurajare pe care le-am auzit nu au mai multă putere decât versurile sentimentale din felicitări? Sunt gata să renunţ la intimitatea personală pentru ca un număr restrâns de oameni să poată vorbi profund despre o luptă pe care o înţeleg?

Până acum am aşteptat cinci zile ca piatra să fie eliminată. Mi-a parvenit o carte astăzi, trimisă de prietenii mei de la Word Publishing care îmi cunosc dilema. Este cartea lui Max Lucado, *He Still Moves Stones* [El încă mişcă pietre]. Întrebarea mea este: *Când o va face*?

Piatra care stă incomodă în locuri prea mici pentru a o găzdui bine a avut o şedere mai lungă decât am sperat. În timp ce zeci de membri ai comunităţii medicale de la Denver fac ceea ce pot pentru eliminarea ei, mai multe zeci de membri ai comunităţii mele spirituale de pe tot cuprinsul ţării mi s-au alăturat în cea mai importantă luptă care se dă în sufleul meu.

Care este aceasta? Este bătălia de a mă încrede în Dumnezeu când nu pare a fi vrednic de încredere, de a-mi pune speranţa în El când plângerile par mai justificate, de a mă apropia de El când pare indiferent. Într-o frază, bătălia constă în dezvoltarea unei relaţii mai bune cu Dumnezeu.

Am toate condiţiile pentru aceasta. Dumnezeu a purtat de grijă. Obstacolele au fost înlăturate, El Îşi declară pasiunea mistuitoare pentru mine şi a aprins în mine o dorinţă de a mă apropia de El. Îmi spune că nimic, nici eliminarea pietrei de la rinichi, nici bunăstarea copiilor, nici siguranţa financiară, nici chiar intimitatea cu soţia mea sau cu prietenii mei nu contează mai mult decât a-L cunoaşte bine pe El. Şi Îl cred. Aproape Îl cred.

Dar există o bătălie. Doresc să-L cunosc, dar am şi alte interese, alte preocupări care adesea par mai presante. Dacă oamenii doresc să se conecteze cu mine, uneori reuşesc aceasta mai bine atunci când discută cu mine despre aceste probleme „mai importante", care au mai puţin de-a face cu viaţa mea supranaturală şi mai mult cu luptele vieţii din această lume. De exemplu:

- Durerea pe care o simt în inima mea pur şi simplu nu dispare. Rugăciunea pare fără viaţă; Biblia nu îmi vorbeşte într-un mod semnificativ; celor mai mulţi dintre prietenii mei nu pare să le pese cu adevărat de mine.
- Mi-e frică să fiu cunoscut cu adevărat. Am reuşit să mă descurc destul de bine purtând măşti. Dacă le-aş da jos mi-e teamă că aş fi o povară pentru oameni, o greutate pe care nimeni nu ar dori să o poarte.
- Viaţa nu se desfăşoară exact aşa cum mi-am planificat. Câteva vise măreţe s-au spulberat şi nu mă înghesui să-mi fac altele noi. Nu aş putea suporta o dezamăgire mai mare – s-ar ridica prea multe întrebări la care nu aş putea răspunde niciodată, întrebări care se referă în special la valoarea mea, la sentimentul meu cu privire la competenţă şi la preocuparea pe care o am dacă mă voi simţi vreodată cu adevărat bine.

Sunt şi alte lucruri de ascultat care aparţin unei categorii total diferite, lucruri care se referă mai direct la calitatea relaţiei mele cu Dumnezeu. Dar pentru a le auzi trebuie să asculţi cu atenţie. De exemplu:

- Mă lupt să cred că pot să-mi încredinţez durerea mea lui Dumnezeu şi să trăiesc pentru ceva mai mult decât alinarea durerii.
- Tânjesc să dăruiesc altora ceea ce am, să fiu cunoscut de ei de dragul lor şi să cred că frica mea de respingere va fi învinsă de binecuvântarea de a dărui.
- Doresc să-mi predau voinţa mea planului lui Dumnezeu şi să merg oriunde mă conduce El, indiferent de riscul personal pe care îl implică.

Care este bătălia reală, aceea de a-mi prezerva viaţa (reflectată în prima listă de preocupări) sau aceea de a mă încrede în Cristos (reflectată în a doua listă)? În care bătălie îţi vine să intri în modul cel mai natural? Dacă intri în ultima, vei distribui pur şi simplu câteva bandaje de prim ajutor şi vei spune o rugăciune sau vei sări în locaşul de adăpostire şi vei lupta alături de mine?

Acordarea câtorva bandaje de prim ajutor ia mai puţin timp. Dar când faci asta, încep să cred că bătălia mea spirituală nu este la urma urmei una importantă. Dacă am nevoie doar de bandaje, poate că

lupta este doar o ambuscadă neglijabilă în urma căreia mă voi alege doar cu răni superficiale. Pesemne că bătălia reală (şi ştiu că undeva se duce una reală) se referă la strădaniile mele de a mă simţi mai bine, de a crede în mine, de a-mi învinge îndoiala de sine, acea primă categorie de preocupări. A apărut o întreagă industrie care oferă asistenţă chirurgicală intensivă pentru rănile produse în această bătălie.

În cultura noastră terapeutică, ne îngrijorăm necurmat de impactul pe care familiile disfuncţionale şi evenimentele traumatice îl au asupra vieţilor noastre. Ne concentrăm asupra nesiguranţelor noastre, asupra amintirilor dureroase şi a emoţiilor tulburătoare. Uneori relaţia cu Dumnezeu este doar o armă în plus în arsenalul terapeutului creştin care ar putea să ne ajute să câştigăm bătălia regăsirii de sine.

Observaţi ce s-a întâmplat. Comunitatea bisericii ne spune că relaţia cu Dumnezeu contează cel mai mult şi că resursele ei există în scopul de a ne ajuta să îmbunătăţim această relaţie. Dar adâncimile bătăliei pentru dezvoltarea acestei relaţii rareori ajung să fie cunoscute şi probate. Se vorbeşte despre ele, dar apoi sunt oferite bandaje de prim ajutor, pentru a acoperi tăieturile pe care le încasăm în timp ce luptăm, şi sunt prescrise câteva vitamine pentru întărire: citeşte Biblia, roagă-te mai mult şi nu lipsi de la întâlnirile bisericii tale.[1]

Liderii spirituali din Vechiul Testament au stabilit tiparul. Ni se spune că ei „leagă în chip uşuratic rana fiicei poporului [lui Dumnezeu], zicând: «Pace! Pace!» Şi totuşi nu este pace!" (Ieremia 6:14). Ei aplică bandaje spirituale de prim ajutor.

Tragem concluzia că adevărata bătălie se duce pe un alt câmp de luptă. Stresul psihologic, cicatricele emoţionale, confuzia sexuală şi neacceptarea de sine sunt câteva dintre fronturile unde se dă lupta, sau, cel puţin, aşa credem. În timp ce comunitatea consilierilor îşi trimite ambulanţele în prima linie pentru a se ocupa de rănile suferite în bătălie, comunitatea bisericii oftează uşurată că poate să continue să îşi desfăşoare slujba blajină de tratare superficială a rănilor spirituale.

Am ajuns în cultura noastră să privim luptele mai puţin importante ca fiind cele mai importante. C. S. Lewis a subliniat odată că, atunci când plăcerile legitime dar secundare (cum ar fi sexul) sunt tratate ca şi cum ar fi cele mai importante, ajungem în cele din urmă

să nu ne bucurăm de nici o plăcere. Este la fel de adevărat că, atunci când luptele secundare sunt văzute ca fiind de importanţă majoră, pierdem ambele bătălii.

Am ridicat problemele psihologice şi personale la o poziţie de prioritate supremă şi, făcând acest lucru, am retrogradat bătălia pentru o relaţionare bună cu Dumnezeu într-o poziţie secundară, importantă în dreptul ei şi uneori utilă în lupta împotriva problemelor personale, dar cu siguranţă nu cea mai importantă şi cea mai urgentă şi presantă preocupare.

În felul acesta am regresat. Dacă doctorul meu ar fi scos un potenţial dop de ceară periculos din urechile mele cât timp mă zvârcoleam în agonie din cauza pietrei de la rinichi, aş fi obiectat. Şi, totuşi, acceptăm aceasta când bisericile noastre ne tratează pietrele de rinichi spirituale (o relaţie deficientă cu Dumnezeu) cu aspirină şi apoi ne spun că durerea pe care încă o simţim este rezultatul producerii unui exces de ceară. Aşa că mergem grăbiţi la specialiştii în terapie care sunt pricepuţi în examinarea urechii interne şi eliminăm tot ce nu ar trebui să fie acolo. Între timp piatra de la rinichi refuză să îşi părăsească culcuşul. Relaţia noastră cu Dumnezeu stagnează în timp ce noi presupunem că soluţia implică mai multă psihoterapie.

E timpul ca biserica să se angajeze în bătălia reală care se duce în sufletele noastre. Multe biserici sunt deja angajate. Ici-colo, priorităţile se schimbă, de la asigurarea unui program înălţător de duminică dimineaţa la conducerea poporului lui Dumnezeu în adevărata închinare, de la oferirea unei varietăţi de programe care să-i ţină implicaţi cu bucurie pe toţi la angajarea în bătălii a oamenilor care tânjesc să-L cunoască mai bine pe Dumnezeu.

Comunitatea lui Dumnezeu nu are o chemare mai înaltă decât aceea de a folosi oportunitatea de a-L experimenta pe Dumnezeu. Luptele noastre cele mai intense au loc atunci când căutăm din toată inima noastră să ne *încredem* în Dumnezeu cu atâta forţă încât vedem fiecare nenorocire ca pe ceva ce El permite şi doreşte să o folosească, când căutăm să-L *cunoaştem* mai deplin aşa încât să nu ne mai îndreptăm spre nimeni şi spre nimic altceva pentru a experimenta lucrurile de care sufletele noastre doresc să se bucure, când căutăm să-L *iubim* atât de mult şi cu o pasiune atât de arzătoare încât urâm orice lucru care intervine în relaţia noastră cu El şi dorim să-l îndepărtăm.

Aceasta este o bătălie pe care nu o pot câştiga singur. Am nevoie

de o comunitate care duce acelaşi război şi mă va include şi pe mine în luptă. Am nevoie de o comunitate care se va angaja în lupta mea şi mă va ajuta să o identific aşa încât să nu îmi petrec viaţa angajat în luptele mai mici – aceasta este tendinţa mea.

Am tendinţa de a evalua fiecare emoţie deranjantă pe care o simt. De unde a venit? Cărui scop îi serveşte? Cum pot s-o schimb? Acestea sunt tipurile de bătălii cu care oamenii se duc la terapeuţi.

Dar bătălia cea mai mare priveşte relaţia mea cu Dumnezeu. Cred că El va continua să lucreze în viaţa mea chiar şi atunci când sunt chinuit de emoţii paralizante? Îl cunosc destul de bine pentru a mă întoarce spre El pentru mângâiere în loc să pretind alinarea durerii mele prin orice mijloc disponibil? Îl iubesc atât de profund încât primesc suferinţa aceea adiţională care ar putea apropia sufletul meu mai mult de El? Voi plăti *orice* preţ pentru a-L cunoaşte bine?

Bătălia principală din viaţa fiecăruia este de a se relaţiona corect la Dumnezeu, de a I se închina, de a se bucura de El, de a-I experimenta prezenţa, de a-I auzi glasul, de a se încrede în El în toate lucrurile, de a-L numi întotdeauna bun, de a asculta fiecare poruncă (chiar şi pe cele grele) şi de a mai spera în El chiar şi atunci când ni se pare că a dispărut de lângă noi. Aceasta este bătălia la care comunitatea oamenilor lui Dumnezeu este chemată să se angajeze în viaţa celuilalt.

Când ajungem să considerăm această bătălie ca pe cea mai importantă, această perspectivă ne va schimba modul în care ne raportăm la luptele mai mici, dar totuşi dificile, din viaţă: greutăţi în creşterea copiilor, recuperarea în urma unui divorţ, vindecarea amintirilor traumatice, biruinţa asupra singurătăţii şi descurajării.

Imaginează-ţi ce s-ar întâmpla dacă părinţii ar fi *mai puţin* preocupaţi de a-şi ţine copiii departe de droguri şi ar fi *mai mult* preocupaţi de a se angaja în luptele copiilor lor de a-L cunoaşte pe Dumnezeu. Cum ar fi dacă pastorii s-ar îngrijora *mai puţin* dacă enoriaşii lor au aventuri ilicite şi *mai mult* dacă ei se închină în adunare? Imaginează-ţi o relaţie între prieteni care se concentrează *mai puţin* asupra problemelor financiare şi romantice şi *mai mult* pe experimentarea lui Dumnezeu. Presupun că rezultatul ar fi probabil mai puţini copii care folosesc droguri, mai puţine aventuri şi mai puţine despărţiri şi căsnicii falimentare. Conectarea începe când ne angajăm în lupta celuilalt de a-L experimenta pe Dumnezeu cu empatia unui tovarăş de luptă şi cu credinţa că aceasta poate avea loc. Prea multă „conectare" se centrează pe problemele noastre în speranţa că cineva le

poate îndepărta. Adevărata conectare se centrează pe duhul din noi care stârneşte capacitatea de a-L experimenta pe Dumnezeu.

Accentul nostru greşit şi exagerat pe vulnerabilitate ne recompensează uneori prea mult pentru împărtăşirea sinceră cu privire la greutăţile vieţii. O concentrare nouă pe ceea ce Evanghelia face posibil – o relaţie reală plină de bucurie cu Dumnezeu, care poate fi simţită – ne-ar ajuta să redefinim vulnerabilitatea ca pe o consimţire la a discuta tot ce se interpune în relaţia noastră cu Dumnezeu în scopul de a adânci această relaţie, nu în mod necesar pentru a elimina problemele.

Conectarea care se concentrează pe luptele de importanţă mai mică ale vieţii, cum ar fi lupta de a învinge jignirile personale şi de a experimenta eliberare emoţională, cultivă în mod inevitabil aroganţa celui care subscrie la principiile unanim admirate, cu valori cultice, ale unui grup. Când aceasta are loc în cadrul comunităţii creştine, noi nu ne *bucurăm* aşa mult de Dumnezeu, deoarece ne *folosim* de El pentru a ne ajuta să ne explicăm dilema şi să înţelegem lucrurile. Când aceasta se petrece în cadrul comunităţilor creştine cu o gândire mai elevată, Dumnezeu devine mai mult o enigmă dificilă decât un Tată ceresc, mai mult un despot capricios decât Domn, mai mult un mister scrutat îndeaproape decât un prieten de încredere, Cineva la care oamenii mai mult se gândesc decât I se închină.

E timpul ca poporul lui Dumnezeu să se angajeze în bătălia principală în care suntem implicaţi cu toţii, să ne conectăm unul la celălalt nu concentrându-ne asupra problemelor noastre, ci pornind de la dorinţa de a-L cunoaşte pe Dumnezeu. Dacă vom încerca acest lucru, pericolul cel mai mare este să vedem cât de sângeroasă este lupta şi să distribuim rapid bandaje de prim ajutor şi aspirină.

Un cuplu de prieteni de-ai mei care au pierdut două sarcini mult dorite şi care au rămas fără copii mi-au spus cum au încercat să-i ajute nişte creştini bine intenţionaţi. O doamnă a rostit o cuvântare pasionată despre suveranitatea lui Dumnezeu cu faţa incisivă şi îmbujorată de elan la doar câţiva centimetri de faţa prietenului meu. Mai mulţi au încuviinţat din cap cu o sinceră empatie. Nu mulţi au explorat lupta lor de a se relaţiona bine la Dumnezeu în mijlocul chinului lor cumplit.

Dacă dorim să ne angajăm în lupta pentru sufletele oamenilor, dacă dorim să ne conectăm cu tânjirea lor de a se relaţiona corect la Dumnezeu şi cu lupta lor de a realiza aceasta, dacă dorim să urmăm

călăuzirea Duhului Sfânt pe măsură ce El aprinde pasiunea noastră de a-L cunoaşte pe Cristos, atunci evidenţierea câtorva principii ne-ar putea fi de ajutor.

- *Începe cu unul sau doi oameni.* Este ca şi cu împărtăşirea Evangheliei. Putem (şi ar trebui) să ne rugăm pentru lume, dar trebuie să discutăm cu vecinii noştri.

Cere-I lui Dumnezeu să-ţi pună pe inimă povara unei persoane, poate două, trei cel mult, în ale căror bătălii să te angajezi. Înţelege că şi partenerul tău de căsnicie este implicat în această bătălie. La fel şi copiii tăi. Fără a cunoaşte tot ce implică aceasta, ia decizia de a te angaja în bătălia pentru sufletele lor. Notează-ţi numele lor în jurnalul tău. Începe să te rogi ca Dumnezeu să le mişte inimile pentru a-ţi permite să fii alături de ei în luptele lor. Nu fi agresiv. Roagă-te.

- *Ţine minte că rezolvarea problemelor este într-adevăr o luptă de importanţă secundară în care s-ar putea să nu poţi ajuta. Bătălia cea mai importantă este aceea de a-L cunoaşte bine pe Dumnezeu.* Nu te lăsa prins atât de mult în problemele oamenilor încât să pierzi din vedere un adevăr elementar: fiecare problemă este o oportunitate de a-L cunoaşte mai bine pe Dumnezeu. Gândeşte-te mai mult la modul în care problemele oamenilor le influenţează relaţia cu Dumnezeu; gândeşte-te mai puţin la modul în care tu ai putea să-i ajuţi să-şi rezolve problemele. Nu confunda bătăliile secundare cu cea principală.
- *Anunţă-i pe oameni că te lupţi pentru ei, că te-ai angajat în lupta pentru ca sufletele lor să-L experimenteze mai deplin pe Cristos.* Ascultă ce spune apostolul Pavel: „Vreau, în adevăr, să ştiţi cât de mare luptă duc pentru voi... ca să cunoaşteţi taina lui Dumnezeu Tatăl, adică pe Cristos" (Coloseni 2:1-2).

După ce Dumnezeu i S-a descoperit personal lui Kep în urma problemelor pe care le-a avut în anii de colegiu, Kep s-a mutat în Texas. În ciuda unei comunităţi minunate care l-a ucenicizat cu credincioşie, cărarea lui spre maturitate a avut şi câteva cotituri greşite. A început să se întâlnească cu o fată care nu era credincioasă.

Am cunoscut-o, ne-a plăcut, ne-am bucurat de ea – şi eram speriaţi de moarte. Era acesta un truc al lui Satan pentru a încuraja

compromisul unui tânăr credincios? Va plasa Kep afecţiunea pentru această fată mai presus de dedicarea lui de a-L cinsti pe Dumnezeu în alegerea partenerei?

I-am scris o scrisoare. I-am spus că eram implicat în lupta pentru sufletul lui, că mă rugam în fiecare zi ca înclinaţia lui de a se încrede în Dumnezeu să-i călăuzească alegerile. I-am spus că desfătarea pe care sufletul lui o găsea în această fată şi împlinirea pe care o experimenta cu ea conta pentru mine mai puţin decât credincioşia lui pentru Dumnezeu.

Am mers atât de departe încât să sugerez că e posibil ca Satan să o folosească pe această fată (fără ca ea să fie conştientă) pentru a-l distrage de pe calea cea bună pe care o alesese recent. Fără ca eu sau Kep să planificăm ceva, s-a întâmplat ca fata să vadă scrisoarea pe care am scris-o şi, dând dovadă de lipsă de caracter, a citit-o. A fost atât de ofensată încât a rupt relaţia cu fiul nostru. Este ciudat cum lucrează Dumnezeu uneori.

Cine dintre oamenii care sunt în viaţa noastră cunosc cât de mult ne luptăm pentru ei? Ne luptăm mai mult pentru relaţia lor cu Cristos decât pentru bunăstarea lor financiară, sau împotrivirea faţă de păcat, sau alegerile în domeniul carierei, sau succesul în relaţii, sau problemele de sănătate? Toate acestea sunt cauze bune şi legitime pentru rugăciune şi sprijin, dar sunt secundare nevoii lor de a experimenta un gust mai profund, mai dulce şi mai de durată al lui Cristos.

- *Trebuie să ascultăm cu mult interes, fiind gata să intrăm pe orice uşă ce ne este deschisă, chiar dacă e doar puţin deschisă, şi fiind gata să ascultăm ce ne este împărtăşit fără a ne retrage.*

Cu ani în urmă, când am predat pentru prima oară un curs despre deprinderi în consiliere, am vorbit despre „deschizători de uşi". În conversaţie, oamenii fac uneori un comentariu pentru a-i testa pe participanţii la discuţie, pentru a vedea dacă cineva ascultă cu atenţie şi prezintă interes pentru a rămâne implicat. O modalitate de a deschide uşi ar putea fi ceva foarte simplu, precum: „Cum îţi merge? O, bine – s-ar putea şi mai bine."

O replică de-a noastră de genul: „Mă bucur să aud că spui asta. Lucrurile nu merg niciodată perfect, dar nu putem pretinde asta, nu-i aşa?" o determină pe cealaltă persoană să închidă uşa rapid şi să promită că nu o va mai deschide niciodată.

Un răspuns de felul: „Cum aşa?" ar putea încuraja uşa să se deschidă puţin mai mult.

Pavel ne spune să suferim *împreună cu* un alt membru al trupului care este în suferinţă, nu implicându-ne doar de la distanţă (1 Corinteni 12:26). Şi putem asculta suferinţa altuia fără a ne retrage dacă rămânem concentraţi pe bătălia în care intrăm (pentru a-L găsi pe Dumnezeu, nu pentru a rezolva problemele) şi dacă credem că nimic nu-i poate despărţi pe copiii lui Dumnezeu de dragostea Lui. Nu există nici un obstacol care să poată sta în calea cunoaşterii mai bune a lui Dumnezeu, dacă într-adevăr aceasta este bătălia pe care o ducem, scopul pe care l-am stabilit.

- *Când ne angajăm în luptă, facem următorul lucru, şi nimic altceva: Ne angajăm doar cu gândul tovărăşiei, nu ca salvatori eroici sau experţi.*

Unul din mentorii mei, Chuck Smith, mi-a spus că programase o vizită cu fiecare dintre cei doi fii adulţi ai săi. Mi-a spus:

— Ar putea fi ultima mea ocazie să stau cu băieţii mei înainte de a muri. Chuck se apropia de ultimele faze ale unui cancer avansat.

L-am întrebat imediat:

— Ce le vei spune? Care sunt lucrurile pe care doreşti ca ei să le înţeleagă şi pe care le vei discuta cu ei înainte de a muri?

M-a privit încurcat.

— Ei bine, nimic anume. Probabil că vom urmări un meci de fotbal împreună – poate ne vom ţine de mână în timpul acesta. Vreau doar să fiu cu ei.

Am învăţat ceva în acea zi. Tendinţa mea de a spune lucruri importante care să schimbe vieţile oamenilor are de-a face mai mult decât îmi dau eu seama cu firea mea pământească. Chuck a înţeles ce înseamnă pur şi simplu să fii cu cineva, să te conectezi la sufletul celuilalt cu o dorinţă profundă de a te bucura de relaţionarea în sine şi, deopotrivă, de a stimula dorinţa amândurora de a se bucura de Sursa conectării.

Doctorii mei mă ajută în bătălia mea pe plan fizic. Ne ajutăm noi unul pe celălalt în luptele noastre spirituale cele mai profunde? Totul începe intrând în bătălie cu preocupare, compasiune, perspectivă şi scopuri bune. E timpul să ne conectăm interpersonal concentrându-ne pe chestiunile mai importante decât problemele noastre. Trebuie să ne punem umărul împreună în lupta noastră comună pentru o relaţionare corectă la Cristos.

CAPITOLUL 16

Dezvoltarea unei gândiri vizionare

M-am descurcat destul de bine în primii cinci ani ai mei de educaţie formală. Nu îmi amintesc de femeia care m-a avut în grijă în anii de grădiniţă. Dar îmi amintesc foarte bine de învăţătoarea din clasa întâi. Nu-mi plăcea.

Copiii despre care ea credea că au capacităţi medii erau aşezaţi la mesele galbene. Copiii isteţi stăteau la mesele roşii. Mie mi-a spus să stau la o masă verde.

Doamna Detweiler s-a pensionat când eu am terminat clasa a doua. Am fost favoritul domnişoarei Webster în clasa a treia. Când patrula de siguranţă a venit să mă „aresteze" pentru că am aruncat cu pietre în autobuzul şcolii, domnişoara Detweiler nu i-a lăsat să mă ia. „Larry nu ar face aşa ceva", i-a repezit ea furioasă. Greşea.

Clasa a patra cu domnişoara Vanaman a fost liniştită. Apoi, într-a cincia, viaţa mea a luat o direcţie nouă. (Chiar faptul de a avea o direcţie era ceva nou pentru mine la acea vârstă.)

Domnul Erb, proaspăt absolvent de colegiu, avea o idee romantică, şi anume că fiecare copil era un ghemotoc unic de potenţial care aştepta să fie eliberat. Totuşi, nu a făcut niciodată greşeala de a ne lăsa să credem o clipă că unicitatea includea dreptul de a fi răsfăţaţi. Am muncit din greu. Domnul Erb avea un stil de abordare aspru, însă nu lipsit de sens, de a se ocupa de peste douăzeci de copii neastâmpăraţi de zece ani.

Dar îi plăcea de noi. Mai important, credea în noi. Se gândea la ce puteam deveni fiecare.

Într-o zi, cam la o lună după începerea anului şcolar, domnul Erb m-a chemat la catedră.

— Copii, aveţi pauză acum. Larry, vreau să discutăm un minut înainte de a pleca.

„Oh, m-am gândit eu. Ce-am greşit?"

Domnul Erb m-a privit lung.

— Stai jos, Larry.

M-am aşezat.

— Am observat că îţi plac cuvintele. M-am gândit la lucrul ăsta. Larry, ai putea ajunge scriitor într-o zi. Iată ce vreau să faci. În ultimele cincisprezece minute ale fiecărei zile, când las timp clasei să-şi facă temele de casă, vreau să iei acest dicţionar – mi-a dat o carte destul de groasă ca să poată ţine o uşă deschisă – să cauţi un cuvânt pe care nu-l cunoşti şi să-l foloseşti într-o propoziţie pe care o compui. Apoi îmi aduci acea propoziţie la mine şi o vom discuta. În regulă?

Acesta a fost începutul carierei mele de scriitor. De atunci, în timpul liceului, al colegiului, al facultăţii şi al perioadei adulte, auzeam o şoaptă blândă în mintea mea: „Ai putea ajunge scriitor."

Acea şoaptă a avut putere. De ce?

Un an mai târziu am prins mingea din zbor la baza a treia, am sărit şi l-am scos afară pe alergător încercând să marchez. Antrenorul meu a venit spre mine şi mi-a spus: „Hei, ai putea fi un jucător bun."

De ce acele cuvinte nu mi-au stârnit nimic mai mult decât un sentiment plăcut şi unele iluzii că aş ajunge un Walter Mitty? A fost amuzant să mă imaginez servind mingi pe care nimeni să nu reuşească să le intercepteze în Campionatele Mondiale de pe Stadionul Yankee sau apărând baza a treia ca Brooks Robinson, dar toate acestea erau doar iluzii amuzante.

Comentariul domnului Erb a făcut mai mult decât să-mi provoace câteva vise. A eliberat o forţă. Cuvintele lui sunau ciudat de familiar, ca ecoul unei propoziţii pe care o auzisem înainte. Ele au atins ceva în mine, ceva ce era deja acolo.[1]

Adevărul este că eu cred că *auzisem* aceste cuvinte înainte. E posibil ca, din primele mele zile, Duhul Sfânt să fi insuflat aceleaşi gânduri sufletului meu, şoptindu-mi-le chiar în pântecul mamei mele? Putea fi parte a planului Său să rânduiască ca altcineva să spună acelaşi lucru, astfel încât ideea să fie confirmată de gura a doi sau trei martori?

Noi nu suntem doar fiinţe muritoare, care avem parte de o şansă

la început şi una la sfârşit, iar între acestea ne agităm implicaţi într-o activitate fără sens. Suntem actori importanţi într-un teatru cosmic, meniţi să ajungem la cunoaşterea că, dincolo de ceea ce putem vedea, se petrec mult mai multe lucruri. Dumnezeu „a pus gândul veşniciei" în inima noastră şi, cu toate că nu putem cuprinde „de la început până la sfârşit, lucrarea pe care a făcut-o Dumnezeu" (Eclesiastul 3:11), simţim că evenimentele vieţii se îndreaptă undeva şi că putem urca la bord începându-ne călătoria, sau ne putem aşeza comod într-o pasivitate imperturbabiă. Dumnezeu I-a dat Duhului Său controlul de a ne regiza povestea vieţii şi de a a-i echipa pe actori pentru partea lor. Prin decizia Lui, scrierea câtorva cărţi a fost inclusă în scenariul meu. Sunt liber să urmăresc atingerea altor obiective sau să cooperez. Dacă aleg să cooperez sunt prins în curentul scopurilor Sale şi dorinţa mea de a fi parte a lucrurilor eterne este împlinită. Îmi împlinesc destinul.

Şi totul a început, omeneşte vorbind, cu domnul Erb.

Mă întreb ce s-ar mai putea pune în mişcare prin cuvintele vizionare ale membrilor plini de o sensibilitate înţeleaptă ai comunităţilor noastre? Ce ar putea spune părinţii copiilor lor, soţii soţiilor, iar soţiile soţilor lor, prietenii prietenilor, iar pastorii celor încredinţaţi purtării lor de grijă? „Iată, un foc mic ce pădure mare aprinde!" (Iacov 3:5). Acest pasaj se referă la pagubele cauzate de cuvintele rele, dar şi reversul este valabil: Cuvintele vizionare pot elibera foarte mult bine. „Moartea şi viaţa sunt în puterea limbii (Proverbe 18:21).

Ceva măreţ urmează să se întâmple, ceva ce poate fi stârnit de cuvintele noastre. David era conştient că Dumnezeu a fost implicat în viaţa lui de la început. „...În cartea Ta erau scrise toate zilele cari-mi erau rânduite, mai înainte de a fi fost vreuna din ele (Psalmul 139:16). Pavel se vedea pe sine şi pe ceilalţi creştini ca opere ale unui meşter priceput, ca lucrări de artă ale lui Dumnezeu (Efeseni 2:10). Greşim dacă nu credem că Duhul lui Dumnezeu lucrează în noi şi a lucrat din ziua în care am fost concepuţi, că ne-a şoptit intenţiile Lui chiar din acel moment. După cum a spus cineva: „Dumnezeule, ajută-mă să cred adevărul despre mine, indiferent cât de frumos ar putea fi."

Domnul Erb a repetat ceva ce Dumnezeu spusese deja. De aceea cuvintele lui au avut putere, şi aceasta înţeleg eu prin viziune. Când sugerăm altora ceea ce ar putea deveni într-o zi, această sugestie este o *viziune* dacă rezonează cu ceea ce Duhul a rostit deja.

Trebuie să înţelegem clar că o viziune cu privire la cineva nu este

ceva născocit de noi, sau ceva ce ne-ar plăcea să vedem că se întâmplă. Viziunile sunt percepute prin discernământ; nu noi le creăm. Când doctorul anunţă: „Este fetiţă!" el nu decide sexul bebelaşului, ci doar recunoaşte bucuros ceea ce altcineva a decis. Acesta este primul lucru pe care trebuie să-l înţelegem cu privire la viziune.

Al doilea este următorul: O viziune provoacă ceea ce există deja. Ea trezeşte posibilităţi la care nu ne-am gândit.

Mă întreb ce a simţit Ghedeon când îngerul l-a salutat cu aceste cuvinte: „Domnul este cu tine, viteazule!" (Judecători 6:12). Până atunci Ghedeon nu a purtat nici o luptă. De unde ştia îngerul că el era un luptător bun? Era o viziune.

Şi una mai degrabă improbabilă în acel moment. Ghedeon se ascundea de duşman când îngerul i s-a adresat numindu-l viteaz. Cuvintele îngerului erau ca şi când cineva salută o sferă maronie turtită, mai mică decât o bilă de biliard cu cuvintele: „Salutare, stejarule puternic!" Dacă putem întrezări viaţa care există în ghindă, înseamnă că i-am văzut potenţialul.

Ce s-a întâmplat în fiinţa lui Moise când Dumnezeu i-a vorbit din rugul aprins şi i-a spus: „Tu eşti omul! Du-te şi scoate-Mi poporul din Egipt!" Cu patruzeci de ani în urmă, Moise probabil că ar fi spus: „Bună alegere! Ai darul să identifici talentele. Am multe relaţii, sunt un lider puternic şi un bun vorbitor. Să-i dăm bătaie. Iată planul meu!"

Dar după patruzeci de ani petrecuţi în pustie, departe de orice activitate, cu amintirile unui efort eşuat de a-şi elibera poporul, Moise şi-a pierdut încrederea. După aprecierea lui, nu se califica pentru această sarcină. Doar ideea întoarcerii în Egipt îl umplea de îndoieli îngrijorătoare. Ca o stea de cinema trecută de multă vreme de perioada de glorie, Moise nu se putea imagina jucând un rol principal într-o distribuţie cu mii de actori.

În acel moment, dezbrăcat de orice urmă de încredere în sine, Dumnezeu i-a prezentat viziunea a ceea ce putea deveni. Încă din primele lui zile, Moise a fost protejat de Dumnezeu care îl pregătea pentru partea lui din piesă. Când L-a auzit pe Dumnezeu spunând: „Te voi trimite la Faraon şi vei scoate din Egipt pe poporul Meu, pe copiii lui Israel" (Exodul 3:10), a auzit el oare sunetul vestitor pe care îl auzise înainte? Ni se spune că Moise „a rămas neclintit, ca şi cum ar fi văzut pe Cel ce este nevăzut" (Evrei 11:27). A avut el o previziune de nestrămutat a destinului său, dar care ani de zile a rămas vagă şi obscură? Când Dumnezeu Şi-a anunţat planul, Moise a spus în inima

lui: „Da, eu sunt omul. Aceasta este ceea ce trebuie să fac. Nu pot – şi nu vreau – să ratez această chemare."

De îndată ce ne-am angajat în lupta pentru sufletul cuiva, următorul pas este să *gândim vizionar.*

- Cum a creat-o Dumnezeu pe această persoană?
- Ce doreşte El să stârnească şi să elibereze prin toate bucuriile şi suferinţele rânduite acestei persoane?
- Ce se eliberează chiar acum?
- Ce puncte tari are această persoană care, dacă ar fi predate lui Dumnezeu, ar putea contribui semnificativ la înaintarea Împărăţiei?
- Ce potenţial rămâne nefolosit datorită unei slăbiciuni trecute cu vederea?
- Care este binecuvântarea unică pe care doar această persoană mi-o poate dărui?
- Ce îmi spune aceasta despre punctele tari ale caracterului pe care Dumnezeu îl ţese în structura sufletească a acestei persoane?

Abordarea cea mai firească este să *gândim negativist.*

- Ce nu-i în regulă cu această persoană?
- Care sunt păcatele, aspectele defectuoase şi rănile personale?
- Cum putem netezi cutele din viaţa acestei persoane, întâi, prin scoaterea la iveală a problemelor pe care le vedem şi, apoi, înţelegând modul în care trebuie să ne ocupăm de ele?
- Ce nu ne place la această persoană şi cum ar trebui să o ajutăm să se ocupe de aceste aspecte?

Când ne gândim la probleme în loc să gândim o viziune, în scurt timp vom fi copleşiţi. Vom ajunge să ne confruntăm cu atât de multe probleme, dintre care unele nici nu ar fi apărut dacă am fi gândit vizionar.

A gândi vizionar înseamnă a hotărî destinaţia înainte de a începe călătoria. Nici o persoană raţională nu îşi planifică o excursie fără a consulta mai întâi harta întregii ţări pentru a verifica podurile blocate

şi drumurile închise. Noi decidem încotro mergem şi apoi evaluăm ce probleme ar putea apărea pe traseu. Ar fi o prostie să stai în Philadelphia şi să te îngrijorezi de drumurile în construcţie care duc la Florida, asta în cazul în care tu te îndrepţi spre Vermont. Stabileşte destinaţia şi apoi vei şti ce dificultăţi merită supuse analizei.

Cultura noastră presupune că toţi dorim să ne atingem scopul de a ne simţi bine, de a fi împăcaţi cu sine şi de a avea libertatea să facem ceea ce dorim. Suntem, prin urmare, încurajaţi să ne frământăm în legătură cu problemele pe care un scop mai înalt le-ar face irelevante.

De exemplu, dacă un soţ decide că doreşte să-i asigure soţiei lui un context în care ea să se poată simţi în siguranţă, el îşi va evalua propriile sentimente de nesiguranţă, nu ca pe o problemă ce trebuie rezolvată, ci ca pe o oportunitate de a se dezvolta şi de a da dovadă de un curaj mai profund. Nu se va mai frământa cu privire la cât de neputincios se simte uneori.

Dar dacă scopul lui este să se simtă bine în ce-l priveşte, să se bucure de un sentiment al propriei adecvări bărbăteşti, atunci aceleaşi sentimente de nesiguranţă devin un obstacol care trebuie depăşit. Acum el va vorbi prea mult despre nesiguranţele lui cu soţia şi prietenii lui, iar când ei se vor sătura să-l tot asculte, va merge la un terapeut. Şi va fi nemulţumit de soţia lui atunci când ea nu va reuşi să-l susţină. Toate acestea deoarece direcţia pe care a apucat-o e greşită.

O viziune bună ne permite să ignorăm o mulţime de probleme asupra cărora o viziune egoistă ne-ar cere să ne concentrăm. Trebuie să gândim *vizionar*, nu *negativist*. Şi trebuie să ne gândim la viziuni *bune*, nu *egoiste*.

Comunităţile trebuie să înveţe să se conecteze la unicitatea deja imprimată în structura oamenilor de Duhul Sfânt şi să-şi formeze o viziune asupra a ceea ce a plănuit Duhul să devină oamenii din acea comunitate.

Să ne gândim că lucrurile s-au petrecut în felul următor. Într-o zi, cu mult timp în urmă, Sfânta Treime a hotărât să creeze nişte fiinţe care să se poată bucura de profunzimile bunătăţii Tatălui. A pus la cale un plan care avea să permită acestor fiinţe să împărtăşească cu adevărat această bunătate şi astfel să reproducă în mijlocul lor comunitatea pe care Sfânta Treime a considerat-o dintotdeauna atât de încântătoare.

Când Persoanele Trinităţii S-au întâlnit să discute acest plan, mă întreb dacă Tatăl a spus:

— Fiule, când vei deveni o fiinţă umană, Îţi voi da o glorie pe care n-o ai acum. Atunci vei avea o oportunitate nemaiîntâlnită de a permite oamenilor să vadă cum sunt Eu, o oportunitate de care, atâta vreme cât nu vei trăi acolo ca unul dintre ei, nu Te vei putea bucura. Când vor vedea modul în care vei vorbi cu prostituatele şi cu afaceriştii impostori, când vor vedea modul în care vei suferi şi vei suporta abuzul, ei vor intercepta o imagine clară a caracterului Meu şi o viziune a ceea ce ei înşişi ar putea deveni.

— Tată, ar fi putut răspunde Fiul, voi folosi din plin această oportunitate. Şi va fi încântarea Mea să Te fac cunoscut. Când Mă voi întoarce la Tine, după ce Mă vor omorî, voi acorda fiecăruia dintre urmaşii Mei o oportunitate asemănătoare. Le voi da gloria pe care Mi-ai dat-o Mie, astfel încât şi ei să reflecte caracterul Tău în faţa altora. Când voi reveni acasă, voi lăsa în urmă o comunitate de oameni care vor duce mai departe lucrarea de face cunoscut şi altora bunătatea Ta irezistibilă.

Şi apoi a vorbit Duhul:

— Nimeni nu-L va reflecta pe Tatăl aşa cum o vei face Tu. Dar, din momentul în care este conceput un nou purtător al chipului, voi începe modelarea materialului brut pe care trebuie să-l lucrez, transformându-l într-o persoană care poate descoperi în mod unic ceva din Tatăl şi poate contribui la împlinirea scopurilor Lui. Voi veghea ca urmaşilor Tăi să nu li se întâmple nimic care să împiedice planul Meu. Totul, chiar şi greutăţile pe care ei nu şi le pot explica, va lucra împreună pentru a mări şansele de a Te face cunoscut. Şi apoi, când arhanghelul îi va chema pe toţi acasă, ca să fie cu Noi, milioane şi milioane de oameni modelaţi şi transformaţi fiecare în parte, o mulţime fără număr de persoane unice se vor combina ca faţetele unui diamant ca să strălucească cu strălucirea Fiului.

— Tată, va fi spus din nou Fiul, va fi bucuria Mea deplină să Te fac cunoscut copiilor Tăi şi să primesc închinarea lor. Şi apoi voi sta la dreapta Ta în timp ce toţi se vor pleca înaintea tronului Tău. Bucuria Mea va fi deplină când îi voi auzi pe oameni cântând:

„A Celui ce şade pe scaunul de domnie,
şi a Mielului
să fie lauda, cinstea, slava şi stăpânirea
în vecii vecilor!" (Apoc. 5:13)

— Planul e bun. Fiule, pregăteşte-Te să mori. Duhule, pune dorul veşniciei în fiecare inimă pe care o vei crea şi, de îndată ce sunt concepuţi, începe să le şopteşti în sufletul lor intenţiile Tale cu privire la vieţile lor. Şi apoi, Duhule, inspiră-i pe câţiva care vor asculta mult de Tine să repete altora ceea ce Tu deja le-ai spus. Aceasta îi va ajuta să Te audă puţin mai bine.

Mă întreb cât de mulţi oameni au trăit şi au murit de atunci fără să audă vreodată pe cineva repetându-le ceea ce Duhul deja le-a spus. Cât de mulţi şi-au trăit viaţa întreagă fără o viziune a ceea ce ar putea deveni, fără a cunoaşte cum au fost destinaţi pentru a reflecta în mod unic caracterul Tatălui, fără fiorul unei întrezăriri a modului în care ar putea semăna mai mult cu Isus?

Când trăim fără viziune, evenimentele vieţii devin secvenţe atipice de circumstanţe întâmplătoare, care nu au nici scop, nici semnificaţie. Abuzul din copilărie nu devine nimic mai mult decât o problemă enormă care trebuie depăşită în scopul de a ne simţi mai bine în ce ne priveşte. Nu este văzut niciodată corect: o oportunitate dureroasă de a experimenta puterea vindecătoare a lui Isus şi de a fi atraşi tot mai mult spre inima Lui.

Contextele disfuncţionale sunt reduse la enigme psihologice care trebuie explicate, la un puzzle cu o mie de piese care trebuie puse la locul lor dacă dorim să trecem peste vătămările pe care le-am suferit. Fără o viziune a ceea ce lucrează Dumnezeu, experienţele dificile care durează de multă vreme (sau sunt recente) nu pot fi văzute ca uşi spre încredere profundă şi rugăciune semnificativă, ca oportunităţi care trebuie folosite pe cărarea cunoaşterii de Dumnezeu şi a proclamării Lui.

Bunica mea din partea tatălui a trăit ultimii şase sau şapte ani din viaţa ei fără vedere. Când eram adolescent am întrebat-o:

— Bunico, cum este să fii oarbă?

Cu ochi care vedeau mai mult decât văd cei care au vedere s-a uitat la mine şi mi-a spus:

— O, Larry. Acum mă pot ruga mult mai bine pentru tine decât atunci când puteam vedea. Atenţia îţi e mai puţin distrasă atunci când eşti orb.

Ea a auzit şoapta Duhului că a venit pe lume să se roage. Iar eu am surprins o frântură din imaginea lui Isus, Cel ce Se roagă pentru mine tot timpul. El i-a dat bunicii mele gloria pe care Tatăl I-a dat-o Lui, oportunitatea de a revela caracterul lui Dumnezeu. Şi ea a folosit-o din plin.

Mă întreb dacă cineva i-a spus: „Laura, cred că ai fost chemată să te rogi. Moartea soţului tău când copiii erau mici, anii de sărăcie nemiloasă, indiferenţa spirituală a celui mai mare fiu al tău şi, acum, orbirea ta, toate acestea îmi creează mie impresia că Dumnezeu doreşte să te apropii atât de mult de prezenţa Lui încât rugăciunile tale să devină manifestări ale inimii Lui."

„Larry, ai putea fi un scriitor."

„Laura, cred că eşti chemată să te rogi."

Două afirmaţii vizionare, două seturi de cuvinte (unul real, celălalt imaginat de mine) rostite de oameni simpli, dar care sunau familiar deoarece deja fuseseră şoptite de regizorul dramei concepute din veşnicii.

Daţi-mi voie s-o mai spun o dată: *O viziune pe care o transmitem altora cu privire la ceea ce ar putea deveni are putere atunci când rezonează cu ceea ce Duhul a vorbit deja sufletelor lor.*

Ne conectăm cu alţii când ne angajăm în lupta pentru sufletele lor şi când ne imaginăm ce ar putea face Dumnezeu în vieţile lor. Daţi-mi voie să amintesc câteva implicaţii ale acestei gândiri vizionare care ar putea să ne călăuzească în dezvoltarea unei viziuni pentru viaţa altcuiva.

Implicaţia nr. 1: *O viziune inspirată de Duhul include uneori o idee despre ceea ce ar putea face o persoană, dar întotdeauna se centrează pe ceea ce ar putea deveni acea persoană.*

Ken, fiul nostru cel mai mic, şi-a început colegiul dorindu-şi o specializare în psihologie. Nu a reuşit asta. În acest domeniu el nu prea seamănă cu tatăl lui.

Dar moşteneşte alte înclinaţii, şi încă unele bune. Prin anii de mijloc ai studiului la colegiu, într-o zi, Ken şi cu mine am luat masa cu Richard, un prieten apropiat şi un consultant financiar talentat şi de succes.

Richard îmi explica o nouă strategie de investire a banilor, un subiect care mă fascinează la fel de mult ca numărarea firelor de iarbă de pe peluza mea. Am observat că atenţia lui Richard s-a mutat dinspre mine spre Ken. Era parţial responsabil de faptul că am căscat de mai multe ori. Dar Ken era foarte interesat.

L-am auzit pe Ken punând câteva întrebări care mie nu mi-ar fi trecut niciodată prin minte. L-am întrebat pe Richard:

— Pune întrebări bune?

Mi-a răspuns:

— Da, întrebări excelente.

Şi apoi a adăugat prieteneşte:

— Mult mai bune decât ai pus tu vreodată.

Atunci m-am întors spre Ken:

— Poate că ai fost creat să gândeşti despre lucruri de soiul ăsta.

Astăzi Ken este un manager financiar priceput şi eficient. Chiar îi

place să studieze proiectele economice şi tendinţele pieţei comerciale. Cum am putea explica altfel decât ca fiind o abilitate dată de Duhul? Eu cu siguranţă n-am nicio contribuţie.

Dar viziunea mea pentru Ken merge mai în profunzime decât aceea de a se ocupa de banii oamenilor într-un mod înţelept şi etic. Cu siguranţă include şi aspectul acesta. Dar văd şi o pasiune înflăcărată în acest purtător unic al chipului lui Dumnezeu de a înţelege învăţăturile creştine de bază pentru viaţă şi de a comunica aceste învăţături altora. El gândeşte logic, precis, analitic. Dacă i-aş sugera să scrie poezie, mi-ar zâmbi şi şi-ar relua lectura ziarului *Wall Street Journal*. Dacă aş deschide o discuţie despre perspectiva biblică asupra prosperităţii, s-ar implica rapid în discuţie.

Totuşi viziunea mea merge mai în profunzime. Mi-l imaginez un om răbdător, unul care răspunde la urcuşurile şi coborâşurile vieţii fără a pretinde ca lucrurile să fie altfel. Mi-l imaginez că se relaţionează la Cristos atât de intim încât sufletul lui rămâne calm în orice furtună, ancorat în conştienţa prezenţei lui Dumnezeu, şi că inima lui tandră se investeşte tot mai mult în familia şi prietenii lui, poate nu poetic, dar într-un mod veritabil totuşi.

O viziune de la Dumnezeu ar putea avea în vedere latura practică a vieţii (uită de psihologie, specializează-te în finanţe), dar întotdeauna se centrează pe problemele inimii, pe aspecte care ţin de caracter. Duhul doreşte ca, atunci când îl întâlnesc pe Ken, oamenii să-L recunoască pe Cristos în el.

Implicaţia nr.2: *O viziune inspirată de Duhul pentru o persoană creează în mod sigur suferinţă în inima vizionarului.*

După ce face un apel puternic către galateni ca să se întoarcă înapoi la Evanghelie, Pavel se referă la ei ca la copilaşii lui dragi şi le spune: „iarăşi simt durerile naşterii, până ce va lua Hristos chip în voi!" (Galateni 4:19).

Niciunul dintre noi cei care suntem pe pământ nu am ajuns încă să fim ceea ce ne-a destinat Duhul să fim. Cu toţii mai avem încă mult de avansat în călătoria noastră spirituală. Iar posibilitatea unui faliment sever nu este eliminată până când ajungem acasă. Grija pentru maturitatea spirituală a altcuiva va implica întotdeauna suferinţă.

Doar în ceruri dragostea nu va crea durere. A iubi pe cineva acum înseamnă a dori ce e mai bun pentru acea persoană. Şi creştinii ştiu ce înseamnă aceasta: să-L iubim pe Dumnezeu cu toată inima şi cu tot

sufletul nostru şi pe aproapele nostru ca pe noi înşine, să-L cunoaştem pe Dumnezeu şi pe Fiul Său, Isus Cristos, să devenim ca Isus. Binele nostru cel mai mare este să ne relaţionăm corect la Dumnezeu.

Dar aceasta nu se întâmplă întotdeauna. A dori un lucru sigur, cum e cerul, de pildă, aduce bucurie. A dori cu pasiune ceea ce s-ar putea să nu se întâmple aduce durere.

Iată ce spune Pavel despre cei din neamul lui, despre evreii care nu credeau că Isus este Mesia: „simt o mare întristare, şi am o durere necurmată în inimă. Căci aproape să doresc să fiu eu însumi anatema, despărţit de Hristos, pentru fraţii mei, rudele mele trupeşti" (Romani 9:2-3).

Fiecare părinte cunoaşte ceva din această suferinţă. De asemenea, fiecare prieten adevărat o ştie. Nu avem o bucurie mai mare decât atunci când cei pe care îi iubim umblă cu Cristos. Dar ştim că şi direcţiile greşite sunt o opţiune. Şi când aceasta are loc – când un fiu îşi părăseşte soţia, când ambiţia unui prieten eliberează mai multă cruzime decât dragoste, când un soţ merge la spectacole pentru adulţi – ne doare. Ne doare rău.

O viziune inspirată de Duhul pentru cineva ne angajează în războiul spiritual. Victoria finală este garantată, dar, de-a lungul drumului, regresul temporar sau problemele serioase creează un nivel de suferinţă care ne duce la rugăciune. E mai uşor să dorim mai puţin pentru oamenii pe care îi iubim. Viziunile bune provoacă durere.

Implicaţia nr. 3: *O viziune inspirată de Duhul este inevitabil rezultatul discernământului spiritual. Fără rugăciune înflăcărată, constantă viziunea noastră pentru alţii devine slujire de sine.*

Mă întreb câţi scriitori înnăscuţi au fost îndrumaţi de părinţi atletici înspre baschet. Cât de mulţi stomatologi buni crezi că au devenit predicatori mediocri datorită zelului unor învăţători biblici care i-au învăţat că unele slujbe sunt mai sfinte decât altele? Fără îndoială că destul de multe persoane cu darul încurajării au muncit din greu să fondeze organizaţii pentru a dovedi cuiva că ei pot conduce, când o slujbă în spatele scenei ar fi fost mai potrivită pentru a atinge cu puterea speranţei zeci de oameni descurajaţi.

Cu toţii purtăm cu noi o imagine despre partenerul perfect, copilul perfect, părintele perfect, angajatul ori angajatorul perfect, sau prietenul perfect. Înţelegerea noastră despre perfecţiune

accentuează de obicei ce ar putea face acea persoană astfel încât să obţină aprecierea noastră la superlativ, ce acţiuni ale ei ne-ar produce nouă cel mai mult bine.

De exemplu, dacă un soţ ar citi acest capitol şi, apoi, fără să fi stat cu adevărat într-un duh de rugăciune şi auto-examinare, ar avea o viziune pentru soţia lui, efectele ar putea fi dezastruoase.

> Iubito, viziunea mea pentru tine este să devii mai mulţumită cu banii pe care îi avem şi cu deciziile pe care le iau eu cu privire la cum să cheltuim banii, să exerciţi mai multă stăpânire de sine în dieta ta (stăpânirea de sine este roada Duhului), şi să rămâi, cu credincioşie, alături de mine prin toate încercările prin care voi trece.

Cu toţii avem o viziune pentru oamenii importanţi din vieţile noastre. Şi cele mai mult dintre ele ar fi mai bine să fie lăsate nemenţionate. Fără rugăciune şi sensibilitate crescută faţă de Duhul lui Dumnezeu, viziunea noastră reflectă aroganţă şi devine pentru celălalt o obligaţie pe care i-o impunem cu grosolănie: „Iată ce cred eu că ar trebui să faci."

Când începem să gândim vizionar pentru cineva, trebuie mai întâi să dezvoltăm o viziune pentru noi înşine, ca aceea de a ne abandona lui Dumnezeu, de a nu pretinde nimic pentru satisfacţia noastră, de a ne dedica în întregime împlinirii planurilor lui Dumnezeu. Este important să înţelegem că poate nu vom dezvolta niciodată o viziune cu adevărat altruistă pentru alţii până când nu vom fi mai în vârstă decât ei, poate mult mai în vârstă, până când nu vom ajunge bunici orbi care pot să se roage fără a fi distraşi de alte lucruri. Până când pustia, întunericul, greutăţile şi vătămările pe care le-am produs nu ne vor fi ajutat să ne mortificăm firea pământească, s-ar putea să nu Îl auzim pe Duhul care ne-a rostit deja cuvintele viziunii. Ar putea fi o idee bună să împărtăşim viziunea noastră şi altora cu multă umilinţă, într-aşa măsură încât să fim surprinşi exprimând gândurile Duhului.

Implicaţia nr. 4: *O viziune inspirată de Duhul se dezvoltă uneori mai bine când cel la care se referă viziunea este cel mai departe de Dumnezeu.*

Când cineva pe care-l iubim o duce bine pe toate fronturile de luptă vizibile, este normal să ne relaxăm, să ne neglijăm datoria, să lăsăm viaţa de rugăciune să lâncezească. Părinţii, în special, sunt atenţi la semnele de furtună sau la zilele însorite. Un răspuns monoton pe care l-ar primi de la copilul ei în timpul unui apel

telefonic ar umple inima unei mame de îngrijorare. Dar un salut exuberant, care poate masca mai multe necazuri decât poate trăda o voce monotonă, aduce linişte inimii unei mame. Dorim atât de mult să credem că lucrurile sunt în regulă încât, atunci când dovezile nu sunt suficiente, uneori credem că sunt.

Asta până când legătura ţinută în secret iese la iveală. Sau până când nepotul este arestat pentru posedare de droguri. Sau până când soţiei i se pune diagnosticul de depresie clinică.

Când faţada este îndepărtată şi trebuie să credem că lucrurile au o stare gravă, tindem să reacţionăm în unul din două moduri. *Fie* ne plângem, cădem în disperare, discutăm despre cele întâmplate în cercul nostru de prieteni, cerând ajutor înnebuniţi, rugându-ne ca Dumnezeu să intervină, *fie* ne retragem în locul nostru de rugăciune pentru a dezvolta o viziune a ceea ce ar putea face Dumnezeu.

Prima opţiune ne duce la disperare. Ne epuizează şi ne lasă amorţiţi emoţional. Opţiunea a doua ne atrage la sfatul lui Dumnezeu, ne adânceşte dependenţa de El, şi, pe măsură ce visele noastre eronate se spulberă, ne permitem să sperăm iarăşi, de această dată în Cristos.

> Dumnezeule, cum ai creat-o? Chiar acum ea este atât de departe de planul tău. Ce cuvinte ai şoptit inimii ei, cuvinte pe care nici ea, nici eu nu le-am auzit încă? Cum pot să rămân implicat într-un mod în care ea să ştie că sar în sus de încântare datorită unicităţii pe care ai imprimat-o în sufletul ei? Dumnezeule, ajută-mă să nu o abandonez niciodată, ci să sper întotdeauna în Tine, până în ziua când voi muri, atunci când lucrurile se vor vedea aşa cum sunt în realitate.

Viziunea cea mai strălucitoare vine uneori în nopţile cele mai întunecoase.

Implicaţia nr. 5: *O viziune inspirată de Duhul este mai puţin preocupată de a îndrepta pe cineva în mod practic într-o direcţie bună şi mai mult preocupată ca acea persoană să surprindă un crâmpei din imaginea finală a ceea ce ar putea deveni.*

Această imagine în sine este o forţă motivatoare. Ea stârneşte viaţa lui Cristos din noi. Când ne preocupăm de modul în care putem ajuta pe cineva să ajungă într-un loc bun, viziunea devine neclară. Uităm unde ne îndreptăm în timp ce încercăm din greu să ajungem acolo.

Teoriile despre consiliere ar face bine să se concentreze mai mult pe idealul lor cu privire la sănătatea emoţională decât pe tehnicile patologice sau de tratament. Dacă ne-am gândi mai puţin la traseul

care ne duce la destinaţie, aceasta ar da Duhului libertatea pe care o pretinde pentru a ne îndrepta pe calea pe care o alege El.

Dar nu aceasta este tendinţa noastră. Noi vrem cu insistenţă să rezolvăm problemele. Ne bazăm pe oamenii care ştiu ce trebuie făcut pentru a ne ajuta să atingem obiectivele pe care ni le-am stabilit. Dorim ajutor de expert nu pentru a stabili care obiective merită urmate, ci ca să ne confirme obiectivele pe care le avem deja şi să ne ajute să le atingem.

Comunităţile spirituale se concentrează mai mult pe viziune: Ce ar putea fi? Ce face Dumnezeu în vieţile noastre? Ce ar putea face prin noi pentru a-i binecuvânta pe alţii? Orice hartă de care am avea nevoie pentru a descoperi calea devine mai clară după ce Îl lăsăm pe Duhul să ne spună încotro ne îndreptăm. Prietenii care dezvoltă pentru alţii viziuni din partea lui Dumnezeu ştiu că numai El le poate împlini. Aşa că ei se roagă, iubesc şi ascultă. *Din ei se eliberează ceva ce poate fi folosit de Dumnezeu pentru a-i determina pe oameni să îmbrăţişeze viziunea.*

Conectarea începe când ne angajăm în bătălia pentru sufletul cuiva. Ea continuă pe măsură ce, în rugăciune, ne imaginăm cum ar arăta Cristos în viaţa acelei persoane. Atinge punctul culminant când viaţa lui Cristos din noi este eliberată, când ceva minunat, plin de viaţă şi bun se revarsă din noi pentru a atinge inima celuilalt.

Declanşarea şi eliberarea puterii lui Cristos – aceasta este tema finală a acestei cărţi.

CAPITOLUL 17

Declanşarea şi eliberarea puterii interioare

Am avut marele privilegiu să le vorbesc oamenilor pe care îi iubesc profund pe când ei experimentau lupte importante în viaţă. Niciodată nu m-am simţit mai puţin decât un psiholog, care se ocupă de meseria lui, şi mai mult decât un creştin neputincios, care doreşte cu ardoare să toarne puterea lui Cristos ca în momente de acest fel. În timp ce vorbesc cu cineva care trece printr-o criză personală, menţinerea obiectivităţii profesionale pare mai mult rea decât irelevantă; ea blochează eliberarea puterii. Trebuie să mă implic în oportunitatea care mi se oferă cu competenţă biblică şi subiectivitatea călăuzirii Duhului, cu pasiunea care se ridică din cele mai adânci tainiţe ale fiinţei mele. Detaşarea rece ar viola ceea ce este viu şi bun. Ar interfera cu realizarea conectării veritabile dintre suflete care poate aduce vindecare.

Când cineva pe care îl iubesc suferă şi poate este prins în uneltirile lui Satan (cât de mult îl urăsc pe Satan!), rostesc această rugăciune:

> Doamne, doar viaţa Ta care atinge inima acestei persoane poate face ceea ce trebuie făcut. Iscusinţa mea, isteţimea mea, cunoaşterea mea nu înseamnă nimic dacă viaţa Ta nu este forţa care controlează tot ceea ce fac. Tată, sunt copleşit de opţiunile îngrozitoare cu care se confruntă această persoană. Pot simţi teroarea în oasele mele. Dar, de asemenea, experimentez pacea care întrece spaima şi care vine din cunoaşterea puterii harului Tău. Descopere-Ţi Fiul prin mine ca să pot fi un instrument puternic al bunătăţii în mâinile Duhului Tău.

Am petrecut ceva vreme în această dimineaţă la timpul de şcoală duminicală rugându-ne pentru mai multe probleme fizice deosebit de dificile. Soţul lui Margaret este în pragul morţii după o lungă şi zbuciumată încleştare cu boala de cancer la creier. Are patruzeci de ani. Mark suferă de o boală ciudată a gâtului care a fost identificată săptămâna trecută printr-o radiografiere Roentgen. Va afla rezultatul peste patru zile.

Debbie are probleme la ambele încheieturi ale mâinilor şi la un genunchi, fiecare dintre acestea fiind operate de mai multe ori. Ieri genunchiul sănătos s-a îmbolnăvit. Părinţii mai vârstnici ai lui Lynn se confruntă cu un gen de probleme medicale care le-ar putea pune capăt vieţii în scurtă vreme. Larry (nu eu, un alt Larry) va fi operat la gleznă în această săptămână. Eu tocmai am eliminat o piatră la rinichi şi aş putea începe din nou să mă îngrijorez din pricina unei lupte de un an de zile cu tulburări intestinale şi deshidratare.

Al a condus timpul acesta numind fiecare cerere, apoi acordându-ne un minut sau două pentru a ne ruga în tăcere. Când m-am ridicat să dau învăţătură, am întrebat câţi oameni s-au rugat şi dacă s-au rugat fără să se îndoiască deloc, aşa cum ne spune Iacov să facem când trecem prin încercări (Iacov 1:6).

Am fost de acord că este corect să-I cerem Tatălui să vindece gâturi şi genunchi, dar, de asemenea, am admis că nu ne putem ruga pentru vindecare fizică cu o încredere de neclintit. Cu toţii am avut prea multe experienţe de rugăciuni pentru vindecare ce nu au primit răspunsul pe care l-am dorit. M-a izbit faptul că pot să mă rog cu mai multă încredere pentru ca o operaţie la gleznă să iasă bine decât pentru vindecarea cancerului, deoarece (şi nu mi-e uşor să recunosc asta) operaţia poate reuşi fie că Dumnezeu intervine, fie că nu intervine. Dar pentru a face să dispară cancerul, Dumnezeu trebuie să lucreze printr-o minune evidentă.

Şi aceasta nu se întâmplă prea des în zilele noastre. Mă întreb ca şi Ghedeon: „unde sunt toate minunile acelea pe care ni le istorisesc părinţii noştri?" (Judecători 6:13). Nu am încredere că rugăciunile a cincizeci de oameni din clasa noastră duminicală, sau chiar a unui milion de oameni din întreaga lume, L-ar putea convinge pe Dumnezeu să coopereze cu dorinţele noastre. Îl lăudăm public pentru suveranitatea Lui în timp ce în particular ne plângem că pare atât de detaşat, atât de departe de dorinţa inimii noastre, atât de greu de înduplecat.

Până când înţelegem ce urmăreşte El. Atunci perspectiva noastră se schimbă şi închinarea devine reală. De la Eden şi până la revenirea lui Cristos, Dumnezeu S-a angajat într-o bătălie cu o viziune a ceea ce intenţionează El să înfăptuiască. Bătălia nu se dă pentru ameliorarea circumstanţelor, pentru a ne asigura bani, a ne proteja de suferinţă, a ne ocroti de dureri şi lupte, sau pentru a vindeca rapid orice disfuncţionalitate ce ar apărea în trupurile noastre. Suntem încurajaţi să ne rugăm pentru toate aceste lucruri, dar trebuie întotdeauna să ne încheiem rugăciunea cu aceste minunate cuvinte de prevenire pe care în imaturitatea noastră le considerăm atât de plictisitoare: dacă este voia Ta.

Nu este voia Lui ca copiii Săi să se bucure de binecuvântarea unor trupuri sănătoase şi de circumstanţe plăcute? Aparent nu. Cel puţin nu în această viaţă. La o vârstă înaintată, Petru a spus că am fost chemaţi să suferim. Mai apoi, el ne previne să nu fim surprinşi când încercările dureroase vin în viaţa noastră, de parcă ni s-ar întâmpla ceva neaşteptat (1 Petru 2:20-21; 4:12).

Într-o zi, Dumnezeu va purta război împotriva a orice ne face să plângem cu durere şi va învinge. Dar acum El duce o altă bătălie care, pe măsură ce înaintează cu succes după succes, lasă în urmă o mulţime de motive pentru lacrimi. Până vom pleca acasă, ne putem baza pe Dumnezeu să ne conducă în bătălia împotriva *bolii sufleteşti.* Acesta este războiul pe care îl duce El astăzi. Şi acesta este războiul pe care vrea să-l purtăm împreună cu El.

Planul luptei este simplu. Trebuie să ne ajutăm unii pe alţii să mortificăm firea pământească, scurtcircuitând astfel puterea lumii şi a lui Satan şi vitalizându-ne duhurile, ceea ce va trezi impulsurile bune din noi. Iar când acestea sunt eliberate, Îi vom semăna mai mult lui Cristos.

Când Dumnezeu doreşte, El poate aduce vindecare de cancer ca şi cum ar vindeca un gât de răceală. Dar nu ne dă motive să ne bazăm pe El că va face aceasta. A te ruga pentru vindecare fizică cu încredere este într-adevăr îngâmfare şi reflectă mai mult o pretenţie arogantă decât o credinţă umilă. Putem să-I cerem să ne vindece trupurile cu încrederea că El *poate să o facă*, dar putem să-I cerem să ne vindece sufletele cu încrederea că El *o va face.*

Când grupul a împărtăşit lucrurile pentru care s-au rugat în acea dimineaţă, tatăl lui Mark a spus: „M-am rugat ca fiul meu să se încreadă mai deplin în Cristos oricare ar fi rezultatul în ce priveşte

gâtul lui." Cineva ne-a relatat că rugăciunea lor pentru Margaret a fost ca ea să cunoască prezenţa lui Dumnezeu şi să se umple de mulţumire în timp ce vede cum sănătatea soţului ei se înrăutăţeşte tot mai mult datorită cancerului, nu mulţumire pentru durere, ci mai degrabă pentru scopurile eterne şi bune ale lui Dumnezeu şi implicarea Lui plină de tandreţe în toate lucrurile.

În timp ce am ascultat, mi-a devenit foarte clar: Ne aflăm cu adevărat prinşi într-un război pentru sufletele celorlalţi. Este o comunitate bună. Facem ce putem pentru a ajuta în mai multe chestiuni practice – aducem mâncare, asigurăm transportul la spital, ne rugăm pentru vindecare fizică – dar înţelegem că cel mai mare bine se va produce în timp ce ne luptăm să ne ajutăm unul pe celălalt în a deveni tot mai asemănători lui Cristos.

Dar această bătălie este una dificilă. Nu prea suntem dispuşi să vorbim despre ea. Este mult mai uşor să spunem: „Genunchiul meu bun a cedat. Vă rog ajutaţi-mă să urc în maşină şi rugaţi-vă ca doctorul să-l poată vindeca", decât să admitem: „Îmi pierd perspectiva. Viaţa este de nesuportat acum, fără nicio perspectivă de îmbunătăţire, încât vreau să renunţ. Nu-mi pasă de nimeni. Stau în balta cu noroi a autocompătimirii şi mă simt nenorocit, rece şi supărat. Şi disperat. Dar nu aş vrea să mă simt aşa. Poţi să mă ajuţi?"

Ce am simţi dacă am auzi un prieten spunând toate acestea? L-am suna pe pastor sau l-am recomanda unui terapeut creştin?

Ne anunţăm cu uşurinţă intervenţia chirurgicală care se apropie cu repeziciune, dar şovăim în a ne dezvălui temerile: „Sunt speriat de moarte că mi-aş putea pierde slujba. Şi o fac responsabilă pe soţia mea. Am minţit-o că am asigurare pentru locul de muncă în caz de invaliditate. Dar nu am. Ştiu că e ilogic ce fac, dar sunt mânios pe ea pentru toate. Chiar m-am gândit s-o părăsesc. Viaţa mea e un haos. Mă poţi ajuta?"

Ne simţim potriviţi când ni se cere să mijlocim în rugăciune pentru vindecare fizică, dar ne simţim inadecvaţi pentru a ne ajuta unul pe altul în bătălia care se dă pentru sufletele noastre. Putem să intrăm în luptă ascultând şi purtând de grijă. Putem să ne imaginăm ce ar putea face Cristos şi să menţinem speranţa că autocompătimirea va ceda în favoarea credinţei, iar resentimentul va fi înlocuit cu dragoste.

Dar când vine momentul să rostim într-adevăr cuvinte care să ajute, să spunem lucruri care s-ar putea întâmpla, invocăm scuza că nu ne pricepem cum să o facem. Înţelegem că cineva trebuie să se

ocupe de gelozia, amărăciunea, pofta şi spaima care au câştigat teren în sufletele oamenilor. Cineva ar trebui să discute cu aceşti oameni, cineva instruit care să înţeleagă în ce fel povestirile traumatice au legătură cu problemele emoţionale curente. E nevoie de cineva care ştie ce anume să caute, cum să analizeze şi cum să procedeze cu orice ar ieşi la iveală.

Prietenii cărora le pasă *pot* să se angajeze în luptă. Ei chiar pot să conceapă o viziune şi să creadă cu convingere în ceea ce pot deveni oamenii care trec prin suferinţă. Dar cineva trebuie să facă operaţia verbală, a comunicării, cineva care are cunoştinţe şi abilităţi trebuie să se ocupe de problemele de esenţă.

Aceasta este presupunerea culturii noastre. Şi acea persoană, presupunem noi mai departe, este un terapeut instruit. Calificările necesare constau în titluri obţinute, supraveghere îndelungată şi recunoaştere oficială a competenţei profesionale. Pastorii, prietenii şi membrii familiei pot ajuta până la un punct. Putem fi alături de o prietenă în intervalul de timp în care e purtată pe patul cu rotile în sala de operaţie, dar odată ce a ajuns acolo, noi rămânem în aşteptare pe coridor, în vreme ce profesioniştii îşi fac munca. Suntem cu ea în luptă, credem cu tărie că Duhul poate face minuni în sufletul ei, dar să facem într-adevăr operaţia, să îi spunem cuvinte încărcate cu putere de schimbare şi de vindecare, ei bine, asta nu e pentru cei din breasla noastră.

Dar poate că nu aşa stau lucrurile de fapt. Nu s-ar putea ca instruirea în consiliere să fi devenit atât de necesară şi apreciată fiindcă puţini creştini ştiu ce înseamnă să eliberezi puterea lui Cristos din tine în sufletul altora? Dacă bătălia este împotriva bolii sufleteşti şi dacă adevărata boală este deconectarea relaţională cauzată de păcat în urma căreia persoana rămâne singură şi înfometată după viaţă, nu este chemarea noastră să furnizăm viaţă unul celuilalt, cel puţin o mică gustare din ea, şi aceasta să ne facă să alergăm la Sursă?

În timpul unei emisiuni radio în care discutam aceste probleme şi la care se putea suna în direct, cineva a telefonat pentru a comenta: „Apreciez accentul pe care dr. Crabb îl pune pe puterea vindecătoare a comunităţii. E minunat să fii iubit, ascultat şi alţii să se roage pentru tine. Dar uneori avem nevoie de consiliere."

Şi, într-un sens, cel care a sunat avea dreptate. Avem nevoie de mai mult decât de oameni care să se angajeze în luptele noastre şi să ne dea o viziune a ceea ce va face Cristos. Avem nevoie de oameni care pot să ne vorbească cu înţelepciune, sensibilitate şi raţional despre bătăliile noastre cele mai profunde, despre amintirile noastre

cele mai dureroase şi despre păcatele noastre ascunse. Totuşi, opinia mea este că persoana cea mai calificată pentru a se implica cu noi la aceste nivele este persoana umplută cu cea mai multă putere din energia lui Cristos. Această persoană poate fi sau nu un profesionist instruit. Puterea care umple pe cineva într-adevăr calificat pentru a ajuta include mult mai mult decât „doar" compasiune, ea implică angajamentul care merge mult mai departe decât abilităţile de ascultare; ea oferă înţelepciune scrutătoare şi cuvinte dătătoare de viaţă care înseamnă mai mult decât o simplă promisiune de susţinere în rugăciune, gesturi de sprijin sau sfaturi.

Citeşte relatările Evangheliei despre viaţa lui Cristos. El a înţeles ce se întâmpla în minţile oamenilor. Ştia cum să atingă dorinţa după ceva mai bun din inima unei femei imorale şi când să-i demaşte alegerile greşite. Era perfect capabil să Se ocupe de oameni îndureraţi, care erau frustraţi că El nu a apărut când cel iubit de ei a murit. Nu S-a implicat într-o luptă pentru putere cu slujitorii lui Iair care i-au spus: „Fiica ta a murit. Nu mai deranja pe Învăţătorul." El pur şi simplu i-a ignorat şi i-a spus lui Iair să creadă. Cu măiestria unui artist S-a ocupat de un pescar impulsiv printr-o mustrare făcută la momentul perfect, o privire pătrunzătoare, blândă dar necruţător de demascatoare, şi o confirmare care zideşte sufletul. Petru a devenit un pastor înţelept al poporului lui Dumnezeu. Şi Isus nu a fost pus în încurcătură când a trebuit să Se raporteze la tovarăşii lui care se certau pe drum.

Dacă înţelegem la ce resurse avem acces prin Duhul lui Dumnezeu, dacă apreciem viaţa lui Cristos din noi şi apreciem corect sporirea şi eliberarea puterii Lui, ne vom simţi inadecvaţi pentru a atinge sufletul cuiva iubit numai dacă această putere nu lucrează cu tărie în noi, nu pentru că ne lipseşte instruirea profesionistă.

Şi aceia dintre noi care suntem implicaţi în instruirea consilierilor ne vom concentra eforturile pe identificarea, alimentarea şi eliberarea puterii lui Cristos în toţi studenţii noştri.

> Dragă Doamne, oamenii pe care îi iubesc nu o duc bine. Soţul meu, soţia mea, fiul meu, fiica mea, părinţii mei, prietenul meu se luptă cu suflete epuizate, bolnave, descurajate, încăpăţânate. Răspunsul lor la greutăţile vieţii este lumesc. Dumnezeule, foloseşte-mă pentru a le trezi sufletele turnând viaţa Ta prin mine în solul întărit al inimii lor. Fă ca apa vieţii să străbată crusta groasă şi să hrănească lucrarea bună pe care Duhul Tău o face în sufletele lor. Nimic altceva nu îi va ajuta decât o experienţă a vieţii. Declanşează această experienţă prin mine.

Pentru a elibera puterea lui Cristos din noi trebuie să înţelegem că cea mai profundă realitate a fiinţelor noastre este viaţa lui Cristos. Slujba noastră este să identificăm această viaţă şi să o hrănim permanent până ce devine mai puternică decât oricare alt impuls din noi, până ce ne îndoim, dar continuăm să credem cu mai multă putere, până ce ne îngrijorăm, dar alegem să ne încredem cu o pace mai adâncă în inimă, până ce ne simţim inadecvaţi, dar ne bazăm cu mai multă pasiune pe călăuzirea Duhului. Aceasta înseamnă a ne vitaliza duhurile.

Şi trebuie să învăţăm să distingem între ceea ce în fiecare moment poate *părea* cel mai autentic şi ceea ce *este* cel mai autentic. S-ar putea să avem un şoc când cuplul pe care îl ucenicizăm ne anunţă că se gândesc la divorţ, dar realitatea mai profundă e că există o putere în noi care poate întoarce mersul lucrurilor şi poate reface o căsnicie. Noi mergem înainte cu încredere.

Eliberarea puterii lui Cristos se face printr-o procedură simplă: *Învăţăm să spunem ceea ce dorim în modul cel mai genuin să spunem în timp ce trăim în prezenţa lui Cristos.* Aceasta este libertatea noastră. Nu ne mai trudim să rostim cuvintele care să se potrivească cu o teorie de consiliere, ci ne încredem, în schimb, în Duhul din noi să ne imprime în minte ce anume să spunem şi ce să facem în fiecare moment. Pur şi simplu ne dăruim pe noi înşine, cu tot ce este mai profund în noi, distingând ceea ce e firesc şi nu trebuie dăruit, şi eliberând ceea ce e spiritual şi poate fi oferit cu putere de schimbare unei alte persoane.

Ceea ce am spus poate fi înţeles greşit şi folosit incorect. Daţi-mi voie să dezvolt un pic ideea despre ceea ce este necesar pentru a discerne cu înţelepciune viaţa lui Cristos din noi şi a o recunoaşte de multele ei falsuri. Apoi vă voi împărtăşi câteva implicaţii care ne-ar putea călăuzi pentru a elibera doar ce e bun în noi.

Când fiica lor cea mică avea cinci ani, Peter Kreefy şi soţia lui au fost anunţaţi de doctor că fetiţa lor are o tumoare extinsă pe creier. Tendinţa imediată a lui Peter a fost să pună zeci de întrebări: Cât de mare este? Este benignă? Când vor şti răspunsul? Cum arată statisticile pentru asemenea cazuri?

Mai târziu, el a scris în jurnalul lui: „E ciudat cum mintea se axează pe detaliile fizice pentru a controla incontrolabilul. Când nu putem controla adevărul, controlăm faptele."[1]

Tatăl unui prieten a murit recent. După înmormântare, cei care şi-au exprimat condoleanţele au dorit să ştie dacă răposatul a avut

asigurare. A fost asigurarea de sănătate suficientă pentru a acoperi cheltuielile medicale ale suferinţei lui îndelungate? Va avea mama ta destui bani pentru a trăi?

El dat un răspuns onest, unul negativ, cum că lucrurile nu stăteau deloc bine din punct de vedere financiar. La care „consolatorii" au răspuns: „Ce tragedie!" Prietenul meu dorea să strige: „Nu! Tragedia este că tatăl meu a murit!"

Când nu putem gestiona realitatea, când ceea ce e înspăimântător de adevărat este prea stânjenitor pentru a fi confruntat, fugim la faptele care înconjoară adevărul şi ne ascundem în spatele lor. Aceasta ne dă ceva de făcut, ceva la ce ne gândim că putem mânui, ceva ce putem, cel puţin, indica cu precizie.

Desigur, există o anumită valoare funcţională în această tendinţă. Părinţii unui fetiţe au nevoie de inteligenţă pentru a lua decizii raţionale şi a nu-şi îngrozi fetiţa cu emoţiile lor necontrolate. Fiii mamelor văduve trebuie să vină cu planuri pentru a soluţiona dificultăţile financiare. Chirurgii nu-şi pot permite să se concentreze pe adevărul că micuţul cap pe care îl vor deschide aparţine fetiţei dragi a unor părinţi îngroziţi. Ei trebuie să se concentreze în schimb asupra realităţilor unei proceduri chirurgicale corecte.

O privire lucidă asupra faptelor în toată realitatea lor necruţătoare este un lucru bun când îngăduinţa de a fi copleşit de un adevăr devastator ţi-ar sta în cale să faci ceea ce este mai bine. O mână calmă, iscusită, care ţine bisturiul este mai importantă decât o inimă plină de compasiune.

Totuşi, când trecem de la bătăliile care se referă la boli fizice sau circumstanţe dificile la angajarea în lupta pentru sufletul cuiva, lucrurile stau chiar pe dos. Puterea de vindecare în această bătălie constă în actul revărsării a ceea ce este cel mai plin de viaţă din cineva în inima altcuiva. Conectarea veritabilă a sufletelor contează mai mult decât iscusinţa folosită cu calm şi informaţia laborios studiată. Tehnica detaşată nu are nici un loc în vindecarea unui suflet.

Trebuie să fim în contact cu ce e mai profund în noi şi să oferim aceasta şi altora. Pentru a face acest lucru, pentru a cunoaşte cu adevărat şi a experimenta părţile cele mai valoroase ale sufletelor noastre răscumpărate, trebuie să ne lăsăm copleşiţi de următorul adevăr: fiul meu face alegeri greşite, soţul meu este departe de Domnul, prietenul meu are gânduri de sinucidere, viaţa mea este plină de abuzuri îngrozitoare.

Doar atunci vom fi obligaţi să ne întoarcem la temelia vieţii noastre. Doar atunci realitatea credinţei noastre, naşterea din nou şi caracterul lui Dumnezeu devin vizibile şi manifeste. Îl găsim pe Dumnezeu doar când avem nevoie de El. Când ne ocupăm de o situaţie dificilă în căutarea unui răspuns eficient, dependenţa noastră de Dumnezeu are doar o valoare simbolică.

Şi aceasta este tendinţa noastră. Ce ar trebui să fac? Cum aş putea explica ce se petrece? Ce teorie ar putea să mă ajute cel mai bine să înţeleg problemele acestei persoane şi să am un răspuns care s-o ajute? Când punem astfel de întrebări suntem atât de prinşi în demersul nostru analitic încât nu experimentăm niciodată ce face Dumnezeu în noi.

Să reprezentăm aceasta foarte simplu. Iată adevărul, realitatea îngrozitoare a ceea ce se petrece în viaţa cuiva pe care îl iubim.

Adevărul tulburător

Dacă răspundem fricii noastre gândindu-ne rapid la o soluţie eficientă, pierdem oportunitatea de a intra în contact cu ceea ce este viu, plin de putere şi bun în noi.

Soluţia eficientă

↑ ↑

Adevărul tulburător

Să presupunem în schimb că ne îngăduim să fim zdrobiţi de adevăr, copleşiţi de tristeţea şi de durerea pe care acesta le produce. Curând ne vom simţi inadecvaţi să schimbăm ce trebuie schimbat, ne vom confrunta cu adevărul că o inimă agitată, dură şi nebună trebuie să fie schimbată şi că doar Duhul lui Dumnezeu poate face aceasta.

În acel punct ne rămân doar două opţiuni: ne lăsăm pradă disperării sau pornim în căutarea lui Dumnezeu. Dacă începem să-L căutăm pe Dumnezeu, vom intra într-o bătălie cu totul nouă. Ne vom avânta spre Dumnezeu, vom tânji să-I vedem faţa, ne vom lupta cu temerile şi îndoielile noastre în prezenţa Lui, Îl vom căuta cu toată inima.

Fiindcă a promis că ne va lăsa să-L găsim dacă Îl căutăm cu o pasiune mai puternică decât am căuta orice altceva (cum ar fi soluţii sau uşurarea situaţiei), Îl vom găsi. Îl vom găsi în Cuvântul Lui. După

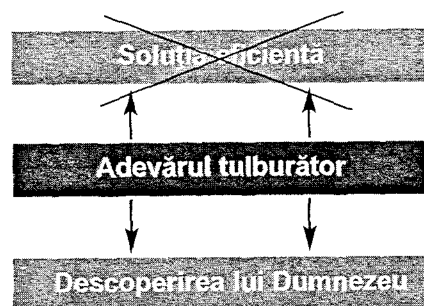
o cădere îndelungată în întuneric vom ateriza pe adevărul veşnic al caracterului Său, atotputernic şi iubitor, şi vom crede că e întotdeauna gata să facă ceva bun. Şi Îl vom găsi înlăuntrul nostru sub forma impulsurilor sfinte, a dorinţelor bune şi a înclinaţiilor înţelepte care reflectă caracterul lui Cristos.

Într-un limbaj mai familiar, puterea lui Cristos este eliberată mai deplin atunci când isprăvim în sfârşit să credem că avem resurse în noi înşine.

Chirurgii au o încredere legitimă în capacitatea lor de a opera bine. Mecanicii buni experimentează un sentiment de competenţă relaxant când un automobilist descrie zgomotele ciudate care se aud sub capotă. În munca lor ca profesionişti abili, ei nu trebuie să isprăvească cu capacitatea de a se încrede în ei înşişi, deoarece sunt în stare să rezolve problemele.

Dar fără puterea lui Cristos care curge prin noi, nu putem să-i redăm unui suflet buna funcţionare. Când un părinte vorbeşte cu un copil despre o luptă importantă, este necesară puterea lui Dumnezeu pentru a vindeca sufletul acelui copil. Dacă învăţăm ce înseamnă să ne luptăm cu puterea lui Cristos şi experimentăm realitatea acestei puteri care lucrează cu tărie în noi (Coloseni 1:29), vom cunoaşte bucuria negrăită de a fi un instrument în mâinile lui Dumnezeu pentru vindecarea unui suflet.

Drumul spre putere constă în acceptarea adevărului tulburător şi în săparea în profunzime pentru a descoperi adevărul înviorător al lui Dumnezeu.

Un tată află că fiul lui căsătorit are o legătură amoroasă. Adevărul acesta îl sfâşie.

Va plănui o strategie sau va plânge pentru el? Îşi va lansa îndată

reacţia, se va consulta cu oameni ale căror sfaturi le respectă şi va merge înainte pentru a se ocupa de problemă? *Sau* va lăsa ca toată greutatea acelei veşti să-l zdrobească atât de tare încât să descopere sub durerea lui temelia păcii lui Dumnezeu?

Dacă va căuta cu frenezie să acţioneze efectiv, dacă concentrarea lui va fi pe un răspuns eficient, el îşi va asuma riscul de a elibera energia firii sale. *Eu* mă voi ocupa de problema asta.

- Îmi voi zidi cetatea mea.
- Îmi voi aprinde focul meu.
- Îmi voi spoi zidurile mele.
- Îmi voi săpa fântânile mele.

Dar să presupunem că tatăl se îndreaptă într-o direcţie diferită. Să presupunem că se retrage în cămăruţa lui de rugăciune; varsă lacrimi împreună cu soţia lui, apoi îşi uneşte mâinile cu ea pentru a se ruga; se înfăţişează gol înaintea Domnului, poate ruinat de vină, resentiment şi frică; şi îşi mortifică impulsul de a controla situaţia. Apoi descoperă în final ce este viu, minunat, puternic şi curat în el.

După această bătălie se va înfăţişa cu calmul credinţei, zdrobit cu pocăinţă pentru firea lui care mereu pretinde, şi cu încrederea că Dumnezeu poate lucra prin el pentru a se confrunta plin de putere cu inamicul în numele fiului său. Şi se va ridica de pe genunchi cu un duh al harului şi al înţelepciunii intuitive.

Când va vorbi cu fiul lui, va vorbi asemenea lui Cristos, fără să judece, dar nepărăsind principiile morale, fără amărăciune, deci cu har, fără disperare, deci cu speranţă, fără răceală, deci cu dragoste, fără superficialitate, deci cu discernământ. Va deveni un instrument sub controlul Duhului care va folosi gloria dată lui de Fiul pentru a descoperi inima Tatălui.

Nimic nu contează mai mult decât eliberarea puterii lui Cristos în timp ce vorbim cu oamenii pe care îi iubim, în special cu cei care sunt în mijlocul problemelor.

Înfruntarea adevărului referitor la ceea ce se petrece în vieţile oamenilor, indiferent cât este de urât sau de trist, este o cale necesară pentru a descoperi ce este profund în noi. Acest adevăr ne îndeamnă apoi să hrănim viaţa pe care o găsim, să ne sfinţim de dragul altora (Ioan 17:19). Apoi suntem eliberaţi pentru a vorbi mai degrabă cu

autenticitate decât cu iscusinţă în eforturile noastre de a stârni lucrarea lui Dumnezeu în viaţa altei persoane.

Deoarece viaţa lui Cristos este cea mai puternică realitate din sufletele noastre, putem turna această viaţă într-o altă viaţă atunci când problemele de care ne izbim ne conduc la temelia vieţii noastre, la adevărul ultim care se află în centrul sufletelor noastre. Când descoperim adevărul cel mai important din inimile noastre, ne putem încrede în el. Înclinaţiile implantate cel mai profund în noi vin de la Dumnezeu. Ele trebuie identificate, apoi hrănite pentru a deveni mai puternice decât impulsurile rele. Dar, pe măsură ce acestea se dezvoltă, putem elibera cu mai multă libertate puterea lui Cristos care a fost pusă în noi în timp ce ne luptăm pentru sufletul altuia. Vom cerceta lucrurile cu înţelepciune, vom mustra la timp şi într-un mod plin de îndurare, vom pune întrebări referitoare la lucruri care contează şi vom oferi îndemnuri care stârnesc duhul persoanei la încredere şi ascultare.

Ar trebui evidenţiate acum mai multe implicaţii ale acestui concept:

Implicaţia nr. 1: *Alimentarea puterii lui Cristos din noi necesită studiu, rugăciune, slujire şi închinare. Încrederea în inimile noastre nu trebuie înţeleasă niciodată ca însemnând că putem ocoli disciplinele spirituale.*

Cristos este tema Scripturii. El a vorbit contemporanilor Săi cu o cunoaştere completă a Vechiului Testament dobândită prin studiul disciplinat care se aştepta din partea fiecărui băiat evreu.

Nici noi nu o putem face cu mai puţin efort. Discuţia deschisă despre impulsurile noastre este o afacere periculoasă dacă impulsurile nu sunt informate cu grijă de o înţelegere mereu crescândă, bogată a Bibliei, dacă ele nu rămân ferm în limitele trasate de textul obiectiv din Scriptură.

Dacă cineva spune: „Cred că ar trebui să divorţezi de soţul tău. El nu te împlineşte ca femeie. Meriţi ceva mai bun.", ştim că această persoană nu vorbeşte cu viaţa lui Cristos deoarece cuvintele ei violează Scriptura.

La fel, fără o viaţă de rugăciune vibrantă, să nici nu încercăm să ne încredem în impulsurile noastre. Şi, pe măsură ce ne dăruim în slujirea plină de sacrificiu a altora şi ne abandonăm într-o închinare plină de semnificaţie, ne apropiem de inima lui Dumnezeu, iar dorinţele bune din noi sunt hrănite.

Implicaţia nr. 2: *Eliberarea puterii lui Cristos este amplificată de gândirea prin categoriile biblice de înţelegere a oamenilor, a problemelor lor şi a ceea ce poate fi făcut pentru a-i ajuta.*

Ajutarea plină de forţă implică discernământul biblic asupra naturii problemelor cu care se confruntă oamenii. În ultimii treizeci sau patruzeci de ani am presupus că dezvoltarea discernământului necesar este realizată cel mai bine prin educarea specializată a consilierilor, cel mai adesea în instituţii academice din exteriorul Bisericii.

E timpul să luăm în considerare o altă posibilitate. Dacă creştinii obişnuiţi, adică fără acreditări autorizate, au în ei puterea de a vindeca sufletele printr-o conectare interpersonală veritabilă, atunci poate că Biserica ar trebui să o socotească drept propria ei responsabilitate, ca o parte normală a programului ei educaţional de echipare a credincioşilor cu o înţelegere biblică a schimbării, pentru a-i pregăti activ în vederea interconectării personale într-un mod mai plin de semnificaţie.

Îngrijirea sufletului are mai mult de-a face cu aşteptarea ca Dumnezeu să ne îndemne să ne îndreptăm într-o anumită direcţie decât cu analiza logică. Dar acele direcţii nu se dezvoltă sănătos într-un vid obiectiv al cunoştinţelor. A şti ce să spui unui bărbat dependent de pornografie sau unei femei pline de ură de sine necesită un *subiectivism bine informat*, nu un obiectivism detaşat, nici un subiectivism absurd. Avem nevoie de înţelepciunea care poate fi adunată din conţinutul textului biblic şi de la aceia care au meditat mult şi profund la aceste chestiuni.

Desigur, avem nevoie de instruire. Dar dacă acordarea de ajutor are mai mult de-a face cu conectarea interpersonală decât cu tehnica, cu revărsarea vieţii lui Cristos decât cu abilităţile hermeneutice, atunci poate că comunitatea credincioşilor ar trebui să fie echipată pentru a întreţine relaţii mai sănătoase prin oferirea unei educaţii adecvate.

Implicaţia nr. 3: *Modelele de urmat ale celor care au izbutit să le vorbească oamenilor cu o putere care aduce schimbare prezintă cea mai mare valoare pentru cei care sunt cel mai puţin experimentaţi.*

Îmi imaginez un program de instruire care să îi ajute pe oameni să vorbească cu puterea înţeleaptă, cunoscătoare a lui Cristos şi care să includă diagrame, prelegeri, cărţi, supraveghere şi material critic. Doresc ca oamenii să aibă anumite repere ştiinţifice referitoare la direcţia pe care să o urmeze când cineva recunoaşte că şi-a pierdut interesul pentru viaţă.

Dar, îmi imaginez, de asemenea, o dependenţă conştientă de modelele ghidate biblic pe care le creăm, care să se micşoreze pe măsură ce devenim mai experimentaţi.

Michael Jordan, probabil cel mai bun jucător de baschet al tuturor timpurilor, s-a întâlnit cu coechipierii lui în jurul antrenorului în

ultimele secunde ale unei competiţii apropiate. Antrenorul Jackson a schiţat un plan. S-a întors spre fiecare jucător şi i-a dat instrucţiuni specifice. Când a ajuns la Michael, a lăsat jos planşeta cu clamă şi i-a spus: „Michael tu fă ceea ce faci tu de obicei."

La început trebuie să învăţăm unele lucruri de bază despre cum să discuţi cu oamenii pentru a le fi de folos (nu da sfaturi prea devreme, evită luptele de putere, ascultă ceea ce nu este spus dar poate fi important), însă în cele din urmă Duhul ne spune să facem ceea ce ne vine cel mai natural să facem.

Această carte este o chemare la o conectare interpersonală veritabilă, la a lucra cu oamenii în timp ce ei se luptă să-şi omoare impulsurile rele şi la a revărsa în ei ceea ce avem mai viu în noi pentru a-i ajuta să-şi trezească impulsurile bune.

Am analizat o mulţime de concepte care pot în mod promiţător să ne provoace şi să ne echipeze mai bine pentru a şti cum să ne conectăm interpersonal:

- *Sfânta Treime*, comunitatea care se conectează etern, un model pentru relaţiile noastre.
- *Evanghelia*, resursa lui Dumnezeu pentru iertarea de păcat, un viitor al comunităţii perfecte, şi libertatea de a ne conecta mai profund cu Dumnezeu, cu alţii şi cu noi înşine.
- *Noul Legământ*, acest contract minunat stabilit de Dumnezeu, prin care El a plantat de fapt în inimile noastre impulsurile de a fi buni. Nu mai trebuie doar să-i îndemnăm pe oameni să facă ceea ce este corect sau să lucrăm cu oameni pentru a repara ce s-a stricat; acum ne putem conecta cu ei pentru a elibera ceea ce e bun în ei.
- Dumnezeu doreşte să *mortificăm firea pământească*, sursa tuturor acelor impulsuri rele care încearcă să ne convingă că mai bine le-am ceda, şi El ne ajută să ne distrugem impulsurile rele aranjând să petrecem timp în pustie, să umblăm în întuneric de nepătruns, să întâlnim greutăţi inexplicabile şi să ne confruntăm cu vătămările pe care egoismul nostru le-a produs altora.
- *Gloria* dată nouă de Cristos care ne împuterniceşte să descoperim inima Tatălui pe măsură ce intrăm în bătălia pentru

sufletele altora, să dezvoltăm o viziune a ceea ce ei ar putea deveni şi să eliberăm puterea lui Cristos din noi prin turnarea fiinţei noastre celei mai profunde în alţii şi, în felul acesta, să trezim în ei impulsurile de a săvârşi binele.

La începutul cărţii, când vă povesteam despre Kep, am spus la un moment dat: „Ceva a ieşit din mine care a zdrobit duritatea lui Kep şi a atins părţile sensibile ale sufletului lui cu putere vindecătoare." Descriind mai departe perioada ce a urmat imediat după ce fiul meu a fost exmatriculat din colegiu, am adăugat: „O putere a fost eliberată prin mine, o putere care înainte nu mai fusese niciodată eliberată."

Apoi am întrebat: „S-ar putea întâmpla asta şi în relaţiile tale?" Răspunsul meu, şi sper că şi al tău, este da, s-ar putea întâmpla.

Totuşi, în atât de multe situaţii, din noi se revarsă altceva decât puterea de vindecare. Când copiii ne dezamăgesc, când prietenii ne îngrijorează, când partenerii de viaţă ne ţin la distanţă, ne retragem şi refuzăm să ne mai implicăm într-un mod care să aducă o schimbare reală. Adesea nu facem nimic mai mult decât să moralizăm, sau, dacă lucrurile par prea complicate, să sugerăm ajutor profesionist.

În multe interacţiuni cu oamenii, ne *construim propriile cetăţi* arătându-ne doar partea agreabilă, ajustându-ne, impresionând pe cineva, sau deghizând nerăbdarea ori plictiseala în normele politeţii sociale. Sau *aprindem preocupaţi câteva focuri*: susţinând o idee, simţindu-ne în defensivă sau bucurându-ne prea mult de înţelegerea cuiva. Uneori *spoim ziduri slabe*, amintindu-ne că vieţile noastre vor fi probabil scutite de tragedii mari deoarece merităm anumite binecuvântări, ne luăm credinţa foarte în serios şi suntem destul de importanţi pentru scopurile lui Dumnezeu. Cel mai adesea, ne *săpăm fântâni*, făcând tot ce este necesar pentru a ne simţi aşa cum dorim să ne simţim sau, dacă aceasta nu este posibil, plănuind să ne simţim cel puţin un pic mai bine.

Toate acestea reprezintă energii fireşti care nu au în ele însele puterea de a face binele. Şi face imposibilă conectarea interpersonală. Tot ce realizează comunitatea este superficial, fragil, poate satisfăcător pentru o vreme, dar întotdeauna pe punctul de a se destrăma.

Pe când totul ar putea fi atât de diferit. Învăţ mai multe despre ce înseamnă să eliberez puterea lui Cristos când fiul meu trece printr-o criză, când un prieten se confruntă cu probleme serioase, sau în relaţia cu soţia mea în evenimentele obişnuite ale vieţii.

Există o putere extraordinară în fiecare din inimile noastre, pusă atât de adânc în noi de Duhul Sfânt, că niciun eşec sau durere nu o poate îndepărta. Duhurile noastre sunt animate de viaţa reală a lui Cristos.

Dar ele trebuie să fie vitalizate, trezite, hrănite, crezute, apreciate şi învigorate.

Vor veni perioade dificile pentru a face aceasta, dacă le vom permite. Hotărârea de a te ruga, nu doar din datorie, ci din dorinţa de a-L cunoaşte mai bine pe Dumnezeu, este o condiţie esenţială. Învăţarea Bibliei, prin lecturarea ei în cămăruţă şi prin îndrumarea unor învăţători buni, trebuie să fie o prioritate.

Înfruntarea adevărului despre vieţile noastre şi nu retragerea în spatele mulţimii de fapte ne va conduce mai în profunzime în sufletele noastre, acolo de unde viaţa lui Cristos aşteaptă să iasă la iveală. Când vom avea nevoie de El, Îl vom găsi. Îl vom recunoaşte drept cea mai minunată Persoană pe care am întâlnit-o vreodată; şi apoi, uneori chiar fără eforturi, vom acţiona chiar ca şi El.

Îi vom întreba pe fiii noştri cum îi putem ajuta şi vieţile lor vor fi schimbate. Vom zâmbi partenerilor noştri de viaţă cu un nou fel de apreciere şi bunătate, şi sufletele lor se vor înmuia şi se vor îndrepta spre noi. Vom asculta mărturisirile falimentelor morale ale prietenilor şi o înţelegere a harului ne va umple şi se va revărsa în prietenii noştri, care Îl vor căuta pe Dumnezeu cum nu au mai făcut-o niciodată înainte. Vom vedea oameni despre care ştim că nu le place de noi şi le vom dori binele cu sinceritate, fără sentimente de autoîndreptăţire.

Când ne angajăm în bătălia pentru sufletul cuiva, când avem viziunea a ceea ce Duhul a planificat cu mult timp în urmă pentru viaţa acelei persoane şi când puterea lui Cristos se revarsă prin cuvintele noastre în sufletul celeilalte persoane, are loc conectarea interpersonală veritabilă! Vindecarea se va produce.

Poţi auzi Persoanele divinităţii vorbind în timp ce ne privesc? Eu Le pot auzi spunând într-un glas: „Planul funcţionează. Dar ei încă nu văd nimic. *Aproape că a sosit momentul!*"

EPILOG

Începutul oricărei activităţi care merită să fie făcută este dificil, fie că e vorba de o dietă, un program de exerciţii fizice sau o încercare de a-ţi face prieteni noi. Nici conectarea veritabilă a sufletelor nu face excepţie.

Acum că ai citit cartea, sper că găseşti în tine dorinţa de a experimenta un nivel mai profund de relaţionare cu cineva, un nivel la care să se petreacă vindecare durabilă.

Pentru a te ajuta să începi, vreau să-ţi sugerez să-ţi alegi o persoană din viaţa ta şi să-i scrii o scrisoare cu tema „Viziunea mea pentru tine". Poţi să reciteşti capitolul 16 pentru a te asigura că nu îţi redactezi pur şi simplu „lista de dorinţe" personale (şi poate egoiste) referitoare la modul în care doreşti ca cineva să se schimbe. Aminteşte-ţi că o viziune bună este una la care Duhul Sfânt S-a gândit cu mult timp înainte şi pe care deja a şoptit-o celuilalt. Slujba ta este să exprimi audibil ceea ce Duhul a sugerat fără cuvinte.

Cu mai mulţi ani în urmă m-a izbit faptul că Pavel a avut o viziune clară a ceea ce putea deveni Timotei. Dacă aş fi avut ocazia să-l întreb pe Pavel: „Care este viziunea ta pentru Timotei? " cred că şi-ar fi pus cafeaua pe masă, s-ar fi aplecat spre masă şi mi-ar fi spus cu pasiune: „Dă-mi voie să ţi-o spun. Dumnezeu lucrează în acest tânăr. Îl văd proclamând cu îndrăzneală Evanghelia, smerit, dar fără să găsească în tinereţea lui o scuză, dorind să sufere orice pentru privilegiul de a-L cunoaşte pe Cristos, şi..."

Cu o oarecare stânjeneală am înţeles că nu m-am rugat niciodată cu grijă pentru o viziune cu privire la oamenii pe care îi iubesc cel mai mult. Atunci am hotărât să scriu o viziune pentru soţia mea. Ea a citit-o şi imediat a dorit să scrie şi ea o viziune pentru mine.

Ne-am gândit că te-ar încuraja să gândeşti vizionar pentru o altă persoană, poate să scrii scrisori similare unei persoane în ale cărei bătălii vrei să intri, dacă ai putea citi scrisorile noastre.

Am decis, deci, să includem acest epilog în care să reproducem scrisorile noastre despre viziunea pe care o avem unul pentru celălalt. Rachael îmi spune că scrisoarea mea pentru ea o atinge la fel de real precum ştiu că scrisoarea ei mă atinge pe mine.

Dragul meu Larry,

Viziunea mea pentru tine este să te văd aşezat în tihnă şi plin de pace – odihnit în identitatea ta în Cristos şi în chemarea Lui pentru viaţa ta. Tu eşti unul din cele mai bune lucruri care mi s-au întâmplat. Avem o lungă istorie împreună: nouă ani de prietenie şi treizeci şi unu de căsnicie. Te cunosc; eşti evlavios, generos, amabil, serios. În cei patruzeci de ani împreună, am văzut mâna Domnului peste viaţa ta. Te-am urmat în toate chemările pe care ţi le-a făcut (nu pentru că am o personalitate slabă, ci pentru că ştiu că doreşti să fii în voia Lui).

Soţia ta fiind, vreau să fiu unde eşti tu. La începutul căsniciei noastre erai hotărât şi încrezător, poate cu încrederea care aparţine doar tinerilor; dar în aceşti ultimi ani în care ai primit o nouă chemare pentru viaţa ta, te-am văzut cum nu te văzusem înainte: îndoindu-te de tine însuţi, nesigur, şovăielnic, întrebător. Am o viziune a binelui pe care Dumnezeu îl face prin tine în aceste perioade grele, dar nu-mi place să te văd în această dispoziţie nesigură. Vreau să te văd că ieşi din acest întuneric, din acest pustiu cu o stabilitate plină de pace, cu conştienţa fermă că mâna Domnului este peste tine. (Am încredere că prin viziunea mea pentru tine nu urmăresc să îmi fac viaţa mai uşoară, deşi ar fi mai uşor pentru mine dacă ai fi aşezat în sufletul tău.)

Îl voi parafraza, deci, pe Pavel din Galateni 4:19 pentru a spune ce se află în cel mai adânc străfund al inimii mele pentru tine:

> Dragul meu soţ pentru care iarăşi simt durerile naşterii, până ce Cristos va lua chip în tine, până ce vei simţi clar conducerea şi prezenţa Lui! Larry, te voi ţine de mână în timp ce trecem prin durerile naşterii împreună pentru a te stabiliza plin de pace în chemarea Lui. Te respect şi te iubesc ca pe nimeni altul. Şi am o viziune pentru tine care devine tot mai profundă cu trecerea timpului.

Cu dragoste,
A ta, Rachael

Dragă Rachael,

Te-am cunoscut la mijlocul celor patru ani ai tăi de abuz sexual. Prima noastră întâlnire a avut loc în anul în care abuzul a încetat. Tot ce ştiam despre tine era faptul că erai drăguţă – şi că exista ceva în tine ce nu văzusem în nicio altă fată. Patruzeci de ani au trecut şi încă mai cred că eşti drăguţă şi încă văd în tine ceva ce nu văd în nicio altă femeie.

Dar acum cred că ştiu ce este. Văd în tine o frumuseţe care a supravieţuit miilor de atacuri, jumătate din partea mea, văd o frumuseţe cuibărită atât de adânc în sufletul tău că nicio putere nu poate să o alunge. Dar există o putere care o poate înăbuşi.

Uneori văd că te simţi nesigură, întrebându-te dacă cineva te iubeşte cu adevărat, îngrijorată că, dacă cineva ar putea să vadă tot ce este în tine, ar găsi mai mult lucruri de criticat decât lucruri de care să se bucure. Te-am ajutat şi eu să te simţi în felul acesta, şi eşecurile mele şi durerea ta mi-au zdrobit inima.

Vreau să te iubesc cu o dragoste tandră care să-ţi permită să te simţi aşa cum Cristos simte cu privire la tine, o dragoste care îţi va da curajul să crezi că, indiferent cine te-ar critica, indiferent cât de ascunse sunt sentimentele tale, vei şti că Dumnezeu Îşi găseşte încântarea în cine eşti tu cu adevărat şi că oricine priveşte cu ochii Lui va simţi la fel. Văd în tine un lucru minunat.

Viziunea mea pentru tine este să fii mereu în tihnă, să nu fii niciodată cu nimic mai puţin spontană, prietenoasă, sociabilă şi implicată, ci să te relaxezi liniştită, ştiind că mă voi îndrepta întotdeauna spre tine în Numele lui Dumnezeu, că eşti o femeie de care mă bucur pe deplin, că ai ceva frumos de oferit şi că devii tot mai frumoasă pe măsură ce îmbătrâneşti.

Vreau să te iubesc atât de mult încât să ai parte mereu de odihnă sufletească. Vreau să cinstesc unicitatea ta, să apreciez individualitatea ta, să preţuiesc sentimentele şi gândurile tale, să-ţi respect opiniile şi să fiu alături de tine în fiecare moment al vieţii, aşa încât să poţi elibera tot mai mult pentru a oferi lumii tot ce este în tine şi are aroma lui Cristos, şi să te odihneşti mai deplin în braţele iubitoare ale Tatălui.

Aceasta este viziunea mea pentru tine. Rachael, tu eşti femeia cea mai plină de viaţă pe care am întâlnit-o, cea mai remarcabilă femeie pe care o cunosc. Nu am o chemare mai înaltă decât să ţi-L reflect pe Isus. Te iubesc.

Larry

ANEXA A

Conversaţiile vindecătoare nu le poartă doar profesioniştii

Acum că închei această carte, simt nevoia să iau o pauză şi să inspir profund. Gândurile pe care le scriu par radicale, nesincronizate cu direcţia în care se îndreaptă cultura contemporană şi, prin urmare, pot fi uşor caricaturizate ca simpliste sau idioţenii ale unui fanatic. Mă tem că pentru unii ele vor suna ca aiurelile unui căpitan care a fost prea mult pe mare şi s-a întors în port anunţând că pământul este plat.

Nu ştie orice creştin că ascultarea este centrul trăirii creştine? Fiecare părinte, pastor şi politician ştie că porunca şi aplicarea consecinţelor neascultării de poruncă (creştinii numesc această procedură dare de socoteală) îşi au locul lor în a-i convinge pe oameni să fie ascultători. De unde mi-a parvenit ideea că relaţionarea interpersonală veritabilă este mai centrală decât ascultarea?

Şi nu realizează orice creştin luminat la minte că, atunci când ascultarea devine dificilă datorită problemelor psihologice, consilierea de către un profesionist bine instruit poate să ajute? Nu s-a dovedit odată pentru totdeauna că prin consilierea administrată de un profesionist se pot depăşi tulburările emoţionale şi oamenii îşi pot recăpăta puterea de a-şi trăi vieţile rodind ascultare şi slujire? De ce am crede că creştinii obişnuiţi pot vindeca tulburări psihologice mai mult decât am crede că pot trata bolile de rinichi? Unele probleme cer ajutor de specialitate. Nu-i este clar fiecărei persoane moderne că aşa stau lucrurile? Să ne gândim la aceasta.

Consilierea profesionistă este o formă specializată de conversaţie pe care credem noi că numai oamenii foarte bine instruiţi o pot

practica. Însă această presupoziţie nu are suficiente probe care să o susţină. Desigur, a discuta cu oameni despre problemele lor este o idee bună şi care adesea ajută. Majoritatea oamenilor care discută cu terapeuţii o găsesc utilă. Dar ingredientul care face conversaţia profesionistă utilă poate să aibă puţin de-a face cu instruirea profesionistă; există motive să sugerăm că persoanele grijulii, inteligente, cu mai puţină instruire decât li se cere consilierilor profesionişti pot obţine aceleaşi rezultate şi, uneori, chiar mai bune, atunci când eforturile lor de a purta conversaţii utile sunt parte dintr-un proiect susţinut de o comunitate sănătoasă.

Gândiţi-vă la o persoană care se luptă cu o problemă, poate un tată foarte îngrijorat de fiica lui adolescentă răzvrătită, un tânăr care se scoală o dată sau de două ori pe săptămână cu atacuri de panică şi e convins că e pe punctul de a muri, o femeie în vârstă devenită văduvă de curând care nu poate suporta durerea despărţirii ce nu mai trece, un pastor de tineret care îi sperie pe copii şi îi jigneşte pe părinţi cu temperamentul lui, un pastor senior căruia îi place să consilieze femeile tinere, atractive în intimitatea biroului său, o femeie tânără care mănâncă excesiv şi apoi vomită, dar nu o face atât de des încât să se considere bulimică, un psiholog de vârstă medie care îşi schimbă orientarea profesională în chiar miezul lucrurilor şi uneori se întreabă dacă se merită toată truda.

De ce au nevoie aceşti oameni? Probabil că o mulţime de lucruri s-ar putea dovedi utile, dar cei mai mulţi vor fi de acord că ar fi bine dacă ei ar avea pe cineva cu care să poată discuta.

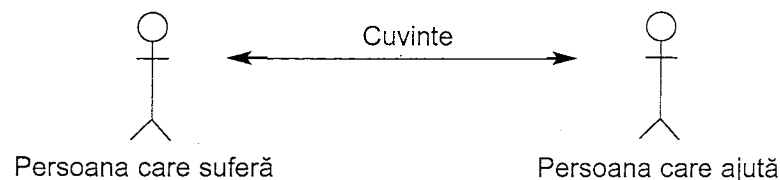
Un lider proeminent în domeniul psihoterapiei, dr. Hans Strupp, a privit recent în urmă la cei cincizeci de ani de cercetare a eficienţei psihoterapiei şi a ajuns la următoarea concluzie:

> Mi se pare că adevărul simplu, incontestabil este că, dacă eşti anorexic ori deprimat, sau dacă experimentezi dificultăţi în relaţiile cu oamenii importanţi din viaţa ta, există şanse ca să te simţi mai bine dacă discuţi cu cineva în care ai încredere.[1]

Să începem simplu. Avem o persoană rănită care doreşte să primească ajutor şi are nevoie de o persoană de încredere, doritoare să îi vină în ajutor. Cu toţii suntem de acord că este o idee bună ca aceşti doi oameni să discute. Aceasta înseamnă că ei se vor întâlni şi vor conversa.

Persoana rănită va împărtăşi ce o deranjează. Persoana care ajută

va încerca să spună cuvinte adecvate şi utile. Ei vor încerca să îşi conecteze sufletele.

Întrebarea pe care persoana care ajută va trebui inevitabil s-o pună este: „În ce fel pot cuvintele să devină utile?" sau: „Care sunt cuvintele care ajută?" Ar trebui oare ca persoanele care ajută să asculte, să dea sfaturi, să liniştească, să citeze versete biblice, să se roage, să recomande adoptarea unor comportamente diferite, să dea dovadă de empatie, să analizeze amintiri uitate sau dureri îngropate, să interpreteze semnificaţia anumitor acţiuni legându-le de anumite alegeri interioare sau influenţe externe? Întrebarea este: „Ce cuvinte vor fi de folos?" Dar pentru a răspunde la această întrebare, trebuie mai întâi să punem o alta: „De ce altceva este nevoie ca să ajutăm aceste cuvinte să aibă un impact?" Există emoţii reprimate pe care *cuvintele revelatoare* le pot scoate la suprafaţă? Sunt oameni indiferenţi faţă de responsabilităţile lor şi, prin urmare, se impune nevoia unor *cuvinte de mustrare*? Sunt ei confuzi cu privire la ce trebuie să facă şi caută cuvinte de îndrumare bine cântărite în loc de sfaturi bune, însă depăşite? Problemele noastre îşi au ele originea în faptul că am uitat că lui Dumnezeu Îi pasă de noi şi că totodată câtorva oameni le pasă de noi? Sunt *cuvintele de încurajare* cele mai utile? Sau oamenii sunt goi şi au nevoie să primească ceea ce cuvintele pot revărsa în sufletele lor? Răspunsul să fie tocmai aceste *cuvinte ce se revarsă în sufletele lor*?

În ce priveşte natura răului pe care îl pot produce cuvintele, cultura noastră a luat o hotărâre esenţială. Timp de aproape o sută de ani, cercetători de onorabilă ţinută profesională au fost de acord că dincolo de rănile, durerile şi luptele vieţii stă adesea ceva numit „tulburare psihologică".

Deşi termenul a fost definit în mii de feluri, ideea generală este că ceva s-a stricat în modelul nostru interior de funcţionare şi de conducere a vieţilor noastre şi că această stricăciune trebuie să fie reparată. Mulţi teoreticieni vorbesc despre un simţ al eului, al identităţii

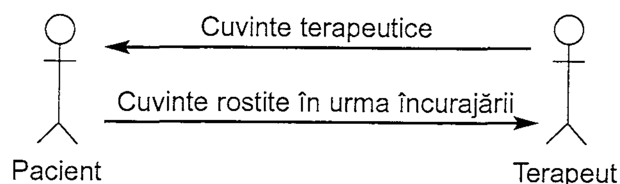
personale, care a fost deteriorat prin abandonare, respingere sau abuz. Alţii vorbesc despre obiceiuri de gândire şi acţiune de durată care s-au format pentru a face faţă circumstanţelor dificile care nu mai există.

Teoriile variază în acest punct, dar există un consens general asupra faptului că doar oamenii instruiţi în psihologie (studiul modului în care funcţionează oamenii), psihopatologie (studiul despre ce nu funcţionează normal şi de ce) şi psihoterapie (studiul modului în care folosim cuvintele pentru a repara ceea ce e stricat) pot sluji cu un folos real oamenilor în suferinţă. Alţi oameni pot încuraja şi pot oferi sprijin, însă doar terapeuţii ştiu cum să repare ce e stricat. Se presupune că terapia este atât de diferită de eforturile nespecialistului de a oferi ajutor precum sunt antibioticele de supa de pui. Nespecialiştii pot sprijini, încuraja şi chiar îndruma, dar ei nu au putere de vindecare. Această putere aparţine profesioniştilor, şi ea vine prin instruire.

Conversaţia utilă a fost profesionalizată. Oamenii în suferinţă au devenit pacienţi sau clienţi. Slujba lor este să-şi prezinte problema, să-şi descrie îngrijorările şi să coopereze aducând în discuţie ceea ce terapeutul crede că este important să fie dezbătut.

De aceea se presupune că echiparea terapeuţilor sau a consilierilor în a folosi cuvinte cu iscusinţa lor educată va avea rezultate pozitive. Presupoziţia este că profesioniştii licenţiaţi pot face ceea ce persoanele nelicenţiate care ajută nu pot face.

Acum schiţa arată în felul următor:

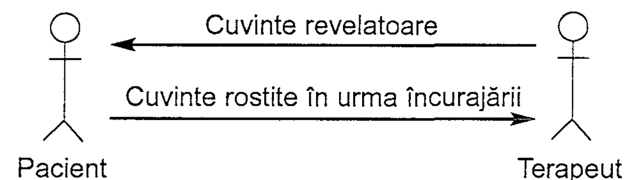

Este o observaţie generală că pacienţii tind să-şi adapteze cuvintele pe care le rostesc modelului teoretic al terapeutului. Pacienţii terapeuţilor adepţi ai teoriei lui Jung au observat arhetipurile din visele lor. Pacienţii terapeuţilor cognitivi au relatat în cele din urmă propoziţii iraţionale automate care le trec prin minte. Pacienţii terapeuţilor de orientare psihanalitică îşi amintesc traumele uitate şi proiectează ceea ce simt pentru părinţii lor asupra terapeutului.

Desigur, rezultatul este că teoriile terapeutului sunt „confirmate" de experienţa clinică şi înţelegerea lor cu privire la schimbare este validată când starea pacienţilor se îmbunătăţeşte. Dar o mulţime de studii au descoperit că diferite terapii par să aibă rezultate la fel de bune. Deşi satisfacţia pacienţilor care au trecut prin terapie este mare, nivelul de satisfacţie are puţin de-a face cu tipul de terapie practicat de terapeut.[2] Este greu să evităm concluzia că elementul comun care se dovedeşte de un real folos rămâne conversaţia bine canalizată, bine intenţionată asupra problemelor. Dar cum ajută aceasta? Şi *de ce* ajută?

În modelul tratament/vindecare, în care terapeutul tratează pacienţii care au tulburări psihologice, se crede că cuvintele sunt utile deoarece ele se adresează cu eficienţă problemelor de bază pe care neprofesioniştii nu le înţeleg. Simptomele care apar datorită durerii reprimate dispar atunci când *cuvintele interpretative* sunt rostite cu precizie teoretică şi la momentul cel mai potrivit. Când ruşinea profundă este de vină, cuvintele care scot la suprafaţă sursa nefondată a ruşinii pot ajuta, alături de *cuvintele evocatoare* care afirmă valoarea unică a individului. Când idolatria ascunsă este problema, *cuvintele de cercetare* care expun păcătoşenia acţiunii pot duce la pocăinţa necesară. Şi se presupune că aceste cuvinte trebuie rostite cu forţă artistică şi precizie ştiinţifică, cerinţe pe care un profesionist bine instruit le îndeplineşte.

În general, pentru a avea rezultat, modelul tratament/vindecare se bazează pe cuvintele revelatoare. Puterea acestor cuvinte stă în expunerea a ceea ce a fost negat.

Modelul tratament/vindecare

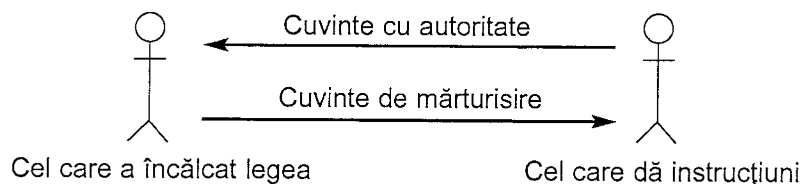
Acest mod de gândire, atât de bine întipărit în cultura vestică şi absent în gândirea orientală, a influenţat modul în care creştinii concep evoluţia persoanei. Fie că este vorba de terapie definită în sens restrâns, fie că e vorba de recuperare din tulburările create de dependenţe prin vindecarea de ura de sine sau eliberarea de un rău

străin care a câştigat teren în structura personalităţii, persoana care suferă este chinuită şi persoana care ajută este pricepută în a scoate la iveală suferinţa şi a o vindeca. În această abordare, vindecarea se referă la *a face ceva anume pentru o persoană*. Are puţin de-a face cu *revărsarea a ceva anume într-o persoană*.

Alternativa majoră la modelul tratament/vindecare este modelul îndemnare/dare de socoteală. În forma lui generală, este modelul pe baza căruia trăiesc cei mai mulţi evanghelici conservatori. Când apare o problemă, sarcina nu este de a-i căuta cauzele în anumite tulburări psihologice; ci, mai degrabă, este de a stabili care principii biblice de trăire sunt încălcate, de a îndemna conformarea la aceste principii după mărturisire şi pocăinţă şi de a continua cu darea de socoteală pentru a vedea dacă bunele intenţii au fost duse până la capăt.

În acest model, persoana în suferinţă devine nu un pacient care suferă de tulburări psihologice, ci un violator al autorităţii lui Dumnezeu. Persoana care ajută îşi asumă rolul reprezentantului lui Dumnezeu şi, pe baza autorităţii Scripturii, se asigură că administrează nu o terapie sau un tratament, ci instrucţiuni, mai întâi învăţându-l pe delincvent ce trebuie să facă, apoi implementând un angajament de urmat şi, în cele din urmă, urmăreşte atent dacă angajamentul este respectat. Modelul poate fi aplicat cu o severitate dură sau cu tandreţe şi există variaţiuni de aplicare, însă coordonatele esenţiale de acţiune sunt cuvintele de îndemnare şi darea de socoteală.

Putem schiţa în felul următor:

Modelul îndemnare/dare de socoteală

Deoarece modelul tratament/vindecare cunoaşte o mai largă acceptare în cultura noastră terapeutică, vreau să petrec mai mult timp sugerând de ce înţelegerea lui cu privire la cuvintele utile în vindecare este neadecvată. Singurul comentariu pe care doresc să-l fac despre modelul îndemnare/dare de socoteală face referire la

presupunerea că problema de bază stă în mod invariabil într-o voinţă greşită care trebuie redirecţionată. Comunităţile care încearcă să-i ajute pe oameni să se schimbe după o interpretare rigidă a acestui model sunt cunoscute mai mult datorită constrângerii lor decât graţie bunăvoinţei lor, şi ele îşi apără reputaţia ca fiind aliniată cerinţelor legitime ale sfinţeniei. Se pare că Legea a devenit elementul central mai degrabă decât doar un bun însoţitor spre Cristos. Ei nu reuşesc să treacă de Moise. Această abordare, în loc să declanşeze şi să elibereze ceea ce Dumnezeu a aşezat deja în cineva, cere ca oamenii să se conformeze unor standarde externe.

Totuşi, îngrijorarea mea are mai mult de-a face cu concepţia că tulburările psihologice stau la baza multora dintre problemele noastre şi că cuvintele care ajută pot fi rostite cu cea mai înaltă eficienţă de un profesionist, de cineva care va repara ceea ce e dereglat într-o persoană. Deoarece această gândire îi scoate de fapt pe creştinii obişnuiţi din slujba de vindecători ai sufletelor, vreau să evaluez dacă presupunerile de bază ale modelului tratament/vindecare trec testul, inclusiv testarea administrată de susţinătorii ei.

Psihoterapia a dezvoltat aşa o aură de respectabilitate ştiinţifică misterioasă – cu jargonul ei complicat, cu simţirile ei tehnice şi cu caracterul ei privat – încât cei mai mulţi oameni sunt intimidaţi când întâlnesc un psihiatru sau un psiholog la o întâlnire socială. „O, Doamne, Dumnezeule, pun pariu că vede prin mine."

Obişnuiam să mă bucur să menţin această imagine printr-un răspuns deranjant de neserios: „Terapia e muncă grea. Dacă nu plăteşti, nu gândesc."

Dar elementul mistic pierde din strălucirea lui când ştii puţină istorie. Să ne gândim la următoarele.

În 1895 lui Freud i s-a năzărit ideea vindecării prin conversaţie. El a descoperit că unele probleme dispăreau pur şi simplu când oamenii discutau despre ele. Mintea lui creativă a încercat imediat să arate în detaliu ce a descoperit. Cum funcţionează personalitatea umană? Cum se face că oamenii sunt ajutaţi de conversaţie? Aş putea descoperi setul de cuvinte care ajută mai mult decât altele? În ce fel anumite cuvinte generează cu adevărat o ameliorare?

Ideea unei conversaţii care produce vindecare a devenit populară. Cercetătorii au început să ia în serios rapoartele lui Freud că anumite tipuri de conversaţii între doi oameni au puterea de a uşura probleme care depăşeau atât medicina cât şi ştiinţa. Ei au pus multe din

întrebările pe care le-a ridicat Freud şi au dus mai departe ideile pe care le lansase el, în unele cazuri depărtându-se radical de ele şi concepându-şi propriile teorii.

Dar din toate acestea o idee de bază a prins un contur definitiv. Procese psihologice nesănătoase pe care pacientul nu le recunoaşte (şi nu *vrea* să le recunoască) stau ascunse sub problemele vizibile şi sunt, în realitate, sursa lor. Aceste procese puse în mişcare prin contactul cu oameni nesănătoşi s-au dezvoltat în tipare organizate şi stabile, numite dinamica psihologică, aceasta infectând psihicul la fel cum o bacterie infectează trupul. Pentru a vindeca boala era necesar tratamentul verbal care consta din trei secvenţe: (1) înţelegerea proceselor psihologice care stau la baza îngrijorărilor prezente; (2) scăderea rezistenţei pacientului aşa încât dinamica inconştientă să devină conştientă; (3) intervenţia asupra tiparelor comportamentale nesănătoase declanşate de relaţiile anterioare până când pacientul le înlocuia cu un mod de abordare al vieţii mai sănătos şi ales cu mai multă chibzuinţă.

În scurt timp a apărut o nouă profesie. Specialiştii în conversaţii utile s-au prezentat publicului ca psihoterapeuţi. Ei s-au oferit să trateze problemele despre care susţineau că stau la baza conflictelor de viaţă, probleme pe care le-au etichetat ca „tulburări psihologice", pe care doar psihoterapia, un mod unic de a discuta cu oamenii, le poate vindeca.

Au apărut noi şcoli de gândire, fiecare cu propriul guru, jargon şi sistem de instruire. Doar la jumătatea secolului al douăzecilea s-a pus serios problema dacă psihoterapia tulburărilor psihologice se ridica la înălţimea prestanţei pe care şi-o revendica.

Prin anii 1950 psihologul britanic Hans Eysenck a zguduit lumea terapiei aducând dovezi că starea oamenilor putea cunoaşte acelaşi grad de îmbunătăţire, cu sau fără terapie. Cercetările sale au sugerat că oamenii care doar continuau să trăiască (în comunitate? poate discutând cu prietenii despre problemele lor?) aveau tendinţa de a-şi rezolva îngrijorările cu acelaşi succes pe care îl obţineau cei care făceau din terapeut principala comunitate pentru discuţii menite să le fie de leac.

De atunci încoace concluziile lui au continuat să fie discreditate, în mare măsură datorită scăpărilor pe care le avusese în munca de cercetare, dar observaţia lui curajoasă a atins totuşi o coardă sensibilă. Aşa cum se întâmplă adesea cu ideile noi, după ce fascinaţia iniţială păleşte, oamenii încep să se întrebe dacă ideea este totuşi la fel de

bună cum păruse a fi. Pentru prima dată de la începuturile ei din 1895, psihoterapia a ajuns să fie supusă unei critici serioase. Era cu adevărat de vreun folos? Şi, oare, dădea rezultatele pe care oamenii preocupaţi să investească în alţii, dar neinstruiţi, nu puteau să le obţină în aceeaşi măsură?

În a doua jumătate a secolului al XX-lea, în plină dezvoltare teoretică, lumea academică a pus serios problema validităţii a ceea ce ofereau publicului prin teoria conversaţiei de specialitate cu funcţie vindecătoare.

Hans Strupp, cercetătorul şi terapeutul profesionist citat mai devreme cum că ar fi susţinut valoarea conversaţiilor vindecătoare, continua să se refere la acestea în felul următor:

> Astfel de conversaţii pot fi scurte sau se pot extinde pe o perioadă de timp, pot avea loc într-un context religios ori profesionist, sau pot fi conduse de oameni cărora le-au fost desemnate roluri speciale de către societate (de exemplu, şamani) sau, aşa cum este cazul în prezent, de profesionişti instruiţi specific care percep o taxă pentru serviciile lor.[3]

Aceste comentarii sunt remarcabile. Un lider modern în domeniul psihoterapiei sugerează că discuţiile folositoare cu persoanele cu probleme pot avea loc într-o diversitate de contexte, cu o varietate de oameni, nu doar cu psihoterapeuţi în timpul sesiunilor clinice. S-ar putea spune acelaşi lucru despre operaţiile pe creier?

Apoi el continuă: „Mi se pare că trăsătura decisivă a oricărei terapii de succes este gestionarea relaţiei pacient-terapeut."[4] Cu alte cuvinte, *oamenii care sunt buni la relaţionare sunt oameni ale căror cuvinte pot fi de folos.*

Aceasta ridică întrebarea evidentă pe care Strupp şi-a pus-o şi el cu referire la „tipul de instruire care poate fi cerut sau dacă instruirea este necesară."[5]

Un alt terapeut profesionist relatează că „pur şi simplu sute de studii... sugerează că psihoterapia are rezultate mai bune decât lipsa ei. Ceea ce nu rămâne la fel de clar este dacă psihoterapia dă rezultate datorită motivelor precizate de teorie."[6]

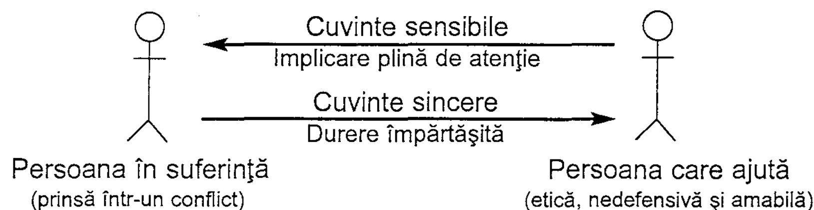
Greşeşte atunci Asociaţia Psihiatrilor din America când citează mai mult de trei sute şaizeci de boli mentale, sugerând că în fiecare caz există unele tipuri de tulburări psihologice care cer o formă specializată de conversaţie utilă numită psihoterapie? Ce facem cu tendinţa de a include tot mai multe probleme de comportament ca simptome ale tulburărilor psihologice? În cel mai recent manual de

diagnosticare, asociaţia a înscris încă o sută de tulburări care completează manualul anterior. Este evident că comunitatea profesionistă a terapeuţilor şi consilierilor extinde domeniul în care serviciile lor unice sunt cerute.

Dar, în acelaşi timp, cercetători fideli ai psihoterapiei sugerează că discuţia *plină de semnificaţie*, nu în mod necesar discuţia *purtată de persoane instruite* este utilă. Pentru a ne referi la Strupp încă o dată, după ce acesta întreabă dacă instruirea este într-adevăr esenţială pentru echiparea cuiva în vederea purtării de conversaţii utile, el trage concluzia că instruirea realizează trei lucruri: (1) promovează un sentiment mai înalt al angajamentului etic; (2) îl încurajează pe cel instruit să se descurce mai bine cu ostilitatea şi împotrivirea pacientului fără a deveni defensiv; şi (3) tinde să sporească anumite aptitudini ale terapeutului, cum ar fi empatia şi preocuparea pentru bunăstarea altuia.

Poate fi făcută afirmaţia că instruirea în teoria şi tehnica specializată este mai puţin importantă pentru a deveni o persoană care ajută cu eficienţă decât învăţarea despre cum să fii conştiincios, cum să nu ai o atitudine defensivă şi cum să fii atent cu celălalt. Ocupă-te de pacienţi, respectă principiul confidenţialităţii şi îngrijeşte-te cu adevărat de ei când sunt răniţi. Dă credit pacienţilor tăi, implică-te personal deoarece crezi cu adevărat că starea lor ar putea fi mai bună, că merită să te îngrijeşti de ei. Dovezile din cercetările psihoterapiei atestă că acest gen de lucruri pot fi ingrediente ale conversaţiei vindecătoare.

Acum schiţa noastră trebuie să se schimbe.

Un nou model?

Trag concluzia că am comis o greşeală teribilă. În cea mai mare parte a secolului al XX-lea am definit în mod greşit *rănile sufleteşti* ca *tulburări psihologice* şi am delegat vindecarea lor specialiştilor instruiţi.

Rezultatele pentru Biserică au fost importante. Trei ies în evidenţă.

1. *Nu mai vedem Biserica drept un loc al vindecării rănilor personale. Creştinilor obişnuiţi li s-a spus că nu au puterea de a fi de un ajutor real pentru problemele mai delicate.* Desigur că unele forme de pregătire şi gândire sunt importante în echiparea cuiva pentru a se ocupa de copiii care fug de acasă, de oamenii de afaceri cu tendinţe suicidale, de fetele anorexice şi de bărbaţii dependenţi de sex. Dar considerăm că relaţiile, adevărata îndatorire a Bisericii, au puţin de-a face cu vindecarea profundă a sufletului şi astfel am subestimat puterea pe care a pus-o Dumnezeu în familia Lui. Comunitatea ar putea însemna mult mai mult decât înseamnă adesea.
2. *Lucrarea de ucenicie a fost definită greşit ca însemnând mai puţin şi fiind diferită de psihoterapie şi consiliere.* Poate că nu e aşa. Poate că ucenicia, definită corect ca îngrijirea sufletului, este realitatea şi psihoterapia este imitaţia. Poate că soţii şi soţiile ar trebui să se ucenicizeze unii pe alţii; poate că părinţii ar trebui să-şi ucenicizeze copiii, şi prietenii ar trebui să-şi ucenicizeze prietenii. Probabil că ei pot face aceasta şi poate că ucenicia (sau păstorirea) a fost concepută să realizeze ceea ce, credem noi, doar terapeuţii pot aborda.
3. *Se crede că instruirea profesionistă este mai importantă în dezvoltarea „abilităţii" de a conversa eficient decât lucrarea de sfinţire a Duhului.* Dacă îngrijirea de sufletul cuiva presupune turnarea a ceva bun dintr-o persoană în alta, dacă eliberarea a ce e bun este mai importantă pentru vindecare decât pretenţia de a săvârşi ce e drept sau de a repara ce e stricat, atunci persoana care ajută trebuie să aibă ceva bun de oferit. Abilitatea cu care dăruim contează, dar nu atât de mult ca faptul de a avea ceva de oferit. Un doctor înzestrat dar fără medicamente nu este de mare ajutor. Doar Dumnezeu poate asigura medicamentul necesar pentru vindecarea sufletului unei persoane.

Dependenţa noastră consolidată şi mereu crescândă de experţi profesionişti care să ne ajute în problemele noastre este un motiv important al crizei datorată lipsei de purtare de grijă în comunitatea creştină. Rezultatul acestei dependenţe a fost să cerem mai puţin comunităţii decât poate ea oferi, să ne mulţumim atunci când bugetul

bisericii este realizat, când se dau rapoarte despre convertiri, când tensiunile nu deranjează prea mult activitățile bisericii. Încă nu am explorat posibilitățile a ceea ce aș putea însemna eu pentru tine și a ceea ce ai putea însemna tu pentru mine. Fără să ne dăm seama, i-am încurajat pe părinți să se simtă nepotriviți pentru a se ocupa de adolescenții lor descurajați ori cu rezultate școlare sub așteptări, sau care sunt dependenți de droguri, când de fapt am putea să-i ajutăm să întrevadă ce ar putea deveni copiii lor, ce s-ar putea întâmpla dacă puterea lui Cristos din părinți obișnuiți, fără o instruire deosebită, s-ar revărsa în copiii lor. Ne-am mulțumit cu relații plăcute și comode când am putea să ne bucurăm de relații puternice. Soții și soțiile se înțeleg bine atunci când pot să atingă sufletul celuilalt. Prietenii sunt mulțumiți să petreacă seri amuzante împreună (și fie ca numărul serilor de distracție bune, demodate, „nu prea tari" să crească) în vreme ce ei ar putea cunoaște bucuria de a se întâlni unul cu celălalt așa cum nu au făcut-o până acum.

Comunitatea lui Dumnezeu poate să-și reia funcția importantă în domeniul îngrijirii sufletului. Conversația care îi ajută pe oameni nu aparține doar profesioniștilor. Ea aparține și creștinilor obișnuiți. Sau cel puțin ar putea să aparțină – și ar trebui să aparțină.

Această posibilitate ridică mai multe întrebări, printre care:

- Există un loc pentru consilierea profesionistă? Dacă da, care este acesta?
- Cum pot fi organizate comunitățile creștine pentru a elibera potențialul de vindecare al membrilor săi? Ar trebui prezbiterii să consilieze? Dar pastorii?
- Ar trebui să instruim consilieri laici?
- Ce pregătire trebuie să aibă creștinii pentru a se conecta interpersonal într-un mod plin de putere și transformator?
- Există diferite niveluri de conectare interpersonală?
- Care sunt limitările a ceea ce poate face conectarea interpersonală? Când este potrivit să recomandăm cuiva un consilier profesionist?

În Anexa B răspund pe scurt la unele din aceste chestiuni. Ar fi nevoie de o altă carte pentru a ne ocupa satisfăcător de toate problemele importante ridicate aici, dar, cel puțin, unele indicii ale gândirii mele cu privire la ele ar putea fi potrivite.

ANEXA B

Câteva precizări pentru consilierii profesioniști și liderii bisericești

Întrebarea întâi: *Consilieri? Pastori? Prieteni? De cine avem nevoie? Există un loc pentru consilierea profesionistă? Dacă da, care este acesta?*

Chestiunile problematice care sunt cel mai bine înțelese prin cercetare empirică sunt abordate cel mai bine de profesioniști calificați. Pretenția unui astfel de specialist de a face muncă de expertiză se bazează pe un studiu atent al cercetărilor relevante, o bună stăpânire a concluziilor și implicațiilor acestor studii prin instruire formală și practică susținută, supervizare în abordarea preocupărilor prezente și autorizații acordate de un organ adecvat de certificare al tehnicii și competenței procedurale în tratarea anumitor categorii de probleme.

Chestiunile problematice cercetate pe cale empirică nu reflectă în principal luptele sufletului. Ele caută mai degrabă tiparele relativ predictibile în termenii cauzalității, naturii și rezultatelor. Ele ar trebui, prin urmare, tratate de oameni instruiți care sunt familiarizați cu aceste noțiuni și pricepuți în aplicarea a ceea ce cunosc.

Aceste chestiuni problematice de natură personală se înscriu, în termeni generali, sub incidența a patru categorii:

1. *Acelea care sunt cauzate sau agravate semnificativ de factori organici și/sau pot fi ușurate semnificativ prin intervenție la nivel fiziologic/chimic.* Această categorie include psihoze, tulburări emoționale grave (în special reacțiile bipolare și depresia clinică), tulburări obsesiv-compulsive (deși nu s-a dovedit că ar

avea o cauză neurologică sau chimică, ele uneori pot fi ameliorate eficient prin medicaţie), tulburări de atenţie deficitară/hiperactivitate şi unele situaţii de disfuncţionalităţi de natură sexuală (de exemplu, impotenţă, incapacitate orgasmică, ejaculare precoce).

2. *Acelea care reflectă în mare măsură procese de învăţare şi condiţionare neutre din punct de vedere moral.* Aş include aici multe probleme educaţionale (învăţarea greoaie, abilităţi de lectură slabe şi aşa mai departe) şi tulburări de comportament (în special la copii), cât şi anumite tulburări de anxietate (fobii, atacuri de panică).
3. *Acelea care constituie o ameninţare importantă pentru bunăstarea personală sau pentru ordinea socială.* Impulsurile suicidale şi comportamentele antisociale sunt cele două exemple evidente.
4. *Acelea care dau dovada unei ignoranţe de procedură sau lipsei unei înţelegeri adecvate.* Aspecte cum ar fi principiile de comunicare maritală şi tratarea răzvrătirii la vârsta adolescenţei ar putea fi abordate eficient de experţi cu experienţă bogată în probleme de familie. De asemenea, îndrumarea vocaţională se încadrează în această categorie.

Aceste patru categorii reflectă dificultăţi ale funcţiilor fizice, de învăţare sau tehnice. Diagnosticul şi tratamentul de specialitate sunt potrivite şi adesea folositoare.

Să ne îndreptăm totuşi atenţia la gama largă de probleme care nu se încadrează cu uşurinţă în niciuna din cele patru categorii:

- Cele mai multe tulburări de personalitate (narcisiste, de interfaţă, tulburări de identitate disociative);
- Probleme moderate de dispoziţie sufletească (depresie uşoară până la medie) şi disperare existenţială (adesea confundată cu depresia gravă);
- Dificultăţi relaţionale (incapacitatea de a se apropia de alţii, cele mai multe tensiuni maritale, stiluri de relaţionare care produc înstrăinarea, controlul mâniei/impulsurilor);
- O mulţime de probleme obişnuite cum ar fi nesiguranţa, nehotărârea, superficialitatea (negarea), resentimentul, îngrijorarea, multe lupte sexuale (incluzând perversiunile şi adicţiile).

Eu sugerez că acestea sunt probleme ale *sufletului*. Rădăcinile lor se alimentează din realitatea deconectării interpersonale, într-un răspuns condus de fire la dezamăgirile vieţii. Este greşit să ne gândim la aceste probleme ca la dovezi ale unui eu deteriorat din pricina experienţelor dureroase. Este mai corect să le vedem ca roadele efortului de a face faţă provocărilor vieţii (de a găsi semnificaţie, de a experimenta plenitudine, de a ne relaţiona corect, de a depăşi întristarea) fără Dumnezeu, fără a ne confrunta onest cu noi înşine şi fără a dărui altora. Problema de esenţă este firea pământească. Vindecarea este una înfăptuită în duh: o inimă nouă care se încrede în Dumnezeu şi perseverează în credinţă, care ne echipează pentru a ne reconecta cu Dumnezeu în închinare şi ascultare, cu tot ce este în noi şi cu umanitatea altora.

Aceste probleme nu necesită serviciile unui terapeut specializat; ele cer implicarea din partea unei persoane înţelepte, mai mature. Tot ce este necesar uneori este prietenia unuia de aceeaşi vârstă sau a unui prieten mai în vârstă. Conectarea este soluţia la realitatea deconectării relaţionale.

Întrebarea a doua: *Aceste idei despre conectare au implicaţii cu privire la modalitatea în care consilierii/terapeuţii profesionişti ar trebui să-şi practice meseria?*

Categoric. Amintiţi-vă că am identificat două tipuri de probleme: acelea care necesită serviciile unui profesionist instruit din punct de vedere tehnic (psihoze, tulburări de atenţie etc.) şi acelea care reprezintă luptele sufletului. Concepţia mea cu privire la conectare prezintă *relevanţă* pentru activitatea profesioniştilor competenţi, deoarece ei tratează tulburări ce pot fi studiate empiric, adică primul tip de probleme, dar nu ar trebui să *înlocuiască* niciodată calificarea profesională.

Însă, când problema cazului în discuţie rezultă din luptele sufletului, eu cred că o înţelegere deplină a conectării, deconectării şi reconectării interpersonale (care să ţină cont de antropologia biblică, de implicaţiile teologiei trinitariene şi ale binecuvântărilor Noului Legământ) ar trebui să asigure cadrul pentru orice încercare de ajutorare. Eu sunt încă implicat în instruirea, supervizarea şi, ocazional, în practicarea terapiei de specialitate, dar tot ce fac în acest domeniu este o implicaţie naturală a teologiei sufletului exprimată în această carte.

Întrebarea a treia: *Consideraţi că nu e nevoie de consilierii de profesie pentru a rezolva problemele persoanelor care rezultă din luptele sufletului?*

În mod teoretic, da. Dar, de asemenea, recunosc că foarte puţini creştini apreciază îndestul posibilităţile de vindecare profundă pe care le are prietenia şi păstorirea pentru a se gândi serios la ce ar putea necesita acestea. În cultura noastră, arareori avem conversaţii importante despre chestiuni delicate din viaţa noastră cu cineva care ne ascultă şi ne înţelege în afara biroului de consiliere.

Atâta timp cât resursele comunităţii rămân nedezvoltate, consilierii de profesie vor ocupa un loc legitim. Eu susţin că ceea ce fac consilierii buni seamănă mai mult cu ceea ce fac prietenii adevăraţi, pastorii înţelepţi şi îndrumătorii spirituali experimentaţi decât cu ceea ce presupunem noi că poate să facă o persoană calificată. Calificările pentru a consilia cu eficienţă au mai mult de-a face cu înţelepciunea şi caracterul decât cu instruirea şi cu titlurile academice. Înţelepciunea şi caracterul trebuie să se formeze în comunităţile creştine. Când aceasta nu se realizează, ne îndreptăm spre instituţiile de educaţie pentru a ne asigura persoane instruite, cu titluri academice, care să ne vină în ajutor. Iar când aceşti oameni sunt eficienţi, eficienţa lor are mai mult de-a face cu înţelepciunea şi caracterul lor decât cu cunoştinţele şi procedeele tehnice.

Întrebarea a patra: *Ce ar trebui atunci să facă Biserica?*

Să se centreze pe conectarea veritabilă a sufletelor. Să se focalizeze pe ceea ce înseamnă să fim administratori ai harului, însoţiţi de un duh de înţelepciune. Să formeze prieteni, pastori şi îndrumători spirituali.

Observaţi că am vorbit mai mult despre *comunităţi* decât despre *biserici*. În cultura occidentală, cuvântul biserică înseamnă rar ce am înţeles eu prin comunitate. Cel mai adesea, biserica înseamnă o organizaţie cu scopuri numerice şi financiare care au puţin de-a face cu construirea unei adevărate comunităţi. Pentru a avea succes, bisericile tind să ceară cooperare mai mult decât conectare interpersonală.

Pentru mine, o comunitate vindecătoare e un grup de oameni care plasează *conectarea interpersonală* în centrul scopului şi al pasiunii lor – nu evanghelizarea, nu învăţătura, nu predicarea, nu misiunea, nu muzica, nu activitatea socială, nu creşterea numerică – ci *conectarea*: conectarea cu Dumnezeu (închinarea), cu alţii (slujirea în dragoste), şi cu noi înşine (*integritatea* personală). Orice altceva este fie o cale spre conectare, fie o consecinţă a ei. Dragostea faţă de Dumnezeu şi faţă de semeni stă în centrul intenţiei lui Dumnezeu pentru noi oamenii.

Când conectarea e chiar inima comunităţii, prioritatea va fi acordată problemelor comunităţii:

- Ce înseamnă *prietenia?*
- Ce înseamnă să-i *păstoreşti* pe alţii, să fii un *lider*?
- La ce se referă *îndrumarea spirituală* şi cine poate s-o facă?

O comunitate sănătoasă se bazează pe *prietenie*, pe oameni care sunt dedicaţi artei purtării de grijă, o artă pe care doar Evanghelia o poate face posibilă în forma ei cea mai fecundă. Se bazează pe *păstorire*, pe oameni dedicaţi artei mentorării sau a insuflării unei nădejdi. Pastorii sunt prieteni mai în vârstă a căror experienţă le permite să ofere speranţa că, orice s-ar întâmpla, poate fi depăşit cu bine.

Comunităţile sănătoase includ, de asemenea, şi *îndrumare spirituală*, arta de a discerne cele mai tainice unghere ale sufletului cu sensibilitate la ceea ce face Duhul, însoţită de oferirea prezenţei noastre unul celuilalt. Îndrumătorii spirituali trebuie să aibă în vedere principiile biblice care să îi ghideze în înţelegea propriilor persoane şi a altora. Ei trebuie să se cufunde în teologia spirituală (acolo unde adevărul are un impact transformator asupra vieţii). Adesea ei vor creşte prin implicarea împreună cu propriul lor duhovnic spiritual. Ei vor fi cititori avizi ai autorilor clasici spirituali şi de literatură bună, vor reflecta asupra lecţiilor din viaţă şi asupra artelor. Vor învăţa să recunoască şi să distrugă pasiunile rele şi planurile firii în timp ce se vor agăţa de o viziune a ceea ce ar putea fi declanşat şi eliberat în viaţa altuia.

Când se vor ridica probleme de viaţă de natură fiziologică sau de trăire practică, o comunitate sănătoasă îi va îndruma cu dragă inimă pe oameni la experţii profesionişti pentru a primi ajutor. Dar comunitatea se va îngriji de sufletele oamenilor ei prin prieteni, pastori şi îndrumători spirituali.

NOTE

CAPITOLUL 2

1. James Houston, *The Transforming Friendship*, Oxford, Lion Publishers, 1989, pag. 5.

2. Deoarece redau doar două fragmente de propoziţii din ceea ce s-ar putea spune, nu doresc să se înţeleagă faptul că eu cred că acestea sunt suficiente. Fiecare propoziţie trebuie să fie citită ca înglobând o posibilă discuţie de durată, poate de câteva luni.

3. Sunt situaţii în care răul a fost destul de ofensator la adresa planurilor lui Dumnezeu, aşa încât s-a impus disciplina extremă a pedepsirii cu moartea. Citiţi în acest sens istoria lui Anania şi a Safirei relatată în capitolul 5 al cărţii Faptele Apostolilor. Dar chiar şi în acest caz, presupunând că aceştia doi erau credincioşi, răul a fost demascat într-un mod care a descoperit natura lor bună, deoarece au ajuns în rai. Chiar Lot, un om neprihănit, a fost scăpat de chinul pe care l-a simţit trăind în mijlocul mizeriei morale din Sodoma. Vezi 2 Petru 2:7.

CAPITOLUL 3

1. Henri Nouwen, *The Inner Voice of Love: A Journey Through Anguish to Freedom*, New York, Doubleday, 1996, xiii, xiv.

2. Nouwen, xiii, xiv, xv.

3. Nouwen, xiv.

4. Henri Nouwen, *Our Greatest Gift*, New York, HarperCollins, 1994, pag. 114.

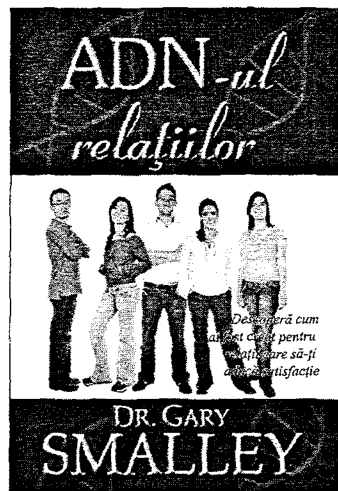
CAPITOLUL 4

1. Hans Urs von Balthasar, *Prayer*, San Francisco, Ignatius Press, 1955, pag. 61.

2. Ibid., pag. 60.

La EDITURA *IMAGO DEI* a apărut:

ADN-ul relaţiilor, de Gary Smalley

Dr. Gary Smalley ne învaţă principiile de bază ale funcţionării relaţiilor. Aceste principii au la bază mai mulţi ani de cercetări în domeniul relaţiilor, cercetări ce prezintă rezultate uimitoare: o rată de succes de peste 90% în rezolvarea conflictelor şi o creştere de 72% în ce priveşte satisfacţia în relaţii.

Tot ce avem nevoie să ştim despre relaţii se află încifrat în codul ADN. Codul ADN-ului relaţional este format din trei lanţuri foarte simple, dar totodată profunde:

- Ai fost creat pentru relaţii.
- Ai fost creat cu capacitatea de a alege.
- Ai fost creat să-ţi asumi responsabilitatea pentru propria persoană.

Chiar dacă par foarte simple, înţelegerea acestor principii îţi poate revoluţiona viaţa şi relaţiile. Aceasta este tema cărţii de faţă: cum să aplici aceste trei concepte profunde la problemele relaţionale cu care te confrunţi chiar acum.

Ceea ce este fascinant e că putem dezlega secretele acestui cod ADN şi astfel putem descoperi soluţiile la problemele noastre relaţionale.

„*ADN-ul relaţiilor* este cu siguranţă o lucrare definitorie – catalizatorul unei revoluţii relaţionale care va atinge milioane de oameni."
– LES ŞI LESLIE PARROTT

Puteţi comanda cartea pe site-ul nostru:

www.imagodei.ro

sau scriindu-ne la adresa de email: **office@imagodei.ro**

CAPITOLUL 5

1. R. C. Sproul, *The Mystery of the Holy Spirit*, Wheaton, IL, Tyndale, 1990, pag. 90.

CAPITOLUL 6

1. În acest capitol introduc ideea creării unei viziuni pentru altcineva. Despre cum poate arăta o viziune și cum putem dezvolta o înțelegere a gândurilor pe care le are Dumnezeu pentru o altă persoană fără a împieta unicitatea persoanei sau fără a ne impune preferințele vom discuta într-un capitol ulterior.
2. Acest incident este relatat într-o carte minunată semnată de Rachel Naomi Remen, *Kitchen Table Wisdom: Stories That Heal*, New York, Riverhead Books, 1996, pag. 63-65.

CAPITOLUL 7

1. În Ioan 17:25-26, Isus Îi spune Tatălui că scopul principal al venirii Lui în lume a fost să-L descopere lumii pe Tatăl.

CAPITOLUL 8

1. Jonathan Edwards, *The Religious Affections*, Edinburgh, The Banner of Truth Trust, retipărită în 1986, pag. 27.
2. John Owen, *Sin and Temptation*, Portland, OR, Multnomah Press, 1983, pag. 156.
3. Carl Henry, *God, Revelation and Authority*, vol. 4, Waco, TX, Word Books, 1979, pag. 501, 502, (*Dumnezeu Revelație și Autoritate*, vol. 4, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1999).

CAPITOLUL 12

1. Isus se referea la *spațiul găunos* din chiar centrul sufletelor noastre care este umplut cu apa Lui vie (Ioan 7:37-38). Acesta este sensul original al locului la care se referă textul prin cuvintele *din el*. Pavel a folosit aceleași cuvinte pentru a vorbi celor din Filipi despre oamenii al căror dumnezeu era *stomacul* lor (Fil. 3:19). Ideea pare a fi că, dacă nu ne umplem interiorul nostru cel mai profund cu dragostea lui Cristos, el va ajunge o goliciune, o dorință care cere cu insistență să fie umplută cu ceva.

CAPITOLUL 15

1. Fiecare din aceste activități este, de fapt, un medicament puternic, dar noi am ajuns să ne gândim la ele ca suplimente spirituale.

CAPITOLUL 16

1. Cu douăzeci de ani în urmă am descoperit că domnul Erb era director la o școală primară situată la câțiva kilometri de cea pe care am frecventat-o eu. Fără să anunț în prealabil, m-am oprit și i-am dat un exemplar din prima mea carte.

CAPITOLUL 17

1. Peter Kreeft, *Love Is Stronger Than Death*, San Francisco, CA, Ignatius Press, 1992, pag. 114.

ANEXA A

1. Hans Strupp, „The Tripartite Model and the Consumer Reports Study", *American Psychologist*, octombrie 1966, pag. 1017.
2. „Mental Health: Does Therapy Help?", Consumer Reports, noiembrie 1995, pag. 734-739.
3. Strupp, pag. 1017.
4. Strupp, pag. 1022.
5. Struup, pag. 1017.
6. Steven Hallon, „The Efficacy and Effectiveness of Psychotherapy Relative to Medications," *American Psychologist*, octombrie 1966, pag. 1025.